PEDAGÓGIAI PROGRAM

SUGOVICA SPORTISKOLAI

ÁLTALÁNOS ISKOLA

6500 Baja, Szent Antal u. 60.

Baja, 2025. szeptember 10.

Tartalom

1. Tartalom

2. Bevezetés 5

2.1 Helyzetelemzés 5

2.1.1 A Sugovica Sportiskolai Általános Iskola társadalmi környezete 5

2.1.2 Vöröskereszt téri telephely 5

2.1.3 A Malom utcai telephely társadalmi környezete 6

2.1.4 A Dunafalvi Általános Iskola társadalmi környezete 6

2.1.5 Személyi és tárgyi feltételek 7

3. Az iskola nevelési programja 8

3.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 8

3.1.1 Nevelő-oktató munka alapelvei 8

3.1.2 Nevelő-oktató munka céljai 8

3.1.3 Nevelő-oktató munka feladatai 10

3.1.4 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai 12

3.1.5 Pályázatok 14

3.1.6 Az iskola környezeti nevelési elvei 16

3.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 18

3.2.1 Lázár Ervin Program 18

3.2.2 Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program (NEP) 19

3.2.3 Boldogságprogram iskolánkban 19

3.2.4 A személyiségfejlesztés formái, tevékenységei és eljárásai 22

3.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 24

3.3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai 24

3.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása 25

3.3.3 Közlekedési ismeretek oktatása 26

3.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 28

3.4.1 Tanulmányi kirándulások, ügyelet/készenlét elrendelés 30

3.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai 32

3.5.1 A pedagógusok legfontosabb feladatai. 32

3.5.2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai 33

3.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 35
3.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek 35
3.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program 36
3.6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése 38
3.7 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása 39
3.8 Esélyegyenlőség és hátránykompenzáció 42
3.9 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje 62
3.10 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel 63
3.10.1 Szülői munkaközösség, szülői szervezet 64
3.10.2 Az iskola partnereit érintő együttműködési formák 64
3.11 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata 65
3.11.1 A tanulmányok alatti vizsgák fajtái és vizsgarészei 65
3.11.2 A tanulmányok alatti vizsgák időpontjai 66
3.11.3 Vizsgára jelentkezés módja 67
3.11.4 A sajátos nevelési igényű tanulókra, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázókra vonatkozó szabályok 67
3.11.5 A vizsgák szervezésének, lebonyolításának általános szabályai 68
3.11.6 A vizsgarészek lebonyolítása 70
3.12 Az iskolába jelentkező tanulók felvételének, és átvételének elvei 74
4. Az intézmény helyi tanterve 76
4.1 A NAT-ban meghatározott kulcskometenciák 76
4.2 A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának szabályai 76
4.2.1 Alapfokú nevelés-oktatás szakasza alsó tagozat, 1–4. évfolyam 77
4.2.2 Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, felső tagozat, 5–8. évfolyam 78
4.2.3 Egységesség és differenciálás 78
4.3 A választott kerettanterv, adaptáció jellemzői 80
4.3.1 Kerettantervek 80
4.3.2 Az egésznapos iskola nevelési-oktatási programja 81
4.3.3 Kerettantervi és szabadon választott tantárgyak, óraszámok 87
4.3.4 A válalsztható tantárgyak, foglalkozások és pedagógusválasztás szabályai 91
4.3.5 Projektoktatás 91

4.3.6 . Digitális eszközök alkalmazása a tanítási - tanulási folyamatban 91
4.3.7 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei 91
4.3.8 Nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére, a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagok, elsajátításuk módja 92
4.4 A csoportbontások, és egyéb foglakozások szervezésének elvei, feladatai 94
4.5 A mindennapos testnevelés megvalósításának tartalma, módja 95
4.6 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének rendje 95
4.6.1 Az iskolai beszámoltatások formái 96
4.6.2 Korlátok 97
4.7 Tanulók értékelése 97
4.8 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása 101
4.9 A magasabb évfolyamba lépés feltételei 103
4.10 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek 104
4.11 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei 105
4.11.1 A tanuló magatartása értékelésének szempontjai, követelményei és formái 105
4.11.2 A tanuló szorgalma értékelésének szempontjai, követelményei és formái 107
4.12 Nemzeti, etnikai, kisebbségi nevelés 110
4.12.1 Német és horvát kisebbségi nyelvoktató program 110
4.12.2 A kisebbségi nyelvoktatás céljai és feladatai iskolánkban 110
4.12.3 Cigány/roma nemzetiségi nevelés-oktatás 112
4.13 Közoktatási típusú sportiskola 114
4.13.1 A sportiskola értékelési szempontjai 117
5. Legitimációs nyilatkozat 119
6. Mellékletek 120
6.1 Nyilatkozat tanulmányi kiránduláson való részvételre vonatkozóan 120
6.2 Engedélykérő lap ügyelet/készenlét elrendelésére 121
6.3 Tantárgyi követelmények 123

2. Bevezetés

Baja Város Képviselő-testülete az alapfokú oktatási intézmények átszervezése során 2008. július 1-jével a Központi ÁMK és az Alsóvárosi ÁMK jogutódjaként létrehozta a Központi – Alsóvárosi ÁMK-t.
Az intézmény neve 2009. július 1-én Sugovica Általános Művelődési Központ és Sportiskola, majd 2012. július 1-től Sugovica Általános Iskola és Sportiskola névre módosult.
2013. június 3. óta intézményünk neve Sugovica Sportiskolai Általános Iskola.
A Pedagógiai Program a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 6.§-ában foglalt rendelkezéseinek megfelelve lett módosítva.

2.1 Helyzetelemzés

2.1.1 A Sugovica Sportiskolai Általános Iskola társadalmi környezete

Intézményünk Baja déli városrészén, tradicionális környezetben működik. Lakótelep, lakópark, kertváros és tanyavilág egyaránt jellemző a környékre.
A nemzetiségi oktatás és a 2009-től működő sportiskola lehetővé teszi, hogy a körzetünkbe tartozó gyerekeken kívül a város más részeiről is fogadjunk tanulókat.
A nagy körzethatár és a városi beiskolázás következménye a nagyon eltérő szociokulturális környezet. Ennek következménye, hogy a gyermekközösség összetétele is sokrétű. Jelen vannak a biztos, jó anyagi háttérrel rendelkező, a szerényebb körülmények között élő és a komoly anyagi gondokkal küzdő diákok is.
Bátmonostoron az iskolai oktatás-nevelés megszűnt, az ott élő gyermekek is a mi iskolánk körzetébe tartoznak.

2.1.2 Vöröskereszt téri telephely

Intézményünk ezen telephelyén csak alsótagozatos osztályok találhatók. Az épület ideális a kisiskolások számára.
Az alsó tagozaton különösen fontosnak tartjuk, hogy jól tanulni csak jó közösségben lehet. Egymásra odafigyelő osztályközösségben a gyerekek önbizalma, tudása fejlődhet. Fontos, hogy felfedezzék az értékeket és barátokat szerezzenek. Igyekszünk megtenni mindent, hogy az óvoda –iskola közötti átmenet zökkenőmentes legyen. Életkori sajátosságainak megfelelő

módszerekkel, játékosan és örömmel tanuljanak, és ehhez a rendelkezésre álló eszközök nyújtanak segítséget (digitális tábla, LÜK, Mozgáskotta). A délutáni napközi nemcsak felkészülési lehetőséget biztosít a gyerekek számára, hanem a délelőtt tanultak jobb megértését, megerősítését, valamint kreatív kikapcsolódást is nyújt.
A környezettudatos nevelés is fontos szerepet játszik az osztályok életében.

2.1.3 A Malom utcai telephely társadalmi környezete

A Malom utcai telephely a város egyik nagy múltú, gazdag hagyományokkal rendelkező iskolája. Az intézmény a város peremkerületén található. Körzetéhez tartozik három kerület tanyavilága. Az iskola tanulói között találhatók szociálisan hátrányos helyzetű, sokgyermekes családból származók.
Közösségünk részét alkotják a szociálisan rendezett, megfelelő körülmények között élő családok gyermekei is, akik a tanulásukat mindenben segítő, gondoskodó, nyugodt családi háttérrel rendelkeznek.
Mivel az iskola tanulóinak többsége hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű az intézmény munkájának fő meghatározója évek óta a hátránykompenzáció, felzárkóztatás, egyéni fejlesztés, a szociokulturális háttérből adódó, a társas kapcsolatokban megnyilvánuló negatív kommunikáció kezelése, a konfliktuskezelés, problémamegoldás alakítása.

2.1.4 A Dunafalvi Általános Iskola társadalmi környezete

Az iskola a Dunához közel az árterületen fekszik. 2016. szeptember 1-jével a gyermeklétszám csökkenése miatt 1-4. összevonás történt. A főbb tantárgyakat – magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, nyelvoktató nemzetiségi német nyelv, német népismeret, hittan és erkölcstan/etika – 1-2. és 3-4. évfolyamos csoportos bontásban folyik az oktató-nevelő munka.
Az oktatás Dunafalván 2 épületben zajlik.

Az „A” épületben van egy tágas tanári szoba, 2 osztályterem, 1 napközis terem - itt tartjuk az 1-4 rajz, technika és ének-zene órákat is – egy számítógépes terem, s egy kis raktár. az épület többcélú, benne működik az óvoda, a könyvtár és az idősgondozók irodája is.

Ez az épületet 2 évvel ezelőtt nyáron teljes energetikai felújításon esett át.

A „B” épületben van a tornaterem, öltözők, gyermek és felnőtt mosdók, izolációs szoba, kazánház, takarítói szoba, egy gondnoki kis szoba és egy raktár is.Az udvar tágas, melyen egy aszfaltos kispálya, s egy különálló pellettel működő kazán is áll.

2.1.5 Személyi és tárgyi feltételek

Az oktatás Baja városában három épületben folyik. A Szent Antal utcai és a Vöröskereszt téri épületben az oktatási feltételek megfelelőek, a tantermek jó állagúak. A termek berendezése nagyrészt újszerű, folyamatosan újítjuk azokat, az anyagi lehetőségek függvényében.
Mindhárom épület rendelkezik technikai eszközökkel, melyek nagyban segítik oktató-nevelő munkánkat.
A szabadidő hasznos eltöltésének számtalan lehetőségét könyvtár (Internet hozzáféréssel), tornacsarnok, kondicionáló terem biztosítja tanulóink számára.

3. Az iskola nevelési programja

3.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskola, mint szervezet működését feltáró helyzetelemzésünk alapján szervezetfejlesztési tervet készítünk.
Belső erőforrás-fejlesztési tervet készítünk, melyet összehangolunk a továbbképzési programmal.
Évente elemezzük az intézmény helyzetét, új kihívások felkutatása fontos feladatunk.
A tanítási módszereket a tanulók egyéni igényeihez igazítjuk.
Olyan konkrét módszertani eljárásokat, modelleket alkalmazunk, amelyek alkalmasak a saját tantárgyainkban a személyes és szociális kulcskompetenciák fejlesztésére.

3.1.1 Nevelő-oktató munka alapelvei

- Toleránsak vagyunk, és toleranciára nevelünk.
- Minden döntésünk – tevékenységünk középpontjában a gyermek áll.
- Az iskolai nevelő-oktatómunka kereteinek lehetőségeit kihasználjuk az esélykompenzáció érdekében.
- Következetesen betartjuk és betartatjuk a magatartási, tanítás-tanulásra vonatkozó normákat.
- Felelős magatartás megalapozása a környezetért;
- Egészséges életvitel alakítása;
- Nemzeti, települési és iskolai hagyományok tisztelete és őrzése.

3.1.2 Nevelő-oktató munka céljai

Célunk olyan tanulók nevelése, akik nyitottak az új dolgokra, széleskörű ismeretekkel rendelkeznek, elfogadják – tolerálják a másságot, alkalmazzák az alapvető kulturális szokásokat, kiemelkedő jelentőségű az élethosszig tartó tanulást alapozó kompetenciák kialakítása - fejlesztése és szemléletének alakítása:

- Olyan tevékenyrendszer működtetése, amelyben a tanulók kipróbálhatják érdeklődésüket, képességeiket;

- Olyan szintű alapkészségekkel bocsássuk középiskolába tanulóinkat, amelyek garantálják, hogy meg tudják állni helyüket;
- Az önálló tanulást segítő képességek fejlesztésével sikeresebbé tegyük tanulóinkat a tanulásban;
- Olyan tevékenységrendszer működtetése, melyben tanulóink felelősséget éreznek a közvetlen és tágabb környezetük iránt és aktívan részt vállalnak ennek alakításában és megóvásában;
- A tanulók ismeretei, készségei, képességei, attitűdjei tapasztalati tanuláson alapulnak;
- A tanulók személyisége minél teljesebben bontakozzon ki a nem formális/informális tanulási környezet és alkalmak adta lehetőségek tudatos pedagógiai kihasználásával;
- A nem formális-tanórán, tantermen kívüli-tanulási alkalmak változatos módszertannal valósuljanak meg, melyekben döntő szerepe van a saját élményeken, tapasztalatokon alapuló aktív tanulásnak, a saját tanulási folyamataiért felelős tanulói magatartásnak és a pedagógus szerepváltásának;
- Élmény-, kaland- és játékpedagógiai módszerek tudatos, tervszerű használata a tanítási-tanulási folyamatban.

Átfogó célok:

- Az élményalapú tanulás módszertani megalapozása
- A tanulás közösségi élménnyé formálása
- Az iskolai lemorzsolódás és az iskolaelhagyók számának csökkentése
- Az egész életen át tartó tanulás iskolai megalapozása
- Az alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztése
- A köznevelés hátránykompenzációs szerepének erősítése
- Tematikus napközi és tematikus bentlakásos programok megvalósítása, amelyek a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott célokhoz, feladatokhoz igazodnak. Középpontjában a tanulók tudásának, készségeinek és képességeinek fejlesztése, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy a nevelés és az oktatás színtere nemcsak az iskola lehet.

Részcélok:

- Szociális (és egyéb) kompetencia fejlesztése tematikus programokkal;
- Kidolgozott modellprogram tesztelése, az informális és nonformális tanulási lehetőségekhez való hozzáférés javítása;

- A kísérleti jellegű tematikus programokhoz kapcsolódó szolgáltatások, támogató rendszerek és kifejlesztett tartalmak, eszközök, kiadványok tesztelése;
- A kísérleti jellegű tematikus programokhoz kapcsolódó pedagógus- és animátorfelkészítések és pedagógus továbbképzések eredményességméréséhez történő hozzájárulás;
- Az aktív, fejlődést biztosító szabadidő eltöltése és a készségfejlesztő tevékenységek végzése;
- Informális és nonformális tanulási alkalmak szervezése;
- Oktatás területi egyenlőtlenségeinek tompítása;
- Kompetenciafejlesztést szolgáló tanulás szervezési eljárások alkalmazása;
- Kooperatív pedagógiai kultúra megerősítése;
- Inkluzív nevelés támogatása;
- Tanulói közösségépítés.

3.1.3 Nevelő-oktató munka feladatai

Kiemelt figyelmet fordítunk a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók családjainak feltérképezésére, megismerésére.
A Malom utcai telephely tanévente 2 alkalommal szervez közösségi napokat, családi napokat.
A tudományok gyors fejlődése, a szükségletek új megjelenési formái és a világ új a megszokottól eltérő feladatok elé állítják az iskolát.
Olyan pedagógiai munka szükséges, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek fejlesztése, a készségek elsajátíttatása, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem az élet számos egyéb fóruma is.
Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön. Ehhez a következő feltételek biztosítása szükséges:

- a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása az 1-4. évfolyamon;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás további szakaszaiban;
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel;

- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén;
- a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális hátterének megismerése, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása az iskolán kívül is;
- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, akár játékok segítségével;
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása;
- a sajátos nevelési igényű, tanulásban akadályozott, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.
- A differenciált tanítás-tanulás megvalósulása:
    - olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
    - a tanulást úgy kell megszervezni, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
    - a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;
    - az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában) alkalmazni kell az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit;
    - váljék a tanítás egyik elvévé és teendőjévé a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítésben, az ellenőrzésben, az értékelésben;

- a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat;
- sajátos tanulásszervezési megoldásokat kell alkalmazni a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében,
- a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat kell kialakítani mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

3.1.4 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Nevelési célkitűzéseink teljesítése érdekében az alábbi eszközöket, eljárásokat alkalmazzuk:

• A Nemzeti Köznevelési Törvény, a NAT 2020 szabályozásának megfelelő új kerettantervekre épülő nevelés-oktatás megvalósítása;

• Megfigyelési, mérési tapasztalatokból (DIFER mérés) kiindulva a különbözőségek korai felismerésével, a szervezeti keret biztosította lehetőségek függvényében, egyéni haladási ütem biztosítása,

• Tanórákon differenciált tevékenységi formák szervezése, a rendelkezésre álló éves órakeret racionális felhasználásával csoportbontásos oktatás, korszerű taneszközök, hatékony, változatos tanítási módszerek alkalmazása, a tanulás tanítása, sikeres új pedagógiai eljárások, alkalmazása, a tanulói tevékenykedtetés előtérbe helyezése;

• IKT eszközök használata, digitális készségek fejlesztése;

• A hátrányos helyzetű és SNI tanulók esélyegyenlőségének javítása:

A hátrányos helyzetű gyerekek, tanulók és a sajátos nevelési igényű gyerekek integrálását elősegítő programok intézményi alkalmazása, az elsajátítottak intézményi adaptációjának megvalósítása;

• Szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása;

• A lemorzsolódás és kirekesztődés megelőzését támogató személyközpontú, egyéni tanulási utak, komplex végigkísérési folyamatok kialakítása;

• Következetes, fokozatosan nehezedő követelménytámasztás, tanulói teljesítmények változatos formájú, személyre szóló folyamatos ellenőrzése, értékelése;
• A délutáni foglalkozások biztosítása az 1-8. évfolyamokon;
• Szakértői vélemény alapján, fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások szervezése, a részképesség zavarral rendelkező gyermekek számára;
• Tehetséges tanulók korai felismerése, differenciált foglalkoztatásuk, fejlesztésük biztosítása „menedzselése", a kimagasló teljesítmény elismerése, jutalmazása;
• Közösségfejlesztés az osztályszintű nevelési tervek alapján, a tanévenkénti szociometriai mérések, valamint a szülőkkel kialakított közvetlen kapcsolatból származó információkat felhasználva, segíteni a közösségtől elkülönülők, a „peremkerületen lévők" beilleszkedését, valamint személyre szóló fejlesztési terv elkészítésével nyomon követni, növelni a személyiségfejlesztés hatékonyságát, a pályaorientációs tevékenységet;
• Esélyegyenlőtlenség csökkentése, a különböző adottságokhoz, képességekhez, nehézségekhez, a különféle tanulási módokhoz, érdeklődéshez való alkalmazkodás lehetőség szerinti biztosítása;
• Az inkluzív nevelés-oktatás megvalósítása;
• Baja város, a szűkebb lakókörzet múltjának és jelenének megismertetése, lokálpatriotizmus fejlesztése. Alakuljon ki helyes beállítódás a társadalmi, néprajzi, tárgyi és természeti környezettel szemben tanítási órákon és iskolán kívüli színtereken is;
• Iskolai szintű hagyományos rendezvények, ünnepélyek, megemlékezések, érdekes, változatos programkínálat biztosítása a szabadidő hasznos eltöltésére;
• Városi ünnepségeken való részvétel ösztönzése;
• Diákönkormányzat hatékony működéséhez nélkülözhetetlen információk, személyi és tárgyi feltételek biztosítása;
• Harmonikus, együttműködő kapcsolatépítés, kapcsolattartás tanár-diák, tanár-szülő, diák-diák, tanár-tanár között;
• Az eljárások, eszközök alkalmazásával igazodni kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, a képességekhez;
• Szorgalmazni kell a tanulói aktivitást, tág teret kell adni az egyéni munkamódszereknek, és ezzel hozzá kell segíteni a tanulót az egyéni tanulási stratégia kialakításához;
• Az értékelésnek a kapott feladatok megvalósításának módja és színvonala, a problémákra adott válaszok minősége szerint kell történnie;
• A komplex személyiségfejlesztésben fontos szerepet kell kapnia az önismeretnek, az erős és gyenge pontok felismerésének, a fejlett és reális önértékelésnek, az önbizalom erősítésének, a

kezdeményező és vállalkozó képességeknek, ítélőképességnek, az erkölcsi és esztétikai érzékenységnek, az érzelmi intelligencia kialakításának;

• A tanulási technikák és módszerek tanítása, átadása folyamatos karbantartása;

• Az elektronikus médiumok alkalmazása az oktató-nevelő folyamatban;

• Kiemelt területei a matematikai kompetencia és a szövegértés fejlesztése.

3.1.5 Pályázatok

I. EFOP-3.2.3-17-2017-00036 azonosító számú, „Digitális környezet fejlesztése a Bajai Tankerületben”

A nemzeti Alaptantervben kulcskompetenciaként jelenik meg a digitális kompetencia fejlesztése. A pályázat lehetőséget nyújt az interaktív tananyag beillesztésére az interaktív tábla tanulói használatára, a kooperatív tanulásszervezési eljárások alkalmazására és a folyamatos módszertani fejlődésre.

A pályázathoz kapcsolódó célok:

- A tanulók felkészítése az egész életen át tartó tanulásban való sikeres részvételre;
- A digitális oktatás színvonalának minőségi javítása;
- A digitális pedagógiai módszertanok komplex, intézményi szintű fejlesztése a nemzetközileg bevált eszközrendszerek tanórai használatának bevezetésével.
- A tanulók matematikai, szövegértési, digitális és természettudományos, valamint problémamegoldó és kreatív kompetenciáinak fejlesztése.

A pályázat pedagógiai céljai:

- Megtanulni a szoftvereket önállóan alkalmazni akár nyílt forráskódú rendszert használni az oktatásban.
- A létrehozott digitális tartalmakat alkalmazni, az oktató saját képzési gyakorlatába illeszteni, azokat személyre szabni és új interaktív tartalmakat létrehozni.
- Az átadott módszertanok segítségével a tanulók motivációját erősíteni és fenntartani, valamint a tanulók matematikához és a természettudományokhoz való pozitív hozzáállását erősíteni.
- A természettudományos kísérletek szimulálása digitális tartalmak, és szoftverek segítségével.
- Alap szinten egyszerű tananyagegységeket előállítani, vagy a meglévőkön differenciálás céljából egyszerűbb módosításokat végrehajtani.
- Csoportmunkát (akár virtuálisan is) kialakítani és irányítani.

- Nyílt végű feladatok és a pozitív visszacsatoláson keresztül a tanulók tanulási motivációját fenntartani.

A tanulás-tanítást támogató digitális kompetenciák fejlesztését támogató eszközöknek és módszereknek széles körben történő megismerése alkalmazása érdekében a következő digitális pedagógiai eszköz és/vagy módszer adaptálását, implementálását és tanítási-tanulási gyakorlatát vezettük be:

- matematika kompetencia fejlesztésének támogatását alsó tagozaton;
- szövegértés fejlesztésének támogatását alsó tagozaton;
- a kreativitás, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésének támogatását felső tagozaton.

II. LEGO® eszközökkel támogatott konstruktív pedagógiai módszerek a matematika oktatásában

- Célunk a tanulók számára a játékos, élményalapú tanulás módszereivel történő ismeretközlés.
- Célunk a játékos tanuláson, amely az élményszerű feladatmegoldások révén a motiváció hosszú távú fenntartásával a tanulási folyamatok hatékonyságának növelése.
- Célunk, hogy a fejlesszük a tanulók kreatív problémamegoldás képességét és matematikai gondolkodását.

Szövegértés fejlesztése alsó tagozaton a LEGO® Story Starter csomag alkalmazásával

- Célunka az anyanyelvi kompetenciák, különös tekintettel a szövegértési, szövegalkotási képesség fejlesztése.
- Célunk az élményszerű tanulás támogatása, oly módon, hogy a 21. században alapvető elvárásként megjelenő multiliteralitást vagyis a digitális és analóg kompetenciák párhuzamos fejlődjenek.
- Célunk a szóbeli és az írásbeli érintkezések önálló és kreatív, integrált használatának elsajátíttatásához szükséges alapvető képességek intenzív fejlesztése, az olvasás szövegértés és a helyes beszéd képességének fejlesztése.

Kreativitás, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésének támogatása a felső tagozaton, Problémamegoldás LEGO® robottal

- Célunk, hogy fejlődjön a tanulók logikus- algoritmikus gondolkodása, a problémamegoldása, a magasabb rendű gondolkodási készsége.
- Célunk, hogy fejődjön a tanulók matematikai kompetenciája, az egyéni és a csoportos tanulás folyamata, a kreativitás készsége.

A digitális pedagógiai módszertannal támogatott tanórák aránya az a választott tantárgy éves őszóraszámának legalább a 40%-a.

3.1.6 Az iskola környezeti nevelési elvei

A színterek jellemzően áthelyeződnek az osztálytermen kívülre, a tanulók saját élményű tapasztalatszerzését helyezve a fókuszba.
A formális tanuláson túl kiemelt jelentősége van a projekteknek, tematikus napoknak/heteknek, a környezetvédelmi tevékenységeknek.
A környezettel és a természettel kapcsolatos értékek:

- a környezettudatos magatartás alapjainak kialakítása;
- a természet és a környezet sokszínűségének megismertetésével a velük kapcsolatos értékek védelmére, megőrzésére nevelés;
- az egyes tantárgyak tartalmában rejlő környezetvédelmi kérdéseken keresztül a környezettel való harmonikus együttélés lehetőségének megmutatása.

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulókban a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
    - a környezet fogalmával,
    - a földi rendszer egységével,
    - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
    - a környezetvédelem lehetőségeivel,
    - lakóhelyünk természeti értékeivel,
    - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagai;
- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;

A környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) lehetőségek:

- túra a környékre a környezeti értékek felfedezésére;
- a környezetvédelemmel, természetvédelemmel foglalkozó projektnap (témanap) szervezése a Föld napja alkalmából játékos vetélkedővel, akadályversennyel az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
- a szelektív hulladékgyűjtés megszervezése az iskolában.

3.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulók személyiségének fejlesztése az iskola valamennyi dolgozója, elsősorban a nevelőtestület aktív közreműködésével valósul meg.
Vállaljuk a pedagógus hatékony modellközvetítő szerepét, mint a személyiség-formálás egyik legfontosabb eszközét.
Elsősorban játék- és drámapedagógiai módszerek használata mind osztálytermi, mind nem formális tanulási környezetben, az informális tanulás sajátosságainak, lehetőségeinek folyamatos figyelembevételével (pedagógus mintaadás, spontán tanulási alkalmak tudatosítása).

3.2.1 Lázár Ervin Program

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

A Kormány fenti határozata alapján a Lázár Ervin Program **szociális helyzettől** és **lakóhelytől függetlenül** minden, az **1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen** biztosítja a **színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok** bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A kiíró Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága meghatározta az egyes évfolyamok esetében a választható **programelemeket**:

- *1. évfolyam: bábelőadás*
- *2,3,4. évfolyam: színházművészeti vagy táncművészeti produkció bemutatása saját játszóhelyen vagy oktatási intézményekben*
- *5,6,7. évfolyam: színházművészeti vagy táncművészeti, vagy zeneművészeti (komolyzene és népzene) produkció bemutatása saját játszóhelyen vagy oktatási intézményekben;*
- *8. évfolyam: Kultúrstratégiai intézmények előadásainak látogatása Budapesten az alábbi intézményekben:*
    - *Magyar Állami Operaház*

- *Budapesti Operettszínház*
- *Nemzeti Színház*
- *Honvéd Együttes Művészeti Nonprofit Kft.*
- *Nemzeti Artista Előadó- és Cirkuszművészeti Központ Közhasznú Nonprofit Kft.*
- *Szépművészeti Múzeum*
- *Magyar Nemzeti Múzeum*
- *Néprajzi Múzeum*
- *Petőfi Irodalmi Múzeum*

Az általános iskola tanulói a tanév ideje alatt egy alkalommal egy múzeumot, és egy őshonos állatokat bemutató farmot is meglátogathatnak, ennek időpontjáról, módjáról az intézmény dönt a lehetőségek függvényében.

3.2.2 Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program (NEP)

A köznevelési intézményekbe járó 7-11. évfolyamon tanuló diákok részére, Magyarország Kormánya ingyenesen biztosítja a nemzeti, vagy történelmi emlékhelyeken megtartott emlékezetpedagógiai programokon történő részvételének érményét. A program fókuszában a nemzeti emlékezet és az örökségünkhöz való kapcsolódás áll, nemzeti és történelmi emlékhelyek szervezett felkeresését jelenti.
Iskolánk 7. és 8. évfolyama is részt vesz, a Szegedi Tankerület által megszervezett és koordinált programon.

3.2.3 Boldogságprogram iskolánkban

A 2020/21-es tanévben a Malom utcai telephely tanulóival és pedagógusaival csatlakoztunk a Boldog Iskola programhoz.
A 2024/25-ös tanévtől a Vöröskereszt téri épület is bekapcsolódott a Boldog iskola programba.
A program segítséget nyújt abban, hogy a boldogságra való képesség fejlődjön a gyerekekben. Maga a program, a pozitív pszichológia eredményeire alapozva ad módszertani segítséget mindehhez.
A Jobb Veled a Világ Alapítvány szervezésében a Boldogság Intézet szakemberei dolgozták ki a programot. Ezek az úgynevezett boldogságórák hatékonyan járulnak hozzá, hogy a gyerekek nyugodtabbá, egymás iránt elfogadóbbá váljanak. A programot releváns kézikönyvek, munkafüzetek használatával is segítik.
A Boldogságórák célja:

- Segítséget adni tanulóinknak, hogy megküzdési képességük erősödjön, pozitív életszemléletet, elfogadást sajátítsanak el;
- Testi-lelki egészségük megtartásának, fejlesztésének megtanítása;
- A vitakultúra elemeinek folyamatos alkalmazása (bírálat, önbírálat, ok-okozati összefüggések, mások véleményének tiszteletben tartása);
- A környezetre és a tanulók önmagukra irányuló pozitív cselekedetekre való ösztönzés.
- A Boldogságórák csökkentik a tanulók szorongását, miközben erősítik az önbizalmukat;
- A Boldogságóráknak köszönhetően a tanulók kiegyensúlyozottabbá válnak, így az tanulási folyamatban is jobban teljesítenek.;

Maga a **Boldogságóra program** 10 egymásra épülő témából áll. Haladni apró lépésekben lehet, melynek során a gyerekek ismerete bővül a boldogságról, annak fontosságáról.

A tíz témakör:

1. Boldogságfokozó hála
2. Optimizmus gyakorlás
3. Kapcsolatok ápolása
4. Boldogító jócselekedetek
5. Célok kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömök élvezet
8. Megbocsátás
9. Testmozgás
10. Fenntartható boldogság

A témák feldolgozása során az adaptív tanulásszervezési eljárásokat alkalmazzuk. A program lehetőséget ad arra, hogy tudatosan foglalkozzunk a gyerekek lelki nevelésével. Tanítja a megküzdési stratégiákat, amelyek a konfliktusok megoldásában támogatják őket, reményeink szerint iskolás koruk után is. Pozitív szemlélettel, pozitív megerősítéssel jobbá tesszük tanulóink önértékelését, segítjük önismeretüket, emberi kapcsolataik alakulását.

Megvalósításának színterei:

- Boldogságóra tartható osztályfőnöki óra, illetve bármilyen egyéb tanóra keretében. Intézményünkben a 2020/2021-es tanévtől kezdve a programban az 5. osztályos tanulók hetente egy alkalommal vesznek részt Boldogságórán.
- A Vöröskereszt téri telephelyünkön a 2024/25-ös tanévtől kezdve a programbana napközistanulók közül a harmadik, illetve a negyedik osztályos tanulók havi egy alkalommal vesznek rész Boldogságórán.

A cél, hogy ennél gyakrabban is, ill., hogy az órák hangulata, hozadéka beépüljön az adott gyerekcsoport mindennapjaiba, szokásaikba. Jellemző, hogy huzamosan foglalkoznak egy adott témával, amit így sikerül jól körbejárni, és nagyobb eséllyel válik a gyerekek sajátjává. Iskolánkban az élményt adó, játékos, kreativitást fokozó módszereknek amúgy is elsőbbsége van, így szervesen illeszkedik nevelési elveinkhez.

3.2.4 A személyiségfejlesztés formái, tevékenységei és eljárásai

Formák, színterek	**Tevékenységek, eszközök és eljárások**	**Megjegyzés**
Tanórák, csoportfoglalkozások	- Folyamatos egyéni megfigyelés, melyet az osztályban tanító minden nevelő vezet, egységes szempontok alapján - Differenciált egyéni bánásmód, tolerancia, együttműködés fejlesztése. Eszközei: beszélgetés, értékelés, önértékelés - Felelősségtudat, felelősségérzet fejlesztése. Eszközei: Önkéntes feladatok, tisztségek vállalása. - Alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása, meggyőződéssé alakítása. Eszközei: etika tantárgy, beszélgetések.	Segíti a magatartás és szorgalom jegy megállapítását. Felelősök: osztályfőnökök, szaktanárok
Egyéb foglalkozások	- Egészséges napirend kialakítása - Az egészségnek, mint alapértéknek elfogadtatása, egészségmegőrzés igényének felkeltése. Eszköze: szabadlevegőn való játék, versenyek, vetélkedők. - Nemzeti hagyományok, nemzeti kultúra megismertetése, emlékeink tisztelete, ápolása. Eszközei: hagyományos ünnepekhez kötődő kézműves délutánok, játszóházak.	Felelősök: nevelők, osztályfőnökök
Délutáni szabadidős tevékenységek	- Együttműködési készség kialakítása, fejlesztése. Eszköze: szakkörök. - Egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése. Eszközei: drog prevenciós rendezvények, előadások, önismereti klub, egészségnap. - Önismeret, együttműködési készség fejlesztése.	Felelősök: osztályfőnökök, szaktanárok

Más intézmények lehetőségeinek kihasználása	- Részvétel a különböző intézmények városi szintű rendezvényein: Kisebbségi Önkormányzatok Liszt Ferenc AMI Zeneiskolája Danubia Alapfokú Művészeti Iskola Ady Endre Városi Könyvtár és Művelődési Központ Nevelési Tanácsadó Egységes Pedagógiai Szakszolgálat Gyermekjóléti Szakszolgálat	Felelősök: osztály-főnökök,

3.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

3.3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Az egészség a mindennapi élet erőforrása, amely pozitív fogalomként a társadalmi és egyéni erőforrásokat, illetve testi képességeket hangsúlyozza. Az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jóllét állapota. Az egészséges tanuló társadalmilag integrálódik, a változó terheléshez alkalmazkodik, őrzi individuális önállóságát, és megteremti az összhangot a biogenetikai, a fizikai, a lelki és társadalmi lehetőségei közt. Az egészség alapfeltételei és forrásai: béke, élelem, lakás, oktatás, jövedelem, stabil ökológiai rendszer; a fenntartható erőforrások, a társadalmi egyenlőség és igazságosság. Az egészségi állapot javítása megkívánja ezen alapvető előfeltételek alkotta biztos alapot.

Az iskola a tanulók életének egyik legmeghatározóbb tényezője, mely nemcsak az oktató-nevelő munka, hanem a közösségi- és magánélet helyszíne is. Az iskola azon dolgozik, hogy az élet, a tanulás, a munka egészséges helyszíne legyen. Minden rendelkezésre álló eszközzel segíti a tanulók, a tantestület és a dolgozók egészségének védelmét, fejlesztését. Az iskolai egészségfejlesztés célja, hogy képessé tegye az abban résztvevőket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák.

A tanterem falain túl kiemelt figyelem fordul a nem formális tanulási környezetre-sportlétesítmények, természet, prevenciós tevékenységet folytató egészségügyi létesítmények, ahol a tanulók egészségvédelme és egészségtudatos életvitelének kialakítása célzottan történik.

Alapelvek

- Minden rendelkezésre álló eszközzel és módszerrel a tanulók és a tantestület egészsége védelmének elősegítése.
- Az egészségnevelés, az egészségügyi szolgáltatások biztosítása érdekében együttműködés a helyi közösség szakembereivel és azok programjaival
- Kiemelt jelentőség tulajdonítása az egészséges táplálkozásnak, a testedzésnek, a szabadidő hasznos eltöltésének, a testi-lelki egészségfejlesztésnek.
- Olyan oktatási-nevelési gyakorlat folytatása, amely figyelembe veszi a benne szereplők jóllétét, méltóságát.
- Magas színvonalú sportiskolai oktatás, amely lehetővé teszi, hogy minél több tanuló megfeleljen az élsport követelményeinek.

Célok

- Intézményünk a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelentse, amelyben lehetőség nyílik a helyes életvitel készségeinek, magatartásformáinak kialakítására és begyakorlására.
- Az iskola, mint az intézményes szocializáció kiemelkedő fontosságú színtere jelentős szereppel bírjon a tanulók egészségmagatartásának formálásában.
- A sportiskolai jellegből kifolyólag, domborodjon ki a sport egészségformáló hatása, a mindennapi testedzés fontossága, hogy tanulóink ne csak sportemberekké, hanem sportoló emberekké váljanak.

Feladatok

- Az iskola személyi és tárgyi környezetével őrizze meg, javítsa a tanulók egészségi állapotát.
- Felkészíteni a tanulókat az egészséges életvitel kialakítására, helyes döntéshozatalra és konstruktív konfliktusmegoldásra.
- Megismertetni a leggyakoribb egészséget, testi épségét veszélyeztető tényezőket és ezek elkerülési módját.
- Támogatás nyújtása a tanulóknak a káros függőséghez vezető szokások kialakulásának a megelőzésében.
- Fejleszteni a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- A felelős, örömteli párkapcsolatokra, a családi életre és az egészséges szexuális kultúra és magatartás kialakítására való felkészülés.
- Pozitív énkép és az erőszakmentes konfliktuskezelés kialakítása.
- Kiemelt szerepet szánni, a testnevelésnek, a mozgás különböző formáinak, az élsportnak valamint tömegsportnak.
- Ismerjék meg a versenysport pozitív, ill. negatív tényezőit is (dopping, stb.)

3.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

A mindennapok során számos alkalommal találkozunk potenciális veszélyforrással, mely akár súlyosan károsíthatja egészségünket.

Nem csupán a sérüléssel járó balesetek tartoznak ide, hanem a szervezetünkben hirtelen kialakuló változások, melyek gyors lefolyásukkal jelentenek fokozott veszélyt az emberre. Súlyos állapotú beteg esetében rendkívül lényeges az ellátást megkezdők gyorsasága és

hatékonysága Késlekedés esetén csökken a beteg túlélési esélye, illetve nő a maradandó egészségkárosodás valószínűsége.

Megoldhatatlan azonban, hogy ilyen esetben a szaksegítség azonnal a helyszínen legyen, így az első észlelő szerepe kulcsfontosságú.

Az elsősegélynyújtás szerepe a betegség/sérülés kimenetelét tekintve kulcsfontosságú, azonban Magyarországon igen kevés alkalommal történik meg. Ennek javítására gyermekkorban elkezdett elsősegélynyújtással foglalkozó programok alkalmasak és hatásosak lehetnek.

Az elsősegélynyújtás olyan beavatkozás, melyet hirtelen egészségkárosodás esetén annak elhárítása, vagy a további állapotromlás megakadályozása érdekében végez az észlelő személy. Legfontosabb szerepe, hogy helyes alkalmazásával lehetővé válik az időveszteség minimálisra csökkentése, mely a maradandó egészségkárosodás nélküli túlélés alapvető feltétele.

Célja:

Az elsősegélynyújtás életkornak megfelelő ismeretanyagának elsajátítatása, a hajlandóság kialakítása.

A vészhelyzetbe került emberek megsegítése, a számukra nyújtott lehetőség és képesség szerinti elsősegély-nyújtása már gyermekkorban magától értetődővé váljék.

A program keretében a 6 és 14 év közötti gyermekek részére elsősegély-nyújtási ismeretekkel rendelkező szakember által végzett oktatás, szervezeti tartalmi feltételrendszerének megteremtése.

Együttműködő partnerek, motiváló programok:

Iskola egészségügyi szolgálat, védőnő, mentőszolgálat

Támogatott versenyek:

· A Magyar Vöröskereszt felmenő rendszerű elsősegélynyújtó versenye

· Országos elsősegély-ismereti verseny

3.3.3 Közlekedési ismeretek oktatása

A közlekedési ismeretekkel kapcsolatos tananyagrész oktatása a technika és tervezés tantárgy keretei belül történik. Ezt egészíti ki a Közlekedési kisokos című munkafüzet, melyet a negyedik évfolyam tanuló kapnak. Ennek ismeretanyaga is ezeken a tanórákon kerül feldolgozásra. Az elektronikus napló (KRÉTA) is tartalmazza a Közlekedési kisokos tananyagát elektronikus formában. Ez a tanulók számára a felsőbb évfolyamok számára is elérhető, a tanórákon feldolgozható:

A 20_2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7.§ (8) pontja szerint „A közlekedési ismeretekkel kapcsolatos tananyagrész oktatása, a tanulók értékelése, minősítése során a miniszter által jóváhagyott elektronikus tanulmányi rendszerben e célra kifejlesztett program is használható.”

3.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösség fejlesztése érdekében fellépünk minden diszkrimináció ellen, amely iskolánk tanulóit érinti.

Tanórákon és tanórán kívüli tevékenységek során segítünk egymásnak úgy közreműködni, hogy közben mindannyiunk véleményét tiszteletben tartjuk.

A közösségfejlesztési tevékenység járuljon hozzá a konstruktív életvezetés magatartás- és tevékenységformáinak alakításához.

Alakuljanak különböző iskolai közösségek, ezen közösségek életének irányítása legyen tudatos, tervszerű.

A tanulók a tanulást közösségi élményként élik meg, azaz tanulási folyamatuk páros, csoportos munkavégzésben is megvalósul.

Megértik, hogy a munka világába, tágabban a társadalomba való beilleszkedésük mértéke attól függ, hogy mennyire képesek a közösségért tenni, annak tagjaként dolgozni, és társaik támogatásával a közösség erejét, hatékonyságát növelni.

Az intézmény koncepciózusan használja a nem formális tanulási környezet-osztálykirándulások, diáknapok, diákönkormányzati működés, önkéntes munka, nyári táborok-mint a közösségfejlődésének lehetőségei.

Tevékenység	**Feladat**	**Felelősök**
Útmutatás, példaadás a társadalmi beilleszkedéshez, a kulturált magatartás és életmód kialakításához.	- Beszélgetés, szerepjátékok tanórákon és tanórán kívüli tevékenységeken. - Kapcsolattartás a szülőkkel.	Iskolavezetés, osztályfőnökök, szaktanárok
Ismeretek nyújtása	- Hon-és népismereti, nemzetiségi hagyományok megismertetése. Színtere: nemzetiségi napok - Más népek kultúrájának, szokásainak megismertetése Színterei: Márton- nap, Szüreti fesztivál Szent György-nap, Szent Antal-nap	Osztályfőnök, szaktanárok,

Lehetőségteremtés a személyes tapasztalatszerzésre az együttműködés és a konfliktuskezelés terén.	- Részvétel szakköri foglalkozásokon, színjátszó körben, önismereti klubban, sport-körökben	Szakkörvezetők, szaktanárok
A tanulók közösségi, közéleti tevékenységének támogatása.	- Tanulók és tanulóközösségek érdekeinek képviselete az iskolai diákönkormányzatban.	DÖK patronáló nevelő
Részvétel a közvetlen környezeti értékek megóvásában, környezettudatosság fejlesztése.	- Iskolaudvar gondozása, szelektív hulladékgyűjtés (elem, papír, PET palack, étolaj)	Osztályfőnökök, DÖK patronáló nevelő, szaktanárok
Az együttes tevékenység képességének kibontakoztatása.	- Csoportmunka tanórákon, részvétel, szakkörökön, énekkarban, nemzetiségi délutánokon, iskolai ünnepségeken.	Osztályfőnök, szaktanárok, szakkörvezető

<u>Hagyományaink</u>

Mindkét épület	Szent A. utcai, Vöröskereszt téri épület	Malom utcai épület
Pályaválasztási szülői értekezlet meghívott előadókkal. Nemzetiségi (nap/hét) délutánok	Márton-nap Szent Antal-napi vígasságok DÖK-nap Adventi gyertyagyújtás Mikulásvárás Karácsonyi kézműves foglalkozás Karácsonyi vásár Karácsonyi gálaműsor Farsangi bál Húsvéti kézműves foglalkozás Nyílt napok Bolhapiac	Szüreti mulatság Adventi gyertyagyújtás Mikulásvárás Karácsonyi ajándék-műsor a szülőknek Roma kultúra napja Nyílt napok Farsangi bál DÖK-nap

Iskolai ünnepségek

- Megemlékezés az aradi vértanúkról (október 6.) -intézményi szinten
- Nemzeti ünnep (október 23.) -ünnepi műsor / iskolarádión keresztül
- Megemlékezés kommunista és egyéb diktatúrák áldozatairól (február 25.) -osztályfőnöki óra keretein belül
- Nemzeti ünnep (március 15.) -intézményi szinten
- Megemlékezés a holokauszt áldozatairól (április 16.) - ünnepi műsor iskolarádión keresztül, ill. osztályfőnöki óra keretein belül
- Nemzeti Összetartozás Napja (június 4.) -kiállítás, könyvtár
- Tanévnyitó ünnepség – Szt. Antal u. ill. Malom u. telephely
- Tanévzáró ünnepség – Szt. Antal u. telephely
- Ballagás – Szt. Antal u. – Itt adjuk át a 6. ill. 8. osztályt végzett tanulóinknak az alapítványok által létrehozott díjakat.
- Ballagás és tanévzáró ünnepség - Malom utca

3.4.1 Tanulmányi kirándulások, ügyelet/készenlét elrendelés

Az éves munkatervben előzetesen fel kell tüntetni osztályonként a tervezett tanulmányi kirándulásokat a megvalósítás hónapjában.

A tanulmányi kirándulások munkanapokon és tanítás nélküli munkanapokon kerülhetnek megszervezésre. Pihenőnapokon, tanítási szünetekben kizárólag csak önkéntes alapon szervezhetők fakultatív programok kirándulások, amelyen való részvételre nem kötelezhető sem a pedagógus, sem diák, tekintettel arra, hogy a foglalkoztatottnak heti két pihenőnapot biztosítani szükséges.

A pedagógus a tanulmányi kirándulás tervezetét az iskola igazgatójának a kirándulást megelőző legalább 1,5 hónappal korábban írásban bejelenti és megküldi (helyszínét, kísérők nevét, szálláshelyét, utazás módját, indulás és érkezés tervezett idejét).

A rendes munkaidőt meghaladó tanulmányi kirándulásokat a fenntartónak engedélyeznie kell.

A tanulmányi kirándulásokra vonatkozó szabályok:

- Tanulmányi kirándulás osztályonként egy tanévben legfeljebb egy alkalommal szervezhető.
- A testvérvárosi kapcsolatok, Határtalanul programok, egyéb táborok, fakultatív programnak minősülnek, amelyre nem kötelezhető sem a pedagógus, sem diák részvételre, rendkívüli munkavégzés nem rendelhető el.
- A tanulmányi kirándulások időtartama:
  Általános iskolában maximum 1 napos program szervezhető:
    - az alsó tagozatos tanulók esetén a kirándulásról legkésőbb 17:00 óráig vissza kell érkezni
    - a felső tagozatos tanulók esetén a kirándulásról legkésőbb 20:00 óráig vissza kell érkezni

  Középiskolában maximum 2 napos program szervezhető:
    - középiskolás tanulók esetén a kirándulásról legkésőbb 20:00 óráig vissza kell érkezni.
- A kirándulás részleteiről és annak várható költségeiről a szülőket írásban kell tájékoztatni, valamint kérni a hozzájárulásukat a részvételre és a költségek vállalására vonatkozóan.
- A szülők kezeljék a kirándulással kapcsolatos befizetéseket.
- A tanulmányi kirándulások esetén a rendes munkaidőt (napi 8 óra időtartam) meghaladó időintervallumra számolható el díjazás, ez az időtartam tekinthető rendkívüli munkavégzésnek.
- Legalább 4 héttel a kirándulás megvalósulása előtt az intézmény igazgatója a rendkívüli munkavégzés elrendelésére vonatkozó engedélykérő lapot megküldi a fenntartó részére.
- Amennyiben a fenntartó engedélyezi a rendkívüli munkavégzés elrendelését, arról intézmény igazgatója tájékoztatja a pedagógusokat.
- Az intézmény igazgatója kirándulás lebonyolítását követő legkésőbb 5 napon belül a teljesítésigazolást megküldi a fenntartónak.

A tanulmányi kiránduláson való részvételre vonatkozó Nyilatkozatot a Pedagógiai program 1. számú, az ügyeletre/készenlétre vonatkozó Engedélykérő és Elrendelő lapot 2. számú melléklete tartalmazza.

3.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A Szervezeti és Működési Szabályzat, a Házirend részletesen tartalmazza, illetve szabályozza. A munkavégzésre vonatkozó tanévi feladatokat az intézmény éves munka és rendezvényterve szabályozza.

A feladatok tanévi meghatározása teljes alkalmazotti körre, munkaközösség vezetőkre, tantárgyi vezetőpedagógusokra, osztályfőnökökre vonatkozóan, továbbá egyéni megbízás formájában jelenik meg.

Kiemelt figyelem irányul mind a tanulási környezetre, mind a tanulási formákra, amelyekkel a személyiség-és közösségfejlesztést lehet előmozdítani.

Az osztályfőnökök tudatosan használnak olyan tanulási környezetet, amelyek a tanterem falain kívülre viszik a tanulókat-táborok, kirándulóhelyek, művelődési- és sportintézmények, egészségnevelési intézmények-, és olyan módszereket alkalmaznak, amelyek tevékenykedtetve fejlesztik a személyes és társas kompetenciákat: csoportépítő gyakorlatok, önismereti foglalkozások, szociometria, szerepjátékok stb.

A tervezés dokumentumai az elvégzett munka értékelésére is tartalmaznak elvárásokat, feladatokat.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

3.5.1 A pedagógusok legfontosabb feladatai.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,

- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óraközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

3.5.2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

Az osztályfőnöki munka tartalmát a hatályos köznevelési jogszabályok általánosságában tartalmazzák.

Ennek megfelelően éves munkatervezéssel, osztályfőnöki nevelési terv alapján az osztályfőnökök kiemelt feladatai:

- A tanévi nevelési és rendezvényterv elkészítése.
- Az osztályközösségek sajátosságainak feltérképezése (szociometriai vizsgálat), az életkori jellemzőknek megfelelő alakítása,
- A gyermekek szociokulturális hátterének megismerése, szükség esetén, lehetőség szerint segítségnyújtás, vagy annak kezdeményezése.
- A normakövető magatartás, szokásrend kialakítása.
- A negatív tanulási, viselkedési szokások lehetőség szerinti megakadályozása, kedvező irányú befolyásolása.
- Szülői kapcsolatok kialakítása, ápolása (családlátogatás, szülői értekezletek, fogadóórák, eseti konzultációk).
- Osztályszintű szabadidős programok szervezése.
- A tanulók tanulmányi előrehaladásának nyomon követése, szükség esetén konzultáció kezdeményezése szaktanárokkal, fejlesztő pedagógusokkal.
- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.

- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: (digitális) napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- A gyermek és ifjúságvédelmi feladatkör megszűntével az ahhoz kapcsolódó tartalmi és szervezeti feladatok integrálása az osztályfőnöki munkába.

3.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Nagyon fontosnak tartjuk, elősegítjük és a gyermekek körében szorgalmazzuk, hogy ismerjék meg és éljenek azokkal a kulturális és technikai lehetőségekkel, amelyeket családjuk nem, de intézményünk biztosítani tud.

A tanulószobai, a napközis foglalkozás és az informatikai hozzáférések segítségével az iskolában megfelelő pedagógiai környezetet kínálunk a családi háttér kompenzálására a tanulás, a házi feladat elkészítéséhez.

A tanév elején tájékoztatjuk a szülőket, diákokat az iskolai könyvtárból kölcsönözhető, illetve ott megtekinthető könyvek, egyéb ismeretterjesztő lapok, kiadványok elérhetőségéről, z iskolában biztosított internet-hozzáférés lehetőségéről és az iskola által szervezett kulturális programok (mozi, színház, kiállítás stb.) látogatásaának feltételeiről.

3.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséggondozás, képességfejlesztés célja:

- Ismerjük fel, fejlesszük és adjunk teret tanulóink bármely területen jelentkező tehetségének.
- Tanulóink az egyéni képességeiknek megfelelő teljesítményt nyújtsanak.

Feladatunk:

- megismerni, nyomon követni a tanulók képességeit,
- a folyamatos fejlesztés,
- a motiválás.

Tevékenység	**Módszer**	**Résztvevő**	**Megjegyzés**
1.Diagnosztizálás 2. Egyéni fejlesztés	- felmérés	szaktanár, osztály (tanulócsoport)	TANÓRAI KERETBEN
	- differenciálás	érintett tanulók, szaktanár	
	- csoport- és projektmunka	szaktanár	
	- gyűjtőmunka, kreatív házi feladatok	szaktanár (nevelő, könyvtáros)	

Tevékenység	Módszer	Résztvevő	Megjegyzés
3. Kapcsolattartás	- személyes találkozás - beszélgetés, fogadóóra, szülői értekezlet	szülők, szaktanárok, osztályfőnökök, tanulók	TANÓRAI KERETEKEN KÍVÜL
4. Tehetséggondozás	- szakkör, edzés, - pályázatok, versenyek	szaktanár, könyvtáros, érintett tanulók	
	- külön feladatok -szabadidős tevékenységek (kézműves foglalkozások, kiállítások)	nevelők	
	- lehetőséget adunk, figyelemmel kísérjük tanulóink más intézményekben történő fejlesztését	vizuális iskola, zeneiskola, szaktanár, osztályfőnök	ISKOLAI KERETEKEN KÍVÜL

3.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Célok:

Az érintett tanulók és szülők felismerik és elfogadják a tanulás fontosságát.

Az érintett tanulók sikerélményhez jussanak**.**

Feladatok:

- Tanulási technikák elsajátíttatása /szóbeli, írásbeli /.
- Az indulási hátrányok „ledolgozása”. /Malom utca/

Tevékenység	Módszer	Résztvevő	Megjegyzés
A tanulási kudarcnak kitett tanulók feltérképezése-diagnosztizálása 1. osztályban.	Hospitálás az óvodában. DIFER	Óvónők, tanítók, osztályfőnökök, nevelők	Tanév eleje, ill. a tanuló érkezésekor.
A tanulási kudarcnak kitett tanulók feltérképezése felsőbb évfolyamon.	Érkezett új tanulók felmérése is. Tanulási szokások felmérése.	Tanítók, szaktanárok osztályfőnökök, nevelők.	
A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése tanórán.	Differenciált óravezetés, kooperatív tanulási módszerek. Tanulási technikák elsajátítása.	Tanítók, szaktanárok, napközis nevelők	Tanévben Tanmenetben vagy egyéni fejlesztési tervben tervezni kell.
A tanulási kudarcnak kitett tanulók tanórán kívüli fejlesztése.	Tanulópárok, egyéni foglalkozások. Egyéni foglalkozás-korrepetáláson. Segítségnyújtás az önálló tanuláshoz- könyvtárban. Szakkörök, művészeti iskola foglalkozásai. Szakszolgálat foglalkozásai. Szoros kapcsolat a családdal/családlátogatás, egyéni beszélgetés/ Tanácsadás a szülőknek.	Tanítók, szaktanárok, osztályfőnökök nevelők, könyvtáros, szakkörvezetők. Fejlesztő pedagógusok, gyógypedagógusok, logopédus. Védőnő, iskolaorvos. Pályaválasztási felelős.	Közösségi ház – Malom utca, Könyvtár, szakkör. Tanmenetben. Malom utcában egyéni fejlesztési terv készítése.

3.6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Cél:

Időben felismerjük a beilleszkedési és magatartási zavarokkal küzdő tanulókat.

Jussanak a tanulóink sikerélményhez.

tevékenység	módszer / feladat	megjegyzés
Iskolavezetés	- A tanulók feltérképezése - Szakvélemények begyűjtése fejlesztő pedagógus, pszichológus biztosítása. - Továbbképzés szervezése adott témában: felkészítés a problémás tanulók fogadására (of., szaktanár)	Iskolába lépéskor Együttműködés az óvodákkal, iskolaérettség vizsgálat Másik iskolából való áthelyezéskor Nyilvántartásba vétel Ha a szülő nem viszi vizsgálatra gyermekét, jelzi a jegyző felé.
Osztályfőnök	- Osztályközösségi megbízatások rendszerének kialakítása (mindenkinek legyen feladata) - Rendezvényekre feladat megbízás - Szülőkkel kialakított közvetlen kapcsolat - Nevelési tanácsadó segítségének kérése - Bizalomra épülő viszony kialakítása a diákokkal - Kooperatív technikák, módszerek alkalmazása	
Szaktanárok	- Személyre szabott program kialakítása - Kooperatív technikák, módszerek alkalmazása - Korrepetálás, felzárkóztatás - Bizalomra épülő viszony kialakítása a diákokkal	

tevékenység	módszer / feladat	megjegyzés
Nevelők	- Korrepetálás, felzárkóztatás - Szabadidős tevékenység - Bizalomra épülő viszony kialakítása a diákokkal - Kooperatív technikák, módszerek alkalmazása	
Fejlesztő pedagógus	- Korrepetálás, felzárkóztatás - Bizalomra épülő viszony kialakítása a diákokkal - Kooperatív technikák, módszerek alkalmazása. - A szakértői véleményben javasolt területek fejlesztése. - Nyelvi készségek fejlesztése, egyéni mérések.	

3.7 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Célja:

Szociálisan hátrányos helyzetű, tanulási kudarcoknak kitett, beilleszkedési zavarokkal küzdő tanulók nevelésének segítése.

Alapelvek:

Az iskolában minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásban, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. Ezen feladat elsősorban az osztályfőnöki munka keretében kerül megvalósításra.

<table>
<tr><th colspan="3">FELADATOK</th></tr>
<tr><th>1. Külső kapcsolattartás</th><th>2. Tájékoztatás</th><th>3. Együttműködés pedagógusokkal, szülőkkel, tanulókkal</th></tr>
<tr><td>- Bajai Kistérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Pedagógiai Szakszolgálat,
- Bajai Kórház Gyermek- és Ifjúsági Mentálhigiénés gondozó
- Bajai Kórház Serdülő Pszichoszomatikus Pszichoterápiás Szakrendelés
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal
- Bajai Járási Hivatala
- Hatósági Osztály
- Járási gyámhivatala
- Bajai Cigány Önkormányzat
- Baja Városi Rendőrkapitányság</td><td>Tájékoztatja a szülőket, tanulókat arról, hogy milyen időpontba, hol és milyen problémával fordulhatnak hozzá, az iskolán kívül milyen más a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel.</td><td>A pedagógusok, a szülők vagy a tanulók jelzése alapján a megítélése szerint veszélyeztetett gyermekeknél családlátogatás keretében megismeri, feltárja a családi környezetet.</td></tr>
<tr><td colspan="3">A gyermek bántalmazása vagy más veszélyeztető tényező feltárása esetén az intézmény vezetőjénél kezdeményezi, hogy értesítse a Gyermekjóléti Szolgálatot.</td></tr>
<tr><td colspan="2">A tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi az intézmény vezetőjénél, hogy indítson eljárást az</td><td>Veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók számbavétele</td></tr>
</table>

önkormányzatnál rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása, illetőleg természetbeni ellátás folyósítása érdekében.		Veszélyeztetett helyzetű tanulók életútjának nyomon követése az osztályfőnökkel együtt. Segítségnyújtás, családlátogatás.
	Segíti az egészségnevelési, valamint ennek keretei között a kábítószer ellenes program kidolgozását, végrehajtását, szükség esetén az intézményvezetőnél intézkedés megtételét kezdeményezi.	
Kapcsolatot tart a tanulókkal, szüleikkel, pedagógusokkal, közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó intézmények címét, telefonszámát.		
	Tájékoztatja a pedagógus kollégákat: - szakirodalomról, - továbbképzésekről, - pályázati lehetőségekről.	

3.8 Esélyegyenlőség és hátránykompenzáció

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Minden tanulónak joga van képességei minél sokrétűbb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének maximális támogatására. Külön figyelmet fordítunk a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükség, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Intézményünk az esélyegyenlőség megteremtése érdekében előnyben részesíti a:

- méltányos tanulásszervezési eljárások alkalmazása,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelés,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítása,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- az intézmény kapcsolatrendszerének megszilárdítása, szorosabbá tétele,
- partnerközpontú nevelést.
- Fejlesztő pedagógus biztosításával gondoskodunk a képesség-kibontakoztató felkészítés lehetőségeiről.
- A gyermekek érdekében meghatározó feladatunknak tekintjük a drogprevenciót, a bűnözés elleni küzdelmet, a bűnmegelőzést. Ennek érdekében rendszeres kapcsolatot tartunk fenn a rendőrséggel és kompetens szakemberekkel.
- Rendszeresen figyeljük azokat a pályázatokat, amelyek tanulóink esélyegyenlőségének javítását szolgálják, és lehetőség szerint részt veszünk azokon.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	
Feladat	**Résztvevő**
Segítségnyújtás a szülőknek az igényelhető támogatások intézésében	Osztályfőnök, igazgató-helyettes
A szociálisan rászoruló tanulóknak szükség esetén ruhaadomány	igazgató-helyettes
A szociálisan rászorulók, a veszélyeztetettek, a felzárkóztatandók ellátásában, foglalkoztatásban való részvételének biztosítása.	Igazgató, igazgató-helyettes Osztályfőnök,
A szociálisan rászoruló gyermekek részvétele esetében a tanulmányi- és sportversenyek nevezési díjának alapítványi vagyonból való fedezése.	Osztályfőnök, igazgató-helyettes Alapítvány kuratóriumának elnöke
A turisztikai-, közművelődési-, táborozási programok, tanulmányi kirándulások anyagi terheinek csökkentése alapítványi vagyonból, pályázati forrásokból.	Osztályfőnök, igazgató-helyettes Alapítvány kuratóriumának elnöke

Az intézmény preferálja azokat a nem formális tanulási alkalmakat- táborok, osztálykirándulások, kreativitást, ügyességet, mozgást fejlesztő foglalkozásokat-, amelyek elősegítik, hogy minden tanulónak lehetősége legyen saját, egyedülálló- nem csak kognitív-képességeit megmutatni és azok mentén sikereket elérni.

Esélyteremtő programok

- **Komplex Instrukciós Program**

A Sugovica Sportiskolai Általános Iskola Malom Utcai Telephelyén 2019-ben elkezdett és 2022. júniusában ért véget a Komplex Instrukciós Program elmélete és gyakorlata továbbképzés. A KIP mindennapi gyakorlatában a gyerekek 3-5 fős kiscsoportokban dolgoznak együtt, és oldják meg a számukra összeállított nyitott végű kérdésekből álló, érdeklődést felkeltő, kihívást jelentő feladatokat. A csoportok bemutatják társaiknak a csapatmunka eredményét, majd az egyéni feladatokkal küzdenek meg. A mindennapok tanítási gyakorlata megmutatta, hogy a pedagógus részéről a közvetítendő tudásanyag tudatosabb áttekintése,

átalakítása mellett kiemelendő a tanulók közösségben történő egyéni fejlődésére összpontosító kommunikáció. A Komplex Instrukciós Programmal tartott tanórákon nagyobb a sikerélményük a tanulóknak, mint azokon a tanórákon, ahol nem minden tanuló tud aktívan közreműködni. A Komplex Instrukciós Program bevezetése lehetőséget ad olyan tanulók motiválására, akik sajátos szociokulturális hátterükből a tanulás segítségével léphetnek csak ki. Intézményünk nevelőtestületének célja, hogy a KIP módszert tovább fejlesszük, a kollégák mind szélesebb körében megismertessük. Rövidtávon megalakítottuk a KIP munkaközösséget, melynek tagjai a nevelés és oktatás során képesek tudásukat továbbadni a nevelőtestület tagjainak.

Jó kapcsolatot ápolunk a Bajai Rotary Clubbal, a Rotary Club Budapest-Margitszigettel, valamint folyamatos szakmai kapcsolatban vagyunk a Losonczi Téri Általános Iskola KIP munkacsoport tagjaival.

KOMPLEX ALAPPROGRAM

A Komplex Alapprogram az 1−4. osztályban és felmenő rendszerben az 5-6. osztálytól került bevezetésre továbbképzés évében, a 2023/2024-es tanévben és fokozatosan bevezetésre kerül évente egy-egy évfolyam csatlakozásával a 2024/2025-ös tanévben.

ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása.
- A lemorzsolódás megelőzése, a tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve járuljon hozzá a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés

Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), aminek segítségével képessé válnak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

Komplex Alapprogram

- Egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- Alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- Különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: ***Tanulni élmény!***, amely magával hozza az élményalapú tanulást. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórúgója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket).

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak.
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálja.
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájuk kialakításában és megvalósításában.
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár–diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük pozitív énképét, erősítsük belső kontrollos beállítódását, fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljünk „én”-erős, jó komfortérzésű fiatalokat!
- A szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon- és népismeret,
- európai azonosságtudat,
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés,

- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság,
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés,
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe,
- testmozgás fejlesztése az oktatás minden színterén.

3. További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére.
- Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel a tanuló egyéni igényeihez igazítjuk a tanulást.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket.
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal, illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.

- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit, és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

A Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

- A program szakmai anyagai:
- Nevelési-oktatási program – KAK
- Tanítási stratégia – DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db)
- Tanítói-tanári kézikönyvek (10 + 16 db)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia- és kreativitásfejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási-tanítási folyamatokat.
- A pozitív motiváció eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek:

A tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

Alkalmazott módszerek:

A tanítás-tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét a tanórák 20 százalékában.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanulópárok munkája

Csoportban végzett munka

- kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka

- KIP

Ezen kívül a tanórák 80%-ában a pedagógus választ módszereket.

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok

Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projektmódszer
- szituációs játékok

A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSSÁGAI:

A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az „**Élménysuliban”** minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan minimum egy órában.

A Testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra,
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben,
- szabadidős mozgástevékenységek.

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még **az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.**

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és kereszttantervi** tartalmak implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgásalapú támogatása iskolai környezetben.**

Az Életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat-alapú koncepció figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az alprogram célja, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzen a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vértezi fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák s**okszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten – a rendszerszemléletnek megfelelően – kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés,
- környezettudatosság (fenntarthatóság),
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek),
- életút-támogató pályaorientáció,
- család, párválasztás,
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés).

A Művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén.
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása.
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között.
- Tanulásfejlesztés a művészetek révén.
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevőközpontú gyakorlatokon keresztül.
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni sajátságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.
Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.
Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészetalapú támogatása iskolai környezetben.

A Logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket fel tudnak használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.
Az alprogram célja a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.
Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma:

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében
- Játékalapú megközelítések
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes-játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakkjáték alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések
- Kártyajátékok – Lapot kérünk!, Logiccards, Set stb.
- Logikai játékok, logisztorik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

A Digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit kereszttantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IKT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár”-habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása során a technológia segítségét is igénybe veszik.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik

színvonalát, tanulásmódszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma:

- Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:
- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT-alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amely az adott tantárgy éves óraszámának kb. 30%-át jelenti. A közismereti tantárgyak esetében a tantárgyi és kereszttantervi tartalmat (tananyagot) az alprogrami tartalmakkal kapcsolja össze, a DFHT óraszervezési eljárásaival megvalósítva a tanórát. Ezen órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek (a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkészség, a problémamegoldó gondolkodás, a kockázatelemzés, a döntéshozatal és az érzelmek kezelése) fejlesztése is megjelenik.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne,
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához,
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám).

A Komplex órák felépítése

Ráhangolódás

A Ráhangolódás biztosítja, hogy **a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** Heti **1-3 alkalommal** javasolja a Komplex Alapprogram **20-25 perces** foglalkozás keretén belül. A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikációt.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását a nap elején javasoljuk, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor, vagy osztályfőnöki óra keretében, vagy a délutáni foglalkozások elején.

„Te órád”

„Te órád” – a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

Házi feladat

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra!

Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.
Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli Ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT-módszert használják a pedagógusok.
A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelés,
2. a minősítő (szummatív) értékelés,
3. a fejlesztő (formatív) értékelés.

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek.** Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire további munkáját építheti. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott a **tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek.** Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása.** A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része

- az önértékelés,
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges!

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK ÁTTEKINTÉSE, ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZ

A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT-órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozásillusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozásillusztrációk, **tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető- és mérőeszközök **kidolgozása, közreadása**.

Belső továbbképzések, előadások, bemutatóórák szervezése, megtartása.

A SZÜLŐK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról, az iskola életéről az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásban.

AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETE

1. A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

a) a délelőtti időkeretben megvalósuló tanórák során:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve **kb. 80%**-ban nem szabályozza.
- A tanítási órák **20%-á**ban kívánatos a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a ***DFHT tanítási-tanulási stratégiának*** az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
- **30%**-ban pedig a **Komplex órák** keretében a kereszttantervi tantervek feldolgozása történik.

b) a délutáni időkeretben megvalósuló tanórák során:

A Komplex Alapprogram által innovált alprogrami foglalkozások a délutáni idősávra húzódnak,

és a „Te órád” a délutáni idősávban valósulnak meg.

Jelölések az osztálynaplókban

A KRÉTA rendszerben az alábbi lehetőségek szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

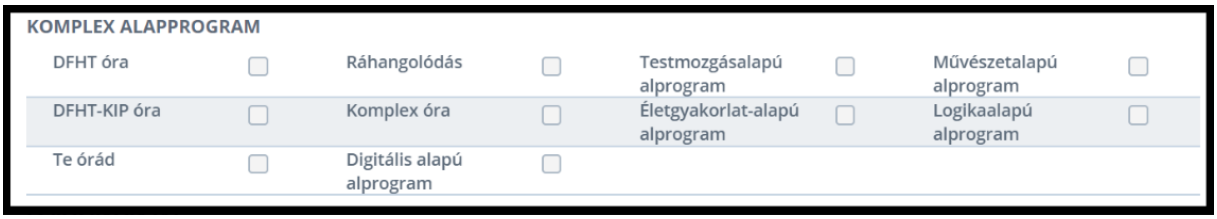

- **EFOP 3.1.5 A tanulói lemorzsolódásban veszélyeztetett intézmények támogatása**

A Malom utcai telephely pedagógusai közül 5 fő részt vett a tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása, EFOP-3.1.5-16 pályázat megvalósításában.
A pályázat a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzésére, csökkentésére, újratermelődésének megakadályozására, a köznevelés hátránykompenzációs és esélyteremtő képességének növelése érdekében.
Az iskola, mint szervezet helyzetelemzésre építve ILMT alapú komplex cselekvési tervet készített, mely meghatározta a további célokat az integráció érdekében és a célokhoz kapcsolódó integrációs fejlesztésre vonatkozó feladatokat.
A tanulók lemorzsolódási kockázatának csökkentése érdekében nagy hangsúlyt fektetünk az integrálásra, az integrációs fejlesztésre. A hátránykompenzációs tevékenységek hozzásegítik a tanulókat iskolai végzettségük megszerzéséhez, a munkaerőpiacon nélkülözhetetlen és hasznosítható kompetenciák megszerzéséhez. Az ILMT alapú Intézményi Komplex Cselekvési Tervünk tartalmazza a projekt fenntarthatósági idejére vonatkozó célokat és feladatokat.
Fontosnak tartjuk a szülői házzal való kapcsolat erősítését. Ennek érdekében olyan programokat szervezünk, amelyiken a szülők is részt vesznek. Ezeken a programokon az integráció fejlesztésére kiemelt figyelmet fordítunk. A korai iskolaelhagyással érintett tanulók érdekében rendszeresen szakmai megbeszéléseket tartunk. Az integráció érdekében a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók segítése érdekében egyéni fejlesztési terveket készítünk, melyeket három havonta értékelünk és szükség esetén felülvizsgálunk.

Tanítsunk Magyarországért!

Hazai és nemzetközi kutatásokból kiderül, hogy a kistelepüléseken élő gyerekeknek szüksége van arra, hogy valaki megmutassa nekik azt, hogy a környezetük által körülhatárolt, jelenleg elképzelt burkon kívül is van élet és vannak lehetőségek, vagyis a képességeik alapján tanulással sokra vihetik.
Az USA-ban, Nagy-Britanniában és működő, tehetséges fiatalok által végzett mentorálási tevékenységekre alapuló kezdeményezésekben résztvevő tanulók tanulmányi eredményei akár 15-20 százalékkal javultak. A tanulmányi eredmények javulása mellett pedig csökkent az igazolatlan hiányzásaik száma is.
Mindezek alapján olyan, főként kortárs mentorálási tevékenységekre alapuló programot hoztunk most létre, amelynek célja kettős. Egyrészt a kistelepülésen élő általános iskolások támogatása tanulmányaik sikeres elvégzéséhez, másrészt pedig a kölcsönös tanulásról, egymás támogatásáról, a magyar közösségek megerősítéséről szól a Tanítsunk Magyarországért program. A Tanítsunk Magyarországért célcsoportját a kistelepülésen élő általános iskolás

tanulók képezik. A melléjük szegődő mentorok feladata, hogy megmutassák nekik a településen túli világ izgalmait és lehetőségeit – az állatkertet, a múzeumot, a középiskolákat, a vállalkozásokat, hogy lássák, hányféle foglalkozásból, hányféle jövőből választhatnak. Egy mondatban összefoglalva, segítsék őket abban, hogy képesek legyenek kihozni magukból a maximumot – legyen az szakmaszerzés, érettségi, továbbtanulás, sport, művészetek és a végén elhelyezkedés a munkaerőpiacon.[1]

A mentorprogramban intézményünk ötödik, hatodik, hetedik és nyolcadik osztályos tanulói önkéntes alapon vesznek részt. A mentorok rendszeresen jönnek az általuk mentorált tanulókhoz. Beszélgetnek, közös programokon vesznek részt, ezáltal bővül a tanulók látásköre, erősödik a szociális kompetenciájuk. Az intézményben egy koordinátor van, aki rendelkezik egy TM profillal, és a felületen a közös programok összefoglalóit elolvassa, jóváhagyja vagy elutasítja.

Oktatási esélyekért! Pályaorientációs mentorprogram

A Magyar Tudományos Akadémia Közoktatás-fejlesztési Kutatási Program támogatásával és keretében valósul meg a **MTA-PTE-Oktatási Esélyekért!** elnevezésű négyéves (2021-2025) program, melyet a Pécsi Tudományegyetem Inkluzív Kiválóság Kutatócsoportja vezet. A Malom utcai telephely a tíz bevont általános iskola közül az egyik partnerintézménye. A program alapvető célja, hogy a beiskolázási nehézségeket enyhítse egy komplex pályaorientációs-mentorprogram kidolgozásával, kipróbálásával, beválásának mérésével. A fejlesztő beavatkozások hatodik osztálytól nyolcadik osztályig komplex mentori szolgáltatást is nyújtanak. A mentorok rendszeres találkozókon vesznek részt, ahol a horizontális tanulás keretében megosztják egymással tapasztalataikat. A harmadik tanév végén, zárásként a program jógyakorlatként adaptálhatóvá válik.

[1] Tanítsunk Magyarországért! https://www.tanitsunk.hu/hu/page/program.

3.9 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az intézmény tanulói a hatáskörükbe tartozó intézményi döntések előkészítésével, elfogadásával, a végrehajtás nyomon követésével kapcsolatos jogaikat az alapdokumentumokba szabályozott módon, közvetlenül az intézmény vezetésén, az osztályfőnökön, közvetve a Diákönkormányzaton, illetve osztályközösségeik képviselőin keresztül érvényesíthetik.

Az intézmény vezetése, nevelőtestülete kiemelten támogatja a Diákönkormányzat működéséhez szükséges személyi, tárgyi, és működési feltételeket. Éves munka és rendezvénytervben rögzíti a diákszervezetbe fórumait, rendezvényeit, a diák önkormányzati napot.

Diákönkormányzat közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatai, lehetőségei:

- A demokratikus jogok gyakorlása, iskolai demokrácia alakítása.
- A gyermeki, állampolgári jogok és kötelességek megismertetése, gyakorlása.
- A szervezőkészség, kritikai érzék, kompromisszumhajlam, együttműködési, kommunikációs és problémamegoldó képességek fejlesztése.
- Egy közösséghez tartozás szervezeti, érzelmi, hátterének erősítése.

3.10 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

A szülőket partnernek tekintjük és partnerként kezeljük az óvoda-iskola, illetve iskolafokok közötti (alsó-felső tagozat, általános iskola-közép iskola) átmenettel kapcsolatos konkrét esetek megoldása során.
A konkrét esetek megoldásában részt vevő pedagógus tájékoztatja a sikeres az óvoda-iskola, illetve iskolafokok közötti (alsó-felső tagozat, általános iskola-közép iskola) átmenetben érintett kollégákat, illetve az egyéb érintett egyéb ágazati és ágazatközi szereplőket az esettel, annak megoldásával kapcsolatban.
Minden eset kapcsán feltérképezzük a megoldásba bevonható valamennyi partnert, elérhetőségüket nyilvántartjuk, folyamatosan frissítjük, rendszeresen felülvizsgáljuk.

Cél:

Kiegyensúlyozott, feszültségmentes kapcsolat legyen a **szülők** és a **pedagógusok** között a megfelelő eredmények elérése érdelében.
A szülők láthassanak bele az iskolai munkába, lehetőségük szerint vállaljanak benne részt.
A **diákok** tevékenyen vegyenek részt saját életük szervezésében.

Tevékenységi formák:

Tevékenységi formák	***Feladat***
Szülői értekezlet	A szülők és a pedagógusok között folyamatos együttműködés kialakítása. Aktuális programok, elvárások ismertetése.
Fogadóórák	A szülők és a pedagógusok személyes találkozása a tanulók egyéni fejlesztésének érdekében. Egyéni nevelési, tanulmányi problémák megbeszélése.
Írásbeli tájékoztatás	A szülők tájékoztatása a tanulók félévi tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről.
Osztályfőnöki óra	A közösség és egyén viszonyainak építése.
Nyílt tanítási órák	Az elsős tanulók beiratkozása előtt a szülők betekintést nyerjenek az iskola nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerjék meg a tanítási órák lefolyását.

Rendezvények, ünnepek	A szülők bevonása a rendezvények, ünnepélyek szervezésébe, lebonyolításába.
Ovi – suli program	Az óvodai és az iskolai átmenet megkönnyítése.
Színházlátogatások Lázár Ervin Program	Az életkori sajátosságnak megfelelő kulturális program szervezése.
Osztályközösségi programok	Teadélutánok, játékdélutánok, kézműves foglalkozások szervezése a közösség építése céljából.
Diákparlament	A diákok jogainak, kötelességének tudatosítása, felelősségvállalással.
Diákönkormányzat	A diákok aktív részvétele az iskolai szabályrendszer kialakításában, és működtetésében.

3.10.1 Szülői munkaközösség, szülői szervezet

Szülői közösség részvétele az intézmény munkájában. Rendezvények szervezése. Véleményalkotás, javaslatok tétele.

3.10.2 Az iskola partnereit érintő együttműködési formák

Iskolaorvos, háziorvos, védőnő

Jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa és védőnője, valamint a tanulók fogászati ellátását végző kijelölt fogorvosa. Az iskola-egészségügyi feladatokat az orvos és a védőnő közösen látja el.

Gyermekjóléti szolgálat, Pedagógiai szakszolgálat, családsegítők

A gyermekvédelmi munkában valamint a konkrét államigazgatási ügyekben tudnak segítséget nyújtani a gyermekjóléti szolgálatok és a települési önkormányzatok más intézményeiben dolgozó segítő foglalkozású szakemberek.

Sportegyesületek

Kapcsolattartás a helyi versenysport egyesületekkel, közös nevelőmunka az egészséges életmódra nevelés terén.

Rendvédelmi szervek

A rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai a bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, a tanári továbbképzéseken jogi, gyermek- és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani az iskolának.

3.11 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet által előírt esetekben szervez az iskola.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanuló osztályzatainak megállapítása,

- akinek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni, ezért a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít (pl. magántanuló, mulasztás miatt nem osztályozható stb.),
- aki a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni, ezért osztályozó vizsgára jelentkezik,
- aki számára az igazgató különbözeti vizsgát ír elő,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

3.11.1 A tanulmányok alatti vizsgák fajtái és vizsgarészei

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát tesz a tanuló félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól, (egyéni tanrend)
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- az 20/2012 Emmi rendelet.51. §-ban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga – a Knt. 64§(2) bekezdés b) pontjában meghatározott kivétellel - egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné, és ezt igazolja.

Különbözeti és beszámoltató vizsga

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az iskola igazgatója a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az iskola a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyait, tartalmát, időpontját az igazgató határozza meg, a határozatot írásban megküldi a tanulónak és szüleinek. A határozatról tájékoztatja az érintett szaktanárokat. Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/javító/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

Szükségességét és időpontját, a nevelőtestület véleményének kikérését követően az intézmény igazgatója határozza meg. Különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

3.11.2 A tanulmányok alatti vizsgák időpontjai

Osztályozó vizsgák időpontja:

- az első félév zárása előtt: január 1-2. hete
- tanév vége előtt: május utolsó, június első hete

Javítóvizsgák időpontja:

- augusztus utolsó hete.

Különbözeti vizsgák időpontja:

- az első félév zárása előtt: január 1-2. hete
- augusztus utolsó hete

A vizsgák időpontjait az iskola éves munkaterve tartalmazza, ettől eltérő időpontot – írásos kérelemre – az igazgató engedélyezhet.

3.11.3 Vizsgára jelentkezés módja

- Ha a vizsgát a tanuló -vagy törvényes képviselője- kéri, a vizsgákra írásban kell jelentkezni, legkésőbb a vizsgát megelőző 30. napig.
- Az igazgató vagy a nevelőtestület által előírt különbözeti, osztályozó/javítóvizsgákra nem kell jelentkezést benyújtani.

A vizsga tartalma

- Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az iskola pedagógiai programjában rögzített követelményrendszerével.
- Az osztályozó és a javítóvizsgán az adott tanév helyi tantervben előírt törzsanyaga kérhető számon. Amely a Pedagógiai Program 2. számú melléklete
- A vizsga tartalmának megfelelő témaköröket a tanulónak a felkészüléshez írásban ki kell adni.

3.11.4 A sajátos nevelési igényű tanulókra, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázókra vonatkozó szabályok

A tanulmányok alatti vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott. A mentességről, kedvezményekről az igazgató határozatot hoz, melyről a tanulót/szülőt és a vizsgabizottságot értesíti.

A vizsgázó kérésére, a szakértői javaslat figyelembevételével az igazgató engedélyezheti:

- az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő legfeljebb harminc perccel történő meghosszabbítását,
- szóbeli vizsgán a húsz perc gondolkodási idő legfeljebb tíz perccel való megnövelését,
- az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközök használatát,
- írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsga, vagy a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsga letételét.

Ha a vizsgázónak a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 68. § (4) bekezdése alapján engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia és kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Ha a vizsgázó a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tesz, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

3.11.5 A vizsgák szervezésének, lebonyolításának általános szabályai

Az igazgató feladatai

Az igazgató felel a vizsga törvényes előkészítéséért és a zavartalan lebonyolítás feltételeinek megteremtéséért.

Az előkészítés feladatai:

- a jelentkezések összegyűjtése,
- döntés a jelentkezésekről és mentesítésekről, a döntés határozatba foglalása,
- a vizsgarend kialakítása, helyszínek, időpontok kijelölése, bizottságok megbízása,
- a vizsgafeladatok, vizsgatételek elkészíttetése a követelmények alapján,
- a vizsga körülményeinek, feltételeinek biztosítása a zavartalan lebonyolítás érdekében.

A vizsgabizottság

A tanulmányok alatti vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. Ha a vizsgát az iskola szervezi, a vizsgabizottság az iskola pedagógusaiból áll, elnökét és tagjait – kérdező tanár, ellenőrző tanár – az igazgató bízza meg.

A vizsgabizottság elnökének feladatai

- felel a vizsga szakszerű és törvényes megtartásáért, a vizsgabizottság törvényes működéséért,
- meggyőződik arról, hogy a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, illetőleg teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és – szükség esetén – a vizsgabizottság értekezleteit

- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

Az elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja

A vizsgabizottság tagjainak feladatai

A kérdező tanár csak a vizsga tárgya szerinti tantárgynak megfelelő szakos tanári végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező pedagógus lehet.

Feladatai a vizsga előkészítése során:

- elkészíti és a felkészüléshez a tanulóknak átadja a vizsga témaköreinek listáját,
- elkészíti az írásbeli feladatsort, a szóbeli tételsort és annak értékelőlapját, valamint az értékelési-pontozási útmutatót, melyeket az igazgatónak átad (A feladatsort és a tételsort titkosan kell kezelni.)
- a vizsgázók írásbeli dolgozatait a vizsgát követően, a szóbeli vizsga előtt kijavítja és értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

A szóbeli/gyakorlati vizsga során:

- kérdésekkel segíti a vizsgázót a tétel kifejtésében,
- a részpontszámokat rávezeti a vizsgarész értékelő lapjára,
- gondoskodik az egyes tantárgyak vizsgáihoz szükséges segédeszközökről,
- közreműködik a szóbeli vizsga rendjének megtartásában.

Az ellenőrző tanár feladatai:

- Az igazgató jelöli ki a munkaközösség tagjai közül.
- Kontroll szerepet tölt be a vizsga során.
- Közreműködik az írásbeli dolgozat pontszámának véglegesítésében, a szóbeli tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, javaslatot tesz a vizsgázó teljesítményének értékelésére.

3.11.6 A vizsgarészek lebonyolítása

Az írásbeli vizsga szabályai

- Egy napon egy tanulónak maximum három írásbeli vizsga szervezhető, a vizsgák között legalább 10 perc pihenőt kell biztosítani. Az írásbeli feladatsort egy adott évfolyam összes tanulójának azonos időpontban kell megírnia. Ha a tanuló neki fel nem róható okból nem tud részt venni a javítóvizsgán a kijelölt napon, akkor új feladatsort kell számára készíteni.
- A vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató tanár úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék.
- A vizsga kezdetekor a vizsgaelnök a vizsgáztató tanár jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket/kiosztja a feladatlapokat.
- A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez útbaigazítás, segítség nem adható.
- Az írásbeli vizsgán csak az iskola bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon lehet dolgozni.
- A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával (golyóstollal) kell elkészíteni.
- Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik; azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
- A vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként harminc perc, magyar nyelv és irodalom vizsgatantárgy esetén negyvenöt perc, a 7-8. évfolyamon hatvan perc. Ha az írásbeli vizsgát bármilyen esemény megzavarja, a kiesett idővel a rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

A szóbeli vizsga szabályai

- Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető szóbeli vizsga.
- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdi a vizsgát, amelybe beosztották.
- A vizsgateremben egy időben legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a kérdező tanár gondoskodik.

- A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel, de ha elakad, a vizsgabizottság tagjaitól vagy a kérdező tanártól kaphat segítséget.
- A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik.
- Minden vizsgázónak vizsgatantárgyanként legalább tíz perc gondolkodási időt kell biztosítani a felkészülésre. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.
- Egy-egy vizsgatantárgyból a feleltetés időtartama tíz percnél nem lehet több. A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy a tétel kifejtésében elakadt. A vizsgázót nem szabad félrevezetni, gondolkodásában, a tétel kifejtésében megzavarni. A vizsgázó a tétel kifejtésében akkor szakítható félbe, ha a rendelkezésére álló idő letelt.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagából teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vagy pótfeladatot biztosít részére. A póttételből való felkészülési idő és felet-idő is minimálisan tíz perc.
- Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő vizsgatantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Gyakorlati vizsgarész

- A vizsgázót előzetesen tájékoztatni kell a gyakorlati vizsga tartalmáról és rendjéről.
- A gyakorlati vizsgarész vizsgafeladatait pontozással kell értékelni.
- Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató tanár által javítható formában kell elkészíteni (pl. számítástechnikai program).
- A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll rendelkezésre. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztása tekintetében a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket.

- Testnevelés tantárgyból: A vizsga egy részből áll: gyakorlati vizsga. A vizsgán az adott tanév törzsanyaga kérhető számon. A témakörök súlyozását a testnevelés munkaközösség határozza meg.

Értékelés

Százalékos értékelés

91 – 100 %	jeles
76 – 90 %	jó
51 – 75 %	közepes
31 – 50 %	elégséges
0 – 30 %	elégtelen

Vizsgarészek felsorolása

A tanulmányok alatti vizsgákon (osztályozó vizsga, javító vizsga, különbözeti vizsga vagy pótló vizsga) az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak (A külföldön tanulmányokat folytatóknál vagy magántanulók esetén az osztályozó vizsga során a fenti táblázatban vastagon szedett tantárgyakból kell vizsgát tenniük.):

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
	Vizsga		
Alsó tagozat			
Magyar nyelv	x	x	
Irodalom	x	x	
Nemzetiségi nyelv	x	x	
Nemzetiségi népismeret	x	x	
Idegen nyelv	x	x	
Matematika	x		
Etika / hit- és erkölcstan		x	
Környezetismeret	x	x	
Ének-zene		x	x
Vizuális kultúra			x
Technika és tervezés			x
Digitális kultúra			x
Testnevelés			x
Felső tagozat			
Magyar nyelv	x	x	
Irodalom	x	x	
Nemzetiségi nyelv	x	x	
Nemzetiségi népismeret	x	x	
Idegen nyelv	x	x	
Matematika	x		
Etika / hit- és erkölcstan		x	
Történelem		x	
Állampolgári ismeretek		x	
Természettudomány	x	x	
Fizika	x	x	
Kémia	x	x	
Biológia	x	x	
Földrajz	x	x	
Ének-zene		x	x
Hon- és népismeret		x	
Vizuális kultúra			x
Dráma és színház		x	
Digitális kultúra			x
Technika és tervezés			x
Testnevelés			x

3.12 Az iskolába jelentkező tanulók felvételének, és átvételének elvei

1. Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
    - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
    - a szülő személyi igazolványát;
    - a gyermek lakcímkártyáját;
    - az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
    - a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
    - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét;
    - társadalombiztosítási kártyáját.
4. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
    - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
    - a gyermek lakcímkártyáját;
    - a szülő személyi igazolványát;
    - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
    - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
    - társadalombiztosítási kártyáját
    - a kötelező védőoltások beadását tanúsító igazolást.
5. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembevételével az iskola igazgatója dönt.
6. Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minősítésű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

7. Az iskolába beadott felvételi kérelmeket ***a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben*** meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

8. Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni.
9. A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.
10. A tanulmányok során a szülő írásbeli kérelmére intézményvezetői döntés alapján, lehetőség van "párhuzamos" osztályváltásra, amennyiben a tanuló az ott előírt tantervi követelményeknek megfelel.
11. A tanulói jogviszony megszűnése: A tanulói jogviszony megszűnéséről a köznevelési törvény rendelkezik.

4. Az intézmény helyi tanterve

4.1 A NAT-ban meghatározott kulcskometenciák

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

4.2 A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának szabályai

Az iskolai nevelés-oktatás egységes pedagógiai folyamat, amelyben a NAT műveltségi területenként határozza meg az iskolai nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát.

A fejlesztési feladatok és közműveltségi tartalmak az egyes nevelési-oktatási szakaszokhoz kapcsolódnak.

Az alsó tagozat első két évében a tartalmi szabályozás lehetővé teszi, ösztönzi az ebben az életkorban a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelését. Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán erőteljesebbé – a negyedik évfolyam végére már meghatározóvá - válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. A NAT feladataiból, céljaiból következő motiválás és a tanulásszervezés folyamata a NAT fejlesztési feladataiban is kifejeződő elvárásokra összpontosít.

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is

összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

4.2.1 Alapfokú nevelés-oktatás szakasza alsó tagozat, 1–4. évfolyam

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás első szakasza, az alsó tagozat az iskolába lépő kisgyermekben óvja és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot. Átvezeti a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonnyá teszi saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt. Az iskola teret ad a gyermekjáték és mozgás iránti vágyának, segíti természetes fejlődését, érését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal – fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít ki.

Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált, szabályozott és kötetlen tevékenységek célszerűen kialakított rendszerében fejleszti a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Mintákat és gyakorlóterepet ad, magatartási normákat, szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. Megerősíti a humánus magatartásformákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva elősegíti a személyiség érését.

Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát. Törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermek szociális-kulturális környezetéből vagy a szokásostól eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből fakadhatnak.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja. Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoport, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti irányadónak.

4.2.2 *Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, felső tagozat, 5–8. évfolyam*

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatos szakasza szervesen folytatja az alsó tagozatos szakasz nevelő-oktató munkáját. Ez a szakasz a készségek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is. Az 5–6. évfolyamon – az 1–4. évfolyamhoz hasonlóan – továbbra is az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. Igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz figyelembe veszi, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5–6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, a 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése.

Az általános iskola az 1–4. évfolyamokhoz hasonlóan az 5–8. évfolyamokon is együtt neveli a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú tanulókat. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a középfokú nevelés-oktatás szakaszában történő továbbtanulásra, illetve az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszára, összességében ezzel is támogatva a társadalomba való beilleszkedést.

Nevelési-oktatási tevékenységével az iskola fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

4.2.3 *Egységesség és differenciálás*

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott és a kerettantervben részletezett kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni az Irányelv fogyatékossági kategóriákra vonatkozó ajánlásait. Ezért a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg és segíti a minél teljesebb önállóság elérését. A fejlesztési követelmények igazodnak a fejlődés egyéni üteméhez. A tartalmak kijelölésekor lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására vagy egyszerűsítésére, illetve új területek bevonására.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többletszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

A fentiekre vonatkozó konkrét javaslatokat minden fogyatékossági területre vonatkozóan A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve [2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 21. § (11) bekezdés] tartalmazza. Az Irányelv egyaránt vonatkozik a

sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) és a tőlük elkülönítetten (gyógypedagógiai intézményekben) történő nevelésére, oktatására.

4.3 A választott kerettanterv, adaptáció jellemzői

Intézményünk *a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényben* és *a Nemzeti alaptanterv* kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. Kormányrendeletben, továbbá a 32/2012. EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvében meghatározottak szerint adaptálta helyi tantervét.

A kiegészített tantárgyi tantervek, a sajátos nevelési igényű tanulók számára készült tantervekkel együtt a Pedagógiai program mellékletét képezik, azzal egységet alkotnak.

1) A szabadon felhasználható órakeret az intézményi sajátosságok és hagyományok fegyelembevételével használtuk fel.
2) A tantárgyi tantervek szabadon felhasználható 20% órakeretéből további tananyag tartalmat nem építünk be, azt az egyes kerettantervi témakörökre elsajátítatására szánt óraszámok növelésére használtuk fel.
3) A természettudomány tantárgyak oktatását intézményünkben a 7–8. évfolyamon diszciplináris bontásban oktatjuk, nem tervezzük egy integrált természettudomány tantárgy bevezetését.
4) A Sugovica Sportiskolai Általános Iskola a korábbi években kialakult oktatási struktúrát a továbbiakban is szeretné megőrizni. Így több kerttantervi tantárgyi órakeret javaslatot kívánunk alkalmazni.

4.3.1 Kerettantervek

a) **Sportiskolai** nevelés-oktatás kerettanterve
   - 1-8. évfolyamon „a” jelű osztályokban
   - oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/sportiskolai_neveles_kerettantervek

b) **Német nemzetiségi** nyelv és irodalom (nyelvoktató)
   - 1-8. évfolyamon „b” és „c” jelű osztályokban
   - oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/nemzetisegi_neveles_oktatas_kerettantervei/nemet

c) **Cigány/roma nemzetiségi** nevelés-oktatás kerettantervei
   - 1-8. évfolyamon „d” jelű osztályokban

– oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/nemzetisegi_neveles_oktatas_kerettantervei/cigany_beas_romani

d) **Horvát nemzetiségi** nevelés-oktatás kerettantervei

– 1-8. évfolyamon igény szerint

– oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/nemzetisegi_neveles_oktatas_kerettantervei/horvat

e) **Normál kerettanterv** általános iskola 1–4., ill. 5-8. évfolyama számára

– oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_1_4_evf

– oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8

5) A sportiskolai osztályok a jelenleg iskolaotthonos formában működő tanulócsoportjai esetén felmenő rendszerben „egész napos iskola” bevezetését kívánjuk folytatni.

6) A TÁMOP, illetve TIOP pályázatok IKT eszközhasználati kötelezettségét a tantárgyi tantervek alapján az azokra épülő tantárgyi tanmenetek keretében jelöljük.

4.3.2 Az egésznapos iskola nevelési-oktatási programja

Célok és feladatok

- Az egész napos foglalkoztatás rendszere az iskolai nevelő-oktató munkánknak szerves része.
- Fő feladata, hogy a tanórai és a tanórán kívüli nevelő hatások egységes rendszerré váljanak.
- Ennek érdekében az egész napos iskola osztályban dolgozó pedagógusok a nevelőmunka tervezésében és megvalósításában szorosan együttműködnek egymással és a szülőkkel.
- Az egész napos iskola célja elsősorban a tanulási, illetve szabadidős tevékenység szervezése, irányítása.
- Hozzájárul, hogy az egész napos foglalkoztatásban részesülő gyerekek életkoruknak megfelelő szinten:
- Sajátítsák el és gyakorolják az egészséges, kulturált életmód szokásait;
- Legyenek képesek társas kapcsolataik kialakítására, a társakkal való együttműködésre;
- Legyenek képesek a képességeiknek megfelelő önálló tanulásra, önművelésre;
- Legyenek képesek szabadidejük személyiségfejlesztő, önálló felhasználására.

Általános fejlesztési követelmények

- Egészséges fejlődés segítése.
- Az iskolaotthonos nevelés segítse elő a helyes higiéniai, testápolási, tanulási és szabadidős szokások; az egészséges fejlődéshez szükséges mozgás, testedzés gyakorlatának; a helyes napirend szerinti életvitel kialakítását.

- Az alkalmazott munkaformák ösztönözzék a gyerekek társas, közösségi kapcsolatainak kialakulását;
- Biztosítsák a gyakorlat megszerzését az önellátásban;
- Tegyék lehetővé a hagyományok, szokások kialakítását.
- A pedagógus vezesse rá a tanulókat a legcélszerűbb tanulási módszerre,
- Sajátíttassa el velük a gondolkodva tanulás technikáit, fokozza az önállóságot, indítsa el a tanulókat az önművelődés útján. Segítse a tanulásban problémákkal küzdőket, a sajátos nevelési tanulókat, támogassa a tehetségek kibontakozását.
- Az iskolaotthonos nevelés biztosítsa a szabadidős tevékenységek segítségével a pihenést, az önálló kulturált szabadidő-töltés képességének kialakítását és fejlesztését.
- Élményként éljék meg a gyerekek a különböző szabadidős tevékenységek, az önálló tanulási technikák, egyes tantárgyak sajátos technikájának elsajátítását.

Az egész napos iskola felépítése

A nevelési és oktatási célok, feladatok és követelmények hatékony megvalósítása érdekében nevelőink a tanítási – tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

Speciális oktatási formánk ez alsó tagozaton, mely a tanórai és tanórán kívüli tevékenységeket is magába foglalja.

Ez arra kínál lehetőséget, hogy a szabad időben naponta együtt átélt élmények oldottabbá tegyék a tanítási órák légkörét.

Alsó tagozatban két tanító irányításával, délelőtti és délutáni váltásban történik a közismereti és készségtárgyak tanítása. A terhelés egyenletes eloszlása, a tanórák pihenő időszakkal történő megszakítása lehetővé teszik a tanulók személyiségének harmonikus fejlődését. Egy-egy területtel mélyrehatóan foglalkozhatnak, nem kell megszakítani a megkezdett tevékenységet, mert más tanóra következik. A délelőtti és délutáni tanítás közötti időt tartalmas tevékenységekkel töltjük ki.

Ez az oktatási forma biztosítja, hogy a tanulók egyenletes terheléssel alaposan elvégezzék napi feladatukat.

Csak a hét végén viszik haza az összes tankönyvüket, így biztosítjuk, hogy a szülők folyamatosan figyelemmel kísérhessék gyermekük iskolai munkáját, fejlődését.

Tervezésnél legfőbb szempontunk, hogy a szabad idő biztosítsa a tanulók pihenését, mozgásigényük kielégítését, egyéni érdeklődésük kibontakozását. Lehetőség szerint az osztálytanítókkal töltik az ebédidőt, a pihenés egy részét, hogy legyen lehetőségük átbeszélni a napi eseményeket, problémákat kötetlen formában.

Fontosnak tartjuk, hogy a szabad idős tevékenységek vezetésében a tervszerű nevelői kezdeményezés párosuljon a gyerekek választásával, képessé váljanak szabad idejük (fejlődésük szempontjából kedvező) önálló felhasználására.

Az ilyen formában tanító nevelők kötelező óraszámába a tanóra és szabadidős tevékenységek irányítása egyaránt beletartozik. Munkakörük komplex.

Többféle tevékenység közben ismerhetik meg a gyerekeket, gyakorolhatnak rájuk hatást, így nevelő és gyerek között kedvezőbb, mélyebb kapcsolat alakulhat ki.

Az egész napos iskola szervezése

- Az egész napos rendszerben dolgozó osztályok szervezése első négy évfolyamon a sportiskolai kerettanterv alapján tanuló osztályokban történik.
- A pedagógusok irányítják a felkészülést a tanítási óráikra, így rendszeresen szerezhetnek tapasztalatokat tanítási óráik hatékonyságáról. Nagyobb az esély arra, hogy a tanítási folyamat egységessé váljék.
- A tantárgyak megosztása a két vagy több nevelő közös együttműködése, döntése alapján történik, testnevelés tantárgyat szaktanár tanítja
- A napirend a tantárgyi rendszer óraszámaiból és a napközis tevékenység óraszámaiból tevődik össze.
- A pedagógusok a kerettanterv útmutatása alapján minden tanévben osztályra szóló tanmenetet készítenek.

Belépő tevékenységek

Az iskolaotthon tanórán kívüli szabadidős tevékenysége a következőkből tevődik össze:

I. önálló tanulás (tanulás-irányítás, a tanórai ismeretek elmélyítése, gyakorlása),
II. heti értékelés (felelősi munkák számonkérése),
III. sportfoglalkozások
IV. játék, szabadidős tevékenység

Időbeosztás:

Heti: $7^{\underline{45}}$-$16^{\underline{00}}$ -ig. az iskola csengetési rendjének megfelelően.

Önálló tanulás célja, feladata

Az egész napos iskolai rendszer feladata biztosítani, hogy a tanítási órákra valamennyi gyermek az iskolában készüljön fel képességeiknek megfelelően. Segítse elő a hatékony tanulási technikák elsajátítását továbbá, hogy a tanulók képesek legyenek az önálló tanulásra. Az egész napos nevelés járuljon hozzá az önművelési igény kialakításához, elmélyítéséhez, segítse elő, hogy a tanulók képesek legyenek önálló ismeretszerzésre.

A feladat eléréséhez szükséges pedagógus tevékenysége

Az önálló órákon a pedagógus a tanulócsoport igényeihez igazítva tervezi meg a napi munkát és tevékenységet. Az életkori sajátosságok figyelembevételével törekszik a feladattudatuk kialakítására. Minden pedagógus saját tantárgyának önálló munkáját szervezze. Annyi feladatot kapjanak a tanulók, amennyit az önálló tanulás ideje alatt maradéktalanul el tudnak végezni.

A tanulás önállóságának bontása 1-4. évfolyamon, iskolaotthonos csoportokban

1.o évvégére elérendő:

- A tanító irányításával tartsa be a tanulási sorrendet, időtervet
- Közösség épités.
- A tanulás ellenőrzése: önellenőrzéssel, a pedagógus ellenőrzésével

2. osztály végére elérendő:

- Leckefüzet vezetése tanítói segítséggel
- Tanulási sorrend közös megbeszélése, kialakítása
- Szóbeli és írásbeli leckék megfelelő sorrendjének felállítása

3. osztály végére elérendő:

- Időterv, sorrend önálló felállítása
- Leckefüzet önálló vezetése
- Önellenőrzés

4. osztály végére elérendő:

- Önálló tanulás: az előző években elsajátított tanulási technikák önálló alkalmazása
- Leckefüzet önálló vezetése
- Önellenőrzés

	1.	2.	3.	4.
Egészséges életmód kialakulását segítő tevékenységek	A test tisztán, az öltözék rendben tartása. Kulturált étkezés. Természeti környezet megóvása.			
Társas magatartás fejlődését segítő tevékenységek	Csoportmegbízások vállalása. Véleményalkotás közös élményről. Önértékelés, mások értékelése. Részvétel a csoport megmozdulásokban. Közreműködés az egységes nevelési elvek megfogalmazásában.			
Tanulásirányítás tevékenységek	A tantervi minimum elsajátítását célzó Figyelemkoncentrációs gyakorlatok. Olvasás korrekció. Helyesírás gyakorlás. Szóbeli kifejezőkészséget fejlesztő gyakorlatok. Elvont gondolkodást fejlesztő			

	gyakorlatok. Logikai készség fejlesztése. Önkiszolgálás (étkezés; a tanterem rendben tartása) Részvétel az esztétikus környezet kialakításában. Eszközök célszerű elhelyezése, használata. Helyes tanulási módszerek alkalmazása. Ismeretterjesztő könyvek olvasása.
Szabadidős tevékenység	Szerepjátékok, dinamikus bábjátékok. Versek, mondókák tanulása Könyvtárlátogatás. Bábszínház, múzeum, kiállítások megtekintése Mesehallgatás, zenehallgatás, rajzolás. Képző- és iparművészeti alkotások reprodukcióinak, fotóinak nézegetése. Művészeti folyóiratok, könyvek olvasása. Népdalok, népi gyermekjátékok, népszokások néptánc Bábkészítés, színjátszás. Kirándulások, erdei iskolák, alkotótáborok. Hagyományok ápolása – rendezvények.

Nevelési feladataink az egész napos iskolai oktatás szabadidős tevékenységein

Társas kapcsolatok irányítása:

- egyetlen gyerek se legyen magányos
- közösségek, csoportok szervezése, közös élmények
- kötetlen beszélgetések lehetősége
- közös döntés az őket érintő kérdésekben: kirándulás, játék
- magatartási szabályok betartása, szokások kialakítása, hagyományok ápolása
- jutalmazási, elmarasztalási formák megválasztása
- peremre szorult gyerekek bevonása közösségbe
- heti értékelés
    - normák betartásának vizsgálata
    - értékelés, önértékelés

Tárgyi környezet kialakítása:

- az egészséges életmódhoz szükségek feltételek biztosítása
- tanulásra és szabadidős tevékenységre egyaránt alkalmassá tétel
- esztétikus, otthonos légkör
- étkezés, testápolás helye szokásainak kialakítása, rugalmas napirend

Tanulás irányítás:

- hatékony tanulási technikák elsajátítása
- önálló tanulásra való felkészítés
- önművelési igény felkeltése, elmélyítése Szabadidő hasznos eltöltésére nevelés

Együttműködés:

- összehangolt nevelési módszerek a szülőkkel, pedagógustársakkal

4.3.3 *Kerettantervi és szabadon választott tantárgyak, óraszámok*

Sportiskola								
Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	**Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai**							
Évfolyam	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
Magyar nyelv és irodalom	**8**	**8**	**7**	**7**	**5**	**5**	**4**	**4**
Matematika	**5**	**5**	**4**	**5**	**4**	**4**	**4**	**4**
Történelem és állampolgári ismeretek								
Történelem					**2,5**	**2,5**	**2**	**2**
állampolgári ismeretek								**1**
hon- és népismeret*						**1**		
Etika / hit- és erkölcstan	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Természettudomány és földrajz								
környezetismeret			**1**	**1**				
természettudomány**					**2,5**	**2,5**		
kémia							**1**	**2**
fizika							**1**	**2**
biológia							**2**	**1**
földrajz							**2**	**1**
Idegen nyelv	**1**	**1**	**1**	**2**	**3**	**3**	**3**	**3**
Művészetek***								
ének-zene	**2**	**2**	**2**	**1,5**	**1**	**1**	**1**	**1**
vizuális kultúra	**2**	**2**	**2**	**1,5**	**1**	**1**	**1**	**1**
dráma és színház*								**1**
Technológia								
technika és tervezés	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	
digitális kultúra			**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Testnevelés és egészségfejlesztés	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**
Önismeret/ drámajáték	**0,5**	**0,5**	**0,5**	**0,5**			**0,5**	
Sportágválasztás	**0,5**	**0,5**	**0,5**	**0,5**				
Olimpiaismeret					**0,5**	**0,5**		
Tanulás- módszertan					**1**			
Sportegészségtan - Sportetika							**0,5**	**0,5**
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)					**1**	**1**	**1**	**1**
Kötött célú órakeret***	-	-	-	-	-	-	-	-
Kötelező alapóraszám	**22**	**22**	**22**	**23**	**27**	**26**	**28**	**28**
Szabadon tervezhető órakeret****	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**2**	**2**	**2**
Maximális órakeret (Nat)	**24**	**24**	**24**	**25**	**28**	**28**	**30**	**30**
A nkt.7.§ (6) bekezdése szerinti plusz óraszám**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**
Maximális órakeret (sportiskola)	**26**	**26**	**26**	**27**	**30**	**30**	**32**	**32**
Felhasznált órakeret	**26**	**26**	**26**	**27**	**29,5**	**29,5**	**31**	**31,5**

Nemzetiség (német, horvát)								
Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	**Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai**							
Évfolyam	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
Magyar nyelv és irodalom	**8**	**8**	**6**	**7**	**5**	**5**	**4**	**4**
Nemzetiségi nyelv és irodalom	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**
Matematika	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**
Történelem és állampolgári ismeretek								
történelem					**2**	**2**	**2**	**2**
állampolgári ismeretek								**1**
hon- és népismeret*					**1**			
nemzetiségi népismeret *	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Etika / hit- és erkölcstan	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Természettudomány és földrajz								
környezetismeret			**1**	**1**				
természettudomány **					**2**	**2**		
kémia							**1**	**2**
fizika							**1**	**2**
biológia							**2**	**1**
földrajz							**2**	**1**
Idegen nyelv								
Művészetek ***								
ének-zene	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
vizuális kultúra	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
dráma és színház *						**1**		
Technológia								
technika és tervezés	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	
digitális kultúra			**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Testnevelés és egészségfejlesztés	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					**1**	**1**	**1**	**1**
kötött célú órakeret ***								
Kötelező alapóraszám	**22**	**22**	**22**	**23**	**27**	**26**	**28**	**28**
Szabadon tervezhető órakeret ****	**2**	**2**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Maximális órakeret (Nat)	**24**	**24**	**24**	**25**	**28**	**28**	**30**	**30**
A nkt. 7.§ (6) bekezdése szerinti plusz óraszám**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**
Maximális nemzetiségi órakeret	**27**	**27**	**27**	**28**	**31**	**31**	**33**	**33**
Felhasznált órakeret	**27**	**27**	**27**	**28**	**31**	**31**	**33**	**33**

Nemzetiség (roma)								
Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	**Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai**							
Évfolyam	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
Magyar nyelv és irodalom	**8**	**8**	**7**	**7**	**5**	**5**	**5**	**5**
Nemzetiségi nyelv és irodalom								
Matematika	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**
Történelem és állampolgári ismeretek								
történelem					**2**	**2**	**2**	**2**
állampolgári ismeretek								**1**
hon- és népismeret*					**1**			
nemzetiségi népismeret *	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Etika / hit- és erkölcstan	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Természettudomány és földrajz								
környezetismeret			**1**	**1**				
természettudomány **					**2**	**3**		
kémia							**1**	**2**
fizika							**1**	**2**
biológia							**2**	**1**
földrajz							**2**	**1**
Idegen nyelv				**2**	**3**	**3**	**3**	**3**
Művészetek ***								
ének-zene	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**1**	**1**
vizuális kultúra	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**1**	**1**	**1**
dráma és színház *						**1**		
Technológia								
technika és tervezés	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	
digitális kultúra			**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Testnevelés és egészségfejlesztés	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					**1**	**1**	**1**	**1**
kötött célú órakeret ***								
Kötelező alapóraszám	**22**	**22**	**22**	**23**	**27**	**26**	**28**	**28**
Szabadon tervezhető órakeret ****	**2**	**2**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Maximális órakeret	**24**	**24**	**24**	**25**	**28**	**28**	**30**	**30**
A nkt. 7.§ (6) bekezdése szerinti plusz óraszám**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**
Maximális nemzetiségi órakeret	**27**	**27**	**27**	**28**	**31**	**31**	**33**	**33**
Felhasznált órakeret	**25**	**25**	**26**	**28**	**31**	**31**	**33**	**33**

Nat (angol)								
Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	**Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai**							
Évfolyam	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
Magyar nyelv és irodalom	**8**	**8**	**7**	**7**	**5**	**5**	**3,5**	**4**
Matematika	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**3,5**	**4**
Történelem és állampolgári ismeretek								
Történelem					**2**	**2**	**2**	**2**
állampolgári ismeretek								**1**
hon- és népismeret*						**1**		
Etika / hit- és erkölcstan	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Természettudomány és földrajz								
környezetismeret			**1**	**1**				
természettudomány**					**2**	**2**		
kémia							**1**	**2**
fizika							**1**	**2**
biológia							**2**	**1**
földrajz							**2**	**1**
Idegen nyelv	**1**	**1**	**1**	**2**	**3**	**3**	**3**	**3**
Művészetek***								
ének-zene	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**1**	**1**
vizuális kultúra	**2**	**2**	**2**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
dráma és színház*							**1**	
Technológia								
technika és tervezés	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	
digitális kultúra			**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Testnevelés és egészségfejlesztés	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)					**1**	**1**	**1**	**1**
Kötött célú órakeret***	-	-	-	-	-	-	-	-
Kötelező alapóraszám	**22**	**22**	**22**	**23**	**27**	**26**	**28**	**28**
Szabadon tervezhető órakeret****	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**2**	**2**	**2**
Maximális órakeret	**24**	**24**	**24**	**25**	**28**	**28**	**30**	**30**
Felhasznált órakeret	**24**	**24**	**25**	**25**	**28**	**28**	**30**	**30**

4.3.4 A választható tantárgyak, foglalkozások és pedagógusválasztás szabályai

A kerettanterve épülő helyi tantervet figyelembe véve lehetőség nyílik a szakköröön való részvételre. A választásokat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy a foglalkoztásokat egész tanév során látogatni kötelesek. A kötelező és tanórán kívüli foglalkozásokon pedagógus választásra nincs lehetőség.

4.3.5 Projektoktatás

A projektoktatásra a témaválasztás pedagógus kezdeményezésére történhet, melyet a tanévnyitó értekezleten a nevelőtestület döntése alapján építenek be az adott munkaközösségek a munkatervbe. A projekt időtartama: 1 nap kivétel a Határtalanul pályázat időtartama.
Iskolánkban leggyakrabban alkalmazott tanítási projektek:

- A nevelési ünnepekhez kapcsolódóan az aktuális tanév munkatervében foglaltak szerint.
- A nemzeti össztartozás elősegítése érdekében intézményünk 7. osztályos tanulói Határtalanul pályázaton vesznek részt.

4.3.6 . Digitális eszközök alkalmazása a tanítási - tanulási folyamatban

Az élethosszig tartó tanulás kulcskompetenciáinak fejlesztését támogatjuk az digitális eszközök használatával. Minden gyermek számára egyenlő hozzáférést biztosítunk iskolai kereteken belül az iskolai digitális eszközökhöz.
A digitális eszközökkel támogatott oktatási környezettel hatékonyan elősegítjük az aktív tanulás képességének kialakulását és a tevékenységközpontú oktatásszervezési módszerek alkalmazásának lehetőségét.
A digitális eszközök készségszintű használatára törekszünk. Segítjük a családokat a digitális eszközök oktatási célú használatában.

4.3.7 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Tartalmi tekintetben:

- NAT –nak, ill. a kerettantervnek megfelelő
- Előnyben részesülnek az aktív tanulási formákat preferáló kiadványok, amelyek az élményszerű tanulást támogatják, és középpontjukban a készség- és képességfejlesztés áll.
- lehetőleg tankönyvcsalád tagja

- a különböző évfolyamok kötetei egymásra épülnek
- a tudományosság szempontjából helyes, korszerű, fogalom- és törvényalkotása pontos
- a szövegezése: életkorhoz igazodó
  - jól érthető, nyelvi szempontból hibátlan
  - olvasmányos
  - érdekes
- a háttérismeretek életkorhoz igazodok
- a differenciált tanulást segítő
- a képek, rajzok, grafikonok, diagramok, táblázatok minősége jó, mennyisége elegendő, szolgálják a tanulást, a lényegkiemelést, a beszédkészség fejlesztést
- szükség szerint más műveltségi területekkel megteremti a koncentrációt
- segíti az önálló tanulást a következőkkel:

  - lényegkiemelés
  - részösszefoglalások
  - témaköri összefoglalások
  - megfelelő mennyiségű és minőségű gondolkodtató önellenőrzést segítő kérdés, feladat
  - feladatsorokban érvényesül a fokozatosság
  - tartalmaz ajánlott irodalmat, kislexikont
  - az ismeretanyaggal összefüggő nemzeti, európai és egyetemes emberi értékeket bemutatja

Formai tekintetben:

- áttekinthető, nyomdatechnikailag jól elkülönülnek a szabályok, meghatározások -jól olvasható
- szemléletes, esztétikus
- méretét, formáját tekintve praktikus, jól kezelhet

Egyéb tekintetben

- tartós, több generáció kiszolgálására is alkalmas
- az ár és a kivitelezés minősége összhangban van
- a szülők tájékozódását is segíti a tanultak tekintetében

4.3.8 Nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére, a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagok, elsajátítatásuk módja

Célok és feladatok

- A hon és népismereti tananyag, a helyismereti moduláris oktatási programcsomag szükség szerinti bővítése, kiegészítése, lehetőséget teremt a nemzetiséghez nem tartozók számára, a lakóhely és környéke nemzetiségeinek életkornak megfelelő megismerésére.
- A tanulók először ismerkedjenek meg a magyarországi nemzetiségek legfontosabb hagyományaival, életmódjával és kultúrájával. Tiszteljék a magyar nép és az országban élő más kisebbségek kultúráját, ismerjék fel a népek közötti kapcsolódási pontokat.
- A nemzetiségek történetének tanulmányozása a magyar államalapítástól a mostani ezredfordulóig vezesse el a tanulókat ahhoz a tényhez, hogy a kisebbség sokszínűségével és kisugárzásával hatást gyakorol a többségi nemzetre.
- A történelmi ismeretek segítséget nyújtanak az előítéletek megjelenési formáinak felismerésében és a jelenség hátterének feltárásában.
- A történelemi témakörök a történelem tantárgy óráin kerüljenek feldolgozásra.
- Az interkulturális tanulás segítségével rávilágítunk a nyelvi és kulturális sokszínűség előnyeire és a saját, valamint más kultúrák megbecsülésére nevelünk.

1-4. évfolyam

Az általános iskola alsó tagozatában a nemzetiségismereti tartalmak közvetítése kizárólag cselekvésközpontú legyen. Ne tanítsunk adatokat, meghatározott ismereteket.

A tartalmak egyrészt integrálhatók a tantárgyakba: ének-zene, környezetismeret, technika, művészeti nevelés. Ebben a korban célszerűbb az integráció, több motivációs lehetőséget biztosít.

A tanulók:

• Nyerjenek betekintést a nemzetiségek jelenébe és múltjába élmények alapján, szerezzenek alapvető ismereteket azok életéről és mindennapi munkájáról.

• Tudatosuljon bennük – főként a szokások terén – az emberek mássága. Ismerkedjenek meg legalább két különböző szokással.

• Kapjanak indíttatást mondókák, dalok, játékok gyűjtésére, ismerjék meg a népköltészet értékét és szépségét.

• Mutassanak érdeklődést a hagyományok iránt.

• Ismerjék fel a hagyományápolás fontosságát.

• Tantárgyakba integráltan sajátítják el a tananyagot.

5-8. évfolyam

A tanulók:

• nyerjenek betekintést egy nemzetiség lakta település életébe.

• Ismerjék a naptári évhez és a valláshoz kötődő legfontosabb ünnepeket, maguk is gyűjtsenek szokásokat, tudják a tanult szokásokat felsorolni és röviden ismertetni. Ébredjen fel érdeklődésük más kultúrák iránt, tiszteljék azokat.

• Legyenek alapvető ismereteik a legfontosabb paraszti munkákat, kézműves mesterségeket, ételeket és ruhadarabokat. Ismerjék az akkori és mostani étkezés és öltözködés közti különbségeket, a magyarországi nemzetiségek "lakó- hagyományait", és hasonlítsák össze a magyarokéval.

• Fedezzék fel és elevenítsék fel a nemzetiségi hagyományokat, ismerjék a nemzetiségek közötti kapcsolatokat, értsék meg a magyarországi nemzetiségek nemzetközi kapcsolatait. Ismerjék a Magyarországon élő nemzetiségek legfontosabb jogait.

4.4 A csoportbontások, és egyéb foglakozások szervezésének elvei, feladatai

- Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk a nemzetiségi nyelvet, idegen nyelvet, a digitális kultúrát, technikát (a 20 főt meghaladó osztálylétszám esetén). Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.
- A tanítás nélküli munkanapok felhasználását a tanév rendjére vonatkozó miniszteri rendelet ismeretében az éves munkaterv tartalmazza.
- Fenntartói finanszírozás hiányában, a pedagógiai program költségvonzattal járó tananyaghoz közvetlenül kapcsolódó "kötelező" tanulmányi kirándulást nem tartalmaz.
- Az egyéni és differenciált foglalkozásokra fordítható órakeret felhasználásáról szóló döntést, a tanulói igények, szakértői fejlesztési javaslatokhoz kapcsolódó óraigény függvényében, az éves munkaterv, (tantárgyfelosztás) tartalmazza.
- A foglakozások száma, a sportcsoporti működés tartalma, heti rendje az iskolai tömegsportra fordítható óraszám, illetve egyéb külső támogatások, országos utánpótlási akciók ismeretében, tanévenként az éves munkaterv keretén belül, a tanulói igények figyelembevételével kerül meghatározásra
- Az alapelv a tanulói közösségek fejlődésének támogatása, az egyéni képességek kibontakozásának segítése a nem formális tanulási alkalmak keretében is.

4.5 A mindennapos testnevelés megvalósításának tartalma, módja

Az iskolai egészségfejlesztés része a mindennapos testnevelés.

Megvalósítása:

- 1-8. évfolyam esetén helyi tantervben meghatározott heti öt testnevelési óra.
- A mindennapos, a rendszeres testmozgás feltételrendszerét jól kiegészíti az iskolai sportkör által szervezett egyéb (kosárlabda, labdarúgás, úszás, atlétika, röplabda, asztalitenisz, torna, játékos sport) sportcsoportok foglakozásai.
- A mindennapos testnevelés órákból legfeljebb heti két óra kiváltható (2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 27.§) a következő feltételekkel:
  - a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
  - b) iskolai sportkörben való sportolással,
  - c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződésalapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolásbirtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,
  - d) sportszervezetben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján – amennyiben délután szervezett testnevelés órával ütközik – a félévre érvényes, a sportszervezet által kiállított igazolással.

4.6 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének rendje

Célja:

- Visszajelzés az elsajátított ismeretekről, kompetenciákról a tanuló, a szülő és a pedagógus számára.
- Felzárkóztatásra szoruló tanulók korai felismerése.
- Tehetséges tanulók kiszűrése.

Alapelvei:

- a tanmenetben tervezett;
- rendszeres;
- személyes;

- sokoldalú, változatos;
- a tanterv követelményeit figyelembe vevő.

A tanulók értékelésének pedagógiai szerepe:

- objektív, igazságos;
- személyes;
- a tanuló fejlődését szolgálja;
- pozitívumokra támaszkodjon;
- további erőfeszítésekre serkentő legyen;
- kövesse értékelés, amely fejleszti a tanulók önértékelését.

Kiemelt szerepet játszik a fejlesztő értékelés, a reflektív pedagógia, amelynek során a tanulók folyamatos részletes visszajelzést kapnak előrehaladásukról, továbbá segítséget ahhoz, hogy meg tudják határozni feladataikat továbbfejlődésük érdekében.
A pedagógusok a csoportos feladatmegoldásokhoz-mint a nem formális tanulás jellemző munkaformájához- kapcsolódó értékelés módszertanának kidolgozásában és használatában aktívan közreműködnek.

4.6.1 Az iskolai beszámoltatások formái

Formája	**Tartalma**	**Rendje, formája**	**Alkalmazható értékelési formák, súlya**
Tanórai írásbeli, szóbeli számonkérés (Naplóban: dolgozat, írásbeli felelet, szóbeli felelet)	Új ill. ismételt tananyag	Bármely tanórán	Szóbeli, írásbeli, pontozás, %, érdemjegy, szöveges értékelés 1 x értékű. (naplóban fekete, kék)
Témazáró feladatlap	Témakör	A témakör lezárása, összefoglalása, rendszerezése után	Szóbeli, írásbeli, pontozás, %, szöveges értékelés, érdemjegy 2 x értékű (naplóban piros)

Órai munka, szorgalmi feladat, felszerelés, pontok	Motiváció	Bármely tanórán	1x értékű, (naplóban zöld)
Verseny eredmények	Motiváció	Bármely tanórán	1x értékű (naplóban lila)
Online oktatás esetén	Aktuális tananyag	Classroom űrlaprendszerén keresztül	havonta 1 alkalommal

4.6.2 Korlátok

- Egy tanítási napon legfeljebb két témazáró íratható. Az alacsony óraszámú tantárgy elsőbbséget élvez.
- A témazáró dolgozat írásának idejéről a tanulókat legalább egy héttel előbb tájékoztatni kell.
- A tanórai írásbeli beszámoltatás alól mentesül az a tanuló, aki az előző (új anyagot feldolgozó) órán hiányzott.
- Két tanórát meghaladó hiányzás esetén a tanuló írásbeli beszámoltatására akkor kerülhet sor, ha előtte a felzárkóztatásra, pótlásra kellő időt vagy megfelelő segítséget kapott.
- A dolgozat és az írásbeli munka érdemjegyét 10 munkanapon belül, illetve tömbösített órák esetén a dolgozatírást követő második foglalkozás alkalmával a tanulóval ismertetni kell. Ekkor lehetőséget kell biztosítani a kijavított dolgozat és írásbeli munka megtekintésére.
-

4.7 Tanulók értékelése

Sikerkritériumok:

- A tanév során legalább nyolc jeggyel - heti egyórás tantárgynál hat jeggyel - tudunk visszajelezni a tanulónak, a szülőnek.
- A felzárkóztatásra szoruló tanulók korai felismerésével a bukások számát csökkentjük.
- A tehetséges tanulók sikeresebben szerepelnek a megmérettetéseken.

Szóbeli értékelés

Az értékelés célja

Az értékelésnek a legátfogóbb, az iskoláztatás egész időtartamára kiterjedő célja a személyiség fejlesztése, az önértékelési képesség kialakítása.

A tanulói teljesítmények értékelésének alapelvei

- az értékelés legyen objektív, érvényes és megbízható
- az értékelési rendszer legyen sokoldalú, a pedagógus alkalmazzon változatos értékelési formákat
- feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak, és a tantárgyjellegének
- legyen kiszámítható, azonos feltételeket teremtő
- preferálja a szorgalmat és a tehetséget

A tanulók értékelésének formái

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges értékelést, minősítést kell kapnia a tanulónak. Ennek a szöveges értékelésnek, minősítésnek kell kifejeznie, hogy a tanuló: kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített-e, esetleg felzárkóztatásra szorul.

Az első évfolyamon, az előkészítő időszakban (szeptember - október) nem kötelező az értékelés adása.

Az első évfolyamon a szöveges értékelés kategóriái:

Kiválóan megfelelt:	95% - 100%
Jól megfelelt:	80% - 94%
Megfelelt:	51% - 79%
Felzárkóztatásra szorul:	0% - 50%

Az alsó tagozaton második év végétől a nyolcadik évfolyam év végéig ötfokozatú érdemjegyet használunk (jeles 5; jó 4; közepes 3; elégséges 2; elégtelen 1):

- irodalom,
- magyar nyelv,
- német nemzetiségi nyelv és irodalom,
- német nemzetiségi népimeret,
- nemzetiségi horvát,
- angol nyelv,
- német nyelv,
- matematika,
- környezetismeret,
- természettudomány,
- történelem,
- állampolgári ismeretek,
- biológia,
- földrajz,
- fizika,
- kémia,
- ének-zene,
- vizuális kultúra,

- technika és tervezés,
- testnevelés,
- digitális kultúra,
- hon- és népismeret,

Szöveges értékelést alkalmazunk a következő tantárgyak esetén:

- Etika / Hit- és erkölcstan és a tantárgy értékelése, ahol 1-8. évfolyamokon félévkor és tanév végén;
- Dráma és színház tantárgy értékelése 5-8. évfolyamokon félévkor és tanév végén;
- Önismeret / drámajáték tantárgy értékelése 1-4. és 7. évfolyamokon félévkor és tanév végén;
- Sportágválasztás tantárgy értékelése 1-4. évfolyamokon félévkor és tanév végén;
- Olimpiaismeret tantárgy értékelése 5-6. évfolyamokon félévkor és tanév végén;
- Tanulásmódszertan tantárgy értékelése 5. évfolyamon félévkor és tanév végén;
- Sportegészségtan - Sportegészségtan tantárgy értékelése 7-8. évfolyamokon félévkor és tanév végén.
- Cigány/roma nemzetiségi népismeret tantárgy értékelése 1-8. évfolyamokon félévkor és tanév végén.

Szöveges értékelés kategóriái:

Kiválóan megfelelt:	91% - 100%	(5) jeles
Jól megfelelt:	76% - 90%	(4) jó
Megfelelt:	51% - 75%	(3) közepes
Felzárkóztatásra szorul:	31% - 50%	(2) elégséges
Nem felelt meg:	0% - 30%	(1) elégtelen

A szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányi előmeneteléről történhet szóban tartandó hivatalos fogadóórán, telefonon, személyes találkozáson, illetve az elektronikus naplón keresztül, rendszerüzenet vagy e-mail formájában.

Az iskolai dolgozatokat a tanárok a tanév során megőrzik, az adott tanévben szülő bármikor megtekintheti azokat a pedagógussal egyeztetett módon és időpontban.

A témazáró feladatok értékelése

A **témazáró** feladatok pontozással összemérhetők. Ebben az esetben az alábbi pontozást fogadjuk el:

91 – 100 %	jeles
76 – 90 %	jó
51 – 75 %	közepes
31 – 50 %	elégséges
0 – 30 %	elégtelen

A készségtárgyakra ez a pontozásos értékelés nem vonatkozhat. Ezeknél a tantárgyaknál a tanulók egyéni képességeiknek megfelelő teljesítmény a meghatározó.

A szakvéleménnyel rendelkező tanulóknál szükség esetén a szóbeliséget kell előtérbe helyezni.

Dokumentumok

- Fejlődési mutató (DIFER)
- Felmérések, feladatlapok.
- Táblázat a felmérések eredményeiről.
- Elektronikus napló a folyamatos megfigyelések tapasztalatainak, jeleinek, százalékos értékeinek rögzítésére, az észrevételek bejegyzésére.

4.8 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A házi feladatok célja, hogy a tanulók:

- elkészítésükkel elmélyítsék az órán tanultakat,
- megtanulják önállóan alkalmazni ismereteiket és
- segítsék a logikus gondolkodás kialakulását és fejlesztését.

Elvek

- Az írásbeli házi feladatokban a tanulói képességeken alapuló és személyiséget fejlesztő minőségi és mennyiségi differenciálás érvényesüljön!
- A többletfeladat vállalásában az önkéntesség érvényesüljön!
- Az otthoni írásbeli munkát minden esetben ellenőrizni kell!

Korlátok

- Olyan írásbeli házi feladat nem adható, melyhez a szükséges elméleti ismereteket nem dolgozták fel a tanórán! (kivéve kutató, gyűjtő, könyvtári munka)
- A házi feladat feladásánál a nevelők vegyék figyelembe a tanulók képességeit, ennek megfelelően differenciáljanak.
- Egymást követő tanítási napra nem adható teljes írásbeli fogalmazás!
- Hosszabb tanítási **szünetre** (őszi, téli, tavaszi, nyári) **nem adható házi feladat**, kivéve házi olvasmány.
- **Büntetésként házi feladat nem adható!**

A házi feladat jellege lehet:

- írásbeli, szóbeli,
- tankönyvi kérdésekre adandó válaszok,
- feladatgyűjteményből adott feladatok,
- vázlatkészítés,
- leíró vagy elemző munka,
- házi dolgozat,
- gyűjtő-vagy kutatómunka,
- számítógépes feladat.

A házi feladat elkészítéséhez szükség van:

- tankönyvre,
- feladatgyűjteményre,
- könyvtárhasználatra,
- számítógépre,
- Internet használatra.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

4.9 A magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A tanuló az 1. évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.
- A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha a helyi tantervben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.
- A 2-8. évfolyamon a továbbhaladáshoz minden tantárgyból a minimum követelményszintet teljesítve, az elégséges („2") év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak.
- Ha a tanuló a 2-8. évfolyamon, tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen minősítést szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.
- A javítóvizsga követelménye megegyezik a tantárgyi követelményekkel, melyről az év végi bizonyítvánnyal együtt részletes információt kap.
- Amennyiben az elégtelen tantárgyi értékelések száma a hármat meghaladja, a tanuló a tanévet megismételni köteles.
- A 2-8. évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak a törvényi szabályozás szerint, a meghatározott tantárgyakból osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
  - az igazgató felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
  - az igazgató engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
  - egy tanítási évben 250 igazolt tanóránál, vagy egy tantárgy éves óraszáma 30%-nál többet mulasztott;
  - egyéni tanrend szerint tanult.

Osztályozó, javító, illetve különbözeti vizsgát a továbbhaladáshoz szükséges alábbi elméleti tantárgyakból kell tenni, melynek követelményét az érintett, az osztályozó vizsgát engedélyező határozattal együtt megkap. (?)

1-4. évfolyam	magyar nyelv, irodalom, matematika, környezetismeret és 4. évfolyamon idegen nyelv, etika / hit- és erkölcstan, cigány/roma nemzetiségi népismeret (7 db)

5-6. évfolyam	magyar nyelv, irodalom, történelem, matematika, természettudomány, idegen nyelv, hon-és népismeret, cigány/roma nemzetiségi népismeret, digitális kultúra (9 db)
7-8. évfolyam	magyar nyelv, irodalom, történelem, állampolgári ismeretek (2023.9.01.-), matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, idegen nyelv, hon-és népismeret, cigány/roma nemzetiségi népismeret, digitális kultúra (13 db)

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

4.10 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként egy alkalommal. A felmérés a tanév rendjében meghatározott időpontban és mérőeszközök igénybevételével kell lebonyolítani a tavaszi időszakban (A felmérést a „NETFITT” felmérési rendszer alapján kell elvégezni. A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíróképességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ez a szülők számára igény esetén megtekinthető.

4.11 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Kiemelt figyelem irányul a nem formális tanulási alkalmakon kiválóan teljesítő tanulókra, akik olyan képességeket és ezekhez kapcsolódó eredményeket mutattak fel, amelyek a személyiség- és közösségfejlődés példájává váltak.

4.11.1 A tanuló magatartása értékelésének szempontjai, követelményei és formái

A minősítés az életkori sajátosságok figyelembevételével fejezi ki az intézmény közösségeihez, azok tagjaihoz való viszonyt, kiemelten az alábbi szempontokra:

- együttműködés a társakkal és tanárokkal
- konfliktuskezelés
- a szabályok betartása
- a közösségben, osztályban elfoglalt hely
- felelősségtudat
- kezdeményezőkészség
- önbizalom
- az érdekérvényesítés képessége stb.

A magatartás minősítése:

„Példás”:

- a házirendet megtartja, példája pozitívan hat,
- megnyilvánulásaiban kulturált hangnemet használ, társaival és a felnőttekkel való kapcsolatában tisztelettudó,
- képességeit alkotó módon, pozitívan használja fel, vállalt feladatait, megbízásait felelősségtudattal látja el,
- a közösségi munkában aktív, segíti társait az iskolai élet különböző területein,
- az értékelt időszakban nem volt igazolatlan mulasztása.

„Jó”:

- a házirendet betartja,
- tevékenységével, magatartásával segíti a közösséget,
- tanulmányi és közösségi munkában megbízható,
- az értékelt időszakban legfeljebb két esetben merült fel kifogás magatartásával kapcsolatban.

„Változó”:

- a házirend ellen vét,
- társaival, nevelőivel szemben tanúsított magatartása kifogásolható,
- az őt körülvevő környezet esztétikumának, rendjének megtartására fel kell hívni a figyelmét,
- megbízásait, közösségi munkáját csak ösztönzésre végzi,

„Rossz”:

- a házirend ellen tudatosan, rendszeresen és súlyosan vét,
- társaival, nevelőivel szemben erősen kifogásolható a viselkedése
- képességeit bomlasztó tevékenységre használja fel,
- felelősséget sem társai, sem közössége iránt nem érez, nem vállal,
- a közösségi munkából kivonja magát,
- igazolatlanul mulaszt.

Magatartás értékelési rendszere az 1. évfolyamon és 2. évfolyamon félévig:

Az értékelés gyakorisága	**Értékelés módja, formái**	**Az értékelés rögzítése**	**Az értékelést végzi**
Tanév közben	**Havonta**: *példás, jó, változó, rossz* minősítéssel	e-napló	Osztályfőnök, tanítók, szaktanárok
Félévkor	Magatartás összegző minősítés: (példás, jó, változó, rossz)	félévi bizonyítvány elektronikus és nyomtatott formában e-napló	Osztályfőnök
Tanév végén	Magatartás összegző minősítés: (példás, jó, változó, rossz)	e-napló bizonyítvány, törzslap	Osztályfőnök

A magatartás értékelési rendszere a 2. évfolyamon félévtől, és a felsőbb évfolyamokon:

Az értékelés gyakorisága	Értékelés módja, formái:	Az értékelés rögzítése:	Az értékelést végzi:
Tanév közben	Havonta: érdemjegyekkel (5, 4, 3, 2) **(P/J/V/R)**	e-napló	Osztályfőnök
Félévkor	Osztályzattal (5, 4, 3, 2) **(P/J/V/R)**	félévi bizonyítvány elektronikus és nyomtatott formában e-napló	Osztályfőnök, nevelőtestület
Tanév végén	Osztályzatnak megfelelő minősítéssel: (példás, jó, változó, rossz)	e-napló bizonyítvány, törzslap	Osztályfőnök, nevelőtestület

4.11.2 A tanuló szorgalma értékelésének szempontjai, követelményei és formái

A minősítés az egyéni képességek, akarati tényezők alapján - a körülmények mérlegelésével – az alábbi szempontok kiemelt figyelembevételével fejezi ki a tanulmányi tevékenységhez való viszonyt.

- a munkavégzés rendezettsége, a munkafegyelem
- a felszerelés, a házi feladat megléte
- az odafigyelés és összpontosítás
- az önállóság
- a segítségkérés és adás
- az együttműködés
- az érdeklődés
- az aktivitás
- a munkatempó
- a hatékonyság stb.

A szorgalom minősítése:

„Példás”:

- tanórákra való felkészülését a rendszeresség, kötelességtudat és a pontosság jellemzi,
- óra alatt kitartóan, érdeklődéssel figyel, aktivitása, teljesítménye állandó,
- a feladatok végzésében önálló, rendszeres,
- tehetségéhez mérten vesz részt a csoportmunkában és az önálló munkában,
- munkája eredményes, társai munkáját is elősegíti,
- önművelése rendszeres és többirányú,
- szorgalmával példát mutat, serkent,
- írásbeli munkáinak külalakjára, az esztétikum az igényesség jellemző.

„Jó”:

- tanórákra való felkészülésében rendszeres, de nem alapos,
- óra alatt figyel, spontán aktivitással vesz részt,
- a tananyag iránt érdeklődik csupán,
- a csoportmunkában és az önálló munkában tehetségéhez mérten igyekszik részt venni,
- írásbeli munkáinak külalakja megfelelő.

„Változó”:

- óra alatt figyelme ingadozó, hullámzó aktivitást mutat,
- tanórákra való felkészülése rendszertelen,
- feladatait felszólításra, ellenőrzés mellett végzi el,
- érdeklődése szűk körű, ritkán tapasztalható aktív irányulás,
- önművelése rendszertelen, információit csak esetenként használja fel,
- írásbeli munkáinak külalakja változó képet mutat.

„Hanyag”:

- a szorgalom teljes hiánya jellemzi,
- feladatait nem végzi el, érdektelenség, közöny jellemzi,
- az órai munkában passzív, a tanultakat nem akarja alkalmazni.

Szorgalom értékelési rendszere az 1. évfolyamon és 2. évfolyamon félévig:

Az értékelés gyakorisága	Értékelés módja, formái:	Az értékelés rögzítése:	Az értékelést végzi:
Tanév közben	Havonta: példás, jó, változó, hanyag, minősítéssel (P/J/V/R)	e-napló	Osztályfőnök
Félévkor	Szorgalom összegző minősítés: (Példás, jó, változó, hanyag) (P/J/V/R)	félévi bizonyítvány elektronikus és nyomtatott formában e-napló	Osztályfőnök, nevelőtestület
Tanév végén	Szorgalom összegző minősítés: (Példás, jó, változó, hanyag)	bizonyítvány, törzslap, e-napló	Osztályfőnök, nevelőtestület

Szorgalom értékelési rendszere a 2. évfolyamon félévtől, és a felsőbb évfolyamokon:

Az értékelés gyakorisága	Értékelés módja, formái:	Az értékelés rögzítése:	Az értékelést végzi:
Tanév közben	Havonta: érdemjegyekkel (5, 4, 3, 2) (P/J/V/R)	e-napló	Osztályfőnök
Félévkor	Osztályzattal (5, 4, 3, 2) (P/J/V/R)	félévi bizonyítvány elektronikus és nyomtatott formában e-napló	Osztályfőnök, nevelőtestület
Tanév végén	Osztályzatnak megfelelő minősítéssel: (példás, jó, változó, hanyag)	bizonyítvány, törzslap e-napló	Osztályfőnök, nevelőtestület

4.12 Nemzeti, etnikai, kisebbségi nevelés

4.12.1 Német és horvát kisebbségi nyelvoktató program

Iskolánkban a horvát nyelv oktatása 1958-ban, a német nyelv oktatása 1960-ban indult fakultatív keretek között. A nemzetiségi nyelvoktatás mindkét nyelven 1976-ban kezdődött.
Intézményünk nemzetiségi nyelvoktató iskola, ami azt jelenti, hogy a német, ill. a horvát nyelv nemzetiségi nyelvként van beépítve a Pedagógiai Program helyi tantervébe. A törvényi előírásoknak megfelelően a gyerekek első osztálytól kezdődően heti öt órában sajátíthatják el a német, ill. a horvát nemzetiségi nyelvet, valamint heti egy tanórában a népismeretet.
A nemzetiségi nyelvoktatásban probléma, hogy a családi nyelvi háttér – szülők, nagyszülők nyelvtudása, segítség az otthoni tanulásban –egyre kevésbé van jelen, így leginkább az iskola saját magára támaszkodhat a nemzetiségi hagyományok továbbörökítésében és a nyelv elsajátításában.
A nemzetiségi tagozatra beiratkozott tanulók első osztálytól kezdődően a nemzeti és etnikai kisebbségi oktatás alapelvei szerint tanulhatják a német, ill. a horvát nemzetiségi nyelvet. Az iskolai nyelvoktatás folytatása az óvodában elkezdett játékos, élményszerű nyelvtanulásnak. Célunk, hogy az óvodai automatizmusok tudatossá és konkréttá váljanak, beleértve a mondókák, játékok, dalok által tartalmazott szókincset és nyelvhasználati szabályokat.

4.12.2 A kisebbségi nyelvoktatás céljai és feladatai iskolánkban

Helyzetelemzés

A tanulóban ki kell alakítani az igényt és a képességet, hogy gondolatait, véleményét és javaslatait tudásának megfelelően ki tudja fejezni a kisebbségi nyelven.
A kisebbségi oktatásnak tartalmaznia kell interkulturális témákat is.
Ösztönözni kell a tanulókat a helyi szokások gyűjtésére. Meg kell ismertetni velük a Magyarországon élő német/ horvát kisebbség múltját és jelenét, fontosabb ünnepeit, szokásait.
Nemzetiségek kultúráját, szokásait bemutató tájház/ múzeumlátogatás testközeli élményeket nyújt a tanulóknak.
A nyelv oktatásának és tanulásának középpontjában a beszéd-, mint a kommunikáció legfontosabb része áll.
A nyelvtani jelenségeket kis lépésekben, sok gyakorlattal kell elsajátítani. Az új szerkezeteket példákkal és modellekkel kell megtanítani. A szabályokat nyelvi helyzetekből és cselekményekből kell nyilvánvalóvá tenni a gyermekek számára.

A tanulóknak (képességeikhez mérten) nyolcadik év végére tudniuk kell a német/ horvát nyelvet a Közös Európai Referenciakeret (IKER) A2-es szintjének megfelelően használni. Mivel intézményünk rendelkezik a kellő minősítéssel, ezért a 8. évfolyamos, német nyelvet tanuló diákjaink számára biztosítjuk a lehetőséget arra, hogy részt vehessenek a DSD-I nyelvvizsgán.

Kapcsolatok kialakítására törekszünk más, német/horvát nyelvet oktató iskolákkal, közös nyelvi táborok, versenyek és egyéb kulturális programok közös megvalósítása érdekében.

Törekszünk ápolni a meglévő testvériskolai kapcsolatokat a német /Backnang/ és horvát /Labin, Eszék/ testvériskolákkal.

Célok és feladatok

- A nemzetiségi népismeret tanításának célja és feladata, hogy a tanulók életkori sajátosságainak figyelembevételével fejlessze és erősítse a nemzeti kisebbségi identitástudatot.
- Feladatunk a nemzetiségi kultúra megszerettetése, lakóhelyünk múltjának, hagyományainak megismerése és alapelemeinek elsajátítása.
- A megismert hagyományok ápolása és gyakorlása módot ad a nyelvi –és a vizuális kultúra, a népművészeti és képzőművészeti alkotások, az ének-zenei és tánckultúra, a népi eszközök és tevékenységek megismerésére.
- Az életkori befogadóképességnek megfelelően az önálló ismeretszerzéshez különböző forrásokat használunk, pl. régi dokumentumok, tárgyi emlékek, médiakultúra (internet, televízió, újságok).
- Fontos szerepet kap a saját gyűjtőmunka elindítása a még meglévő anyagi és szellemi emlékek, értékek megmentése érdekében.
- Népünk kultúrájának helyi és tájegységi ismerete erősíti a nemzeti kisebbségi azonosságtudatot, a nemzetiségekhez való tartozás érzését, fejleszti a tanulók személyiségét, ösztönzi az értékek megőrzésére, neveli a környezetért érzett felelősségre.

Testvériskolai kapcsolatok

Intézményünknek 1988 óta rendelkezik testvériskolai kapcsolattal a backnangi GRUND-UND HAUPTSCHULE IN DER TAUS iskolával (Németország) és 2010 óta az eszéki Franjo Kezsme iskolával (Horvátország).

A Baja és Labin közötti testvérvárosi kapcsolat révén, ha lehetőség nyílik rá, tanulóink és tanáraink részt vesznek a barátság további ápolásában.

A testvériskolai kapcsolatok elsődleges célja a nemzetiségi és idegen nyelv tanulásának segítése. Az együttműködés megnyilvánulhat tapasztalatcserében, módszertani segítségben és tananyagok cseréjében.
A tanulók számára jelentős motiváció a nyelvtudásuk anyanyelvi környezetben való alkalmazása.
A testvériskolai kapcsolatokon kívül törekszünk biztosítani a lehetőséget arra, hogy tanulóink eljussanak célnyelvi országok nyelvi táboraiba.

4.12.3 Cigány/roma nemzetiségi nevelés-oktatás

A Sugovica Sportiskolai Általános Iskola Malom utcai telephelyén 2018. szeptember elsejével bevezetésre kerül a cigány/roma nemzetiségi nevelés-oktatás. A cigány/roma nemzetiségi nevelés-oktatás **alkalmazott formája** a magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás. Ez a forma biztosítja a cigány tanulók számára a cigányság kulturális értékeinek, megismerését, a romák/cigányok történelméről, irodalmáról, képzőművészetéről, zenei- és tánckultúrájáról, valamint hagyományairól szóló ismeretek oktatását. Ennek irányelveit a 17/2013. (III.1) EMMI rendelet határozza meg. A 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet szerint intézményünkben **heti egy tanórára** kiterjedő **cigány/roma népismeret** oktatása mellett **heti legalább két tanórának megfelelő időkeretében roma/cigány kulturális tevékenységet** is biztosít.

Javasolt tevékenységformák:

- Információ keresés az interneten – zenei együttesek, táncdialektusok, védőszentek.
- Népzenei, néptánc foglalkozások.
- Könyvtári foglalkozások – olvasóklub, író-olvasó találkozó, mesedélután, saját cigány-magyar szótár készítése.
- Filmklub – cigány/roma témájú filmek, színházi előadások, beszélgetés a megtekintett filmekről.
- Kézműves tevékenységek – kosárfonás, fafaragás, ajándékkészítés a különböző ünnepekre.
- Képzőművészeti tevékenységek (cigány/roma képzőművészeti alkotások)
- Kutatómunka – riportok készítése, családfa készítése, cigány hagyományok
- Irodalmi tevékenységek – mesék feldolgozása, dramatizálása, felkészülés ünnepi műsorokra.
- Író-olvasó találkozások

- Részvétel cigány/roma művészeti-kulturális programokon vagy felkészülés ilyen programokra.
- Közösségépítő foglalkozások – játékok, séták, szórakozás,
- Szülő-gyerek klub – közös tánc, főzés, zenélés, daltanulás.

E tevékenységek során pedagógiailag kiemelt értékű a tárgyi és szellemi (néprajzi, népdal stb.) gyűjtőmunka, az alkotó tevékenység, az egyéni, illetve csoportos kutatás, projektmunka.

A nemzetiségi nevelés-oktatást célja:

- Biztosítani a cigány/roma és a többségi társadalom tanulói számára, a cigányság kulturális értékeinek megismerését.
- Biztosítani a cigányság történelméről, irodalmáról, képzőművészetéről, zenei és tánckultúrájáról, valamint hagyományairól szóló ismeretek elsajátítását.
- Biztosítani a cigány/roma nemzetiségi népismeret oktatásának segítségével a nemzetiségi önismeret fejlesztését megerősítve a folyamatosan szervezett roma/cigány kulturális tevékenységekkel.

Feladatok a cigány/roma nemzetiségi neveléssel kapcsolatban

- A nemzetiségi nevelést-oktatást folytató intézményekben törekedni kell, hogy a tanulók számára nyilvánvalóvá váljanak a kulturális identitás előnyei.
- A tanulók őrizzék, ápolják őseik hagyományit, ismerjék meg, elődeik szokásait, kulturális örökségét.
- Nagyon fontos a népköltészet, a zene, a képzőművészet a szokások a hagyományok megismertetése és ápolása.
- A különböző kultúrák értékeinek kifejezésre juttatásával toleranciára, a másság elfogadására és megbecsülésére való nevelés.
- A másság elfogadásának a megkönnyítésére az iskolai és iskolán kívüli rendezvényeken a tanulók által előadott cigány/roma vers, ének, tánc, színpadi jelenet.
- Alakuljon ki a tanulókban a reális nemzetkép és nemzetiségkép.
- A tanulók felismerjék az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit, és megismerjék a jelenség hátterét, veszélyeit.

Értékelés:

A teljesítmény értékelése szövegesen történik minden évfolyam végén az alábbi öt fokozat alapján:

- kiválóan megfelelt
- jól megfelelt
- megfelelt

- felzárkóztatásra szorul
- nem felelt meg.

4.13 Közoktatási típusú sportiskola

A sportiskolai képzés az utánpótlás-nevelési rendszer szerves és kiemelkedően fontos része. Célja a Sport XXI. Nemzeti Sportstratégia jövőképével azonos. Ami nem más, mint, hogy a magyar nemzet a „sportnemzet" státuszának megőrzése mellett a társadalom jóval szélesebb rétegeit bevonva – belátható időn belül sportoló nemzetté váljon." Cél tehát a magyar élsport utánpótlás bázisának bővítése azáltal, hogy a felnövekvő generációk minél szélesebb körében „terjedjen el" a sportolás iránti kitörölhetetlen igény és valóban ne csak sportemberekké, hanem sportoló emberekké váljanak.

Sportiskolai tantervű osztályok

Iskolánkban évfolyamonként egy vagy több osztályban a közismereti tárgyak és a testnevelés oktatása emelt szinten, a sportiskolai kerettanterv előírásai szerint zajlik. Magas szintű oktatással biztosítjuk, hogy a gyermekek a tudatos, tervszerű képességfejlesztő órák segítségével, a megfelelő szintet elérve a harmadik, ill. negyedik osztály végére sportágat tudjanak választani.

A kisiskolás korú tanulók motorikus próbák segítségével kerülnek kiválasztásra. Ennek alapján kapnak lehetőséget a tantervben meghatározott követelmények elsajátítására, tehetségük kibontakoztatására. A sportiskolai osztályokban a mindennapos testnevelést az 1-4. évfolyamon heti öt tanórában biztosítjuk. Az alsó tagozaton a képzés formája az egésznapos iskola, ahol a tanulók órái és sportfoglalkozásai a délelőtti és délutáni időszakra vannak arányosan elosztva. A tanulók 1-4. évfolyamon és 5. évfolyam 1. félévében úszásoktatásban részesülnek, ill. úszó foglalkozásokon vesznek részt. A felső tagozaton a heti testnevelés órák száma 3 óra. Ezeken túl a sportág-specifikus foglalkozások segítségével folyik a tanulók fejlesztése, ami mindkét korcsoportban heti 2 óra.

Az 1-8. évfolyamon a tanórák száma a következő:

	1-4. évfolyam	**5-6. évfolyam**	**7-8. évfolyam**
Testnevelés óra	5	3	3
Délelőtti sportági edzés	-	2	2
Délutáni sportági edzés	2	4	6

A diákok az életkori sajátosságaiknak megfelelő, de a sporttudományos kutatások alapján a legkorszerűbb ismeretanyagot sajátítják el, lehetőség szerint a legmodernebb módszerek és eszközök segítségével. Az első négy évfolyamon mindennapos testnevelés zajlik az általános mozgáskultúra fejlesztése érdekében. Ebben a képzési szakaszban – néhány sportágtól eltekintve (torna, úszás,) – a gyerekek nagy része még nem választott sportágat, ezért az általános képzés mellett fokozatosan megismerhetik a tanulók az egyes sportágakat. Ötödiktől nyolcadik osztályig és később a gimnáziumi osztályokban kétféle szervezeti forma lehetséges. Egyrészt különböző sportágakban, egyesületi keretek között sportolhatnak a tanulók. Ehhez délelőtt, az óratervben meghatározott óraszámban biztosítva van az edzésidő. Másrészt az iskola egy vagy több kiválasztott sportágra szakosodva sportági képzést végez, órarendbe iktatva, – első osztálytól kezdve, valamennyi korcsoportban – az iskola alkalmazásában lévő testnevelőkkel és szakedzőkkel.

A sportiskolába járó diákok a 2-8. évfolyamon síoktatásban részesülnek. A síoktatás meghatározott tematika szerint, tábori körülmények között zajlik, az oktatás végén a tanulók a megszerzett ismeretekből számot adnak. A sportiskolás tanulóknak az intézmény a nyári időszakban, alapozó jellegű sporttábort szervez sportág szerint.

A sportiskolás tanulóknak az év folyamán lehetőségük van, évszaktól függően, a korcsolyázás és a görkorcsolyázás alapjainak elsajátítására. A fenti eseményeken a nem sportiskolás osztályok tanulói, valamint kísérő felnőttek, szülők is részt vehetnek.

A fenti képzéseken való részvétel nem kötelező, de ajánlott.

Azok a tanulók, akik nem vesznek részt sí táborban, részt vesznek a tanórai foglalkozásokon.

A sportiskola és más egyesületek kapcsolat:

A sportiskola szervezeti és tartalmi integrációban végzi a minőségi sportolói utánpótlást a város élsportban érdekelt egyesületei, valamint saját egyesülete számára. Azokban a sportágakban, ahol nincs felnőtt egyesület a sportolók felkészítését és versenyeztetését is magára vállalja. A sportiskolában való sportolásnak nem feltétele, hogy a sportoló az intézmény tanulója legyen, ezzel szélesebb rétegeket szeretnénk bevonni az utánpótlás szervezett nevelésébe. A sportiskola és a sportegyesület kapcsolatát a két fél által kötött együttműködési megállapodás szabályozza.

Kiválasztás és felvétel elvei:

A kisiskolás korba lépő gyermekek motorikus próbák alapján kerülnek kiválasztásra. A felmérő, kiválasztó próbákra minden évben, a beiratkozást megelőzően kerül sor.
A felvétel alapja az emelt szintű követelmények elsajátítására való alkalmasság. A jelentkezők a felmérés pontérték táblázata alapján nyernek felvételt. A ponthatár alsó szintjének a megállapítása a testnevelő tanári munkaközösség joga és feladata. Függ a jelentkezők és a felvehető diákok számától. A próbákon megfelelt jelölteknek sportorvosi vizsgálaton kell részt venniük. (A továbbiakban évente két alkalommal.) Ha mindezeket a feltételeket teljesítették, akkor történhet meg a beiratkozás a sportiskolai osztályba.
Az óvodáskori felvételi próba szubjektivitása és bizonytalansága miatt, a negyedik évfolyam végén a sportiskolás osztályok tanulói szintfelmérő vizsgán vesznek részt, amelyben számot adnak tudásukról és képességeikről. Amennyiben az előírt követelményeket nem tudják teljesíteni akkor a tanulmányaikat normál osztály keretében, folytatják. Miután az emelt szintű képzést elhagyó tanulók száma megállapításra kerül, az intézmény az iskola normál osztályai, illetve a kistérség és a régió iskoláiban meghirdetett felvételi próba alapján a megüresedő helyeket feltölti. (A próbán részt vehetnek a szintfelmérőn szint alatt teljesítő tanulók is.)
A sportiskolás osztályokba való felvétel nem körzethez kötött.

Próbák óvodások részére:

- játék
- gurulóátfordulás
- akadálypálya
- zsámolyra ugrás
- távolságbecslés
- helyből távolugrás
- ugrás szivacsbálán

Pontérték-táblázat:

Gyakorlat	Játék (osztályozás)	Guruló átfordulás (osztályozás)	Akadály-pálya (másodperc)	Távolság-becslés (Osztályozás)	Zsámoly (darab)	Helyből Távolugrás (cm)	30 m síkfutás (másodperc)	Ugrás szivacsbálán
Pontszám:	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5

Próbák negyedik osztályosok részére:

- 60 m-es síkfutás
- kötélmászás
- helyből távolugrás
- tömöttlabda hajítás hátra
- labdavezetés kézzel szlalom pályán
- 200 m úszás legalább kétféle úszásnemben
- Cooper teszt vagy 2000m-es síkfutás

A felsorolt feladatokat, próbákat a testnevelő tanári munkaközösség kiegészítheti, ill. megváltoztathatja.

Tanulók átvétele más intézményekből:

A sportiskolai képzésre más iskolából átjelentkezni akkor lehetséges, ha a tanuló korábbi tanulmányi eredményei, a tanult tantárgyak megfelelnek az iskola helyi tantervének. Az osztály létszáma az újonnan jelentkezővel sem haladhatja meg a törvényben előírt maximumot. Amennyiben a fenti feltételek nem teljesülnek, a felvétel szintfelmérő vizsgához köthető.

4.13.1 A sportiskola értékelési szempontjai

A felső tagozaton az értékelés egységességét szem előtt tartva, a 9-13 évfolyam értékelési rendszerét figyelembe véve az értékelési szempontok a következők:

- Mentalitás
- Edzéslátogatottság
- Teljesítmény

A sportiskolai oktatásban részt vevő diákok értékelése az alábbi táblázatban megfogalmazott szempontok szerint történik. Értékeljük a sportolói mentalitást, az edzéslátogatottságot és a sportteljesítményt. Ezek alapján a diákokról minden félévben szöveges értékelést készítünk, amit a bizonyítvány mellé írott és okleveles formában megkapnak a diákok. Ebben az értékelésben rögzítjük a félévek„ teljesítését ill. nem teljesítését” is. A félév teljesítésének feltétele a 60 %-os edzéslátogatottság és a teljesítményszintek minimuma. A félév nem teljesítése nem gátja a továbbhaladásnak, hanem egyfajta minősítést jelent a szülő és a diák felé.

Mentalitás:

	Kiváló	Jó	Közepes	Elégséges	Elégtelen
Fegyelmezettség					
Pontosság					
Igyekezet/Akarat					
Küzdeni tudás					
Viselkedés (pályán, ellenféllel, csapattárssal)					
Alázat a sportág iránt					

Edzéslátogatottság:

Ajánlás az edzésórán való aktív részvétel százalékos aránya alapján kialakított értékeléshez

Szöveges értékelés	**Értékelés érdemjegyben kifejezve**	**Az edzésórán való részvétel: félévenként 37 óra**
Kitartóan szorgalmas 90 % és a-felett	5 (jeles)	33 és a-feletti órán való részvétel (Maximális hiányzások száma: 4 óra)
Váltakozóan szorgalmas 80 - 89 %	4 (jó)	29 - 32 óra közötti részvétel (Maximális hiányzások száma: 8 óra)
Rendszertelen 70 - 79 %	3 (közepes)	26 - 28 óra közötti részvétel (Maximális hiányzások száma: 11 óra)
Hanyag 60 - 69 %	2 (elégséges)	22 - 25 óra közötti részvétel (Maximális hiányzások száma: 15 óra)
Lusta / nagyon hanyag 60 % és kevesebb	1 (elégtelen)	21 és annál kevesebb órán való részvétel (16 és a-feletti óráról való hiányzás)

Megjegyzés: Hosszan tartó sérülés, vagy betegség esetén a tanuló az edzésórán való aktív részvételének értékelése, a tanár egyéni megítélése alapján történik.

Teljesítmény: a sportági teljesítményt a sportiskolai tanterv évfolyamokra lebontott követelményei szerint értékeljük.

Plusz: edzéslátogatás ellenőrzése a gyerekeknek kiadott lapon történik, ahol az egyesületi edzője minden hónapban aláírásával igazolja az edzésen való részvételt.

5. Legitimációs nyilatkozat

A Sugovica Sportiskolai Általános Iskola Szülői Szervezete a 2025. szeptember 11-én megtartott értekezletén támogatta az intézmény Pedagógiai Programját.

Baja, 2025. szeptember 11.

Schulteisz Erika
Szülői Szervezet elnöke

A Sugovica Sportiskolai Általános Iskola Diákönkormányzata az intézmény Pedagógiai Programját megismerte és elfogadását támogatta.

Baja, 2025. szeptember 15.

Müller Róbert
DÖK munkát segítő pedagógus

A Sugovica Sportiskolai Általános Iskola nevelőtestülete a 2025. október 01-én megtartott értekezletén a véleményezésre jogosult szervezetek támogatása alapján elfogadta az intézmény Pedagógiai Programját.

Baja, 2025. október 01.

Sugovica Sportiskolai Általános Iskola

Erős János
igazgató

Aláírásommal tanúsítom, hogy a fenntartó és működtető döntésre jogosult vezetőjeként a Pedagógiai Program rendelkezéseivel egyetértek, azokat jóváhagyom.

Baja, 2025. 10. 30.

Sárosi Magdolna
tankerületi igazgató

Bács-Kiskun Megyei Tankerületi Központ 01

6. Mellékletek

6.1 Nyilatkozat tanulmányi kiránduláson való részvételre vonatkozóan

N Y I L A T K O Z A T

tanulmányi kiránduláson való részvételre vonatkozóan

Alulírott …… (törvényes képviselő neve) lakcíme: ……... jelen nyilatkozat aláírásával

engedélyezem

nem engedélyezem*

(*megfelelő bekarikázandó)

hogy gyermekem ……(tanuló neve), mint a ……..……..(intézmény neve) …… osztályos tanulója az osztályfőnök által ismertetett osztálykiránduláson részt vegyen.

A részvétel engedélyezése esetében kötelezettséget vállalok arra, hogy az **osztálykirándulás gyermekemre eső költségét viselem, megfizetem a megadott határidőn belül.**

Nyilatkozatomat az osztálykirándulásról kapott részletes tájékoztatás megismerését követően adtam meg.

……., 202.. ……

……

törvényes képviselő aláírása

6.2 Engedélykérő lap ügyelet/készenlét elrendelésére

E N G E D É L Y K É R Ő L A P
Ü G Y E L E T / K É S Z E N L É T E L R E N D E L É S É R E

Bajai Tankerületi Központ
Sárosi Magdolna tankerületi igazgató részére
6500 Baja
Kenderes utca 5-7.
Iktatószám: (intézményi belső iktatószám: ……..)
Tárgy: …… köznevelési foglalkoztatott részére **ügyelet/készenlét** elrendelése kapcsán **kérelem**

Tisztelt Tankerületi Igazgató Asszony!

Alulírott ……., mint a **…… igazgatója** kérem, hogy a …….. köznevelési foglalkoztatottja, …… (név) részére szíveskedjék engedélyezni, hogy ügyeletet/készenlétet rendeljek el az alábbi feltételek szerint:

A munkavégzés indoka: …….. (ide leírni az indokot röviden, ha kell jogszabályra hivatkozással)

A munkavégzés/munkavégzésre rendelkezésre állás tervezett időtartama:
……..

Baja, ……

_____
……..
igazgató

FENNTARTÓI ENGEDÉLY KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSSAL JÁRÓ MUNKÁLTATÓI DÖNTÉS ELRENDELÉSÉRE:
A rendkívüli munkavégzés elrendelése a jogszabályoknak, illetve az intézmény Pedagógiai Programjában foglaltaknak megfelel.
Az engedélyezését: javaslom / nem javaslom

aláírás (főosztályvezető/szakmai vezető)

A rendkívüli munkavégzés elrendelésére a fedezet rendelkezésre áll / nem áll rendelkezése.

aláírás (osztályvezető/gazdasági vezető)

Alulírott Sárosi Magdolna tankerületi igazgató a fenti kérelemnek **helyt adok** és **engedélyezem** a megadott feltételek szerint a fent nevezett pedagógus részére az ügyelet/készenlét elrendelését.

Baja, ……..év……..hónap ……..nap

_____
Sárosi Magdolna
tankerületi igazgató

Alulírott Sárosi Magdolna tankerületi igazgató a fenti kérelemnek **nem adok helyt** és **nem engedélyezem** a megadott feltételek szerint a fent nevezett pedagógus részére az ügyelet/készenlét elrendelését.

Baja, ……..év……..hónap ……..nap

_____
Sárosi Magdolna
tankerületi igazgató

Sugovica Sportiskolai Általános Iskola
6500 Baja, Szent A. u. 60.

Ü G Y E L E T / K É S Z E N L É T E L R E N D E L É S E

……..
Székhely: ……..
OM azonosító: ……
Szervezeti egységkód: ……
Képviseli: igazgató, munkáltatói jogkör gyakorlója

Név: ……..
Lakcím: ……
Anyja neve: ……
köznevelési foglalkoztatott részére

Tárgy: Ügyelet/készenlét elrendelése

Tisztelt ……!

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) ***84. §-ában*** foglalt rendelkezések alapján

e l r e n d e l e m ,

hogy az alábbi időpont(ok)ban/ időtartamban **munkát végezzen/munkavégzésre rendelkezésre álljon:** …. év …….. hó ….. napján (vagy ……..év ……..hónap …..napjától …….év …….hónap …….napjáig) … órától ….. óráig terjedő időtartamban.

Indoka: ……..

A fentiekre tekintettel Önt a Púétv. 103. §-ában foglalt szabályok szerinti **átalánydíj illeti meg.**

Kelt: ……., …….. év …… hó …….. napján

_____
Igazgató

Az ügyelet/készenlét elrendelését tudomásul vettem, a megadott fenti időtartamban vállalom teljesíteni.

Kelt: ……., …….. év …… hó …….. napján

_____
köznevelési foglalkoztatott

6.3 Tantárgyi követelmények

Központi kerettantervek alapján megfogalmazott követelmények tantárgyanként és évfolyamonként. Pirossal kiemelve a minimumkövetelmények, amelyek tudása és ismerete a továbbhaladás, felsőbb évfolyamba lépés feltétele.

Magyar nyelv

2. osztály

- Egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír. Törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre.
- Törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására.
- Tér- és síkbeli tájékozódást fejlesztő feladatokat megold; a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szószerkezeteket, mondatokat önállóan leírja.
- Írásbeli munkáját segítséggel, vagy önállóan ellenőrzi és javítja.
- Megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat.
- Különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között.
- A hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban.
- A kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja.
- A kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait.
- A mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket a kijelentő és kérdő mondatoknál.
- Szavakat, szószerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján.
- A több hasonló élőlény, tárgy nevét kis kezdőbetűvel írja.
- A személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le.
- Különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol.
- Legalább 20-20 (összesen 40) gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kéttagú szavak) helyes leírása.
- 20 „tj”, „lj”, „dj”, „nj”, „dt”, „ts” betűkapcsolatból származó összeolvadást vagy hasonulást tartalmazó szó leírása.

3. osztály

Íráskészség:

- Írása legyen rendezett, tiszta, jól olvasható, egyéni tempójú.
- Írásmunkáit tanítói segítséggel tudja ellenőrizni és javítani!

Nyelvtani és helyesírási ismeretek:

- Ismerje fel és nevezze meg a felkiáltó, a felszólító, az óhajtó, a kérdő, a kijelentő mondatokat, az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét kifejező szavakat, a tulajdonságokat kifejező szavakat és a cselekvést, történést, létezést kifejező szavakat.
- Tudja a témához kapcsolódó egyszerűbb feladatokat megoldani!
- Segítséggel tudjon egyes számú szavakat többes számúvá alakítani!
- Az élőlényeket, tárgyakat, gondolati dolgokat megnevező szavakhoz kapcsolódó

helyesírási szabályokat tudja alkalmazni, hibáit tanítói segítséggel javítani!
- A közép- és felsőfokú tulajdonságokat kifejező szavak helyesírását legtöbbször helyesen alkalmazza!
- A tanult szófajok felismerésére, csoportosítására legyen képes kis segítséggel!
- Legyen képes kevés hibával másolni!
- Tollbamondás során írja nagy biztonsággal a szókészlet szavait begyakorolt esetekben!
- Tudja tagolni a szöveget mondatokra, a mondatokat szavakra!
- Tudja a tanult helyesírási és nyelvhelyességi szabályokat alkalmazni önállóan a begyakorolt esetekben!
- Legyen képes önellenőrzésre és önálló javításra!
- Biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol.
- Megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat.
- Különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű mássalhangzók között.
- Biztosan szótagol, alkalmazza az elválasztás szabályait.
- A mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat a mondatvégi írásjeleket.
- Szavakat hangokra és szótagokra bont.

Készségszinten *tudja*:
- mondatkezdés és mondatzárás helyes jelölését,
- az egyszerű szavak elválasztását
- a kiejtésük szerint írandó szavakat nagy biztonsággal helyesen leírni
- a j hang jelölése újabb 20-25 szóban kevés hibával

4. osztály

Íráskészség:
- Írása legyen rendezett, tiszta, jól olvasható, egyéni tempójú.
- Írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja.

Nyelvtani és helyesírási ismeretek:
- Biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol, a megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is.
- Életkorának megfelelő, digitális és hagyományos szótárakat használ.
- Megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat.
- Különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű mássalhangzók között.
- Biztosan szótagol, alkalmazza az elválasztás szabályait.
- A kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés és szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja.
- A mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat a mondatvégi írásjeleket.
- Szavakat, szószerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján.
- Szavakat hangokra és szótagokra bont.
- Kérdésre adott válaszában helyesen toldalékolja a szavakat.
- Önállóan felismeri és elkülöníti az egytövű ismert szavakban a szótövet és a toldalékot.
- Felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét kifejező szavakat.
- Megkülönbözteti a szavak egyes és többes számát.
- Felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert szavakat.
- A több hasonló élőlény, tárgy vagy gondolati dolog nevét kis kezdőbetűvel írja.
- A személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket

nagy kezdőbetűvel írja le.
- Felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a tulajdonságot kifejező szavakat és azok fokozott alakjait.
- Felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a mennyiségeket kifejező szavakat és azok fokozott alakjait;
- Megkülönbözteti a múltban, jelenben és jövőben zajló cselekvéseket, történéseket.
- Felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést, történést kifejező szavakat.

5. osztály

- Értse meg a szóbeli utasításokat, és hajtsa végre őket!
- Ismerje a kommunikáció tényezőit! (feladó, vevő, kód, csatorna, üzenet)
- Ismerje a vázlatkészítés szabályait, fajtáit!
- Ismerje az ábécét!
- Tudja betűrendbe sorolni a szavakat!
- Ismerje a helyesírási alapelveket, és alkalmazza őket!
- Tudja megkülönböztetni a beszédhangokat!
    - magánhangzók, mássalhangzók
    - magánhangzók: magas, mély, rövid, hosszú
    - mássalhangzók: zöngés, zöngétlen
- Ismerje a mássalhangzók kapcsolódásának szabályszerűségeit!
    - teljes hasonulás
    - részleges hasonulás
    - kiesés
    - összeolvadás
    - rövidülés
- Ismerje a szavak hangrendjét!
- Tudja csoportosítani a szavakat hangrendjük szerint!
- Tudja csoportosítani a szavakat szerkezetük szerint!
    - egyszerű szavak, összetett szavak
- Tudja megkülönböztetni a szótőt, képzőt, jelet, ragot!
- Ismerje a hangalak és a jelentés kapcsolatát!
- Tudja megkülönböztetni hangalakjuk és jelentésük alapján
    - egyjelentésű szavak
    - többjelentésű szavak
    - azonos alakú szavak
    - hasonló jelentésű szavak
    - ellentétes jelentésű szavak
    - hangutánzó, hangulatfestő szavak
- Ismerje az állandósult szókapcsolatokat, közmondásokat, szólásokat!
- Tudja használni az egynyelvű szótárokat!
- Tudjon 10-15 mondatos elbeszélést írni!

6. osztály

- Tudjon anyagot gyűjteni különféle nyomtatott és elektronikus művekből!
- Ismerje és alkalmazza a helyesírási alapelveket!
- Tudjon leírást készíteni!
- Tudjon érvelést készíteni!
- Ismerje a kommunikáció tényezőit!

- Ismerje a kommunikáció nem nyelvi jeleit!
- Ismerje a szófajok jellemzőit!
    - az ige fogalma és fajtái
    - igeidők
    - igemódok
    - az igék ragozása
    - az igék helyesírása
    - főnevek
    - köznevek és tulajdonnevek
    - személynevek és helyesírásuk
    - földrajzi nevek és helyesírásuk
    - állatnevek, égitestek, márkanevek és helyesírásuk
    - intézménynevek, címek, díjak és helyesírásuk
    - a melléknevek
    - a melléknevek helyesírása
    - a számnevek
    - a számnevek helyesírása
    - névmások
    - névmások helyesírása
    - határozószók
    - az igenevek
        - főnévi igenevek
        - melléknévi igenevek
        - határozói igenevek

7. osztály

- Ismerje a tömegkommunikáció fogalmát és feladatait!
- Tudjon érvelést írni!
- Tudja csoportosítani a mondatokat:
    - szerkezetük szerint
    - a beszélő szándéka szerint
    - minősége szerint
- Ismerje a mondatrészeket:
    - alany
    - állítmány
    - tárgy
    - hely-, idő-, állapot- és módhatározó
    - eszköz- társ-, ok-, cél-, részes- és állandó határozó
    - minőségjelző
    - mennyiségjelző
    - birtokos jelző
- Tudjon egyszerű, bővített mondatokat elemezni aláhúzással!
- Tudja ábrázolni a mondatok szerkezetét!
- Ismerje a szószerkezeteket:
    - mellérendelő szószerkezet
    - alárendelő szószerkezet
- Ismerje a mellérendelő és alárendelő összetett szavak fajtáit!

8. osztály

- Ismerje a tömegkommunikáció műfajait:
  - hír
  - hirdetés
  - reklám
  - apróhirdetés
  - cikk
  - kommentár
- Ismerje a köznyelv és a csoportnyelvek különbségeit!
- Ismerje a magyar nyelv eredetét, nyelvrokonainkat!
- Ismerje a ritkábban használt szóalkotási módokat!
  - mozaikszók
  - ikerszók
  - szórövidülések
- Ismerje és különböztesse meg a mellérendelő összetett mondatok fajtáit:
  - kapcsolatos mondatok
  - ellentétes mondatok
  - választó mondatok
  - következtető mondatok
  - magyarázó mondatok
- Ismerje és különböztesse meg a alárendelő összetett mondatok fajtáit.
  - alanyi
  - állítmányi
  - tárgyi
  - határozói
  - jelzői
- Tudjon érvelelni és cáfolni szóban és írásban!

Irodalom

2. osztály

- kifejezően, érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikál;
- a megismert szavakat, kifejezéseket a nyelvi fejlettségi szintjén alkalmazza;
- használja a kapcsolatfelvételi formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdezés,
- élményeiről segítséggel vagy önállóan beszámol.
- a szavakat hangokra, szótagokra bontja;
- a hangokból, szótagokból szavakat épít;
- a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja;
- részt vesz ismert szövegek (mondókák, kiszámolók, nyelvtörők, versek, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében.
- megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért
- észleli és/vagy megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot/betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg;
- megérti és használja a tér- és időbeli relációs szókincset;
- megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát;
- egyszerű szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;

- ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát.
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét.
- részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket.
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- részt vesz különböző műfajú és megjelenésű szövegek olvasásában és feldolgozásában;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- segítséggel vagy önállóan előad verseket ritmuskísérettel;
- a tanító vagy társai segítségével, együttműködésével verssorokat, versrészleteket memorizál;
- segítséggel, majd önállóan szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai vagy dramatikus szöveget, szövegrészletet;
- rövid meséket közösen olvas, megért, feldolgoz;
- mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat;
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;
- önállóan vagy tanítói segítséggel összefoglalja az olvasott történet tartalmát;
- megismer az évszakokhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat, és ismeri ezek éves körforgását;
- felismer és ért néhány egyszerű, gyakori közmondást és szólást
- a feladatvégzéshez szükséges személyes élményeit, előzetes tudását felidézi;
- képzeletét a megértés érdekében mozgósítja;
- érti az írott utasításokat, közléseket, kérdéseket, azokra adekvát módon reflektál.
- Megértett szavak, kifejezések integrálása a meglévő szókincsbe
- A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése
- A teljes magyar ábécé nyomtatott kis- és nagybetűinek ismerete

3. osztály

Kulturált nyelvi magatartás, beszédművelés:

- A tanult udvarias nyelvi fordulatok/ köszönés, jókívánság/ használata a mindennapi beszédhelyzetekben.
- Beszédében törekedjen a beszélő szándék érzékeltetésére helyes hanglejtéssel!
- Rendelkezzen az életkornak megfelelő szókincscsel!

Olvasási készség:

- Tudjon felolvasni feldolgozott és begyakorolt szöveget egyéni tempóban!
- Legyen képes olvasástechnikai hibáit felszólításra javítani!

Olvasás, szövegértés:

- Legyen képes fél oldal terjedelmű, szépirodalmi és ismeretterjesztő olvasmány megértésére önálló, csendes olvasással!
- Bizonyítsa egyszerű feladatok megoldásával, kérdések megválaszolásával a megértést!
- Nevezze meg a szereplőket, a hozzájuk kapcsolódó eseményeket, az események helyszínét, idejét, sorrendjét!

- Néma olvasás útján megérti a rövid, életkorának megfelelő tankönyvi szöveg tartalmát és az azok feldolgozásához kapcsolódó utasításokat.
- Szívesen olvas népmeséket és műmeséket is, azokat értelmezni tudja.
- Nevelői segítséggel készítsen vázlatot!
- Tudjon véleményt alkotni cselekedetekről, helyzetekről, magatartásokról!
- Konkrét esetekben felismer mesére jellemző fordulatokat, szókapcsolatokat, mesejellemzőket!
- Jól érthetően, szöveghűen mondja el a memoritereket!
- Szívesen vesz részt közös tevékenységekben. A közös produkciókban segítő, együttműködő attitűd és a szabályokhoz igazodásra való törekvés jellemzi.
- Szóbeli és írásbeli szövegalkotás:
- Legyen képes beszámolni olvasmányélményeiről kérdések alapján!
- Tudjon 5-6 mondatos elbeszélő fogalmazást írni ismert témáról, közös megbeszélés alapján, a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával!

4. osztály

Kulturált nyelvi magatartás, beszédművelés:

- A tanult udvarias nyelvi fordulatok/ köszönés, jókívánság/ használata a mindennapi beszédhelyzetekben.
- Beszédében törekedjen a beszélő szándék érzékeltetésére helyes hanglejtéssel!
- Rendelkezzen az életkornak megfelelő szókincscsel!
- Beszédlégzése és artikulációja megfelelő legyen, fordítson figyelmet a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd helyes ritmusára, hangsúlyára, tempójára, az élethelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra.
- Vegyen részt a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat.

Olvasási készség:

- Tudjon felolvasni ismeretlen szöveget egyéni tempóban!
- Legyen képes olvasástechnikai hibáit javítani!
- Alkalmazzon alapvető olvasási stratégiákat.

Olvasás, szövegértés:

- Felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását.
- A mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről képes kérdéseket megfogalmazni, véleményt alkotni.
- Tudja megfogalmazni, néhány érvvel alátámasztani saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük.
- Ismeri és alkalmazza az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit.
- Információkat, adatokat tud gyűjteni a szövegből, kiemeli a bekezdések lényegét; tanítói segítséggel, vagy önállóan megfogalmazza azt.
- Néma olvasás útján megérti a rövid, életkorának megfelelő tankönyvi szöveg tartalmát és az azok feldolgozásához kapcsolódó utasításokat.
- Felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket.
- Tudjon különbséget tenni a mesés és valószerű történetek között.
- Az olvasott szövegekben kulcsszavakat tudja azonosítani, a főbb szerkezeti egységeket önállóan vagy segítséggel elkülöníteni.
- Konkrét esetekben felismer mesére jellemző fordulatokat, szókapcsolatokat, mesejellemzőket!
- Önállóan vagy segítséggel szöveghűen tudjon felidézni néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, népköltészeti alkotást, prózai és dramatikus

szöveget, szövegrészletet.
- Szöveghűen fel tudja idézni Kölcsey Ferenc: Himnusz, Vörösmarty Mihály: Szózat, Petőfi Sándor: Nemzeti dal című verseinek részleteit.
- A tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja.
- Felismer és meg is ért néhány egyszerű szólást, közmondást. Különféle módokon megjeleníti az ismert szólások, közmondások jelentését.
- Megérti és használja az ismert állandósult szókapcsolatokat.
- A megismert irodalmi szövegekhez, iskolai eseményekhez plakátot, meghívót, saját programjaihoz meghívót képes készíteni hagyományosan és digitálisan is.
- Szívesen részt vesz ismert szövegek (versek, nyelvtörők, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében.
- Képességeihez mérten bekapcsolódik párbeszédek, dramatikus szituációs játékok, improvizációk megalkotásában. A közös produkciókban segítő, együttműködő attitűd és a szabályokhoz igazodásra való törekvés jellemzi.

Szóbeli és írásbeli szövegalkotás:
- A szöveg terjedelmétől függően tudja összefoglalni az olvasott szöveg tartalmát.
- Gondolatait, érzelmeit, véleményét életkorának, egyéni képességeinek és a kommunikációs helyzetnek megfelelően néhány mondatban írásban is meg tudja fogalmazni. Egyéni képességeinek megfelelően alkot szövegeket írásban.
- Megadott szempontok alapján tud írni rövid mesét, kiegészíteni vagy átalakítani azt, vázlatot készít.
- Tanítói segítséggel megadott rímpárokból különböző témákban 2-4 soros verset tudjon alkotni.
- Szövegalkotás során törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására és meglévő szókincsének aktivizálására.
- Ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja szóbeli és írásbeli szövegalkotásban.
- Helyesen alkalmazza a szóbeli és írásbeli szövegalkotásában az idő kifejezésének nyelvi eszközeit.

5. osztály
- Ismerje a népköltészet és a műköltészet különbségeit!
- Ismerje a műnemeket és legfontosabb jellemzőit:
    - epika
    - líra
    - dráma
- Tudja felsorolni és elkülöníteni az epikus művek szerkezeti egységeit!
- Tudja megnevezni a művekben:
    - a szereplőket
    - helyszíneket
- Ismejen néhány görög mítoszt!
- Ismerjen néhány bibliai történetet
- Ismerje és nevezze meg a szóképeket:
    - hasonlat
    - megszemélyesítés
    - metafora
- Ismerje a következő fogalmakat:
    - mese
    - monda
    - elbeszélő költemény

    - mítosz
    - regény
    - elbeszélés
    - vers
    - próza
    - dal
    - főszereplő
    - meseszám
    - mesekellékek
- Kötelező olvasmányok:
    - Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk
    - Fekete István: A koppányi aga testamentuma
- Memoriterek:
- Weöres Sándor Ó, ha cinke volnék
- Petőfi Sándor János vitéz(részletek)
- Arany János Rege a csodaszarvasról(részletek)
- Arany János Családi kör(részlet)

6. osztály

- Tudja felsorolni és jellemezni a műnemeket!
- Tudja csoportosítani a mondákat:
    - hiedelemmonda
    - történeti monda
    - eredetmonda
- Tudja elkülöníteni a mondákban a valóságos és mesei elemeket!
- Ismerje a népballadák és műballadák különbségeit!
- Ismerje Arany János életének legfontosabb mozzanatait!
- Tudja felsorolni a Toldi:
    - szereplőit
    - helyszíneit
    - forrásai
- Tudja felsorolni a népdalok legfontosabb jellemzőit!
- Ismerjen néhány műdalt!
- Tudja felsorolni és megkülönböztetni a szóképeket:
    - hasonlat
    - metafora
    - megszemélyesítés
    - allegória

- Ismerje a következő fogalmakat:
    - monda
    - eredetmonda
    - hiedelemmonda
    - történeti monda
    - ballada
    - balladai homály
    - elbeszélő költemény

- novella
- előhang
- mottó
- epizód
- konfliktus
- utóhang
- allegória
- dal
- epigramma

- Kötelező olvasmányok:
  - Gárdonyi Géza: Egri csillagok
  - Antoine de Saint -Exupéry: A kis herceg
- Memoriterek
  - Arany János A walesi bárdok (részletek)
  - Arany János Toldi (részletek)
  - Kölcsey Ferenc Himnusz 1-2. versszak

Vörösmarty Mihály Szózat 1.3. és 13-14.versszak

7. osztály

- Tudja felsorolni és jellemezni a műnemeket!
- Ismerje a lírai műnem tanult műfajait!
- Tudja jellemezni a korstílusokat! (2-3 jellemző)
  - középkor
  - reneszánsz
  - barokk
  - klasszicizmus
  - romantika
- Ismerje a drámai műnem legfontosabb jellemzőit!
- Tudja felsorolni az olvasott dráma szereplőit, helyszíneit!
- Ismerje a következő fogalmakat!
  - dal
  - ballada
  - dráma
  - egyházi kultúra
  - barokk
  - elbeszélés
  - elégia
  - epigramma
  - himnusz
  - humanizmus
  - klasszicizmus
  - intelem
  - jelenet
  - költői levél
  - novella
  - óda
  - reneszánsz
  - vitézi ének

        - regény
        - elbeszélés
- Ismerje Petőfi Sándor életének legfontosabb eseményeit
- Kötelező olvasmányok:
        - Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője
        - Csukás István: Vakáció a halott utcában
- Memoriterek:
        - Csokonai Vitéz Mihály A Reményhez
        - Kölcsey Ferenc Himnusz
        - Kölcsey Ferenc Huszt
        - Kölcsey Ferenc Emléklapra
        - Vörösmarty Mihály Szózat
        - Petőfi Sándor Nemzeti dal
        - Petőfi Sándor Szabadság, szerelem
        - Petőfi Sándor Szeptember végén

8. osztály

- Ismerje a 20. század elejének magyar irodalmi életét!
- Ismerje a Nyugat című folyóirat legfontosabb jellemzőit!
- Tudja jellemezni az impresszionizmust!
- Tudja jellemezni a szimbolizmust!
- Ismerje Ady Endre életének legfontosabb eseményeit!
- Ismerje József Attila életének legfontosabb eseményeit!
- Ismerje Radnóti Miklós életének legfontosabb eseményeit!
- Tudja jellemezni a realizmust!
- Ismerje a következő fogalmakat:
        - alapszituáció
        - allegória
        - békediktátum
        - metonímia
        - szimbólum
        - nemzeti trauma
        - Kárpát-medencei magyarság
        - líra önéletrajz
        - népies dal
        - dráma
        - tragédia
        - komédia
        - színház
        - drámai szerkezet
        - alapszituáció
        - monológ
        - dialógus
        - szórakoztató irodalom
- Ismerje fel a szóképeket:
        - hasonlat
        - megszemélyesítés
        - metafora
        - allegória

- Ismerje fel az alakzatokat
    - ellentét
    - párhuzam
    - fokozás
    - halmozás
    - költői kérdés
- Kötelező olvasmányok:
    - Móricz Zsigmond Légy jó mindhalálig
    - Szabó Magda Abigél
- Memoriterek:
    - Ady Endre Őrizem a szemed
    - Reményik Sándor Templom és iskola (részlet)
    - József Attila Születésnapomra
    - József Attila Mama
    - Radnóti Miklós Nem tudhatom
    - Kányádi Sándor Két nyárfa (részlet)

Matematika

2. osztály

Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata

- Közös tulajdonságok megállapítása személyeken, tárgyakon, képeken, alakzatokon, jeleken.
- A tulajdonságok változásának felismerése.
- Adott elemek válogatása választott vagy megadott szempont szerint.
- Elkezdett válogatás során létrejövő halmazelemek közös tulajdonságának felismerése, megnevezése; címkézés, a válogatás folytatása.
- Konkrét tárgyak, készletek elemeinek halmazokba rendezése.
- Tulajdonságok alapján állítások igazságtartalmának eldöntése (igaz-hamis)
- Tulajdonságok alapján igaz állítások megfogalmazása.

Állítások

- Konkrét tevékenységekhez kapcsolt köznyelvi és matematikai tartalmú kijelentések, állítások megfogalmazása adott helyzetről, személyekről, tárgyakról, dolgokról, képről, történésről, összességekről szabadon és irányított megfigyelések alapján.

Szöveges feladatok megoldása

- Elmondott szöveges feladatok értelmezése, megjelenítése kirakásokkal, rajzokkal.
- Szöveges feladatok olvasása, értelmezése, algoritmus szerinti megoldása.

Szám és valóság kapcsolata

- Összehasonlít véges halmazokat az elemek száma szerint.
- Helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 20-as,100-as számkörben.
- Helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat.
- Helyesen használja a mennyiségi viszonyokat kifejező szavakat, nyelvtani szerkezeteket.

- Mennyiségi viszonyok jelölése nyíllal vagy a <, >, = jelekkel.
- Megfelelő szókincset és jeleket használ mennyiségi viszonyok kifejezésére szóban és írásban.
- Számképek felismerése többfelé bontott alakban is 20-ig.
- Számok többfelé bontása 20-ig.

Számlálás, becslés
- Meg- és leszámlálások egyesével.
- Meg- és leszámlálások valahányasával, például kettesével, tízesével, ötösével, négyesével, hármasával oda-vissza 20-as, 100-as számkörben.

Számok rendezése
- Számok nagyság szerinti összehasonlítása bontott alakban is: melyik nagyobb, mennyivel nagyobb.
- Sorszámok ismerete, alkalmazása.
- A számok helyének jelölése számegyenes 20-as, 100-as számkörben.
- Számok, műveletes alakban megadott számok (például: 2+3; 10-3; 20:2, 5·2) helyének megkeresése a számegyenesen 20-as, 100-as számkörben.
- Számok, mennyiségek nagyság szerinti sorba rendezése.
- Számok helyének azonosítása 10×10-es táblán (0–99-ig, valamint 1–100-ig)
- Számok egyes, tízes szomszédainak ismerete, megnevezése 20-as, 100-as számkörben.

Számok tulajdonságai
- Számok kifejezése művelettel megadott alakokban, például: 7+8, 21-6, 3·5
- Párosság és páratlanság fogalmának ismerete.
- Számjegyek pontos olvasása, írása.

Számok helyi értékes alakja
- Számok tízesekre és egyesekre bontott alakjainak előállítása és felismerése nem csak helyi érték szerint rendezett alakban 100-as számkörben.
- Számok írása, olvasása számrendszeres, azaz helyi értékes alakjukban, 100-as számkörben.

Mérőeszköz használata, mérési módszerek
- Mennyiségek összehasonlítása; mennyivel nagyobb mennyiség, mennyivel kisebb mennyiség.
- Mértékegységek a hétköznapokban: mit mivel mérünk.
- Időbeli tájékozódás, időbeli periódusok megismerése (évszak, év, hónap, hét, nap, napszak, óra, perc).
- Egész órák és percek leolvasása különféle analóg és digitális órákról.

Alapműveletek értelmezése
- Összadás, kivonás pontos végzése 20-as, 100-as számkörben.
- Szorzás értelmezése tevékenységekkel egyenlő tagok összeadásaként.
- Maradékos osztás értelmezése, megoldása.

Alapműveletek tulajdonságai
- Műveleti tulajdonságok megfigyelése és alkalmazása tagok, tényezők felcserélhetősége.

Szóbeli számolási eljárások

- Tízesátlépéses összeadások, kivonások 10-re pótlások alkalmazásával.
- 10 és 20 közötti számok és egyjegyűek összeadása, kivonása a 10-nél kisebb számokra vonatkozó összeadással, kivonással való analógia alapján.
- 100-as számkörben való összeadás, kivonás a 20-as számkörben tanultakkal való analógia alapján (tízesekre, egyesekre bontás felhasználásával).

Fejben számolás
- Fejben pontosan összead és kivon a 20-as, 100-as számkörben, több tag esetében is.
- Emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig.

Alakzatok geometriai tulajdonságai
- Testek és síkidom modellek megkülönböztetése.
- Háromszögek, négyszögek, körlapok felismerése, kiválogatása, megnevezése.
- Téglalap oldalainak és csúcsainak megszámlálása.

Tájékozódás térben és síkon
- Térbeli és síkbeli elhelyezkedést kifejező szavak jelentésének ismerete.
- Tájékozódás négyzethálón.

Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése
- Számpárok, számhármasok közötti kapcsolatok felfedezése, jellemzése.
- A problémákban szereplő adatok viszonyának felismerése, például: időrend, nagyságviszonyok, változások, egyenlőségek.
- Megfigyelt kapcsolatok megfordítása, például Anna alacsonyabb, mint Berci, Berci magasabb, mint Anna.
- Sorozatok képzése számokkal.
- Összefüggések keresése egyszerű sorozatok elemei között.
- Megkezdett egyszerű szabályú sorozat folytatása mindkét irányban.
- Gépjátékokban több eset kipróbálása után elempárok, elemhármasok hiányzó elemének megtalálása. A szabály felismerése.
- Megfigyelt szabály alapján további elempárok, elemhármasok alkotása.

3. osztály

Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata
- Válogatásokat végez saját szempont szerint személyek, tárgyak, dolgok, számok között.
- Felismeri a mások válogatásában együvé kerülő dolgok közös és a különválogatottak eltérő tulajdonságát.
- Folytatja a megkezdett válogatást felismert szempont szerint.
- Talál megfelelő címkéket halmazokba rendezett elemekhez.
- A halmazba nem való elemek esetén az elemek tulajdonságainak tagadása, a logikai „nem” és a logikai „és” használata.
- Elemek elhelyezése halmazábrában, a halmazábra egyes részeinek jellemzése, például piros, de nem háromszög; se nem piros, se nem háromszög.

Állítások
- Megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis.
- Megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük…”, „egyik sem…” és a velük rokon jelentésű szavakat.

Szöveges feladatok

- Egyszerű gondolkodtató, logikai feladatok megoldása.
- A hallott, olvasott matematikai tartalmú szöveg önálló értelmezése, algoritmus szerinti megoldása.
- Adatok különböző típusainak megkülönböztetése, például: felesleges, hiányos.
- Fordított szövegezésű feladatok értelmezése, megoldása.

Szám és valóság kapcsolata

- Természetes szám darabszám, mérőszám megkülönböztetése 1000-es számkörben.
- Mennyiségek (hosszúság, tömeg, terület, űrtartalom, idő, pénz) összehasonlítása mérőszámaik alapján, kisebb, nagyobb, ugyanakkora relációk felismerése, megnevezése 1000-es számkörben.
- A természetes számok körében és mennyiségekre vonatkozó feladatokban a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezések helyes használata.
- A mennyiségi viszonyokat kifejező szavak, nyelvtani szerkezetek helyes használata.
- Helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 1000-es számkörben.
- Használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében.

Számlálás, becslés

- Az 1000-es számkörben; oda-vissza számlál kerek tízesekkel, százasokkal.
- Ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés, mérés az egység többszörösével; becslését finomítja újrabecsléssel.

Számok rendezése

- Nagyság szerint sorba rendez számokat, művelettel megadott alakokban is mennyiségeket.
- Megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját.
- Megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen.
- Megnevezi a 1000-es számkör számainak egyes, tízes, százas szomszédjait, tízesekre, százasokra kerekített értékét.
- Mennyiségi viszonyok jelölése nyíllal vagy a <, >, = jelekkel.
- Számegyenes rajzolása a számok helyének jelölésével 1000-es számkörben.
- Számok, műveletes alakban megadott számok (például: 300–160, 40·20) helyének megkeresése a számegyenesen 1000-es számkörben.
- Számok egyes, tízes, százas, ezres szomszédainak ismerete 1000-es számkörben.
- Számok tízesekre, százasokra, ezresekre kerekítése 1000-es számkörben.

Számok tulajdonságai

- Számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal.
- A római számjelek közül az I, V, X jelek, valamint az ezekből képezhető számok írása, olvasása a hétköznapi helyzetekben, például: óra, keltezés, kerületek jelölése.
- Párosság és páratlanság fogalmának értelmezése párosítással és két egyenlő részre osztással a 1000-es számkörben.
- Számok jellemzése más számokhoz való viszonyukkal, például: adott számnál nagyobb, kisebb valamennyivel, adott számnak a többszöröse.

Számok helyi értékes alakja

- Érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét.
- Helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 1000-ig.
- Számok ezresekre, százasokra, tízesekre és egyesekre bontott alakjainak előállítása, felismerése.
- Számok írása, olvasása helyiérték-táblázat alapján.
- Számok írása, olvasása számrendszeres, azaz helyi értékes alakjukban, 1000-es számkörben.

Mérőeszközhasználata, mérési módszerek

- Helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg.
- Ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet.
- Időbeli tájékozódás, időbeli periódusok közti tájékozódás; időbeli relációt tartalmazó szavak értő használata.
- Időpontok leolvasása különféle órákról, időtartamok meghatározása.
- Mértékváltás eszköz segítségével.
- Síkbeli alakzatok kerületének becslése, mérése alkalmi és szabványegységekkel.
- Síkbeli alakzatok területének becslése, mérése különféle alkalmi egységekkel való lefedéssel vagy darabolással.
- A terület és kerület szavak értő használata.

Alapműveletek értelmezése

- Helyesen értelmezi a 1000-es számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást.
- Helyesen használja a műveletek jeleit.
- Megérti a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék.
- Szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérti.
- Maradékos osztásra vezető feladatok megoldása.
- Szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveletek megértése.
- Zárójel használata konkrét esetekben megfogalmazott problémák leírásához, megoldásához.

Alapműveletek tulajdonságai

- Számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat. Műveleti tulajdonságok közül ismeri a tagok, tényezők felcserélhetőségét, csoportosíthatóságát.
- Megold hiányos műveletet, műveletsort az eredmény ismeretében, a műveletek megfordításával is.

Szóbeli számolási eljárások

- Érti a 10-zel, 100-zal való szorzás, osztás kapcsolatát, fejben pontosan számol a 1000-es számkörben a számok 10-zel, 100-zal történő szorzásakor és maradék nélküli osztásakor.
- Elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt.
- Teljes háromjegyűek összegét, különbségét százasokra kerekített értékekkel megbecsüli, teljes kétjegyűek egyjegyűvel való szorzatát megbecsüli.
- A 100-as számkörben tanult számolási eljárások gyakorlása és analógiák alapján történő kiterjesztése a 1000-es számkörre kerek tízesekkel és kerek százasokkal való számolás során.

Fejben számolás

- Fejben pontosan összead és kivon a 1000-as számkörben kerek tízesekkel, százasokkal.
- Emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig.
- Érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát.
- Fejben pontosan számol a 1000-es számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során.
- Fejben pontosan számol a 1000-es számkörben a 100-as számkörben végzett

műveletekkel analóg esetekben.

Írásbeli összeadás és kivonás

- Helyesen végzi el az írásbeli összeadást, kivonást.
- Az írásbeli összeadás és kivonás eredményének becslése célszerűen kerekített értékekkel.

Írásbeli szorzás és osztás

- Helyesen algoritmus szerint végzi el az írásbeli szorzást egyjegyű szorzóval.
- Elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt.
- A megoldását értelmezi, ellenőrzi.

Törtrészek

- Tevékenységekkel megjelenít egységtörteket és azok többszöröseit különféle mennyiségek és többféle egységválasztás esetén.
- Az egész egyenlő részekre osztása, az egységtörtek értelmezése, megnevezése (például: 1 ketted) különféle tevékenységekkel.
- Az egységtörtek többszöröseinek előállítása, értelmezése, megnevezése (például: 2 harmad) különféle mennyiségeken különféle tevékenységekkel.
- Törtrészekkel ábrázolt törtek nagyság szerinti összehasonlítása, egyenlők keresése.

Negatív számok

- A negatív egész számokat irányított mennyiségként (hőmérséklet, tengerszint alatti magasság, idő) és hiányként (adósság) értelmezi.
- Nagyság szerint összehasonlítja a természetes számokat és a negatív egész számokat a használt modellen belül.
- Tapasztalatszerzés a vagyon, készpénz és adósság kapcsolatairól kirakásokkal, rajzos feladatokkal.
- Konkrét helyzetben a mennyiségek összehasonlítása, döntés a mennyiségek növekedéséről, csökkenéséről, megmaradásáról

Alkotás térben és síkon

- Sormintát, síkmintát felismer, folytat.
- Síkidomokat hoz létre különféle eszközök segítségével.
- Síkban, térben, a szimmetriák megfigyelése.
- A szimmetria meglétének ellenőrzése választott módszerrel (például: tükör, hajtogatás).

Alakzatok geometriai tulajdonságai

- Megkülönbözteti és szétválogatja szabadon választott vagy meghatározott geometriai tulajdonságok szerint a gyűjtött, megalkotott testeket, síkidomokat.
- Megfigyeli az alakzatok közös tulajdonságát, megfelelő címkéket talál megadott és halmazokba rendezett alakzatokhoz.
- Megtalálja a közös tulajdonsággal nem rendelkező alakzatokat.
- Megnevezi a sík és görbült felületeket, az egyenes és görbe vonalakat, szakaszokat tapasztalati ismeretei alapján.
- Megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket.
- Megszámlálja az egyszerű szögletes test lapjait.
- Megnevezi a téglatest lapjainak alakját, felismeri a téglatesten az egybevágó lapokat, megkülönbözteti a téglatesten az éleket, csúcsokat.
- Tudja a téglalap oldalainak és csúcsainak számát, összehajtással megmutatja a téglalap szögeinek egyenlőségét.
- Megmutatja a téglalap azonos hosszúságú oldalait és elhelyezkedésüket, megmutatja és megszámlálja a téglalap átlóit és szimmetriatengelyeit.
- Megfigyeli, megnevezi a kocka mint speciális téglatest és a négyzet mint speciális téglalap tulajdonságait.

- Téglalap tulajdonságainak megfigyelése: szögek, oldalak, szimmetria.
- Négyzet kiemelése a téglalapok közül oldalai és szimmetriái alapján.
- Testek, síkbeli alakzatok jellemzése megfigyelt tulajdonságok alapján.
- Derékszög előállítása hajtogatással.
- Derékszögnél kisebb, nagyobb szögek előállítása hozzámérés a hajtogatott derékszöghöz.

Transzformációk

- Síkbeli alakzatok tükörtengelyeinek keresése tükörrel, hajtogatással
- Tükörkép alkotása különböző eszközökkel síkban;
- Építmények eltolása, az eltolt kép összehasonlítása a tükörképpel
- Formák eltolása a síkban; az eltolt alakzat összehasonlítása
- Testek és síkbeli alakzatok megkülönböztetése, azonosítása alak és méret szerint
- követi a sormintában vagy a síkmintában lévő szimmetriát;

Tájékozódás térben és síkon

- Helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon.
- Tájékozódik lakóhelyén, bejárt terepen: bejárt útvonalon visszatalál adott helyre, adott utca és házszám alapján megtalál házat.
- Irányokat, távolságokat jelölő szavak helyes használata térben és síkban.
- Térbeli és síkbeli elhelyezkedést kifejező szavak pontos használata.
- Tájékozódás négyzethálón, térképen.

Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése

- Megadott szabály szerint sorozatot alkot.
- Megkezdett sorozat folytatása a felismert szabály szerint mindkét irányba.
- Sorozat szabályának megfogalmazása, egyszerűbb esetben jelekkel is (nyíl).
- Gépjátékhoz szabályt alkot.
- Szabályjátékokban az elempárok, elemhármasok megjelenítése táblázatban.
- Szabályjátékok során a felismert kapcsolat alapján további elempárok, elemhármasok létrehozása.
- Felsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is.

Adatok megfigyelése

- Adatokat gyűjt a környezetében.
- Gyűjtött adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol.
- Adatokat gyűjt ki táblázatból, adatokat olvas le diagramról.

Valószínűségi gondolkodás

- Tapasztalatai alapján különbséget tesz a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” események között.
- Megítéli a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” eseményekkel kapcsolatos állítások igazságát.

4. osztály

Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata

- Válogatásokat végez saját szempont szerint személyek, tárgyak, dolgok, számok között.
- Felismeri a mások válogatásában együvé kerülő dolgok közös és a különválogatottak eltérő tulajdonságát.
- Folytatja a megkezdett válogatást felismert szempont szerint.
- Személyek, tárgyak, dolgok, szavak, számok közül kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet.
- Megnevezi egy adott tulajdonság szerint ki nem válogatott elemek közös tulajdonságát

a tulajdonság tagadásával.
- Halmazábrán is elhelyez elemeket adott címkék szerint.
- Adott, címkékkel ellátott halmazábrán elhelyezett elemekről eldönti, hogy a megfelelő helyre kerültek-e; a hibás elhelyezést javítja.
- Talál megfelelő címkéket halmazokba rendezett elemekhez
- Megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük…”, „egyik sem…” és a velük rokon jelentésű szavakat.
- Megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis.

Állítások
- Hiányos állításokat igazzá tevő elemeket válogat megadott alaphalmazból.
- Ismeretei alapján megfogalmaz önállóan is egyszerű állításokat.
- Megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük…”, „egyik sem…” és a velük rokon jelentésű szavakat.

Szöveges feladatok megoldása
- Szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével.
- Tevékenység, ábrarajzolás segítségével algoritmus megold egyszerű, következtetéses, szöveges feladatokat.
- Önállóan értelmezi a hallott, olvasott matematikai tartalmú szöveget.
- Adatok különböző típusainak megkülönböztetése, például: felesleges, hiányos.
- Fordított szövegezésű feladatok értelmezése, megoldása.

Szám és valóság kapcsolata
- Helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat halmazok elemszámával kapcsolatban, valamint a kisebb, nagyobb, ugyanakkora relációkat a megismert mennyiségekkel (hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő, terület, pénz) kapcsolatban a 10 000-es számkörben.
- Használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében.
- Helyesen használja a mennyiségi viszonyokat kifejező szavakat, nyelvtani szerkezeteket szóban és írásban.

Számlálás, becslés
- Megszámlál és leszámlál a 10 000-es számkörben; oda-vissza számlál kerek tízesekkel, százasokkal, ezresekkel.
- Ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés, mérés az egység többszörösével; becslését finomítja újrabecsléssel.

Számok rendezése
- Nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket.
- Megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját.
- Megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban a 10 000-es számkörben.
- Megnevezi a 10 000-es számkör számainak egyes, tízes, százas, ezres szomszédjait, tízesekre, százasokra, ezresekre kerekített értékét.
- Számok tízesekre, százasokra, ezresekre kerekítése 10 000-es számkörben.

Számok tulajdonságai

- Számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal.
- Számot jellemez más számokhoz való viszonyával.
- Ismeri a római számjelek közül az I, V, X jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.
- Párosság és páratlanság fogalmának értelmezése párosítással és két egyenlő részre osztással a 10 000-es számkörben.
- Számok jellemzése más számokhoz való viszonyukkal, például: adott számnál nagyobb, kisebb valamennyivel, adott számnak a többszöröse.

Számok helyi értékes alakja

- Érti a számok ezresekből, százasokból, tízesekből és egyesekből való épülését, ezresek, százasok, tízesek és egyesek összegére való bontását.
- Érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét.
- Helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 10 000-ig.
- Számok ezresekre, százasokra, tízesekre és egyesekre bontott alakjainak előállítása, felismerése.
- Számok írása, olvasása helyiérték-táblázat alapján.
- Számok írása, olvasása számrendszeres, azaz helyi értékes alakjukban, 10 000-es számkörben.

Mérőeszköz használata, mérési módszerek

- Helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg.
- Ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet.
- Összeveti azonos egységgel mért mennyiség és mérőszáma nagyságát, összeveti ugyanannak a mennyiségnek a különböző egységekkel való mérésekor kapott mérőszámait.
- Megméri különböző sokszögek kerületét különböző egységekkel.
- Mértékváltás eszköz segítségével.
- A terület és kerület szavak értő használata.
- Területet mér különböző egységekkel lefedéssel vagy darabolással.

Alapműveletek értelmezése

- Helyesen értelmezi a 10 000-es számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást.
- Hozzákapcsolja a megfelelő műveletet adott helyzethez, történéshez, egyszerű szöveges feladathoz.
- Értelmezi a műveleteket megjelenítéssel, modellezéssel, szöveges feladattal.
- Helyesen használja a műveletek jeleit.
- Megérti a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék.
- Szöveghez, valós helyzethez kapcsolva zárójelet tartalmazó műveletsort értelmez, elvégez.
- Szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérti.
- Szöveget, ábrát alkot matematikai jelekhez, műveletekhez.
- Zárójel használata konkrét esetekben megfogalmazott problémák leírásához,

megoldásához.

Alapműveletek tulajdonságai

- Megold hiányos műveletet, műveletsort az eredmény ismeretében, a műveletek megfordításával is.
- Számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat. Műveleti tulajdonságok közül ismeri a tagok, tényezők felcserélhetőségét, csoportosíthatóságát.

Szóbeli számolási eljárások

- Alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat.
- Érti a 10-zel, 100-zal, 1000-rel való szorzás, osztás kapcsolatát, fejben pontosan számol a 10 000-es számkörben a számok 10-zel, 100-zal, 1000-rel történő szorzásakor és maradék nélküli osztásakor.
- Elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt.
- Teljes négyjegyűek összegét, különbségét százasokra kerekített értékekkel megbecsüli, teljes kétjegyűek, háromjegyűek két- és egyjegyűvel való szorzatát megbecsüli.

Fejben számolás

- Fejben pontosan összead és kivon a 10 000-es számkörben, kerek tízesek, százasok, ezresek esetében.
- Emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig.
- Érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát.
- Fejben pontosan számol a 10 000-es számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során.
- Fejben pontosan számol a 10 000-es számkörben a 100-as számkörben végzett műveletekkel analóg esetekben.

Írásbeli összeadás és kivonás

- Helyesen végzi el az írásbeli összeadást, kivonást.
- Az írásbeli összeadás és kivonás eredményének becslése célszerűen kerekített értékekkel.

Írásbeli szorzás és osztás

- Helyesen végzi el az írásbeli szorzást egy- és kétjegyű szorzóval, az írásbeli osztást egyjegyű osztóval.
- Elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt.
- Megoldását értelmezi, ellenőrzi.

Törtrészek

- Tevékenységekkel megjelenít egységtörteket és azok többszöröseit különféle mennyiségek és többféle egységválasztás esetén.
- A kirakást, a mérést és a rajzot mint modellt használja a törtrészek összehasonlítására.
- Törtrészekkel ábrázolt törtek nagyság szerinti összehasonlítása, egyenlők keresése.

Negatív számok

- A negatív egész számokat irányított mennyiségként (hőmérséklet, tengerszint alatti

magasság, idő) és hiányként (adósság) értelmezi.
- Nagyság szerint összehasonlítja a természetes számokat és a negatív egész számokat a használt modellen belül.
- Konkrét helyzetben a mennyiségek összehasonlítása, döntés a mennyiségek növekedéséről, csökkenéséről, megmaradásáról

Alkotás térben és síkon
- Sormintát, síkmintát felismer, folytat.
- Síkidomokat hoz létre különféle eszközök segítségével. Alaklemezt, vonalzót, körzőt használ alkotáskor.
- Felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon.

Alakzatok geometriai tulajdonságai
- Megkülönbözteti és szétválogatja szabadon választott vagy meghatározott geometriai tulajdonságok szerint a gyűjtött, megalkotott testeket, síkidomokat.
- Megfigyeli az alakzatok közös tulajdonságát, megfelelő címkéket talál megadott és halmazokba rendezett alakzatokhoz.
- Megtalálja a közös tulajdonsággal nem rendelkező alakzatokat.
- Megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket.
- Megkülönböztet tükrösen szimmetrikus és tükrösen nem szimmetrikus síkbeli alakzatokat.
- Megszámlálja az egyszerű szögletes test lapjait.
- Megnevezi a téglatest lapjainak alakját, felismeri a téglatesten az egybevágó lapokat, megkülönbözteti a téglatesten az éleket, csúcsokat.
- Tudja a téglalap oldalainak és csúcsainak számát.
- Megmutatja a téglalap azonos hosszúságú oldalait és elhelyezkedésüket, megmutatja és megszámlálja a téglalap átlóit és szimmetriatengelyeit.
- Megfigyeli a kocka mint speciális téglatest és a négyzet mint speciális téglalap tulajdonságait.
- Megnevezi megfigyelt tulajdonságai alapján a téglatestet, kockát, téglalapot, négyzetet.
- Téglalap tulajdonságainak megfigyelése: szögek, oldalak, szimmetria.
- Négyzet kiemelése a téglalapok közül oldalai és szimmetriái alapján.
- Testek, síkbeli alakzatok jellemzése megfigyelt tulajdonságok alapján.

Transzformációk
- Felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon.
- Követi a sormintában vagy a síkmintában lévő szimmetriát.
- Formák eltolása a síkban; az eltolt alakzat összehasonlítása
- Testek és síkbeli alakzatok megkülönböztetése, azonosítása alak és méret szerint

Tájékozódás térben és síkon
- Helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon.
- Irányokat, távolságokat jelölő szavak helyes használata térben és síkban.
- Térbeli és síkbeli elhelyezkedést kifejező szavak pontos használata.
- Tájékozódás négyzethálón, térképen.

Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése
- Megadott szabály szerint sorozatot alkot.
- Felsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is.

- Ismert műveletekkel alkotott sorozat, táblázat szabályát felismeri; ismert szabály szerint megkezdett sorozatot, táblázatot helyesen, önállóan folytat.
- Tárgyakkal, számokkal kapcsolatos gépjátékhoz szabályt alkot; felismeri az egyszerű gép megfordításával nyert gép szabályát.

Adatok megfigyelése
- Adatokat gyűjt ki táblázatból, adatokat olvas le diagramról.

Valószínűségi gondolkodás
- Tapasztalatai alapján különbséget tesz a „biztos", „lehetetlen", „lehetséges, de nem biztos" események között.
- Megítéli a „biztos", „lehetetlen", „lehetséges, de nem biztos" eseményekkel kapcsolatos állítások igazságát.

5. osztály

Halmazok
– elemeket halmazba rendez több szempont alapján
– halmazábrát készít
– részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol
– véges halmazok közös részét (metszetét), egyesítését (unióját) képezi és ábrázolja konkrét esetekben
– számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázol

Matematikai logika, kombinatorika
– igaz és hamis állításokat fogalmaz meg
– nyitott mondatok igazsághalmazát megtalálja próbálgatással
– kis elemszámú halmaz elemeit sorba rendezi mindennapi életből vett példákkal
– néhány számkártyát tartalmazó készlet elemeiből adott feltételeknek megfelelő számokat alkot

Természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
– ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat
– el tudja készíteni összetett számok prímtényezős felbontását 1000-es számkörben
– számok helyi értékes írásmódját megérti különböző alapú számrendszerekben csoportosítást, leltározást, helyiérték-táblázatba rögzítést tartalmazó feladatokon keresztül
– számok helyi értékes írásmódját használja nagy számok esetében
– római számokat írja, olvassa a következő jelekkel: I, V, X, L, C, D, M

Alapműveletek természetes számokkal
– számkörbővítés: fejben számol százezres számkörben kerek ezresekkel, analógiákat alkalmaz
– az alapműveletek tulajdonságait ismeri és alkalmazza a gyakorlatban
– a kapott eredményt ellenőrzi, észszerűen kerekít
– írásban összead, kivon és szoroz
– írásbeli osztást megold legfeljebb kétjegyű természetes számmal, a hányadost megbecsüli
– a fejszámoláson és az írásban végzendő műveleteken túlmutató számolási feladatokhoz és azok ellenőrzéséhez számológépet használ
– ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó

szabályokat (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, széttagolhatóság) fejben, írásban
- a gyakorlati problémákban előforduló mennyiségeket becsülni tudja, feladatmegoldásához ennek megfelelő tervet készít
- egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmát felismeri, és az annak megfelelő műveletsort felírja

Egész számok; alapműveletek egész számokkal
- az alapműveleteket értelmezi tárgyi tevékenységek, ábrázolások alapján a számkörbővítés során
- alapműveleteket végez az egész számok körében
- a kapott eredményt ellenőrzi, észszerűen kerekít
- az alapműveletek tulajdonságait (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, széttagolhatóság) ismeri és alkalmazza a gyakorlatban
- a műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti
- az egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmát felismeri és az annak megfelelő műveletsort felírja
- a gyakorlati problémákban előforduló mennyiségeket becsülni tudja, feladatmegoldásához ennek megfelelő tervet készít
- ismeri a negatív számokat a gyakorlatban: adósság, tengerszint alatti mélység, fagypont alatti hőmérséklet
- a fejszámoláson és az írásban végzendő műveleteken túlmutató számolási feladatokhoz és azok ellenőrzéséhez számológépet használ
- az egész számokat ismeri, összehasonlítja, ábrázolja számegyenesen
- az ellentett, abszolút érték fogalmát ismeri és alkalmazza

Közönséges törtek, tizedes törtek, racionális számok
- a törtrészeket ábrázolja, a törtrészeknek megfelelő törtszámokat meghatározza
- tört számokat ábrázol a számegyenesen
- a törteket összehasonlítja, egyszerűsíti, bővíti
- a számokat helyi érték szerint írja tizedes törtek esetén
- ismeri a racionális számokat, tud példát végtelen nem szakaszos tizedes törtre

Alapműveletek közönséges törtekkel
- az alapműveleteket értelmezi tárgyi tevékenységek, ábrázolások alapján
- elvégzi az alapműveleteket (összeadás, kivonás, szorzás természetes számmal, osztás pozitív egész számmal)
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, széttagolhatóság)
- az egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmát felismeri, és az annak megfelelő műveletsort felírja

Alapműveletek tizedes törtekkel
- tizedes törteket összeadja, kivonja, szorozza természetes számmal, osztja pozitív egész számmal, az eredményt összeveti az előzetes becslésével
- az alapműveletek tulajdonságait ismeri és alkalmazza a gyakorlatban

Egyszerű szöveges feladatok
- egyismeretlenes elsőfokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvvel megold

– különböző szövegekhez megfelelő modelleket készít
– matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással vagy egyenlettel megold
– a megoldást ellenőrzi

A függvény fogalmának előkészítése
– konkrét halmazok elemei között megfeleltetést hoz létre
– tájékozódás térképen, nézőtéren, sakktáblán és a koordináta-rendszerben
– a matematikából és a mindennapi életből vett megfeleltetések tulajdonságait megfigyeli, elemzi és legalább egy lehetséges szabályát megadja

Sorozatok
– sorozatokat létrehoz számokból, jelekből, alakzatokból
– sorozatokat adott szabály alapján folytat
– szabályt követ ritmusban, rajzban, számolásban
– néhány tagjával adott sorozat esetén felismer és megfogalmaz képzési szabályt

Mérés és mértékegységek
– a szögtartományt ismeri, összehasonlítja, csoportosítja, szöget mér
– ismeri a hosszúság, a tömeg, az űrtartalom, az idő, a terület és a térfogat szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén
– idő, tömeg, hosszúság, terület, térfogat és űrtartalom mértékegységeket átvált helyi értékes gondolkodás alapján, gyakorlati célszerűség szerint
– a téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát kiszámítja

Síkbeli alakzatok
– a környezetünk tárgyaiban a geometriai alakzatokat felfedezi
– különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között
– a síkbeli alakzatok közül a sokszögeket kiválasztja
– ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma
– ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet
– ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait, ezek alapján elkészíti a halmazábrájukat

Térgeometria
– környezetünk tárgyaiban a geometriai testeket felfedezi
– a kocka, a téglatest hálóját elkészíti
– testeket épít képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján
– testekről, építményekről nézeti rajzot, alaprajzot, hálót készít
– ismeri a kocka, a téglatest következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló
– a kocka, a téglatest tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában

Valószínűség-számítás
– valószínűségi játékokat, kísérleteket végez, ennek során az adatokat tervszerűen gyűjti,

rendezi és ábrázolja digitálisan is
– a „biztos”, a „lehetséges, de nem biztos” és a „lehetetlen” eseményeket felismeri

6. osztály

Matematikai logika, kombinatorika
– tanult minták alapján néhány lépésből álló bizonyítási gondolatsort megért és önállóan összeállít
– a logikus érvelésben a matematikai szaknyelvet következetesen alkalmazza társai meggyőzésére
– az összes eset előállítása során rendszerezési sémákat használ: táblázat, ágrajz, szisztematikus felsorolás

Természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
– két szám közös osztóit, közös többszöröseit meghatározza
– meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét
– 2-vel, 3-mal, 4-gyel, 5-tel, 6-tal, 9-cel, 10-zel, 100-zal való oszthatósági szabályokat ismeri és alkalmazza
– a természetes számokat csoportosítja osztóik száma alapján és adott számmal való osztási maradékuk szerint

Alapműveletek közönséges törtekkel
– elvégzi az alapműveleteket (szorzás törttel, osztás törttel)
– ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, széttagolhatóság)

Alapműveletek tizedes törtekkel
– a tizedes törteket írásban szorozza tizedes törttel,
– a tizedes törteket írásban osztja legfeljebb két tizedes jegyet tartalmazó számmal
– a kapott eredményt ellenőrzi, észszerűen kerekít
– ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, széttagolhatóság) fejben, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében
– a műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti
– a gyakorlati problémákban előforduló mennyiségeket becsülni tudja, feladatmegoldásához ennek megfelelő tervet készít
– a fejszámoláson és az írásban végzendő műveleteken túlmutató számolási feladatokhoz és azok ellenőrzéséhez számológépet használ
– egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmát felismeri és az annak megfelelő műveletsort felírja

Arányosság, százalékszámítás
– felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben
– felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját
– az egyenesen arányos mennyiségek felismert tulajdonságait alkalmazza konkrét gyakorlati feladatok megoldásában
– ismeri a százalék fogalmát, gazdasági, pénzügyi és mindennapi élethez kötődő

százalékszámítási feladatokat megold
- a századrész és százalék elnevezéseket párhuzamosan használja gyakorlati helyzetekben
- az egyenes arányosság és a mérés kapcsolatát felismeri

Egyszerű szöveges feladatok
- gazdasági, pénzügyi témájú egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold
- gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségeknél becslést végez

Mérés és mértékegységek
- meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét
- sokszögek területét meghatározza átdarabolással
- egyenes hasáb, felszínét és térfogatát méréssel megadja, képlet segítségével kiszámolja; a képleteket megalapozó összefüggéseket érti

Síkbeli alakzatok
- a háromszögeket csoportosítja szögeik és oldalaik szerint
- ismeri a tengelyesen szimmetrikus háromszöget
- a háromszögek tulajdonságait ismeri és alkalmazza: belső szögek összege, háromszög-egyenlőtlenség
- síkbeli görbék közül a kört kiválasztja
- ismeri a kör részeit

Transzformációk, szerkesztések
- felismeri a kicsinyítést és a nagyítást hétköznapi helyzetekben
- felismeri a síkban az egybevágó alakzatokat
- ismeri a tengelyesen szimmetrikus háromszöget
- ismeri az alapszerkesztéseket: szakaszfelező merőlegest, szögfelezőt, merőleges és párhuzamos egyeneseket szerkeszt, szöget másol
- megszerkeszti alakzatok tengelyes tükörképét
- a szerkesztéshez tervet, előzetes ábrát készít
- geometriai ismereteinek felhasználásával pontosan szerkeszt több adott feltételnek megfelelő ábrát
- ismer és használ dinamikus geometriai szoftvereket, tisztában van alkalmazási lehetőségeikkel

7. osztály

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
- számokat, számhalmazokat számegyenesen ábrázol,
- ismeri a racionális számokat, tud példát végtelen nem szakaszos tizedes törtre.
- igaz és hamis állításokat fogalmaz meg;
- tanult minták alapján néhány lépésből álló bizonyítási gondolatsort megért és önállóan összeállít;
- a logikus érvelésben a matematikai szaknyelvet következetesen alkalmazza társai meggyőzésére;
- összeszámlálási feladatok megoldása során alkalmazza az összes eset áttekintéséhez szükséges módszereket;
- konkrét szituációkat szemléltet gráfok segítségével.

- ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat; el tudja készíteni összetett számok prímtényezős felbontását 1000-es számkörben;
- meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét;
- pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványát kiszámolja;
- ismeri a százalék fogalmát, gazdasági, pénzügyi és mindennapi élethez kötődő százalékszámítási feladatokat megold;
- idő, tömeg, hosszúság, terület, térfogat és űrtartalom mértékegységeket átvált helyi értékes gondolkodás alapján, gyakorlati célszerűség szerint.
- egyszerű betűs kifejezésekkel összeadást, kivonást végez, és helyettesítési értéket számol;
- egy- vagy kéttagú betűs kifejezést számmal szoroz, két tagból közös számtényezőt kiemel;
- egyismeretlenes elsőfokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvvel megold.
- matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségeknél becslést végez.
- konkrét halmazok elemei között megfeleltetést hoz létre;
- ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma;
- ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet;
- ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait, ezek alapján elkészíti a halmazábrájukat;
- a háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;
- meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét;
- ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között.
- ismer és használ dinamikus geometriai szoftvereket, tisztában van alkalmazási lehetőségeikkel.
- a kocka, a téglatest és a hasáb hálóját elkészíti;
- testeket épít képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján;
- ismeri a kocka, a téglatest és a hasáb következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló;
- egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja; a képleteket megalapozó összefüggéseket érti;
- a kocka, a téglatest és a hasáb tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában.
- különböző típusú diagramokat megfeleltet egymásnak;
- megadott szempont szerint adatokat gyűjt ki táblázatból, olvas le hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg;
- konkrét adatsor esetén átlagot számol, megállapítja a leggyakoribb adatot (módusz), a középső adatot (medián), és ezeket összehasonlítja.

Fogalmak

- természetes szám, egész szám, racionális szám; véges, végtelen szakaszos és végtelen nem szakaszos tizedes tört
- „minden”, „van olyan”, gráf, gráf csúcsa, gráf éle
- prímszám, összetett szám, prímtényezős felbontás, legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös, hatvány, hatványalap, hatványkitevő, hatványérték,

- terület, térfogat, űrtartalom szabványmértékegységei
- változó, együttható, helyettesítési érték, egytagú kifejezés, kéttagú kifejezés, egynemű kifejezés; kiemelés, egyenlet, lebontogatás, mérlegelv
- ellenőrzés
- megfeleltetés; egyenes és fordított arányosság;
- négyszög, konvex, konkáv, átló, trapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, húrtrapéz, körvonal, körlap, középpont, sugár, húr, átmérő, szelő, érintő, körcikk
- szimmetria-középpont, középpontos szimmetria,
- hasáb, alaplap, alapél, oldallap, oldalél, testmagasság
- oszlopdiagram, kördiagram, vonaldiagram, pontdiagram

8. osztály

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- elemeket halmazba rendez több szempont alapján;
- részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol;
- halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázol;
- véges halmaz kiegészítő halmazát (komplementerét), véges halmazok közös részét (metszetét), egyesítését (unióját) képezi és ábrázolja konkrét esetekben;
- gazdasági, pénzügyi témájú egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- értéktáblázatok adatait grafikusan ábrázolja;
- ismeri a Pitagorasz-tételt és alkalmazza számítási feladatokban;
- megszerkeszti alakzatok tengelyes és középpontos tükörképét;
- geometriai ismereteinek felhasználásával pontosan szerkeszt több adott feltételnek megfelelő ábrát;
- felismeri a kicsinyítést és a nagyítást hétköznapi helyzetekben;
- és a gúla következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló;
- ismeri a gömb tulajdonságait;
- a gúla, a gömb tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában.
- értelmezi a táblázatok adatait, az adatoknak megfelelő ábrázolási módot kiválasztja, és az ábrát elkészíti;
- adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol hagyományos és digitális eszközökkel is;
- valószínűségi játékokat, kísérleteket végez, ennek során az adatokat tervszerűen gyűjti, rendezi és ábrázolja digitálisan is;
- valószínűségi játékokban érti a lehetséges kimeneteleket, játékában stratégiát követ;
- ismeri a gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmát. Ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.

Fogalmak

- kiegészítő halmaz (komplementer), metszet, unió, négyzetszámok négyzetgyökét meghatározza.
- négyzetszám, négyzetszámok négyzetgyöke
- grafikon
- kicsinyítés, nagyítás
- esély, gyakoriság, relatív gyakoriság

Angol nyelv

4. osztály

Grammar -nyelvtan

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hello. Hi. Good morning. Good afternoon. Good evening. Good night! Goodbye. Bye-bye! See you.)
- köszönet kifejezése (Thanks (a lot). Thank you.)
- köszönetre történő reakció megfogalmazása (You're welcome. No problem.)
- bemutatkozás megfogalmazása (My name is … I'm …. Nice to meet you.)
- hogylét iránti érdeklődés (How are you?)
- hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (I'm fine, thanks. I'm OK.)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I am sorry.)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. No problem.)
- jókívánságok kifejezése (Happy birthday! Good luck! Have a nice day/weekend.)
- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Merry Christmas! Happy New Year! Trick or treat.)
- véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes. No. Are you OK? Yes. No.)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Do you like …? Yes, I do. No, I don't.)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's a/an…/ It's big. It's long and comfortable.)
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Yes. No.)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (I know. Where is she? I don't know.)
- nem értés megfogalmazása (Sorry, I don't understand.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Sorry, I don't understand. Pardon?)
- alapvető érzések kifejezése (I'm happy. I'm cold. I'm hungry.)
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Come here. Read the text.)
- kérés és arra történő reakció kifejezése (Can you give me a pen? Yes. Sorry, I can't.)

Vocabulary - Szókincs

- Színek, hónapok, számok 1-20 (Colours, months, numbers 1-20)
- Ruhák (Clothes)
- Helyiségek és berendezési tárgyak, bútorok (Rooms, furniture)
- Vadállatok (wild animals)
- Kemping, ételek, italok (Camping, food and drink)

Szókincs minimum követelmény: tematikusan 50% szókincs ismeret

5. osztály

Grammar – nyelvtan

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hello! Good morning! Good night! Goodbye! Bye-bye! Take care! How are you? Fine, thanks. I'm OK.)
- köszönet kifejezése (Thanks. Thanks a lot. Thank you very much.)
- bemutatkozás megfogalmazása (My name is … Hello. Hi! Nice to meet you.)
- információkérés, információadás What's your favourite animal? My favourite animals are cats. Have you got a pet? Yes, a cat. No, I haven't. Have you got any brothers or sisters? Yes, a brother. No, I haven't.)
- hogylét iránti érdeklődés (How are you? What's wrong?), az erre történő reakció kifejezése (I'm fine, thanks. I'm OK.)
- jókívánságok kifejezése (Happy birthday! Good luck! Congratulations!)

- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter!)
- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben (Dear Peter, Best wishes)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Do you like ...? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion about …? I think …)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's …/ It's big and comfortable. What's ... in English? What's ... in Hungarian?)
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Yes, I have. No, I haven't. Yes, I do. No, I don't.)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (I know. I don't know. I have no idea.)
- nem értés megfogalmazása (I don't understand.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Can you repeat it? Can you spell it for me?)
- kérés és arra reagálás (Can you give me a pen? Can I get a pen? Yes, here you are. Sorry, I can't.)
- javaslat és arra reagálás (Let's go to the cinema., Good idea. Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
- meghívás és arra reagálás (Can you come to my party? Yes, thanks. Sorry, I can't. I'd like to invite you to my party.)
- betűzés kérésének kifejezése (Could you spell it, please?)
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Come here, please. Read the text, please.)
- létezés kifejezése jelen időben: 'to be' létige (I'm … I'm not … Are you …? Is he …? Who is he? What's that?)
- szokásos cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Simple (I eat bread for breakfast. I don't like cheese. Do you play tennis?)
- cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Continuous (Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.)
- kérdőmondatok, kérdőszavak (who?, when?, where?, what?, how?)

Szókincs – vocabulary
- melléknevek, számok 0-100-ig (adjectives, numbers 0-100)
- család (family)
- Otthon, lakás részei, bútorok (Home, parts of the house, furniture)
- Iskola, tantárgyak, napirend, óra kifejezése (school, school subjects, daily routine, time)
- Szabadidő, sportok (Free time activities, sports)
- Nyaralás (Holiday)

Szókincs minimum követelmény: tematikusan 50% szókincs ismeret

6. osztály

Grammar – nyelvtan
- időbeli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day), időpontok/dátumok (in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.)
- minőségi viszonyok: rövid melléknevek fokozása (Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl.)
- minőségi viszonyok: rendhagyó melléknevek fokozása (good/bad, better/worse)
- modalitás: 'can', 'must' segédige (I can/can't swim. I must go.)
- szövegösszetartó eszközök: névelők (a, an, the), mutató névmások (this, that, these, those), kötőszavak (and, or, but, because), névmások (I, he, they…, me, him, them…), some/any (There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I haven't got any matchboxes.

There's some water in the vase., There isn't any juice in my glass.), határozatlan névmások (somebody, anybody, nobody, everybody)
- térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between …)
- mennyiségi viszonyok: megszámlálható főnevek (How many CDs have you got? I've got a lot of/few CDs.)
- mennyiségi viszonyok: megszámlálhatatlan főnevek (How much money have you got? I've got a lot of/little money.)
- létezés kifejezése múlt időben: 'to be' létige (I was … I wasn't ... Were you …? Was he…? Who was there? What was that?)
- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Do you like ...? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion about …? I think …)
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Yes, I have. No, I haven't. Yes, I do. No, I don't.)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (I know. I don't know. I have no idea.)
- nem értés megfogalmazása (I don't understand.)
- javaslat és arra reagálás (Let's go to the cinema., Good idea. Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)

Szókincs – vocabulary
- szabadidő, hobby (free time, hobbies)
- országok, nemzetiségek (countries, nationalities)
- városi épületek, helyszínek (buildings, places in town)
- napi rutin, idő kifejezése (daily routine, time)
- vadállatok (wild animals)
- iskolai tantárgyak (school subjects)
- élelmiszerek, egészség (food, health)
- sportok, sportágak (sport activities)

Szókincs minimum követelmény: tematikusan 50% szókincs ismeret

7. osztály

Angol nyelvi funkciók (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):
- bemutatkozás megfogalmazása, bemutatás, ismerkedés (Let me introduce myself. This is Layla.)
- udvarias érdeklődés mások élete iránt (Where do you live, Layla?)
- személyes beállítódás, vélemény közlése (I think…)
- segítség felajánlása (I'll do the shopping.)
- útbaigazítás kérés, útbaigazítás (Excuse me. Is there a bank near here?)
- kötelesség, tiltás kifejezése (You mustn't leave money in the changing rooms.)
- megszólítás kifejezése és arra reagálás (Excuse me. Can I help you?)
- hogylét iránti érdeklődés és reakció (What's the matter? I feel…)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. Don't worry about it. It doesn't matter.)
- jókívánságok kifejezésekor a reakció megfogalmazása (Thank you.)
- telefon felvétele, telefonon való bemutatkozás (XY speaking.)
- megszólítás, elbúcsúzás személyes levélben (Dear John/Best wishes/Love)
- véleménykérés és arra reagálás (What do you think about …? I think …)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (How do you like it? I think it's…)
- képesség kifejezése (Can you speak French? I can understand French.)

- szükségesség kifejezése (Do I have to ...? You must … We have to …)
- ígéret kifejezése (I will help you.)
- szándék, kívánság kifejezése (What would you like to do? I'd like to see that film.)
- dicséret, kritika kifejezése (It's great.)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid, egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's…)
- visszakérdezés, ismétléskérés kifejezése nem értés esetén (Sorry, what did you say?)
- nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értésének ellenőrzése (Is it clear? Sorry, what does it mean?)
- betűzés kérése, betűzés (It spells …)
- felkérés hangosabb, lassúbb beszédre (Could you speak more slowly, please?)
- öröm, sajnálkozás, bánat kifejezése (How do you feel about it? Great! I feel so sorry for …)
- elégedettség, elégedetlenség, bosszúság kifejezése (What do you think of…? That's fine/nice/not bad. That wasn't very good.)
- csodálkozás kifejezése (What a surprise!)
- remény kifejezése (I am looking forward to … I hope …)
- javaslat és arra reagálás (Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
- meghívás és arra reagálás (I'd like to invite you to my party. Thank you.)
- információkérés, -adás (When is the next train? What time does the train arrive? Is the boss here? Yes, he is.)
- egyetértés, egyet nem értés (I don't think so.)
- valaki igazának az elismerése és el nem ismerése (You are right. You are wrong.)
- egymást követő események leírása (What happened? First … then … finally …)
- bizonyosság, bizonytalanság kifejezése (Do you think they will come? They will probably come.)

Angol nyelvi elemek, struktúrák (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák)

- felszólító mód: Egyes/Többesszám 1. személy (Let's go.)
- birtoklás: birtokos névmások (mine, yours, his, hers, its, ours, theirs)
- birtoklás kifejezése múlt időben: 'have' (I didn't have many friends at school.)
- birtoklás kifejezése jövő időben: 'have' (At the age of 25 I will have a car.)
- minőségi viszonyok: hosszabb melléknevek fokozása, összehasonlítás (She is the most intelligent of all. Tom's younger than Sue. Mary is more beautiful than Sue.)
- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe? Yes, I did. I moved house 10 years ago.)
- like + ing (I like skiing.)
- jövő idejűség kifejezése: 'will' (When will you be fourteen? I'll help you.)
- jövő idejűség kifejezése: going to (I'm going to phone my friend tonight.)
- szövegösszetartó eszközök (so, because)
- helyhatározói elöljárószavak (in, on)
- folyamatos múlt idő- Past Continuous (It was raining yesterday morning at 10 o'clock. I wasn't watching TV last night. Were you eating breakfast at eight o'clock?)
- folyamatos múlt idő és egyszerű múlt idő- Past continuous and Past Simple (When Mrs. Jones was shopping, she met her friend.)
- szövegösszetartó eszközök (but, however)
- a határozott névelő (the) helynevekkel, földrajzi nevekkel. (Hyde Park, Oxford Street, the Danube, the Victoria Palace Theatre, the Tower of London, Tower Bridge, Nelson's Column, etc.)
- határozott és határozatlan névelők: the és a/an (on the second floor, I watched a film…)

- everything, everybody, something, somebody, anything, anybody, nothing, nobody
- jövő idő kifejezése folyamatos jelen idővel (We're flying to Barbados in July.)
- Present Perfect Simple-ever and never, just (Have you ever won a prize? I have just finished my homework.)
- modalitás: tanácsadás 'should/shouldn't' segédigével (You should ask her.)
- modalitás: tiltás kifejezése 'mustn't' segédigével (You mustn't smoke here.)
- modalitás: kötelezettség kifejezése 'have to' segédigével (Did you have to be there?)

Vocabulary – szókincs:
- life stages, families, free time activities (az élet történései, családi kapcsolatok, szabadidős tevékenységek)
- space, places: farm, office etc., household chores (világűr, helységek: farm, iroda, stb., házimunka)
- natural disasters, houses, rooms, furniture, collocations: have dinner, send an email, etc. (természeti katasztrófák, házak, szobák, bútorok, állandósult szószerkezetek: vacsorázni, e-mailt küldeni, stb.)
- places in a city, somebody, anybody, everybody, prepositions of place, adverbs of time (városi épületek, helyszínek, látnivalók, valaki, bárki, mindenki, térbeli viszonyok-elöljárószavak, időhatározók)
- experiences, ambitions, rubbish (személyes élmények, tapasztalatok, célok, vágyak, hulladék)
- something is wrong, phrasal verbs: try out something, get off the bus, etc. (betegségek, bajok, vonzatos igék: kipróbálni valamit, leszállni a buszról, stb.)

Szókincs minimum követelmény: tematikusan 30% szókincs ismeret.

8. osztály

Angol nyelvi funkciók (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):
- javaslattétel, arra reagálás (You should do more exercise.)
- kérés, kínálás, arra reagálás (Would you like an orange? No, thank you.)
- aggodalom kifejezése, arra reagálás (I'm really nervous. Don't worry. It'll be all right.)
- tanácsadás (My advice to you…It's never a good idea. Try…I think you should.)
- megszólítás kifejezése és arra reagálás (Excuse me. Can I help you?)
- hogylét iránti érdeklődés és reakció (What's the matter? I feel…)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. Don't worry about it. It doesn't matter.)
- jókívánságok kifejezésekor a reakció megfogalmazása (Thank you, the same to you.)
- telefon felvétele, telefonon való bemutatkozás (XY speaking.)
- megszólítás, elbúcsúzás személyes levélben (Dear John/Best wishes/ Love,)
- véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion? In my opinion…, What do you think about …? I think …)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (How do you like it? I think it's…)
- képesség kifejezése (Can you speak French? I can understand French.)
- szükségesség kifejezése (Do I have to ...? Do I need to …? You must … We have to …)
- lehetőség kifejezése (It may rain. She might visit us.)
- ígéret kifejezése (Will you help me? Don't worry, I will. I promise …)
- szándék, kívánság kifejezése (What would you like to do? Would you like to have a rest? I'd like to see that film.)
- dicséret, kritika kifejezése (It's great. It's a good idea. It's boring.)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid(egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's …, It's made of …, It's used for ...)

- visszakérdezés, ismétléskérés kifejezése nem értés esetén (Sorry, what did you say?)
- nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értésének ellenőrzése (Could you understand me? Is it clear? Sorry, what does that mean?)
- betűzés kérése, betűzés (It spells …)
- felkérés hangosabb, lassúbb beszédre (Could you speak a little more slowly, please? Sorry, that was a bit too fast.)
- öröm, sajnálkozás, bánat kifejezése (Are you happy about it? What do you think of that? How do you feel about it? Great! I'm glad to hear that. I'm so pleased that…, Good for you. I feel so happy for … I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for …)
- elégedettség, elégedetlenség, bosszúság kifejezése (What do you think of…? Are you pleased with …? Are you happy with …? Are you satisfied with …? That's fine/nice/not bad. That was fine/good/nice. I'm quite satisfied with … I'm quite happy with … I'm quite pleased with … It's not good enough. That wasn't very good.)
- csodálkozás kifejezése (How come? Is he? What a surprise!)
- remény kifejezése (I am looking forward to … I hope …)
- javaslat és arra reagálás (Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
- meghívás és arra reagálás (I'd like to invite you to my party. Thank you, I'm happy to come.)
- információkérés, -adás (When is the next train? What time does the train arrive? Is the boss here? Yes, he is.)
- egyetértés, egyet nem értés (Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it? I agree. I don't agree. I don't think so. So do I. Neither do I.)
- valaki igazának az elismerése és el nem ismerése (You are right. You are wrong.)
- egymást követő események leírása (What happened? First … then … finally …)
- bizonyosság, bizonytalanság kifejezése (Do you think they will come? They will probably come.)

Angol nyelvi elemek, struktúrák (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák)

- Cselekvés, történés kifejezése múlt időben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe? Yes, I did. I moved house 10 years ago.)
- Folyamatos múlt idő és egyszerű múlt idő- Past continuous and Past Simple (When Mrs. Jones was shopping, she met her friend.)
- used to/didn't use to (I used to play golf every day. I didn't use to go jogging.)
- too/enough (This room is too small. This house isn't big enough.)
- Modalitás: kötelezettség kifejezése 'have to' segédigével
- Modalitás: engedélykérés 'could', 'may' segédigékkel (Can/could/may I join you?)
- Modalitás: múlt idejű módbeli segédigék: can- could/couldn't, have to- had to
- Present Perfect Simple(Have you done your room?)
  - Időbeli viszonyok: 'already', 'yet', 'just' (I have already read it. He has not finished it yet. She has just entered the room.)
  - Időtartam: How long have you been married? For 1 year. Since August.
  - been és gone
  - Present Perfect Simple (befejezett jelen idő) és Past Simple (egyszerű múlt idő) összehasonlítása
- Modalitás: tanácsadás 'should/shouldn't' segédigével (You should ask her.)
- Szövegösszetartó eszközök: további kötőszavak (e.g. although, but, however)
- First conditional - Feltételesség kifejezése (We'll stay at home if it rains. If it rains, we'll stay at home.)
- Függő beszéd kifejezése jelen időben (He says he is tired. I don't know where he lives.

Tell him to stop it.)
- „Ugye”-kérdés, utókérdés (She is pretty, isn’t she? She likes animals, doesn’t she? He came with you, didn’t he?)
- Vonatkozó névmások (who, which, that), vonatkozó mellékmondat (He enjoyed the book that he read last week.)
- Modalitás might/might not segédigével. (The book might be interesting. I might not go to the sport centre tonight.)
- Egyetértés/egyet nem értés (So do I. Neither do I. I love strawberries. So do I. We saw that film yesterday. So did I.)
- Szövegösszetartó eszközök (like, such as, for example)
- Ige + ing vagy főnévi igenév (I enjoy learning English. I want to go home.)
- There’s someone/something +ing (There are some people dancing.)
- Can see/hear someone/something +ing (I heard the phone ringing.)
- Szenvedő szerkezet (Present Simple-egyszerű jelen idő, Past Simple-egyszerű múlt idő, Future with will-egyszerű jövő idő, Present Perfect Simple-befejezett jelen idő- Four meals are served. Four meals were served. Four meals will be served. Four meals have been served.)
- Jövő idő- időhatározói mellékmondatok (We’ll have dinner as soon as I get back.)
- Kifejezések a cél meghatározására (I put on my pyjamas to go to bed.)

Vocabulary- szókincs:
- Materials, compound nouns: wooden box, paper cups, etc., describing clothes (anyagnevek, összetett főnevek: fadoboz, papírpohár, ruhanevek, jelzők)
- Verbs +prepositions (jump off, etc.) , nouns and adjectives, word formation (danger, dangerous, etc.), vonzatos igék: (leugrani stb.), főnevek, melléknevek, szóképzés (veszély, veszélyes, stb.)
- Parts of the body, health problems and treatments, healthy eating habits (testrészek, betegségek, kezelések, egészséges étkezési szokások)
- Medieval knights, adjectives with -ed or -ing : bored, boring, etc. (középkori lovagok, melléknévi igenevek: -ed, -ing végződés: unott, unalmas, stb.)
- Our environment, climate change, environmental protection (környezetünk, globális felmelegedés, környezetvédelem)
- Phrasal verbs: run out of something, etc., verbs and nouns: decide, make a decision, etc. (vonzatos igék: kifogyni valamiből, stb., igék, főnevek: dönteni, döntést hozni, stb.)

Szókincs minimum követelmény: tematikusan 30% szókincs ismeret.

Német idegen nyelv

4. osztály

Nyelvi funkciók (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):
- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hallo! Guten Tag! Guten Morgen! Guten Abend! Tschüss! Auf Wiedersehen!)
- köszönet kifejezése (Danke schön. Danke.)
- köszönetre történő reakció megfogalmazása (Bitte.)
- megszólítás kifejezése (Entschuldigung, …)
- bemutatkozás megfogalmazása (Ich bin Peter. Ich heiße Peter.)
- személyre vonatkozó információkérés, információadás (Wie alt bist du? Ich bin 10. Wo wohnst du? Ich wohne in …)
- hogylét iránti érdeklődés (Wie geht’s dir?)
- hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (Danke gut. Sehr gut. Gut. Nicht so

gut.)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigung.)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (Kein Problem.)
- jókívánságok kifejezése (Alles Gute zum Geburtstag. Alles Gute! Viel Spaß!)
- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Frohe Weihnachten. Frohe Ostern.)
- véleménykérés és arra reagálás (Magst du singen? Ja. Ist das Buch gut? Ja, sehr gut.)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Das ist gut. Das ist toll. Das ist super. Das ist nicht gut.)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (Das ist meine Mutter. Das ist schön.)
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Ja. Nein.)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (Keine Ahnung! Ich weiß. Ich weiß nicht.)
- nem értés megfogalmazása (Ich verstehe das nicht.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte?)
- alapvető érzések kifejezése (Ich bin froh/traurig.)
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Komm hier bitte! Lies den Text!)
- kívánság kifejezése (Ich möchte.)
- kérés és arra történő reakció kifejezése (Kannst du mir helfen? Ja, natürlich. Ja, gerne. Nein, leider nicht. Einen Tee, bitte!)
- kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése (Noch ein Stück Kuchen? Möchtest du einen Tee? Ja, bitte. Ja, gerne. Nein, danke.)
- meghívás és arra történő reakció kifejezése (Kommst du mit? Ja, gerne. Nein, leider nicht.)
- javaslat és arra reagálás (Gehen wir heute ins Kino! Gute Idee!)
-

Nyelvi elemek, struktúrák (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**
- létezés kifejezése jelen időben: 'sein' létige (Ich bin …., Du bist …., Bist du …?)
- cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Präsens (Ich tanze gern. Ich spiele Klavier. Ich singe.)
- birtoklás: haben, birtokos névmás E/1-ben és E/2-ben (mein/meine, dein/deine)
- felszólító mód: Imperativ (Steh auf! Setz dich!)
- mennyiségi viszonyok: egyes számú főnevek (Schüler, Katze, Hund)
- mennyiségi viszonyok: számok, határozott mennyiség (eins, zwei, ein Stück Schokolade)
- minőségi viszonyok: Wie? (Das finde ich toll/schlecht.)
- térbeli viszonyok: közelre és távolra mutató határozószók (hier, dort)
- időbeli viszonyok: napok, napszakok, időpontok (am Montag, am Wochenende, am Morgen, um 7 Uhr)
- modalitás: möchten és können igék E/1-ben és E/2-ben (Ich möchte ein Eis. Ich mag tanzen. Ich kann tanzen. Kannst du Rad fahren? Magst du tanzen? Möchtest du ein Eis?)
- szövegkohéziós eszközök: egyszerű kötőszavak és személyes névmások (und, oder, aber, das, ich, mich)

Szókincs:
- Familie: enge Familienmitglieder
- altersbezogene Gegenstände
- Schule: Gegenstände im Klassenzimmer, Schulsachen, Tätigkeiten, Farben
- Kleidung
- Spiel und Spaß: Spiele, Sportarten, Tätigkeiten
- Feste: Sankt Martin, Nikolaus, Advent, Weihnachten, Karneval-Fasching, Ostern, Geburtstag

5. osztály

Német nyelvi funkciók (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hallo! Guten Tag! Guten Morgen! Guten Abend! Tschüss! Auf Wiedersehen!)
- köszönet kifejezése (Danke schön. Danke. Vielen Dank. Ich danke dir.)
- köszönetre történő reakció megfogalmazása (Bitte.)
- megszólítás kifejezése (Entschuldigung, …)
- bemutatkozás megfogalmazása (Ich bin Peter. Ich heiße Peter. Mein Name ist Peter.)
- Információkérés, információadás (Wie alt bist du? Ich bin 10. Wo wohnst du? Ich wohne in … Woher kommst du? Ich komme aus ... Wie ist dein Zimmer? Wohin gehst du in den Ferien?)
- hogylét iránti érdeklődés (Wie geht's dir?)
- hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (Danke gut. Sehr gut. Gut. Nicht so gut.)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigung.)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (Kein Problem.)
- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Frohe Weihnachten. Frohe Ostern. Frohes neues Jahr.)
- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben (Lieber Peter! Liebe Eva! Hallo Freunde! Liebe Grüße / Viele Grüße)
- véleménykérés és arra reagálás (Magst du singen? Ja. Ist das Buch gut? Ja, sehr gut.)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Das ist gut. Das ist toll. Das ist super. Das ist nicht gut. Das finde ich toll.)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (Das ist meine Mutter. Das ist schön.)
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Ja. Nein. Nicht. Ich habe keine Zeit. Doch, ich spiele auch!)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (Keine Ahnung! Ich weiß. Ich weiß nicht.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte?)
- alapvető érzések kifejezése (Ich bin froh/traurig.)
- betűzés kérésének kifejezése (Buchstabiere bitte deinen Namen.)
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Komm hier bitte. Lies den Text.)
- kívánság kifejezése (Ich möchte…)

Német nyelvi elemek, struktúrák (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**

- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: 'sein' létige (Ich bin …. Du bist …. Seid ihr …?)
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: Präsens (Ich tanze gern. Ich spiele Klavier. Ich singe.), tőhangváltós igék (Was isst du am liebsten?)
- birtoklás: haben, birtokos névmás E/1-ben és E/2-ben (mein/meine, dein/deine)
- mennyiségi viszonyok: tőszámnevek és sorszámok, határozott és határozatlan mennyiség (eins, zwei, erste, zweite, ein Stück Schokolade, viel-viele, wenig-wenige, alles, nichts)
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, elöljárószók (hier, dort, links, rechts, oben, unten, in)
- kérdőmondatok, kérdőszavak (wer? was? wo? wohin? wie? woher?)
- időbeli viszonyok: - Wann? (am Montag, am Wochenende)
- szövegkohéziós eszközök: egyszerű kötőszavak (und, oder, aber), névmások (das, ich)

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématartományban megért egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget;
- az adott tématartományban létrehoz egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget, tanult és begyakorolt nyelvi eszközökkel;
- az adott tématartományban nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

Szókincs:

- Möbel
- Sportartikel
- Sportarten
- Freizeitaktivitäten
- Länder
- Schulfächer
- Sprachen
- Figuren aus einer Fernsehserie
- Schreibwaren
- Verabredung
- Zeitangaben, Tageszeiten
- Uhrzeit (inoffiziell)
- Familienmitglieder
- Berufe
- Feste: Advent, Weihnachten, Ostern

6. osztály

Német nyelvi funkciók (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hallo! Guten Tag! Guten Morgen! Guten Abend! Tschüss! Auf Wiedersehen!)
- köszönet kifejezése (Danke schön. Danke. Vielen Dank. Ich danke dir.)
- köszönetre történő reakció megfogalmazása (Bitte.)
- megszólítás kifejezése (Entschuldigung, …)
- bemutatkozás megfogalmazása (Ich bin Peter. Ich heiße Peter. Mein Name ist Peter.)
- Információkérés, információadás (Wie alt bist du? Ich bin 10. Wo wohnst du? Ich wohne in … Woher kommst du? Ich komme aus ... Wie ist dein Zimmer? Wohin gehst du in den Ferien?)
- hogylét iránti érdeklődés (Wie geht’s dir?)
- hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (Danke gut. Sehr gut. Gut. Nicht so gut.)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigung.)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (Kein Problem.)
- jókívánságok kifejezése (Alles Gute zum Geburtstag. Herzlichen Glückwunsch zum ...! Alles Gute! Viel Spaß!)
- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Frohe Weihnachten. Frohe Ostern. Frohes neues Jahr.)
- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben (Lieber Peter! Liebe Eva! Hallo Freunde! Liebe Grüße / Viele Grüße)
- véleménykérés és arra reagálás (Magst du singen? Ja. Ist das Buch gut? Ja, sehr gut.)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Das ist gut. Das ist toll. Das ist super. Das ist nicht gut. Das finde ich toll.)

- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (Das ist meine Mutter. Das ist schön.)
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Ja. Nein. Nicht. Ich habe keine Zeit. Doch, ich spiele auch!)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (Keine Ahnung! Ich weiß. Ich weiß nicht.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte?)
- alapvető érzések kifejezése (Ich bin froh/traurig.)
- betűzés kérésének kifejezése (Buchstabiere bitte deinen Namen.)
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Komm hier bitte. Lies den Text.)
- kívánság kifejezése (Ich möchte…)

Német nyelvi elemek, struktúrák (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: 'sein' létige (Ich bin …. Du bist …. Seid ihr …?)
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: Präsens (Ich tanze gern. Ich spiele Klavier. Ich singe.), tőhangváltós igék (Was isst du am liebsten? Wohin fährst du in den Ferien?), elváló igekötős igék (Er liest das Märchen vor. Die Schüler machen das Buch auf.),
- felszólító mód Imperativ E/2-ben(Steh auf!)
- birtoklás: haben, birtokos névmás E/1-ben és E/2-ben (mein/meine, dein/deine, sein/seine, ihr/ihre)
- mennyiségi viszonyok: tőszámnevek és sorszámok, határozott és határozatlan mennyiség (eins, zwei, erste, zweite, ein Stück Schokolade, viel-viele, wenig-wenige, alles, nichts)
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, elöljárószók (hier, dort, links, rechts, oben, unten, in)
- kérdőmondatok, kérdőszavak (wer? was? wo? wohin? wie? woher?)
- időbeli viszonyok: gyakoriság - Wie oft? (manchmal, oft, immer, nie), időpontok - Wann? (am Montag, am Wochenende)
- szövegkohéziós eszközök: egyszerű kötőszavak (und, oder, aber, deshalb, dann), névmások (das, ich,)

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:
- az adott tématartományban megért egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget;
- az adott tématartományban létrehoz egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget, tanult és begyakorolt nyelvi eszközökkel;
- az adott tématartományban nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

Szókincs:
- Getränke
- Lebensmittel
- Zahlen bis 100
- Mahlzeiten
- Tagesablauf
- Sammelgegenstände
- Hobbys
- Orte in der Stadt
- Körperteile
- Krankheit

7. osztály

Német nyelvi funkciók (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**

- információkérés, információadás (Wie war das Hotel? Wo finde ich einen Supermarkt?)
- véleménykérés és arra reagálás (Gefällt dir der Film? Ja, der Film gefällt mir.)
- egyetértés kifejezése (Du hast Recht. Da hast du Recht. Das ist richtig. Das stimmt.)
- egyet nem értés kifejezése (Du hast nicht Recht. Da hast du nicht Recht. Das finde ich nicht. Das stimmt nicht.)
- képesség kifejezése (Ich kann.)
- kérés és arra történő reakció kifejezése (Kannst du mir helfen? Ja, natürlich. Ja, gerne. Es tut mir leid, ich kann nicht. Einen Tee, bitte! Ich hätte gern einen Tee. Gibst du mir einen Tee, bitte?)
- kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése (Noch ein Stück Kuchen? Möchtest du einen Tee? Ja, bitte. Ja, gerne. Nein, danke.)
- meghívás és arra történő reakció kifejezése (Kommst du mit? Ja, gerne. Nein, leider nicht. Nein, es tut mir leid.)

Német nyelvi elemek, struktúrák (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**

- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: es gibt
- cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben: Präteritum haben und sein és Perfekt mit haben, regelmäßige Verben(Das Buch war sehr interessant. Ich habe gestern viel geschlafen.)
- birtoklás: haben, birtokos névmás (mein/meine, dein/deine, sein/seine, ihr/ihre)
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, elöljárószók (hier, dort, links, rechts, oben, unten, in, an, auf,)
- időbeli viszonyok: gyakoriság - Wie oft? (selten, manchmal, oft, immer, nie) időpontok - Wann? (nächste Woche, von … bis) Um wie viel Uhr? (um 8 Uhr, gegen 8 Uhr)
- modalitás: möchten, mögen, können, müssen igék (Ich möchte ein Eis. Magst du tanzen? Ich kann tanzen. Er muss die Hausaufgabe machen.)
- esetviszonyok: Nominativ, Akkusativ, Dativ (Das Buch ist spannend. Ich sehe das Buch nicht. Ich helfe dir.)
- szövegkohéziós eszközök: egyszerű és páros kötőszavak und, oder, aber, deshalb,) és névmások (das, ich, mich, mir, dich, dir, man)

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématartományban megért egyszerű célnyelvi szöveget;
- az adott tématartományban létrehoz egyszerű célnyelvi szöveget;
- az adott tématartományban nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

Szókincs:

- Adresse und Telefonnummer
- Verkehrsmittel
- Orte in der Stadt
- Wegbeschreibung
- Reisen
- Uhrzeit
- Berufsporträt
- Kleidung
- Geschenke

- Veranstaltungen und Orte
- Freizeitbeschäftigungen
- Beschreibung einer Person

8. osztály

Német nyelvi funkciók (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**

- információkérés, információadás (Wie war das Hotel? Wo finde ich einen Supermarkt?)
- véleménykérés és arra reagálás (Gefällt dir der Film? Ja, der Film gefällt mir.)
- egyetértés kifejezése (Du hast Recht. Da hast du Recht. Das ist richtig. Das stimmt.)
- egyet nem értés kifejezése (Du hast nicht Recht. Da hast du nicht Recht. Das finde ich nicht. Das stimmt nicht.)
- akarat kifejezése (Ich will.)
- képesség kifejezése (Ich kann.)
- kérés és arra történő reakció kifejezése (Kannst du mir helfen? Ja, natürlich. Ja, gerne. Es tut mir leid, ich kann nicht. Einen Tee, bitte! Ich hätte gern einen Tee. Gibst du mir einen Tee, bitte?)
- kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése (Noch ein Stück Kuchen? Möchtest du einen Tee? Ja, bitte. Ja, gerne. Nein, danke.)
- meghívás és arra történő reakció kifejezése (Kommst du mit? Ja, gerne. Nein, leider nicht. Nein, es tut mir leid.)

Német nyelvi elemek, struktúrák (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**

- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: es gibt
- cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben: Präteritum haben und sein és Perfekt mit haben ind sein, regelmäßige und unregelmäßige Verben (Das Buch war sehr interessant. Ich habe gestern viel geschlafen.)
- birtoklás: haben, birtokos névmás (mein/meine, dein/deine, sein/seine, ihr/ihre)
- melléknévfokozás: Deutschland ist größer als Ungarn. In der Klasse schreibt Lara am schönsten.
- minőségi viszonyok: Wie? Was für ein? Welcher? - melléknévragozás (Das finde ich toll/schlecht. Ich bin froh. Das ist ein interessantes Buch. Ich finde das Buch interessant.)
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, elöljárószók (hier, dort, links, rechts, oben, unten, in, an, auf, vor, bei)
- időbeli viszonyok: gyakoriság - Wie oft? (selten, manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, täglich, wöchentlich, monatlich, jährlich, jeden Tag), időpontok - Wann? (nächste Woche, letzte Woche, von … bis, vor dem Unterricht, nach dem Unterricht) Um wie viel Uhr? (um 8 Uhr, gegen 8 Uhr)
- modalitás: möchten, mögen, können, wollen, müssen igék (Ich möchte ein Eis. Magst du tanzen? Ich kann tanzen. Ich will heute ins Kino gehen. Er muss die Hausaufgabe machen.)
- esetviszonyok: Nominativ, Akkusativ, Dativ(Das Buch ist spannend. Ich sehe das Buch nicht. Ich helfe dir.)
- szövegkohéziós eszközök: egyszerű és páros kötőszavak (und, oder, sondern, denn, aber, deshalb,) és névmások (das, ich, mich, mir, dich, dir, man)

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématartományban megért egyszerű célnyelvi szöveget;
- az adott tématartományban létrehoz egyszerű célnyelvi szöveget;
- az adott tématartományban nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

Szókincs:

- Uhrzeit (inoffiziell)
- Wohnräume
- Tiere
- Ferienaktivitäten
- Urlaubsziele
- Orte in der Natur
- Schule
- Geburtstag
- Feste feiern

Német nemzetiségi nyelv

2. osztály

A hangok érthető artikulációja, helyes kiejtés.
Beszédben, valamint mondatok, szövegek olvasásakor, memoriterek elmondásakor a hanglejtés, a hangsúly helyes alkalmazása.
Szöveg lényegi információinak megnevezése és megértése a rájuk vonatkozó kérdések alapján.
Kommunikációs szituációk és szándék felismerése, nem verbális jelzések tartalmának felismerése.
A szöveg értelmezése képek és más illusztrációs eszközök megfeleltetésével.
A német nyelvű szóbeliség és írásbeliség legalapvetőbb normáinak megismerése.
A korosztálynak megfelelő kommunikáció és írástechnika.
A korosztálynak megfelelő esztétikus íráskép kialakítása.
A német írásmódnak megfelelő írás, másolás.
A szöveg tárgyát, eseményeit irányított kérdések alapján, egyszerű nyelvi kifejezőeszközökkel visszaadni.
Párbeszédes kommunikációs helyzetekben röviden, érthetően megnyilatkozni.
A feladat megoldása során keletkezett eredményeket ismertetni.
Párbeszédes kommunikációs helyzetekben egyetértésének, valamint elutasításának hangot adni.
Szókincs és ismeretek elsajátíttatása a tanulók mindennapjaihoz kapcsolódó témakörök alapján.
A korosztálynak megfelelő tájékozottság a témakör és a résztémák kapcsán.
Az ismeretek közlése mondatmodellek segítségével, a szókincs elsajátítása és feldolgozása.
Sikeres kommunikáció a különböző szituatív helyzetekben, páros és csoportos beszélgetés, a felnőttek és kortársak udvarias megszólítása.
A szókincs aktivizálása adekvát helyzetekben szemléltető eszközök segítségével.

Szókincs:
A tanuló személye, rokoni kapcsolatok:
Bemutatkozás, ismerkedés
Család, családtagok
Napirend
Test és testápolás
Ruházat
Kapcsolatfelvétel: üdvözlés, kérés, elköszönés
Étkezés:

Élelmiszerek
Terítés, étkezés kellékei
Családi ünnepek: születésnap
Mártonnap, Mikulás
Iskola:
Helyiségek, személyzet
Osztályterem, berendezési tárgyak
Tantárgyak, órarend
Saját lakóhely, lakás
Vásárlás
Közlekedés: járművek
Természet és környezet, évszakok
Állatok
Szabályok az osztályteremben.

A nyelvtani ismeretek utánzáson alapuló alkalmazása a mai német nyelv normáinak megfelelően.
A német irodalmi nyelv követelményeinek megfelelő kiejtés és hangsúlyozás elsajátítása.
Betűk, szavak helyes írása.
Szó- és mondattan
Az írás jelrendszere
Írott kis- és nagybetűk, betűkapcsolás, szó, szószerkezet, mondat, szöveg.
Hang, betű, szótag, szó, szóelem.
Szófajok:
Ige (főigék, jelenidő,)
Főnév (nemek, egyes számú és többes számú alakok;)
Melléknév (állítmányi szerepben,)
Számnév, névelő (határozott, határozatlan)
Névmás (személyes, kérdő, tagadó névmás)
Határozószó (helyhatározó, időhatározó)
Mondatfajták:
Kijelentő
Kérdő (eldöntendő, kiegészítendő)
Helyesírás, központozás:
Alapvető nyelvhelyességi és helyesírási szabályok, írásjelek.

A magyarországi német és német irodalomból vett népköltészeti alkotások olvasása, mondókák, rímes versek megtanulása.

3. osztály
A beszédhelyzeteknek megfelelő nyelvi magatartás.
Hangzó szövegek verbális és nem verbális kódjainak megértése. Törekvés a megértésre, a megértési hibák reflexiója.
Információk kiemelése a szövegből, a közvetített információk megértése a rájuk vonatkozó kérdések alapján.
Kommunikációs szituációk és szándék felismerése, nem verbális jelzések tartalmának felismerése.
A szöveg értelmezése képek és más illusztrációs eszközök megfeleltetésével.
A német nyelvű szóbeliség és írásbeliség normáinak megismerése.
A korosztálynak megfelelő kommunikáció, írástechnika, esztétikus íráskép.

Saját vélemény korosztálynak és nyelvi szintnek megfelelő önálló kifejtése.
A témának megfelelő interakció.
A német helyesírás szabályainak alkalmazása.
Sikeres kommunikáció a különböző szituatív helyzetekben.
A szókincs aktivizálása adekvát helyzetekben szemléltető eszközök segítségével.

Szókincs:
A tanuló személye, rokoni kapcsolatok:
Bemutatkozás, ismerkedés
Család, családtagok
Ruházat, öltözködés
Családi ünnepek: születésnap, Karácsony, Húsvét
Kellékek
Tevékenységek
Játékok, szabadidős tevékenységek
Iskola: Helyiségek, személyzet
Osztályterem: berendezési tárgyak
Szabályok az osztályteremben.

A nyelvi tapasztalatok körének bővítése.
A tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer alapozásának megindítása a szófajok körében.
A megismert nyelvi eszközök, nyelvhelyességi és helyesírási szabályok alkalmazása a szóbeli és az írásbeli nyelvhasználatban.
Az egyéni írás kialakítása a rendezett, tiszta és olvasható íráskép igényével. Szükség esetén az olvashatóság javítása.
Szófajok:
Ige (főigék, módbeli segédigék; jelenidő)
Főnév (nemek, egyes számú és többes számú alakok; esetek: alany, tárgy)
Melléknév (állítmányi és ragozatlanul határozói szerepben, fokozás)
Számnév, névelő (határozott, határozatlan)
Névmás (személyes, kérdő, tagadó névmás)
Határozószó (helyhatározó, időhatározó)
Módosító szó (tagadószó, indulatszó)
Mondatfajták:
Kijelentő
Kérdő (eldöntendő, kiegészítendő)
Felszólító
Egyszerű

Német és magyarországi német népköltészeti és műköltészeti alkotások megismerése.
Irodalmi ismeretek tapasztalati úton való elsajátíttatása.

4. osztály
A beszédhelyzeteknek megfelelő nyelvi magatartás.
Hangzó szövegek verbális és nem verbális kódjainak megértése. Törekvés a megértésre, a megértési hibák reflexiója.
Információk kiemelése a szövegből, a közvetített információk megértése a rájuk vonatkozó kérdések alapján.
Kommunikációs szituációk és szándék felismerése, nem verbális jelzések tartalmának felismerése.

A szöveg értelmezése képek és más illusztrációs eszközök megfeleltetésével.
A német nyelvű szóbeliség és írásbeliség normáinak megismerése.
A korosztálynak megfelelő kommunikáció, írástechnika, esztétikus íráskép.
Saját vélemény korosztálynak és nyelvi szintnek megfelelő önálló kifejtése.
A témának megfelelő interakció.
A német helyesírás szabályainak alkalmazása.
Értelmező versmondás.
Egyszerű tanulási módok, stratégiák.
Ritmus-, mozgás-és beszédgyakorlatokkal kombinált (koncentrációs) memóriagyakorlatok, szövegtanulási technikák.
Ismerkedés különböző információhordozókkal.
A korosztálynak megfelelő tájékozottság a témakör és a résztémák kapcsán: az ismeretek közlése mondatmodellek segítségével, a szókincs elsajátítása és feldolgozása.
Az ismeretek elsajátítása cselekvés-és jelentésközpontú.
Az ismeretek nem elszigetelten jelennek meg, hanem a tanulók számára érthető társadalmi összefüggésekben.
Sikeres kommunikáció a különböző szituatív helyzetekben.
A szókincs aktivizálása adekvát helyzetekben szemléltető eszközök segítségével.

Szókincs:
A tanuló személye, rokoni kapcsolatok:
Bemutatkozás, ismerkedés
Család, családtagok
Napirend
Test és testápolás, higiénia
Családi ünnepek: születésnap, Karácsony, Húsvét
Kellékek
Tevékenységek
Étkezés:
Élelmiszerek
Ételek hozzávalói, elkészítése
Ízek
Viselkedés étkezés közben
Iskola: tantárgyak, órarend
Saját lakóhely, lakás
Vásárlás
Természet és környezet, évszakok
Állatok

A nyelvi tapasztalatok körének bővítése.
A tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer alapozásának megindítása a szófajok körében.
A megismert nyelvi eszközök, nyelvhelyességi és helyesírási szabályok alkalmazása a szóbeli és az írásbeli nyelvhasználatban.
Az egyéni írás kialakítása a rendezett, tiszta és olvasható íráskép igényével. Szükség esetén az olvashatóság javítása.
Szófajok:
Ige (főigék, módbeli segédigék; jelenidő)
Főnév (nemek, egyes számú és többes számú alakok; esetek: alany, tárgy)
Melléknév (állítmányi és ragozatlanul határozói szerepben)

Számnév, névelő (határozott, határozatlan)
Elöljárószó (helyviszonyt kifejezők: in+A)
Névmás (személyes, kérdő, tagadó névmás)
Kötőszó (egyenes szórenddel állók)
Határozószó (helyhatározó, időhatározó)
Módosító szó (tagadószó, indulatszó)
Mondatfajták:
Kijelentő
Kérdő (eldöntendő, kiegészítendő)
Felszólító
Egyszerű és összetett.

Német és magyarországi német népköltészeti és műköltészeti alkotások megismerése.
Irodalmi ismeretek tapasztalati úton való elsajátíttatása.

5. osztály
Részvétel különféle kommunikációs helyzetekben. Alkalmazkodás a beszédhelyzethez, a kommunikációs célhoz.
A közlési szándéknak megfelelő szókincs, kiejtés (hangsúly, tempó, hangerő stb.), valamint nem nyelvi jelek alkalmazása.
A beszédpartner közlésének, viselkedésének megfigyelése, értelmezése.
A hallás utáni szövegértés gyakorlatának kialakítása.
A kommunikációs célnak, helyzetnek és résztvevői szerepeknek megfelelő beszédhelyzetek létrehozása.
Tanult szövegek szöveghű és kifejező tolmácsolása.
Néhány internetes szövegtípus formai és tartalmi jellemzőinek megfigyelése, szövegalkotás az internetes műfajokban (pl. e-mail).
Személyes élmények, vélemény megfogalmazása.
Kulturált könyvtár- és internethasználat.
Prezentációs technikák alkalmazása.
A korosztálynak megfelelő tájékozottság a témakör és a résztémák kapcsán.
Az ismeretek közlése mondatmodellek segítségével.
Kommunikációs szituációkban viszonylagos biztonsággal részt venni.
A nyelvi udvariassági szabályokat alkalmazni.
A témához kapcsolódó érzéseket nyelvi eszközökkel kifejezésre juttatni.
A szókincs aktivizálása adekvát helyzetekben külső segítséggel.

Szókincs:
Napi tevékenységek:
Napirend
Családi élet
Szociális kapcsolatok:
Rokonság
Szabadidő, hobbi:
Tevékenységek
Sportágak
Iskolai mindennapok:órarend, napszakok, tanszerek
Foglalkozások, hozzájuk kapcsolódó tevékenységek, szerszámok, eszközök

A szófajok biztos felismerése szövegkörnyezetben kérdőszavak segítségével.

A főnév nemének, számának, egy esetének megnevezése, azok megtanulása és használata beszédben és írásban.
Lokális elöljárószók és gyakorlati alkalmazásuk.
A német irodalmi nyelv követelményeinek megfelelő kiejtés és hangsúlyozás.
Az alapvető helyesírási szabályok megismerése főleg a hangtani és szófajtani ismeretek elsajátításához kapcsolódóan.
A megismert helyesírási esetek felismerése és tudatos alkalmazása az írott szöveg megértési és alkotási folyamatában; az önkontroll és önálló szövegjavítás fokozatos kialakítása irányítással.
Törekvés a mindennapi írásbeli alkotásokban az igényes helyesírásra. Hibajavítási gyakorlatok segédeszközök használatával.

Szó- és mondattan

Szófajok:
Általános áttekintés, csoportosítás
Ige:
Ragozás jelenidőben, tőhangzóváltozás
Igekötős igék (elváló, nem elváló)
Igék szótári alakjai
Segédigék (módbeli: möchten, mögen, können, müssen)
Igemódok: kijelentő
Főnév:
Neme: hímnem, nőnem, semleges nem
Száma: egyesszám, többes számú alakok
Esetei: alany, tárgy eset
Névelő:
Fajtái: határozott, határozatlan
Elöljárószó:
időhatározói elöljárószó: um, von…bis, am
helyviszonyt kifejező elöljárószó: in+A
Számnév
Fajtái: tőszámnevek, sorszámnevek, keltezés, idő kifejezése
Névmás:
Fajtái: személyes, kérdő, tagadó
Határozószó:
Fajtái: hely-, idő- és módhatározók
Mondattan:
Mondatfajták:
Kijelentő-, kérdő mondat
Helyesírás, központozás:
Az írott nyelv normái, az írásjelek helyes használata.

6. osztály

Részvétel különféle kommunikációs helyzetekben. Alkalmazkodás a beszédhelyzethez, a kommunikációs célhoz.
A közlési szándéknak megfelelő szókincs, kiejtés (hangsúly, tempó, hangerő stb.), valamint nem nyelvi jelek alkalmazása.
A beszédpartner közlésének, viselkedésének megfigyelése, értelmezése.
A hallás utáni szövegértés gyakorlatának kialakítása.
A kommunikációs célnak, helyzetnek és résztvevői szerepeknek megfelelő beszédhelyzetek létrehozása.
Tanult szövegek szöveghű és kifejező tolmácsolása.

Egyszerű szerkezetű szöveg önálló elkészítése.
Néhány internetes szövegtípus formai és tartalmi jellemzőinek megfigyelése, szövegalkotás az internetes műfajokban (pl. e-mail).
Személyes élmények, vélemény megfogalmazása.
Különböző típusú szövegek feldolgozása.
Koncentrációs memóriagyakorlatok, szövegtanulási technikák bővítése.
Lényegkiemelés technikájának megismerése, alkalmazása.
Kulturált könyvtár- és internethasználat.
Prezentációs technikák alkalmazása.
A korosztálynak megfelelő tájékozottság a témakör és a résztémák kapcsán.
A tanórán használt, a tárgyalt témákban a korábbinál bővebb szókinccsel, nagyobb számú alaktani és mondattani szerkezetet alkalmazni.
Az ismeretek közlése mondatmodellek segítségével.
Kommunikációs szituációkban viszonylagos biztonsággal részt venni.
A nyelvi udvariassági szabályokat alkalmazni.
A témához kapcsolódó érzéseket nyelvi eszközökkel kifejezésre juttatni.
A szókincs aktivizálása adekvát helyzetekben külső segítséggel.

Szókincs:
Napi tevékenységek
Családi élet
Szociális kapcsolatok:
Rokonság
Külső, belső tulajdonságok
Egészség–betegség:
Test, testrészek
Gyakori betegségek, fájdalom kifejezése
Gyógyszer, gyógymód
Szabadidő, hobbi:
Tevékenységek
Lakóhely és közvetlen környezete
A mindennapi élet infrastruktúrája
Közlekedés: járművek, útleírások
Turizmus
Utazás, nyaralás, szünidő
Természet, környezet
Házi állatok és tartásuk
Ünnepek, születésnap

A szófajok biztos felismerése szövegkörnyezetben kérdőszavak segítségével.
Különféle időben végbemenő cselekvések, történések megkülönböztetése.
Az igeidők helyes használata beszédben és írásban.
A főnév nemének, számának, eseteinek megnevezései, azok megtanulása és használata beszédben és írásban.
Lokális elöljárószók és gyakorlati alkalmazásuk. a legalapvetőbb tárgy- és részes esettel álló elöljárószók megtanulása és alkalmazásuk.
A német irodalmi nyelv követelményeinek megfelelő kiejtés és hangsúlyozás.
Az alapvető helyesírási szabályok megismerése főleg a hangtani és szófajtani ismeretek elsajátításához kapcsolódóan.
A megismert helyesírási esetek felismerése és tudatos alkalmazása az írott szöveg megértési és

alkotási folyamatában; az önkontroll és önálló szövegjavítás fokozatos kialakítása irányítással. Törekvés a mindennapi írásbeli alkotásokban az igényes helyesírásra. Hibajavítási gyakorlatok segédeszközök használatával.

Szó- és mondattan

Szófajok:

Általános áttekintés, csoportosítás

Ige:

Ragozás jelenidőben, tőhangzóváltozás

Igekötős igék (elváló, nem elváló)

Igeidők (Präsens, Präteritum haben und sein, Perfekt)

Igék szótári alakjai

Segédigék (módbeli)

Igemódok: kijelentő -, felszólító mód

Főnév:

Neme: hímnem, nőnem, semleges nem

Száma: egyesszám, többes számú alakok

Esetei: alany, tárgy, részes eset

Névelő:

Fajtái: határozott, határozatlan

Elöljárószó:

időhatározói elöljárószó

helyviszonyt kifejező elöljárószó

tárgy és részes esettel álló elöljárószó

Számnév

Fajtái: tőszámnevek, sorszámnevek, keltezés, idő kifejezése

Névmás:

Fajtái: személyes, kérdő, tagadó

Határozószó:

Fajtái: hely-, idő- és módhatározók

Mondattan:

Mondatfajták:

Kijelentő-, kérdő-, felszólító mondat

Helyesírás, központozás:

Az írott nyelv normái, az írásjelek helyes használata.

7. osztály

A kulturált véleménynyilvánítás alapelveinek tudatosítása, különféle beszédhelyzetek sémáinak megismertetése.

A szövegfeldolgozási módok mélyítése, bővítése, szövegfajtáknak megfelelő alkalmazása.

A megismert szövegfeldolgozási módok gyakorlása, újabb technikák megismerése, azok gyakorlatban történő alkalmazása. Az olvasott szöveg tartalmának és az azt kiegészítő képek, ábrák összefüggéseinek felfedezése, értelmezése. Adatkeresés technikáinak megismerése.

A különböző gyakorlati szövegfajták jellemző sajátosságainak felismerése, megnevezése. A szövegben szereplő összefüggések felismerése, megnevezése.

A kommunikációs célnak megfelelő szövegek alkotása szóban és írásban.

Néhány tömegkommunikációs műfajban való kreatív szövegalkotás (interjú, riport, hír).

Egy történet vagy cselekmény különböző szemszögből történő megfogalmazása.

Pro és kontra érvek előzetesen gyűjtött nyelvi eszközökkel történő megfogalmazása.

Különböző szövegfeldolgozási módok ismerete.

Koncentrációt fejlesztő játékok, gyakorlatok.

Különböző olvasási technikák.
A korosztálynak megfelelő tájékozottság a témakör és a résztémák kapcsán, az ismeretek közlése mondatmodellek segítségével, a szókincs elsajátítása és feldolgozása.
Különböző módon, csatornán információhoz jutás.
Nyelvi kommunikációs szituációkban megfelelő nyelvi eszközök alkalmazása, a beszélgetőpartner megnyilvánulásaira adekvát formában reagálás.
Az előző képzési szakaszok témaköreinek ciklikus bővítése.

Szókincs:
Jövőtervezés: tervek, célok
Lakás, helyiségek, berendezési tárgyak
Szociális kapcsolatok:
Barátok, csoportok
Érzelmi kötödés formái
Sportágak: Futball
Felszerelés, sporteszközök, ruházat
Élsport, extrémspor

Étkezés, asztalterítés
Ünnepek, ünnepnapok: utcai fesztivál
Iskola: Szabályok, tanulói jogok, kötelességek
A tanulás folyamata, formái
Nyomtatott és digitális média
Olvasás, zenehallgatás
Internethasználat hatásai, előnyei, ill. veszélyei
Közösségi oldalak

A tanult szófajok biztos felismerése ismérveik megnevezésével szövegkörnyezetben.
Az igeidők helyes használata beszédben és írásban.
A melléknév fokozása.

Néhány mellérendelő és alárendelő mellékmondat szórendjének ismerete és használata.
A német irodalmi nyelv követelményeinek megfelelő kiejtés és hangsúlyozás.
A normakövető és normától eltérő helyesírás felismerése.
A szöveg központozásának, a párbeszéd és az idézetek szabályainak ismerete.
Szófajok:
Általános áttekintés, csoportosítás
Ige:
Ragozás jelenidőben, tőhangzóváltozás
Igekötős igék (elváló, nem elváló)
Visszaható igék
Igeidők (Präsens, Präteritum haben und sein Perfekt)
Igék szótári alakjai
Segédigék fajtái (időbeli és módbeli), használatuk
Igemódok: kijelentő -, felszólító mód
Főnév:
Neme: jelentés, hímnem, nőnem, semleges nem
Száma: egyesszám, többes számú alakok
Esetei: alany, tárgy, részes
Névelő:

Fajtái: határozott, határozatlan
Ragozása alany, tárgy, részes esetben
Melléknév:
Képzése
Használata: állítmányi, jelzői használat
Fokozása, hasonlító szerkezetek
Elöljárószó:
időhatározói elöljárószó
helyviszonyt kifejező elöljárószó
tárgy és részes esettel álló elöljárószó
Számnév
Fajtái: tőszámnevek, sorszámnevek, keltezés, idő kifejezése
Névmás:
Fajtái: személyes, kérdő, tagadó, határozatlan, visszaható, birtokos, mutató névmás
Határozószó:
Fajtái: hely-, idő- és módhatározók
Kötőszó:
Mellékmondati egyenes szórenddel álló kötőszó: *und, aber, denn, sondern, oder*
Mellékmondati fordított szórenddel álló kötőszó: *weil, dann, dass, deshalb*
Mondattan:
Mondatfajták:
Kijelentő-, kérdő-, felszólító mondat
Egyszerű és összetett mondatok (okhatározói, időhatározói mellékmondatok).
Helyesírás, központozás:
Az írott nyelv normái, az írásjelek helyes használata.

8. osztály

A kulturált véleménynyilvánítás alapelveinek tudatosítása, különféle beszédhelyzetek sémáinak megismertetése.
A szövegfeldolgozási módok mélyítése, bővítése, szövegfajtáknak megfelelő alkalmazása.
A megismert szövegfeldolgozási módok gyakorlása, újabb technikák megismerése, azok gyakorlatban történő alkalmazása. Az olvasott szöveg tartalmának és az azt kiegészítő képek, ábrák összefüggéseinek felfedezése, értelmezése. Adatkeresés technikáinak megismerése.
A különböző gyakorlati szövegfajták jellemző sajátosságainak felismerése, megnevezése. A szövegben szereplő összefüggések felismerése, megnevezése.
A kommunikációs célnak megfelelő szövegek alkotása szóban és írásban.
Néhány tömegkommunikációs műfajban való kreatív szövegalkotás (interjú, riport, hír).
Egy történet vagy cselekmény különböző szemszögből történő megfogalmazása.
Pro és kontra érvek előzetesen gyűjtött nyelvi eszközökkel történő megfogalmazása.
Különböző szövegfeldolgozási módok ismerete.
Koncentrációt fejlesztő játékok, gyakorlatok.
Különböző olvasási technikák.
Önálló vázlatkészítés, tanulás, összefoglalás vázlat segítségével. Kulcsinformációk kiemelése olvasott szövegben.
Gondolattérkép készítése az olvasott szöveghez, a tárgyalt témakörhöz.
Különböző információhordozók használata, prezentáció összeállítása, bemutatása.
A korosztálynak megfelelő tájékozottság a témakör és a résztémák kapcsán, az ismeretek közlése mondatmodellek segítségével, a szókincs elsajátítása és feldolgozása.
Különböző módon, csatornán információhoz jutás.

Nyelvi kommunikációs szituációkban megfelelő nyelvi eszközök alkalmazása, a beszélgetőpartner megnyilvánulásaira adekvát formában reagálás.
Az előző képzési szakaszok témaköreinek ciklikus bővítése.

Szókincs:
Jövőtervezés: tervek, célok
Szociális kapcsolatok:
Barátok, csoportok
Érzelmi kötödés formái
Ruházat
Szabadidő
Ünnepek, ünnepnapok
Iskola, képzés, hivatás:
Szabályok, tanulói jogok, kötelességek
Szakmai tervek
A tanulás folyamata, formái
Állatvédelem
Környezetvédelem
Környezettudatos életmód
Alternatív energia
Szelektív hulladékgyűjtés
Nyomtatott és digitális média
Olvasás, zenehallgatás
Internethasználat hatásai, előnyei, ill. veszélyei
Közösségi oldalak

A tanult szófajok biztos felismerése ismérveik megnevezésével szövegkörnyezetben.
Az igeidők helyes használata beszédben és írásban.
A melléknév fokozása, ragozása.
Alapvető vonzatos igék ismerete, használata.
A feltételes jelen képzése, használata.
Néhány mellérendelő és alárendelő mellékmondat szórendjének ismerete és használata.
A német irodalmi nyelv követelményeinek megfelelő kiejtés és hangsúlyozás.
A normakövető és normától eltérő helyesírás felismerése.
A szöveg központozásának, a párbeszéd és az idézetek szabályainak ismerete.
Szófajok:
Általános áttekintés, csoportosítás
Ige:
Ragozás jelenidőben, tőhangzóváltozás
Igekötős igék (elváló, nem elváló)
Visszaható igék
Igeidők (Präsens, Präteritum haben und sein, Perfekt)
Igék szótári alakjai
Segédigék fajtái (időbeli és módbeli), használatuk
Igevonzatok
Igemódok: kijelentő -, felszólító -, feltételes mód
Főnév:
Neme: jelentés, hímnem, nőnem, semleges nem
Száma: egyesszám, többes számú alakok
Esetei: alany, tárgy, részes eset

Névelő:
Fajtái: határozott, határozatlan
Ragozása alany, tárgy, részes esetben
Melléknév:
Képzése
Használata: állítmányi, jelzői használat
Ragozása: jelzős szerkezetben névelő nélkül, határozott névelővel, határozatlan névelővel; alany, tárgy esetben,
Fokozása, hasonlító szerkezetek
Elöljáró:
időhatározói elöljáró
helyviszonyt kifejező elöljáró
tárgy és részes esettel álló elöljáró
Számnév
Fajtái: tőszámnevek, sorszámnevek, keltezés, idő kifejezése
Névmás:
Fajtái: személyes, kérdő, tagadó, határozatlan, visszaható, birtokos, mutató névmás
Határozószó:
Fajtái: hely-, idő- és módhatározók
Kötőszó:
Mellékmondati egyenes szórenddel álló kötőszó: *und, aber, denn, sondern, oder*
Mellékmondati fordított szórenddel álló kötőszó: *weil, dann, trotzdem, deshalb, dass*
Mondattan:
Mondatfajták:
Kijelentő-, kérdő-, felszólító-, óhajtó mondat
Egyszerű és összetett mondatok (okhatározói, időhatározói, célhatározói, feltételes értelmű mellékmondatok).
Helyesírás, központozás:
Az írott nyelv normái, az írásjelek helyes használata.

Német nemzetiségi népismeret

2. osztály

- A „régen” és „ma” közötti különbségek felismerése.
- Család, rokoni viszonyok, generációk együttélése.
- Családfa, családtagok jellemzése.
- Tevékenységek, használati tárgyak őseink mindennapjaiban.
- Feladatmegosztás a családban.
- Gyermekek kötelességei régen és ma.
- Berendezési és használati tárgyak megismerése.
- Paraszthá̧z részei, berendezési tárgyai.
- A bútorzat díszítő elemei.
- Udvar és kert.
- Melléképületek.
- Terményhálaadás ünnepe.
- Karácsony.
- Hagyományos karácsonyfa díszei.
- Aprószentek.
- Húsvét.
- Nyuszihívogatók.

- Játékok tojásokkal.
- Rigmusok, gyermekdalok.
- Mondókák, kiszámolók.
- Kör- és ügyességi játékok.
- Versek, mesék olvasása.

3. osztály

- A „régen” és „ma” közötti különbségek felismerése.
- Ismeretek a generációk együttéléséről, a gyermekek kötelességeiről régen és ma.
- A család mai életének összehasonlítása a múlttal.
- Csecsemők ruházata.
- Kisgyerekek hétköznapi és ünnepnapi viselete.
- Konyhai eszközök.
- Ételreceptek, hagyományos ételek.
- Életbölcsességek falvédőkön.
- Népi gyógymód.
- A karácsonyi ünnepkör: Advent, Mikulás, Barbaranap, Karácsony.
- Farsang.
- Húsvéti ünnepkör: Böjt, Nagyhét.
- Böjti ételek.
- Magyarországi német szerzők irodalmi alkotásainak olvasása.

4. osztály

- A „régen” és „ma” közötti különbségek felismerése.
- Ismeretek a generációk együttéléséről, a gyermekek kötelességeiről régen és ma.
- Munkamegosztás a családban régen és ma.
- Hímzésminták.
- Iskoláskorú gyerekek viselete.
- A falu középületei.
- A falvakon belüli épületek elhelyezkedése.
- Gyógyításra alkalmas növények, állati eredetű anyagok, tárgyak.
- A naptári év és a családi ünnepkör néhány hagyományának megismertetése.
- Karácsonyi ünnepkör hagyományainak ismerete.
- Húsvéti ünnepkör hagyományainak ismerete.
- Úrnapja hagyományainak ismerete.
- A korosztálynak megfelelő nyomtatott és elektronikus média ismerete.

5. osztály

- Nemzetiségek Magyarországon.
- A hazai népcsoportok elnevezései.
- Család tagjai.
- Rokonság tagjai és kapcsolatuk.
- Családfa.
- Iskola épülete.
- Osztályterem: berendezési tárgyak.
- A tanítás menete.
- Személyzet az iskolában.
- Iskolaszerek.
- Fraktúra.

- Dicséret, elmarasztalás, szidás formái az iskolában.
- A karácsonyi ünnepkör: Advent, Barbaranap. Mikulásnap, Lúcianap, Karácsony, Újév
- Saját lakóhely és közvetlen környezete.
- A magyarországi német falu.
- Települések nevei németül.
- Településformák és jellemzőik.
- Középületek és funkciójuk.
- Mesék olvasása.

6. osztály

- A paraszthház helyiségei.
- Berendezési tárgyak és használatuk.
- Melléképületek és funkciójuk.
- Tipikus mesterségek.
- Nyersanyag, tevékenység és munkaeszköz, termék.
- Az egyházi év.
- Farsang: hagyományok, hiedelem.
- Böjti időszak: tilalmak és ételek.
- Húsvét: Nagyhét, hagyományok, hiedelmek.
- Lakodalom: meghívás, menete, ünnepi viselet.

7. osztály

- A németek településtörténetére vonatkozó helyrajzi megjelölések ismerete.
- Kezdeti német- magyar kapcsolatok (XI. sz.)
- A magyarországi németek betelepítése (XVIII. sz.): ígéretek, nehézségek
- Időbeli és térbeli tájékozódás a témához kapcsolódóan.
- Térkép és időszalag használata.
- Magyarország németek lakta területeinek ismerete.
- Gyógymódok megismerése.
- Népi gyógymód, hiedelemvilág.
- Gyógyításra használt eszközök és alkalmazásuk.
- Életbölcsességek, paraszti megfigyelések, szabályok.
- A mindennapok és ünnepek étkezési szokásainak megismerése.
- Alapanyagok, ételek hozzávalói.
- Háziállatok a parasztudvaron.
- Étkezési szokások.
- Heti étrend.
- Hétköznapok és ünnepnapok ételei.
- Tartósítás formái, folyamata.
- Asztalhierarchia, ülésrend az asztalnál.
- Népviselet korosztály, nem és alkalom szerint.
- Jellemző anyagok, motívumok és színek.
- Népviselet gondozása, tárolása.

8. osztály

- A paraszti év.
- Tulajdonviszonyok.
- Nemek szerint munkamegosztás.
- A munka lépései, eszközei.

- Betakarítás: aratás, szüret, záróünnepek.
- Az írott és elektronikus média alapvető ismerete.
- Egyesületek.
- Civil szervezetek.
- Néhány reprezentatív egyesület, civil szervezet, magyarországi német szervezet tevékenységének megismerése.
- Az identitás fejlesztése.
- Nemzetiségek Magyarországon.
- Német nemzetiség lakta területek
- A magyarországi németek szimbólumai: Himnusz, címer.
- A magyarországi németek intézményei.

Digitális kultúra

3. osztály
A digitális világ körülöttünk témakör:
A tanuló közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből megnevez néhány informatikai eszközt, felsorolja fontosabb jellemzőit; kezdetben tanítói segítséggel, majd önállóan használ néhány, életkorának megfelelő alkalmazást, elsősorban információgyűjtés, gyakorlás, egyéni érdeklődésének kielégítése céljából. Ismer néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyag-lelőhelyet.
Szükséges fogalmak:
internet, digitális, számítógép, információ, adatok, tárolás, keresés, applikáció, oktatóprogram

A digitális eszközök használata témakör:
A diák elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez; kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, amelyek az adott probléma megoldásához szükségesek. A tanuló megfogalmazza, néhány példával alátámasztja, hogyan könnyíti meg a felhasználó munkáját az adott eszköz alkalmazása; egyszerű feladatokat old meg informatikai eszközökkel, esetenként tanítói segítséggel összetett funkciókat is alkalmaz; közvetlen tapasztalatokat szerez a digitális eszközök használatával kapcsolatban.
Szükséges fogalmak:
digitális eszköz, számítógép, tablet, okostelefon, nyomtató, monitor, digitális fényképezőgép, digitális kamera, adattárolás, egér, billentyűzet, projektor, laptop, mentés, ki- és bekapcsolás, újraindítás, beállítások

A robotika és a kódolás alapjai témakör:
A diák elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez; kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, melyek az adott probléma megoldásához szükségesek; eredményétől függően módosítja a problémamegoldás folyamatában az adott, egyszerű tevékenységsorokat; alkalmaz néhány megadott algoritmust tevékenység, játék során. A tanuló értelmezi a problémát, a megoldási lehetőségeket eljátssza, megfogalmazza, egyszerű eszközök segítségével megvalósítja; felismer, eljátszik, végrehajt néhány hétköznapi tevékenysége során tapasztalt, elemi lépésekből álló, adott sorrendben végrehajtandó cselekvést; egy adott, mindennapi életből vett algoritmust elemi lépésekre bont, értelmezi a lépések sorrendjét, megfogalmazza az algoritmus várható kimenetelét. Tapasztalatait megfogalmazza, megvitatja társaival; adott feltételeknek megfelelő kódsorozatot tervez és hajtat végre.
Szükséges fogalmak:

robot, elemi lépések, sorrend, program, programozás, kód, kódolás, végrehajtás, módosítás, utasítás

Alkotás digitális eszközökkel témakör:
A diák elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez. A tanuló adott szempontok alapján megfigyel néhány, grafikai alkalmazással készített produktumot, személyes véleményét megfogalmazza; grafikai alkalmazással egyszerű, közvetlenül hasznosuló rajzot hoz létre; egy rajzos dokumentumot adott szempontok alapján értékel, módosít; egyszerű prezentációt készít.
Szükséges fogalmak:
rajzolóprogram, mentés, mentés másként, menü, rajzeszköz, visszavonás, módosítás

Információszerzés az e-világban témakör:
A diák a rendelkezésére álló eszközökkel, forrásokból meggyőződik a talált vagy kapott információk helyességéről. A tanuló információt keres az interneten más tantárgyak tanulása során, és felhasználja azt; kiválasztja a számára releváns információt, felismeri a hamis információt; képes feladat, probléma megoldásához megfelelő applikáció, digitális tananyag, oktatójáték, képességfejlesztő digitális alkalmazás kiválasztására.
Szükséges fogalmak:
böngészőprogram, keresés, hamis információ, nem megbízható weboldalak, kulcsszó, keresőkifejezés, álhír, címsor, weboldal, webhely, pontos kifejezés, találat

Védekezés a digitális világ veszélyei ellen témakör:
A tanuló tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére, ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban; ismeri és használja a kapcsolattartás formáit és a kommunikáció lehetőségeit a digitális környezetben; ismeri a mobileszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait; közvetlen tapasztalatokkal rendelkezik a mobileszközök oktatási célú felhasználásával kapcsolatban.
Szükséges fogalmak:
internetes zaklatás, internetfüggőség, játékfüggőség, álhír, blokkolás, kizárás, jelentés, bizalmas információk, biztonságos jelszó, személyes adat

4. osztály
A digitális világ körülöttünk témakör:
A diák társaival együttműködve online és offline környezetben egyaránt megold különböző feladatokat, ötleteit, véleményét megfogalmazza, részt vesz a közös álláspont kialakításában. A tanuló közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből megnevez néhány informatikai eszközt, felsorolja fontosabb jellemzőit; önállóan vagy tanítói segítséggel választ más tantárgyak tanulásának támogatásához applikációkat, digitális tananyagot, oktatójátékot, képességfejlesztő digitális alkalmazást; önállóan használ néhány, életkorának megfelelő alkalmazást, elsősorban információgyűjtés, gyakorlás, egyéni érdeklődésének kielégítése céljából.
Szükséges fogalmak:
internet, digitális, számítógép, mobileszközök, információ, program, okoseszközök, adatok, tárolás, keresés, applikáció, oktatóprogram

A digitális eszközök használata témakör:
A diák elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez; kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, amelyek az adott probléma megoldásához szükségesek. A tanuló a feladathoz, problémához digitális eszközt, illetve alkalmazást, applikációt, felhasználói felületet választ; felsorol néhány érvet választásával

kapcsolatosan; egyszerű feladatokat old meg informatikai eszközökkel, esetenként tanítói segítséggel összetett funkciókat is alkalmaz; közvetlen tapasztalatokat szerez a digitális eszközök használatával kapcsolatban.
Szükséges fogalmak:
digitális eszköz, számítógép, tablet, okostelefon, nyomtató, monitor, digitális fényképezőgép, digitális kamera, adattárolás, egér, billentyűzet, háttértár, projektor, laptop, mentés, ki- és bekapcsolás, újraindítás, beállítások, függőség, menü

A robotika és a kódolás alapjai témakör:
A diák kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, melyek az adott probléma megoldásához szükségesek; eredményétől függően módosítja a problémamegoldás folyamatában az adott, egyszerű tevékenységsorokat; alkalmaz néhány megadott algoritmust tevékenység, játék során, és néhány egyszerű esetben módosítja azokat. A tanuló felismer, eljátszik, végrehajt néhány hétköznapi tevékenysége során tapasztalt, elemi lépésekből álló, adott sorrendben végrehajtandó cselekvést; egy adott, mindennapi életből vett algoritmust elemi lépésekre bont, értelmezi a lépések sorrendjét, megfogalmazza az algoritmus várható kimenetelét; feladat, probléma megoldásához többféle algoritmust próbál ki; a valódi vagy szimulált programozható eszköz mozgását értékeli, hiba esetén módosítja a kódsorozatot a kívánt eredmény eléréséig. Tapasztalatait megfogalmazza, megvitatja társaival; adott feltételeknek megfelelő kódsorozatot tervez és hajtat végre, történeteket, meserészleteket jelenít meg padlórobottal vagy más eszközzel.
Szükséges fogalmak:
robot, elemi lépések, sorrend, eseménysor, program, programozás, kód, kódolás, végrehajtás, módosítás, utasítás, elágazás

Alkotás digitális eszközökkel témakör:
A diák megvizsgálja és értékeli az általa vagy társai által alkalmazott, létrehozott, megvalósított eljárásokat; online és offline környezetben egyaránt megold különböző feladatokat, ötleteit, véleményét megfogalmazza. A tanuló adott szempontok alapján megfigyel néhány, grafikai alkalmazással készített produktumot, személyes véleményét megfogalmazza; grafikai alkalmazással egyszerű, közvetlenül hasznosuló rajzot, grafikát, dokumentumot hoz létre; egy rajzos dokumentumot adott szempontok alapján értékel, módosít; egyszerű prezentációt, ábrát, egyéb segédletet készít.
Szükséges fogalmak:
rajzolóprogram, mentés, mentés másként, menü, rajzeszköz, alkalmazás, szerkesztés, visszavonás, módosítás, képfájl, digitális fotó

Információszerzés az e-világban témakör:
A diák a rendelkezésére álló eszközökkel, forrásokból meggyőződik a talált vagy kapott információk helyességéről. A tanuló állításokat fogalmaz meg grafikonokról, infografikákról, táblázatokról; a kapott információkat felhasználja napi tevékenysége során; információkat keres, a talált adatokat felhasználja digitális produktumok létrehozására; kiválasztja a számára releváns információt, felismeri a hamis információt; képes feladat, probléma megoldásához megfelelő applikáció, digitális tananyag, oktatójáték, képességfejlesztő digitális alkalmazás kiválasztására.
Szükséges fogalmak:
böngészőprogram, keresés, hamis információ, nem megbízható weboldalak, kulcsszó, keresőkifejezés, álhír, infografika, adat, grafikon, címsor, weboldal, webhely, URL, pontos kifejezés, találat

Védekezés a digitális világ veszélyei ellen témakör:
A diák egyszerű eljárásokkal meggyőződik néhány, az interneten talált információ igazságértékéről. A tanuló tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére, ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban; ismeri és használja a kapcsolattartás formáit és a kommunikáció lehetőségeit a digitális környezetben; ismeri a mobileszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait; közvetlen tapasztalatokkal rendelkezik a mobileszközök oktatási célú felhasználásával kapcsolatban.
Szükséges fogalmak:
internetfüggőség, játékfüggőség, álhír, blokkolás, kizárás, jelentés, bizalmas információk, biztonságos jelszó, személyes adat

5. osztály
Algoritmizálás és blokkprogramozás:
A diák érti, hogyan történik az egyszerű algoritmusok végrehajtása a digitális eszközökön; egyszerű algoritmusokat elemez és készít; ismeri a kódolás eszközeit. A tanuló megkülönbözteti az elemi adatokat; ismeri és tanári segítséggel használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven; tapasztalatokkal rendelkezik az eseményvezérlésről; mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.
Szükséges fogalmak:
algoritmus, folyamat, adat, adattípus, problémamegoldó tevékenység, változó, algoritmus leírása, feltétel, algoritmustervezés, fejlesztői felület, blokkprogramozás, kódolás, tesztelés, elemzés, hibajavítás

Robotika:
A diák ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben. A tanuló ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; a robot programozásához felhasználja az algoritmusokról szerzett ismereteit.
Szükséges fogalmak:
robot, szenzor, algoritmus, blokkprogramozás, kódolás, vezérlés

Bemutatókészítés:
A diák egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat; ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket; etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival. A tanuló ismeri a prezentációkészítés alapszabályait, és azokat alkalmazza; a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat; képes ábrák létrehozására és képek beillesztésére, formázására; bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.
Szükséges fogalmak:
prezentáció, animáció, dokumentumformátum, betűformázások, bekezdésformázások, objektum tükrözése, forgatás, vektorgrafikus rajzeszközök használata, lényegkiemelés, információforrások etikus felhasználása

Online kommunikáció:
A diák ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait; ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat. A tanuló tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő

fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket; önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.
Szükséges fogalmak:
online identitás, e-mail, chat, felhőszolgáltatások, megosztás

Az információs társadalom, e-Világ:
A diák ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait. A tanuló önállóan keres információt; az internetes adatbázis-kezelő rendszerek keresési űrlapját helyesen tölti ki; védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.
Szükséges fogalmak:
e-Világ; virtuális személyiség; információs társadalom; adatbiztonság; adatvédelem

A digitális eszközök használata:
A diák önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét; önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait; használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait. A tanulók az informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli; értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol.
Szükséges fogalmak:
adat, információ, hír, digitalizálás, minőség, ergonómia, be- és kiviteli periféria, háttértár, kommunikációs eszközök, fájl, fájlműveletek, mappa, mappaműveletek, helyi hálózat, etikus információkezelés

6. osztály
Algoritmizálás és blokkprogramozás:
A diák egyszerű algoritmusokat elemez és készít; ismeri a kódolás eszközeit; adatokat kezel a programozás eszközeivel. A tanuló megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat; ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; ismeri és használja a programozási környezet alapvető eszközeit; a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven; tapasztalatokkal rendelkezik az eseményvezérlésről; mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.
Szükséges fogalmak:
algoritmus, folyamat, adat, adattípus, szöveges adatok, számok, bemenet, kimenet, problémamegoldó tevékenység, változó, algoritmus leírása, szekvencia, elágazás, ciklus, ciklusok fajtái, feltétel, algoritmustervezés, lépésenkénti finomítás elve, fejlesztői felület, blokkprogramozás, kódolás, tesztelés, elemzés, hibajavítás

Robotika:
A diák ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; adatokat gyűjt szenzorok segítségével; mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben. A tanuló ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; a robot programozásához felhasználja az algoritmusokról szerzett ismereteit.
Szükséges fogalmak:
robot, szenzor, algoritmus, blokkprogramozás, kódolás, vezérlés

Szövegszerkesztés:
A diák egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat. A tanuló ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket; a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét,

illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat; etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.
Szükséges fogalmak:
szövegbevitel, megnyitás, mentés, kijelölés, másolás, törlés, áthelyezés, szövegegységek, karakter, karakter formázása, karakter típusa, karakter stílusa, karakter mérete, bekezdés, bekezdés formázása, igazítás, térköz, behúzás, margó, lapméret, helyesírás-ellenőrző, elválasztás, kép beillesztése, képméret változtatása, információforrások etikus felhasználása, idézés szabályai

Multimédiás elemek készítése:
A diák digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót; digitális képeken képkorrekciót hajt végre. A tanuló ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít.
Szükséges fogalmak:
rajz, rasztergrafika létrehozása, rasztergrafika szerkesztése, rajzeszközök; kép, hang, video digitális rögzítése; digitalizáló eszköz, képszerkesztési műveletek, transzformációk, színválasztás, retusálás, képméret változtatása

Online kommunikáció:
A diák ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat. A tanuló tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket; önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.
Szükséges fogalmak:
online identitás, e-mail, chat, felhőszolgáltatások, adattárolás, megosztás

Az információs társadalom, e-Világ:
A tanuló ismeri a digitális környezet, az e-Világ etikai problémáit; ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait. A tanuló ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét; ismeri a digitális eszközök egészségre és személyiségre gyakorolt hatásait, szükség esetén segítséget kér.
Szükséges fogalmak:
e-Világ; e-ügyintézés; virtuális személyiség; információs társadalom; adatbiztonság; adatvédelem; digitális eszközöktől való függőség

A digitális eszközök használata:
A diák célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül; használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait. A tanuló önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat; az informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat; értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol.
Szükséges fogalmak:
adat, információ, hír, digitalizálás, minőség, ergonómia, be- és kiviteli periféria, háttértár, kommunikációs eszközök, fájl, fájlműveletek, mappa, mappaműveletek, mobileszközök operációs rendszere, helyi hálózat, jogosultságok, etikus információkezelés

7. osztály
Algoritmizálás és blokkprogramozás:

A diák értelmezi az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatát; egyszerű algoritmusokat elemez és készít; ismeri a kódolás eszközeit; ismeri az algoritmus készítésének lépéseit (tervezés, kódolás, tesztelés). A tanuló ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven; képes egyszerű algoritmusok tervezésére az alulról felfelé építkezés és a lépésenkénti finomítás elvei alapján.
Szükséges fogalmak:
algoritmuselemek, tervezési folyamat, algoritmusleírási mód, vezérlési szerkezetek: szekvencia, elágazás, ciklus, elemi adat, egyszerű algoritmusok tervezése, kódolás, típusfeladatok, tesztelés, elemzés, hibajavítás

Robotika:
A diák adatokat gyűjt szenzorok segítségével; mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben. A tanuló ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; az algoritmizálás során tanultakat képes átültetni a robotok programozásába.
Szükséges fogalmak:
robot, szenzor, blokkprogramozás, vezérlési szerkezetek, elágazás, ciklus

Szövegszerkesztés:
A diák egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat. A tanuló ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket; etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival; a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat; tisztában van a nyomtatás környezetre gyakorolt hatásaival. A tanuló képes táblázatot kialakítani és formázni a dokumentumokban; képes nagyobb terjedelmű dokumentumok kezelésére és formázására.
Szükséges fogalmak:
szövegszerkesztési alapelvek, dokumentumok szerkezete, objektumok, táblázat szövegben, táblázat tulajdonságai, dokumentumformátumok, élőfej, élőláb, címsorok, stílusok

Bemutatókészítés:
A diák egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat; ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket; etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival. A tanuló ismeri a prezentációkészítés alapszabályait, és azokat alkalmazza; a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat; képes automatikusan vezérelt lejátszást beállítani a bemutatóban.
Szükséges fogalmak:
prezentáció, multimédiás objektum, dokumentumformátumok, csoportmunka eszközei, lényegkiemelés, dokumentum belső szerkezete, információforrások etikus felhasználása, mozgásvonalak, animáció, áttűnés

Online kommunikáció:
A diák ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait; ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat. A tanuló tisztában van a személyes információkat érintő fenyegetésekkel,

alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket; önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.
Szükséges fogalmak:
online identitás, e-mail, chat, felhőszolgáltatások

Az információs társadalom, e-Világ:
A diák ismeri a digitális környezet, az e-Világ etikai problémáit; ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait. A tanuló ismeri az információkeresés technikáját, stratégiáját; képes az online kommunikációs csatornák használatára, az online kapcsolattartásra; tisztában van a személyes információkat érintő fenyegetésekkel; védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.
Szükséges fogalmak:
e-Világ, e-kereskedelem, virtuális személyiség, információs társadalom, adatvédelem, internetes bűnözés, digitális eszközöktől való függőség, személyes adat

A digitális eszközök használata:
A tanuló célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül; önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét; önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat. A diák tapasztalatokkal rendelkezik az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használatában; az informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat; értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol.
Szükséges fogalmak:
ergonómia, be- és kiviteli periféria, háttértár, kommunikációs eszközök, működési elv, működési paraméterek, mobileszközök operációs rendszere, operációs rendszerek eszközkezelése, operációs rendszer segédprogramjai, etikus információkezelés

8. osztály
Algoritmizálás és blokkprogramozás:
A diák értelmezi az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatát; egyszerű algoritmusokat elemez és készít; adatokat kezel a programozás eszközeivel. A tanuló megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat; a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven; tapasztalatokkal rendelkezik az eseményvezérlésről; vizsgálni tudja a szabályozó eszközök hatásait a tantárgyi alkalmazásokban.
Szükséges fogalmak:
algoritmuselemek, tervezési folyamat, adatok absztrakciója, algoritmusleírási mód, szekvencia, elágazás, ciklus, elemi adat, egyszerű algoritmusok tervezése, vezérlési szerkezetek, eljárás, függvény, kódolás, animáció, grafika programozása, objektumorientált gondolkozás, típusfeladatok, tesztelés, elemzés, hibajavítás

Robotika:
A diák adatokat gyűjt szenzorok segítségével; mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben. A tanuló az algoritmizálás során tanultakat képes átültetni a robotok programozásába.
Szükséges fogalmak:
robot, szenzor, blokkprogramozás, vezérlési szerkezetek, vezérlés, elágazás, ciklus

Multimédiás elemek készítése:
A diák digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót; digitális képeken képkorrekciót hajt végre. A tanuló ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít; bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.
Szükséges fogalmak:
képek szkennelése, digitális fotózás, videofelvétel-készítés, fotó, hang, video készítése, szerkesztése, felhasználása, rasztergrafika, vektorgrafika, görbék, csomópontok, csomópontműveletek

Táblázatkezelés:
A diák az adatokat táblázatos formába rendezi és formázza (betűformázások, szegélyek, igazítások); problémákat old meg táblázatkezelő program segítségével. A tanuló cellahivatkozásokat, matematikai tudásának megfelelő képleteket, egyszerű statisztikai függvényeket (SZUM, ÁTLAG, MIN, MAX, DARAB) használ táblázatkezelő programban; az adatok szemléltetéséhez diagramot készít; tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról.
Szükséges fogalmak:
oszlop, sor, munkalap, munkafüzet, cellahivatkozás, adatok táblázatos formába rendezése, adatbevitel, javítás, másolás, mozgatás, relatív és abszolút cellahivatkozás, saját képletek szerkesztése, függvények használata, paraméterezés, adatok csoportosítása, diagram létrehozása, diagram szerkesztése, diagramtípusok

Online kommunikáció:
A diák ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat. A tanuló tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket; önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.
Szükséges fogalmak:
online identitás, e-mail, chat, felhőszolgáltatások

Az információs társadalom, e-Világ:
A diák ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait. A tanuló ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét; online gyakorolja az állampolgári jogokat és kötelességeket; ismeri az információkeresés technikáját, stratégiáját és több keresési szempont egyidejű érvényesítésének lehetőségét; tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket.
Szükséges fogalmak:
e-Világ, e-kereskedelem, e-bank, e-állampolgárság, virtuális személyiség, információs társadalom, adatvédelem, internetes bűnözés

A digitális eszközök használata:
A diák célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül; önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét; önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat; használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait. A tanuló tapasztalatokkal rendelkezik az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használatában; az informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat; értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol; tapasztalatokkal rendelkezik a digitális jelek minőségével, kódolásával,

tömörítésével, továbbításával kapcsolatos problémák kezeléséről; ismeri a térinformatika és a 3D megjelenítés lehetőségeit.
Szükséges fogalmak:
adat, információ, hír, digitalizálás, digitalizálás minősége, kódolás, kódolási problémák, ergonómia, háttértár, kommunikációs eszközök, működési elv, működési paraméterek, hálózatok felhasználási területei, mobileszközök operációs rendszere, operációs rendszerek eszközkezelése, operációs rendszer segédprogramjai, állományok és könyvtárak tömörítése, helyi hálózat, jogosultságok, etikus információkezelés

Környezetismeret

3. osztály
Az élettelen környezet kölcsönhatásai
Adott szempontok alapján algoritmus szerint élettelen anyagokon és élőlényeken megfigyeléseket végez.
Felismeri az élőlényeken, élettelen dolgokon az érzékelhető tulajdonságokat.
Összehasonlítja az élőlényeket és az élettelen anyagokat, csoportosítja őket. Megfigyeléseit, tapasztalatait szóban, rajzban, írásban rögzíti.
Azonosítja az anyagok halmazállapotát, megnevezi azokat és összehasonlítja alapvető jellemzőiket.
Figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat (például: olvadás, forrás, fagyás, párolgás, lecsapódás, égés, ütközés, a víz körforgása), ismereteit felidézi.
Ismerje a mentők, tűzoltók, rendőrség telefonszámát, értesítésük módját.
Fogalmak: szilárd – folyékony – légnemű halmazállapot; halmazállapot-változás; olvadás, fagyás, párolgás, forrás, lecsapódás, mozgás, ütközés, égés

Élő környezetünk
Felismeri, megnevezi és megfigyeli az életfeltételeket, életjelenségeket.
Megfigyeli és összehasonlítja a közvetlen környezetében élő növényeket és állatokat. Megfigyelt jellemzőik alapján a növényeket és állatokat szétválogatja, csoportokba rendezi.
Ismeri a növények részeit (gyökérzet, szár, levél, virág, termés), szerepüket a növény életében.
Az állatokat csoportosítja (emlősök, madarak, halak, hüllők, kétéltűek, rovarok), testrészeiket felismeri és megnevezi.
Fogalmak: életfeltételek, életjelenségek, élő, élettelen, növény, állat, ember, érzékszervek, érzékelhető tulajdonságok.

Tájékozódás az időben
Felismeri a napszakok, évszakok változásait, valamint a Föld mozgásai közötti összefüggéseket (keringés, forgás).
Megfelelően eligazodik az időbeli relációkban, megfelelő sorrendben sorolja fel a napszakokat, a hét napjait, a hónapokat, az évszakokat, ismeri ezek időtartamát, relációit.
Naptárt használ, analóg és digitális óráról leolvassa a pontos időt.
Ismeri az emberi élet, a növények és az állatok életszakaszait.
Fogalmak: évszak, életkor, életszakasz, körforgás, Föld forgása, Föld keringése, naptár, hónap, nap, napszak, szaporodás, fejlődés

Tájékozódás a térben
Ismeri, jellemzi és megnevezi a felszíni formákat.
Megnevezi és iránytű segítségével megállapítja a fő és mellékvilágtájakat.

Megkülönböztet néhány térképfajtát (domborzati, közigazgatási, turista, autós).
Fogalmak: fő- és mellékvilágtáj, alaprajz, térképvázlat, térkép, domborzati térkép, közigazgatási térkép, autóstérkép, turistatérkép, felszínforma

4. osztály

Hazánk Magyarország

Iránytű segítségével megállapítja és megnevezi a fő- és mellékvilágtájakat.
Térkép segítségével megnevezi Magyarország jellemző felszínformáit (síkság, hegy, hegység, domb, dombság), vizeit (állóvizek, folyóvizek).
Térkép segítségével megmutatja hazánk nagytájait, felismeri azok jellemző felszínformáit.
Ismeri és térkép segítségével megnevezi hazánkat, hazánk fővárosát, lakóhelyét, vármegyéit, saját vármegyéjét, vármegyeszékhelyét, környezetének nagyobb településeit (ismeri a településtípusokat), hazánk szomszédos országait.
Fogalmak: térkép, domborzati térkép, közigazgatási térkép, felszínforma, vármegye, vármegyeszékhely, település, főváros.

Életközösségek lakóhelyünk környezetében

Felismeri a lakóhelyéhez közeli életközösségek és az ott élő élőlények közötti különbségeket: erdő, mező-rét, víz-vízpart.
Megnevezi az egyes életközösségekben élő növények és állatok tulajdonságait.
Ismeri az életközösségek (erdő, mező-rét, víz-vízpart) élőlényeinek környezeti igényeit, alkalmazkodását az élettelen környezeti tényezőkhöz (életmód, testfelépítés, viselkedés), jellegzetes kapcsolataikat (például táplálkozási kölcsönhatások, búvóhely; élőhely).
Tudja a megismert növények és állatok csoportosítási lehetőségeit (pl. lágy szárú – fás szárú, fa – cserje, lombhullató – örökzöld; állatok: emlősök – madarak – rovarok – kétéltűek – hüllők – halak; életmód: ragadozók – növényevők – mindenevők; élőhely: háziállatok – vadon élő állatok, erdei – mezei – vízparton élő – az ember környezetében élő állatok).
Ismeri a természetes és mesterséges életközösségek kialakításának lehetőségeit (zöldséges- és gyümölcsöskert, park).
Környezet- és természetvédelem: az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatása, az ember felelőssége, szerepe.
A károsítások megelőzésére irányuló szokások és viselkedésformák elsajátítása (hulladékminimalizálás, újrahasznosítás, energiatakarékosság).
Fogalmak: természetes és mesterséges életközösség, erdő, mező-rét, víz-vízpart, élőhely, életmód, környezeti igény, alkalmazkodás, testfelépítés, tápláléklánc, táplálékhálózat.

Az emberi test

Felismeri és megnevezi az emberi test részeit (fej, nyak, törzs, végtagok).
Megnevezi az érzékszerveket és azok szerepét a megismerési folyamatokban.
Felismeri és megnevezi az emberi test fő szerveit, ismeri ezek működését, szerepét.
Megnevezi az emberi test szervrendszereit: a mozgás szervrendszere, a táplálkozás szervrendszere, a légzés szervrendszere, a keringés- és a kiválasztás szervrendszere. Ismeri ezek működését, szerepét.
Ismeri a betegségek leggyakoribb tüneteit, a betegségek elleni védekezés formáit.
Rendelkezzenek az életkoruknak megfelelő környezeti erkölccsel, társadalmi– természeti felelősséggel, együttműködő-képességgel, a személyes és közös felelősségtudat alapjaival.
Elfogadja a fogyatékossággal és megváltozott munkaképességgel rendelkező embereket.
Fogalmak: szerv, érzékszerv, testrész, szervezet, túlsúly, alultápláltság, egészség, betegség, egészségvédelem, egészségvédő szokások.

Természettudomány

5. osztály
A növények testfelépítése
a növények létfenntartó és szaporító szervei
életfeltételek
lágyszárúak és fásszárúak testfelépítése
növények életciklusainak vizsgálata jellegzetes zöldségeink, gyümölcsféléink példáján
biológiai védekezés formái a kertekben
Az állatok testfelépítése
az állatok életfeltételeinek igazolása
gerinctelenek testfelépítése
egysejtű élőlények vizsgálata
állatok testrészeinek és funkcióinak megnevezése
gerincesek testfelépítése
gerinctelen és gerinces állatok életciklusának vizsgálata
fogalmak értelmezése: fészekhagyó, fészeklakó, ragadozó, növényevő, mindenevő
Anyagok és tulajdonságaik
élő és élettelen anyag minőségi tulajdonságai
természetes és mesterségesz anyagok felhasználhatósága
olvadás, fagyás, párolgás, forrás, lecsapódás
égés feltételei
oldat, oldószer, oldott anyag
a víz szerepe az élő világ és az ember életében
Mérések, mértékegységek, mérőeszközök
mérési eljárások, mérő eszközök használata
időjárási elemek mérése
napi középhőmérséklet, napi hőingadozás, évi középhőmérséklet, évi közepes hőingadozás mérése
Tájékozódás az időben
idő mértékegységei
a Föld mozgásai és a napi, évi időszámítás összefüggései
napirend, hetirend tervezése
Tájékozódás a térben
a valóság és a térképi ábrázolás összefüggései
a térképek fajtái
felszínformák ábrázolása
a térkép rendszere

6. osztály
A Föld belső és külső felépítése
a belső és a külső erők hatásai
a gyűrődés és a vetődés folyamata
a gyűrt és a röghegységek alapvető formakincse
Az energia
energiahordozók csoportosítása
megújuló és nem megújuló energiaforrások
a bányászat környezeti hatásai
Környezetünk vizsgálata

energiahordozók fajtái
csapadékképződés folyamata
a növények életfeltételei
Térképtől a modern navigációs technikákig
tájékozódás hazánk domborzati és közigazgatási térképén
földrészek, óceánok
nevezetes szélességi körök
helymeghatározás földrajzi fokhálózattal
Hazai tájakon
hazánk nagy tájai, természeti és társadalmi jellemzőinek ismerete
legfontosabb hazai folyók bejelölése a térképen
fővárosunk Budapest
Az erdők élete
tölgy, bükk és fenyőerdők összehasonlítása
erdei táplálkozási láncok és hálózatok
az erdő növényeinek különböző szempontú csoportosítása
környezetszennyezés és élőhelypusztulás következményei
A rétek és mezők élővilága
rét, mező, szántóföld fogalma
mezei táplálkozási láncok és hálózatok
a természet és a kultúrtály
kultúrtály
az alföld nemzeti parkjai
Vizek, vízpartok élővilága
a felszín alatti vizek típusai
a folyóvizek felszínformálása
tavak keletkezése
vízi tápláléklláncok és hálózatok
a vízszennyezés hatása a vízi életközösségekre
nemzeti parkjaink a vizes élőhelyeken.

Biológia

7. osztály
A biológia tudományának célja és vizsgálati módszerei
ismerje a biológia tudományának kutatásának céljait
értse a szerveződési szintek egymásra épülését
ismerje a mikroorganizmusokat
tudja a természetes szelekciót
A rendszerezés kezdetei, egysejtűek és a növények világa
mikroorganizmusok és a földi élet kialakulása közötti kapcsolat felismerése
ismerje a növényvilág fejlődését befolyásoló tényezőket
tudja felismerni az állatvilág fejlődését
Az állatok és a gombák rendszerezése
tudja felismerni a legfontosabb állati és emberi szöveteket
tudja összehasonlítani azállati törzsek, osztályok alaktani jellemzőit
tudjon állatcsoportot felismerni, rendszertani besorolást végezni
Az élőlények és környezetük

tudja felsorolni a környezeti feltételeket
ismerje a környezetszennyezés fő forrásait
ismerje a populációs kölcsönhatások alaptípusait
ismerje a társulások tér és időbeli változásait
ismerje az élőlények közötti táplálkozási kapcsolatokat
Biomok a Földön
tudja az életközösségeket tematikus térképen felismerni
a biomok néhány jellegzetes növény és állatfaját tudja felismerni, röviden jellemezni
Természetvédelem és fenntarthatóság
tudjon adatokat gyűjteni a lakóhely közelében lévő védett területről
tudja értelmezni a védett faj és az eszmei érték fogalmát
tudjon felismerni néhány jellemző hazai védett fajt
tudja felismerni a fogyasztói létforma és a Föld véges erőforrásai közötti ellentmondásokat

8. osztály
Az élő rendszerek – részekből az egész
ismerje a fő sejtalkotókat
tudja felsorolni a szerveződési szinteket
tudja a sejtalkotók működését meghatározni
tudja felismerni a különböző növényi és állati szöveteket
tudja felsorolni a fotoszintézis feltételeit
ismerje fel a fotoszintézis jelentőségét a földi élet szempontjából
tudja összehasonlítani az ivartalan és az ivaros szaporodást
tudja felsorolni a biológiai rendszereket felépítő szervetlen és szerves anyagait
Szépség, erő, egészség
tudja felsorolni bőrünk rétegeit
tudja felismerni leggyakoribb bőrelváltozások okait, megelőzéseit
tudja felsorolni mozgásszervrendszerünket felépítő csontokat
tudja bemutatni a csontkapcsolatokat
tudja felsorolni mozgásszervrendszerünk betegségeit
A szervezet anyag és energiaforgalma
tudja felsorolni az alapvető tápanyagokat, vitaminokat
tudja felsorolni a tápcsatornák szakaszait
tudja megnevezni az emésztőmirigyeket, emésztőnedveket
tudja értelmezni a vérnyomás, pulzus fogalmát
ismerje a nagy és a kis vérkör útját
tudja felsorolni a vér alkotóit
tudja megnevezni és jellemezni a keringési szervrendszerünk betegségeit
Belső környezetünk állandósága
tudja felsorolni a légzőszervrendszerünk szakaszait
tudja megnevezni és jellemezni légzőszervrendszeri betegségeit
tudja megnevezni az érzékelés szakaszait
ismerje a szem és a fül felépítését
ismerje a többi érzékszervünk működését
tudja a reflex fogalmát
tudja összehasonlítani a feltétlen és a feltételes reflexet
tudja összehasonlítani a zsigeri idegrendszert a testi idegrendszerrel
A fogamzástól az elmúlásig
értse meg a szaporodás biológiai jelentőségét
tudja felsorolni a szaporító szervrendszerünk részeit

tudja az elsődleges és a másodlagos nemi jellegeket
tudja a legfontosabb életszakaszok sajátosságait

Földrajz

7. osztály
Tájékozódás a földrajzi térben
használja a földrajzi térben való tájékozódást segítő hagyományos és digitális eszközöket.
tájékozódik különböző típusú és tartalmú térképeken, biztonsággal leolvassa azok információtartalmát, a térképen elhelyez földrajzi elemeket;
gyakorlati feladatokat (pl. távolság- és helymeghatározás, utazástervezés) old meg nyomtatott és digitális térkép segítségével;
el tud készíteni egyszerű térképvázlatokat, útvonalterveket;
azonosítja a jelenségek időbeli jellemzőit.
Fogalmak: földrajzi fokhálózat, keresőhálózat, fő- és mellékvilágtájak, méretarány, aránymérték, szintvonal

Közvetlen lakókörnyezetünk földrajza
bemutatja és értékeli lakókörnyezetének földrajzi jellemzőit, ismeri annak természeti és társadalmi erőforrásait;
szűkebb és tágabb környezetében földrajzi eredetű problémákat azonosít, magyarázza kialakulásuk okait.
elkötelezett szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi-gazdasági értékeinek megismerése és megőrzése iránt;
összehasonlít, illetve komplex módon, problémaközpontú megközelítéssel vizsgál pl. hazai nagytájakat, tájakat, régiókat, településeket;
javaslatot fogalmaz meg lakókörnyezete jövőbeli, környezeti szempontokat szem előtt tartó, fenntartható fejlesztésére;
érveket fogalmaz meg a tudatos fogyasztói magatartás, a környezettudatos döntések fontossága mellett.
Fogalmak: kulturális érték, természeti érték

Magyarország földrajza
rendszerezi, csoportosítja és értékeli Magyarország és a Kárpát-medence térségének természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásait, illetve bemutatja a természeti és társadalmi adottságok szerepének, jelentőségének időbeli változásait, a területi fejlettség különbségeit;
összehasonlít, illetve komplex módon, problémaközpontú megközelítéssel vizsgál pl. hazai nagytájakat, tájakat, régiókat, településeket;
ismeri a környezet- és a természetvédelem alapvető feladatait és lehetőségeit a földrajzi, környezeti eredetű problémák mérséklésében, megoldásában.
népesség- és településföldrajzi információk alapján jellemzőket fogalmaz meg, következtetéseket von le;
következtet Magyarország és a Kárpát-medence térségében előforduló természeti és környezeti veszélyek kialakulásának okaira, várható következményeire, térbeli jellemzőire;
elkötelezett szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi-gazdasági értékeinek megismerése és megőrzése iránt;
híradásokban közölt regionális földrajzi információkra reflektál;
reális alapokon nyugvó magyarság- és Európa-tudattal rendelkezik.
Fogalmak:

erőforrás, falu, folyószabályozás, folyó vízjárása, hungarikum, kontinentális éghajlat, közigazgatás, medencejelleg, nemzetiség, öregedő társadalom, táj, talaj, tanya, természetes szaporodás és fogyás, területi fejlettség-különbség, tranzitforgalom, város, világörökség (5-öt)
Topográfiai ismeretek
Nagytájak: Alföld, Dunántúli-dombvidék, Dunántúli-középhegység, Északi-középhegység, Kisalföld, Alpokalja
Egyéb földrajzi helyszínek közül 15-öt: Aggteleki-karszt, Badacsony, Bakony, Balaton-felvidék, Baradla-barlang, Baranyai-dombság, Bodrogköz, Borsodi-medence, Börzsöny, Budai-hegység, Bükk, Bükk-fennsík, Csepel-sziget, Cserehát, Cserhát, Dráva menti síkság (Dráva-mellék), Duna–Tisza köze, Dunakanyar, Gerecse, Hajdúság, Tokaj-Hegyalja, Hortobágy, Írott-kő, Jászság, Kékes, Kiskunság, Körös–Maros köze, Kőszegi-hegység, Marcal-medence, Mátra, Mecsek, Mezőföld, Mohácsi-sziget, Móri-árok, Nagykunság, Nógrádi-medence, Nyírség, Őrség, Pesti-síkság, Pilis, Belső-Somogy, Külső-Somogy, Soproni-hegység, Szigetköz, Szekszárdi-dombság, Szentendrei-sziget, Tapolcai-medence, Tihanyi-félsziget, Tiszántúl, Tolnai-dombság, Velencei-hegység, Vértes, Villányi-hegység, Visegrádi-hegység, Zalai-dombság, Tokaji (Zempléni)-hegység;
Vízrajz közül 6-ot: Balaton, Bodrog, Dráva, Duna, Fertő, Hernád, Hévízi-tó, Ipoly, Kis-Balaton, Körös, Maros, Mura, Rába, Sajó, Sió, Szamos, szegedi Fehér-tó, Szelidi-tó, Tisza, Tisza-tó, Velencei-tó, Zagyva, Zala;
Magyarország nemzeti parkjai, világörökségi helyszínei közül 3-at, régiói, megyéi, megyeszékhelyei

A Kárpát-medence térsége
rendszerezi, csoportosítja és értékeli Magyarország és a Kárpát-medence térségének természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásait, illetve bemutatja a természeti és társadalmi adottságok szerepének, jelentőségének időbeli változásait, a területi fejlettség különbségeit;
példák alapján megfogalmazza a helyi környezetkárosítás tágabb környezetre kiterjedő következményeit, megnevezi és ok-okozati összefüggéseiben bemutatja a globálissá váló környezeti problémákat.
elkötelezett szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi-gazdasági értékeinek megismerése és megőrzése iránt;
bemutatja a nemzetközi szintű munkamegosztás és a fejlettségbeli különbségek kialakulásának okait és következményeit;
következtet Magyarország és a Kárpát-medence térségében előforduló természeti és környezeti veszélyek kialakulásának okaira, várható következményeire, térbeli jellemzőire;
híradásokban közölt regionális földrajzi információkra reflektál;
nyitott más országok, nemzetiségek szokásainak, kultúrájának megismerése iránt.
Fogalmak:
autonómia, éghajlatváltozás, erdőgazdálkodás, gazdasági átalakulás, húzóágazat, idegenforgalom, nemzeti kisebbség, népességvándorlási folyamatok, néprajzi csoport, néprajzi táj, tájhasználat, talajpusztulás
Topográfiai ismeretek
Tájak, történelmi és néprajzi tájnevek közül 6-ot: Bécsi-medence, Burgenland (Őrvidék), Csallóköz, Délvidék, Déli-Kárpátok, Erdély, Erdélyi-középhegység, Erdélyi-medence, Északkeleti-Kárpátok, Északnyugati-Kárpátok, Felvidék, Hargita, Kárpátalja, Kárpát-medence, Keleti-Kárpátok, Magas-Tátra, Székelyföld, Vajdaság, Vereckei-hágó;
Városok közül 6-ot: Arad, Beregszász, Csíkszereda, Eszék, Kassa, Kolozsvár, Marosvásárhely, Munkács, Nagyvárad, Pozsony, Révkomárom, Szabadka, Székelyudvarhely, Temesvár, Újvidék, Ungvár

A földrajzi övezetesség rendszere
bemutatja a földrajzi övezetesség rendszerét, ismerteti az övezetek, övek kialakulásának okait és elhelyezkedésének térbeli jellemzőit;
összehasonlítja az egyes övezetek, övek főbb jellemzőit, törvényszerűségeket fogalmaz meg velük összefüggésben.
példákat nevez meg a természeti adottságok gazdálkodást, életvitelt befolyásoló szerepére;
helyi, regionális és a Föld egészére jellemző folyamatok közötti hasonlóságokat, összefüggéseket felismer;
példák alapján megfogalmazza a helyi környezetkárosítás tágabb környezetre kiterjedő következményeit, ok-okozati összefüggéseket fogalmaz meg;
ismeri a környezet- és a természetvédelem alapvető feladatait és lehetőségeit a földrajzi, környezeti eredetű problémák mérséklésében, megoldásában;
az egyes térségek kapcsán földrajzi és környezeti veszélyeket és problémákat fogalmaz meg, valamint reflektál azokra;
a környezeti kérdésekkel, globális problémákkal kapcsolatos álláspontját logikus érvekkel támasztja alá, javaslatot fogalmaz meg a környezeti problémák mérséklésére.
Fogalmak közül 3-at:
éghajlat, éghajlati diagram, fenntarthatóság, forró övezet és övei, függőleges övezetesség, hideg övezet és övei, környezetkárosítás, mérsékelt övezet és övei, tipikus táj

8. osztály
Európa földrajza
megnevez az egyes kontinensekre, országcsoportokra, meghatározó jelentőségű országokra jellemző társadalmi-gazdasági folyamatokat, ott előállított termékeket, szolgáltatásokat;
probléma- és értékközpontú megközelítéssel jellemzi Európa és az Európán kívüli kontinensek tipikus tájait, településeit, térségeit;
ismerteti az Európai Unió társadalmi-gazdasági jellemzőit, példákkal igazolja világgazdasági szerepét.
ismeri és értelmezi a társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségek leírására alkalmazott mutatókat;
népesség- és településföldrajzi információk alapján jellemzőket fogalmaz meg, következtetéseket von le;
foglalkoztatási adatokat értelmez és elemez, következtetéseket von le belőlük;
bemutatja a nemzetközi szintű munkamegosztás és fejlettségbeli különbségek kialakulásának okait és következményeit;
elkötelezett szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi-gazdasági értékeinek megismerése és megőrzése iránt;
ismeri a környezet- és a természetvédelem alapvető feladatait és lehetőségeit a földrajzi, környezeti eredetű problémák mérséklésében, megoldásában;
híradásokban közölt regionális földrajzi információkra reflektál;
reális alapokon nyugvó magyarság- és Európa-tudattal rendelkezik;
nyitott más országok, nemzetiségek szokásainak, kultúrájának megismerése iránt.
Fogalmak:
agglomeráció, deltatorkolat, elöregedő társadalom, Európai Unió, fjord, gazdasági szerkezetváltás, gleccser, jégkorszak, K+F (innováció), karsztvidék, „kék banán”, munkanélküliség, „napfényövezet”, tagolatlan part, tagolt part, tölcsértorkolat, vendégmunkás
Topográfiai ismeretek
A földrész részei: Dél-Európa, Észak-Európa, Kelet-Európa, Kelet-Közép-Európa, Közép-Európa, Nyugat-Európa;

Egyéb földrajzi helyszínek közül 10-et: Alpok, Appenninek, Appennini-félsziget, Azori-szigetek, Balkán-félsziget, Balkán-hegység, Brit-szigetek, Cseh-medence, Ciprus, Dalmácia, Dinári-hegység, Duna-delta, Etna, Finn-tóvidék, Francia-középhegység, Genfi-tó, Germán-alföld, Holland-mélyföld, Izland, Kárpátok, Kelet-európai-síkság, Kréta, Lengyel-alföld, Lengyel-középhegység, Londoni-medence, Mont Blanc, Morva-medence, Német-középhegység, Párizsi-medence, Pennine-hegység (Pennine), Pireneusi (Ibériai)-félsziget, Pireneusok, Skandináv-félsziget, Skandináv-hegység, Szicília, Szilézia, Urál, Vezúv;
Vízrajz közül 6-ot: Adriai-tenger, Balti-tenger, Boden-tó, Dnyeper, Duna, Duna–Majna–Rajna vízi út, Ebro, Elba, Északi-tenger, Fekete-tenger, Földközi-tenger, La Manche, Ladoga-tó, Odera, Olt, Pó, Rajna, Rhône, Szajna, Száva, Temze, Vág, Visztula, Volga
Európa országai, jelentős gazdasági és kulturális központjai

Az Európán kívüli kontinensek földrajza
megnevez az egyes kontinensekre, országcsoportokra, meghatározó jelentőségű országokra jellemző társadalmi-gazdasági folyamatokat, ott előállított termékeket, szolgáltatásokat;
probléma- és értékközpontú megközelítéssel jellemzi Európa és az Európán kívüli kontinensek tipikus tájait, településeit, térségeit;
bemutatja a nemzetközi szintű munkamegosztás és fejlettségbeli különbségek kialakulásának okait és következményeit.
ismeri és értelmezi a társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségek leírására alkalmazott mutatókat;
népesség- és településföldrajzi információk alapján jellemzőket fogalmaz meg, következtetéseket von le;
foglalkoztatási adatokat értelmez és elemez, következtetéseket von le belőlük;
híradásokban közölt regionális földrajzi információkra reflektál;
nyitott más országok, nemzetiségek szokásainak, kultúrájának megismerése iránt;
példák alapján megfogalmazza a helyi környezetkárosítás tágabb környezetre kiterjedő következményeit, megnevezi és ok-okozati összefüggéseiben bemutatja a globálissá váló környezeti problémákat;
a környezeti kérdésekkel, globális problémákkal kapcsolatos álláspontját logikus érvekkel támasztja alá, javaslatot fogalmaz meg a környezeti problémák mérséklésére.
Fogalmak
éhségövezet, eladósodás, élelmezési válság, elsivatagosodás, emberfajták, fenntarthatóság, gazdasági szerkezet, globalizáció, népességrobbanás, népességtömörülés, nyomornegyed, őslakos, perifériatérség, rezervátum, termelési módok (farmgazdaság, monokultúra, nagybirtok, nomád pásztorkodás, oázisgazdálkodás, parasztgazdaság, teraszos művelés, ültetvényes gazdálkodás, vándorló [nomád] állattenyésztés, vegyes gazdálkodás), tömegturizmus, túlhalászás, túllegeltetés, városfejlődés (városodás, városiasodás), világvallások, világgazdasági hatalom (centrumtérség)
Topográfiai ismeretek
Afrika
Szerkezeti egységek, tájak közül 3-at: Afrikai-árokrendszer, Atlasz, Kelet-afrikai-magasföld, Kilimandzsáró (Kilimandzsáró-csoport), Kongó-medence, Madagaszkár, Szahara, Teleki-vulkán; Száhel (öv)
Vízrajz közül 3-at: Csád-tó, Guineai-öböl, Kongó, Nílus, Szuezi-csatorna, Tanganyika-tó, Viktória-tó, Vörös-tenger
Országok: Dél-afrikai Köztársaság, Egyiptom, Kenya, Marokkó, Nigéria
Városok: Alexandria, Fokváros, Johannesburg, Kairó
Amerika
A földrész részei: Észak-Amerika, Közép-Amerika, Dél-Amerika

Tájak közül 6-ot: Alaszka, Amazonas-medence, Andok, Antillák, Appalache-hegység (Appalache), Brazil-felföld, Floridai-félsziget (Florida), Grönland, Guyanai-hegyvidék, Hawaii-szigetek, Kaliforniai-félsziget, Kordillerák, Labrador-félsziget (Labrador), Mexikói-fennsík, Mississippi-alföld, Mount St. Helens, Paraná-alföld, préri, Sziklás-hegység, Szilícium-völgy
Vízrajz közül 3-at: Amazonas, Colorado, Karib (Antilla)-tenger, Mexikói-öböl, Mississippi, Nagy-tavak, Niagara-vízesés, Panama-csatorna, Szt. Lőrinc-folyó
Országok: Argentína, Amerikai Egyesült Államok, Brazília, Kanada, Mexikó
Városok közül 4-et: Brazíliaváros, Buenos Aires, Chicago, Houston, Los Angeles, Mexikóváros, Montréal, New Orleans, New York, Ottawa, Rio de Janeiro, San Francisco, Washington DC
Ausztrália és Óceánia
Tájak: Ausztráliai-alföld, Nagy-Artézi-medence, Nagy-korallzátony, Nagy-Vízválasztó-hegység, Új-Guinea
Országok: Ausztrália, Új-Zéland
Városok: Canberra, Melbourne, Sydney, Wellington
Ázsia
A földrész meghatározó egységei, jelentős földrajzi helyszínek közül 6-ot: Arab-félsziget, Csomolungma (Mt. Everest), Dekkán-fennsík, Dél-kínai-hegyvidék, Fudzsi, Fülöp-szigetek, Góbi, Himalája, Indokínai-félsziget, Japán-szigetek, Kaszpi-mélyföld, Kaukázus, Kínai-alföld, Kis-Ázsia, Koreai-félsziget, Közép-szibériai-fennsík, Krakatau, Nyugat-szibériai-alföld, Szibéria, Takla-Makán, Tibet, Tien-san, Turáni-alföld
Vízrajz közül 5-öt: Aral-tó, Bajkál-tó, Boszporusz, Eufrátesz, Holt-tenger, Indus, Jangce, Japán-tenger, Jeges-tenger, Jenyiszej, Gangesz, Kaszpi-tenger, Ob, Perzsa-öböl (Perzsa (Arab)-öböl), Sárga-folyó, Tigris
Országok: Egyesült Arab Emírségek, Dél-Korea (Koreai Köztársaság), India, Indonézia, Irak, Irán, Izrael, Japán, Kazahsztán, Kína, Kuvait, Malajzia, Szaúd-Arábia
Városok közül 3-at: Bagdad, Hongkong, Isztambul, Jakarta, Jeruzsálem, Mekka, Peking, Sanghaj, Szingapúr, Szöul, Teherán, Tel Aviv-Jaffa, Tokió, Újdelhi

Életünk és a gazdaság: a pénz és a munka világa
ismeri és értelmezi a társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségek leírására alkalmazott mutatókat;
népesség- és településföldrajzi információk alapján jellemzőket fogalmaz meg, következtetéseket von le;
értelmezi a mindennapi életben jelen lévő pénzügyi tevékenységeket, szolgáltatásokat;
megnevezi a vállalkozás működését befolyásoló tényezőket.
példákat sorol a globalizáció mindennapi életünket befolyásoló folyamataira;
érveket fogalmaz meg a tudatos fogyasztói magatartás, a környezettudatos döntések fontossága mellett;
életkori sajátosságainak megfelelő helyzetekben alkalmazza pénzügyi ismereteit (pl. egyszerű költségvetés készítése, valutaváltás, diákvállalkozás tervezése);
foglalkoztatási adatokat értelmez és elemez, következtetéseket von le belőlük.
Fogalmak:
családi költségvetés, eladósodás, globalizáció, hitel, munkanélküli, munkavállaló, pénz, tőzsde, valuta, valutaváltás, világtermék

Történelem

5. osztály

Egyetemes történelem
Tudja megkülönböztetni a történelem forrásait és példákat mondani eszköz és szerszám kategóriában. Ismertesse a történelmi jelképek fajtáit és azok jelentőségét.
Legyen képes néhány mondatban bemutatni az ősember életét. Ismertesse a vadászó-gyűjtögető életmódot.
Ismerje fel térképen az ókori kelet államait és tudjon példát mondani találmányaikra. Ismerje a fáraó, a mumifikálás, a piramis és az öntözéses gazdálkodás fogalmát.
Képről tudja megkülönböztetni a görög és római isteneket, államférfiakat, császárokat és ismerje történelmi szerepüket. Julius Caesar tevékenységének bemutatása.
Ismerje a két görög városállam hasonlóságait és különbségeit. Az athéni és a spártai nevelés bemutatása.
Fel tudja sorolni Hazánk római kori településeit, ismertesse Pannónia provincia kialakulását. Mutasson meg térképen legalább 4 római alapítású várost és mutassa be a limes jelentőségét.
A görög-perzsa és római-pun háborúk eseménytörténete. Ismerje, Leonidász, Dareiosz, Xerxész, Nagy Sándor, Hannibál szerepét a háborúkban. Mutassa meg térképen a legfontosabb csaták helyszíneit.

Magyar történelem
Tudja felsorolni az ősmagyarok vándorlási útvonalát, a honfoglalás és a kalandozások legfontosabb jellemzőit. Ismerje az Őshaza, Levédia és Etelköz helyét, tudja a honfoglalás és a kalandozások lezárulásának évszámait. Ismertesse a vérszerződés jelentőségét.
Minden király legfontosabb intézkedéseit ismerje. Ismertesse István államalapító tevékenységét, László és Kálmán lopás elleni törvényeit és IV. Béla tatárjárás utáni tevékenységét.
Időrendi sorrendbe tudja helyezni a tanult királyokat. Párosítson fogalmakat a tanult királyokhoz.

6. osztály
Egyetemes történelem
Amerika történelmének ismerete az USA megalakulásáig. Ismertesse Amerika felfedezésének hatását Európára.
Angol polgárháború eseménytörténete. Ismertesse a polgárság meggazdagodásának folyamatát és Cromwell szerepét a polgárháborúban.
Franciaország jellemzői a napkirály uralkodása alatt. A francia világuralom kialakulásának okai.
Felvilágosodás jellemzői. Rousseau, Descartes és Locke legfontosabb tanainak ismertetése.
Francia forradalom eseménytörténetének ismerete. Ismerje a Bastille ostromának, a király kivégzésének és a jakobinus diktatúra kialakulásának okait.
Napóleon uralkodása, háborúi. Az oroszországi hadjárat, a népek csatája és Napóleon bukása.

Magyar történelem
Károly Róbert, Nagy Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Mátyás uralkodásának jellemzői. Az 1351. évi törvények, a kapuadó, a füstadó és Mátyás reneszánsz udvarának ismertetése.
Hunyadi János török ellenes hadjáratainak bemutatása. A nándorfehérvári diadal bemutatása.
A két és három részre szakadt ország jellemzői. A mohácsi csata é Buda elfoglalásának ismertetése.
Török és Habsburg ellenes küzdelmek csoportosítása. Ismerje a legfontosabb személyeket és egy hozzájuk tartozó eseményt.
Rákóczi szabadságharc eseménytörténete. Ismertesse a szabadságharc kitörésének és bukásának okait.

Mária Terézia és II. József uralkodásának összehasonlítása. Magyarázza el a rendeleti kormányzás és a felvilágosult abszolutizmus lényegét.
A reformkor jellemzői és alakjainak bemutatása. Széchenyi és Kossuth szerepének összehasonlítása.
Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc eseménytörténete. Március 15.-e eseményeinek bemutatása. A tavaszi hadjárat sikereinek és a szabadságharc bukásának okai.

7. osztály
Egyetemes történelem
Német és olasz egység. A nacionalizmus meghatározása. Bismarck és Garibaldi.
Amerikai polgárháború. Mit jelent a rabszolgatartás. A polgárháború oka és hatása Amerikára.
Ipari forradalom. A legfontosabb találmányok és szerepük a fejlődésben.
Az első világháború előzményei, menete és következményei. A szarajevói merénylet. A katonai tömbök. Villámháború-állóháború. A Párizs környéki békék.
Nagy gazdasági világválság. Ideje. Mit jelent az állam beavatkozása a gazdaságba.
Európai diktatúrák összehasonlítása. A nácizmus és a sztálinizmus
A második világháború előzményei, menete, következményei. Hitler hódításai. A nyugati és keleti front legfontosabb ütközetei. Japán és az USA szerepe. A Holokauszt.

Magyar történelem
A kiegyezés. Deák Ferenc szerepe és a kiegyezés okai.
Dualizmus jellemzői. Két ország – egy uralkodó. Milyen előnyökkel járt a kiegyezés Magyarország számára.
Részvétel az első világháborúban. Magyar vonatkozású frontok. A hátország problémái. Trianon.
Ország története a Horthy korszak előtt. Az őszirózsás forradalom és a tanácsköztársaság főbb jellemzői.
A Horthy korszak jellemzői. Revíziós politika. Mi volt a németbarátság oka. A tudományok fejlődése.
Részvétel a második világháborúban. A visszacsatolt területek. A Don-kanyar. A német megszállás és az utolsó csatlós.

8. osztály
Egyetemes történelem
A hidegháború kialakulása és jellemzői. Atombomba, fegyverkezés, kubai rakétaválság, Helsinki.
Európai unió megalakulásának és bővülésének története. Az unió célja és a meghatározó országai. Maastricht, Schengen, az Euro szerepe.
Szovjetunió felbomlásának okai. A glasznoszty és a peresztrojka. Gorbacsov. A felbomlás következményei.
Németország egységesülésének folyamata. Magyarország szerepe a folyamatban. A berlini fal leomlásának jelentősége.
Példák a 20. századi háborúkra. A háborúk alapvető oka. Egy esemény részletesebb ismertetése a következők közül: Korea, Vietnám, Afganisztán, Irak, Izrael-Palesztina.

Magyar történelem
Magyarország 1945-47. Az ország szovjetizálódásának okai.
Rákosi és Kádár korszak összehasonlítása. Mit jelentett a kemény és a puha diktatúra.
1956-os forradalom eseménytörténete. Nagy Imre és Kádár János szerepe. Miért nem győzhetett a forradalom.

Határon túli magyarság története. A legfontosabb intézmények és személyek. A ma is létező nehézségek.
Rendszerváltás folyamata. A legfontosabb személyek és pártok ismertetése.
Parlamentáris demokrácia jellemzői. Az Alkotmány. A kormány és az ellenzék fogalma és szerepe. Az alaptörvény jelentősége.
A mai országgyűlés működése. A választás lebonyolítása. A törvényalkotás menete.
A pénz szerepe. Az alapfogalmak ismerete: bank, hitel, kamat, befektetés, vállalkozás, takarékosság.

Fizika

7. osztály
A tanulás eredményeként a tanuló:
megfigyeléseket és kísérleteket végez a környezetében, az abból származó tapasztalatokat rögzíti;
felismeri a tudomány által vizsgálható jelenségeket, azonosítani tudja a tudományos érvelést, kritikusan vizsgálja egy elképzelés tudományos megalapozottságát;
hétköznapi eszközökkel méréseket végez, rögzíti a mérések eredményeit, leírja a méréssorozatokban megfigyelhető tendenciákat, ennek során helyesen használja a közismert mértékegységeket;
ismeri a fizika fontosabb szakterületeit;
tájékozott a fizika néhány új eredményével kapcsolatban.
tisztában van azzal, hogy az energiának ára van, gyakorlati példákon keresztül ismerteti az energiatakarékosság fontosságát, ismeri az energiatermelés környezeti hatásait, az energiabiztonság fogalmát;
ismeri a jövő tervezett energiaforrásaira vonatkozó legfontosabb elképzeléseket;
előidéz egyszerű energiaátalakulással járó folyamatokat (melegítés, szabadesés), megnevezi az abban szereplő energiákat;
ismeri a zöldenergia és fosszilis energia fogalmát, az erőművek energiaátalakításban betöltött szerepét, az energiafelhasználás módjait és a háztartásokra jellemző fogyasztási adatokat;
átlátja a táplálékok energiatartalmának szerepét a szervezet energiaháztartásában és az ideális testsúly megtartásában;
kvalitatív ismeretekkel rendelkezik az energia szerepéről, az energiaforrásokról, az energiaátalakulásokról.
megfelelően tudja összekapcsolni a hely- és időadatokat. Különbséget tesz az út és elmozdulás fogalma között. Ismeri, és ki tudja számítani az átlagsebességet, a mértékegységeket megfelelően használja. Tudja, hogy lehetnek egyenletes és nem egyenletes mozgások. Ismeri a testek sebességének nagyságrendjét;
meghatározza az egyenes vonalú egyenletes mozgást végző test sebességét, a megtett utat, az út megtételéhez szükséges időt;
tisztában van a mozgások kialakulásának okával, ismeri az erő szerepét egy mozgó test megállításában, elindításában, valamilyen külső hatás kompenzálásában;
megismeri jelentős fizikusok életének és tevékenységének legfontosabb részleteit, azok társadalmi összefüggéseit (pl. Isaac Newton, Arkhimédész, Galileo Galilei, Jedlik Ányos).
egyszerű eszközökkel létrehoz periodikus mozgásokat, méri a periódusidőt, fizikai kísérleteket végez azzal kapcsolatban, hogy mitől függ a periódusidő;
tisztában van a mozgások kialakulásának okával, ismeri az erő szerepét egy mozgó test megállításában, elindításában, valamilyen külső hatás kompenzálásában;

tisztában van a rugalmasság és rugalmatlanság fogalmával, az erő és az általa okozott deformáció közötti kapcsolat jellegével. Be tudja mutatni az anyag belső szerkezetére vonatkozó legegyszerűbb modelleket, kvalitatív jellemzőket.
jellemzi az anyag egyes halmazállapotait, annak sajátságait, ismeri a halmazállapot-változások jellemzőit, a halmazállapot-változások és a hőmérséklet alakulásának kapcsolatát;
tudja magyarázni a folyadékokban való úszás, lebegés és elmerülés jelenségét, az erre vonatkozó sűrűségfeltételt;
tudja, miben nyilvánulnak meg a kapilláris jelenségek, ismer ezekre példákat a gyakorlatból (pl. növények tápanyagfelvétele a talajból);
kísérletezés közben, illetve a háztartásban megfigyeli a folyadékok és szilárd anyagok melegítésének folyamatát, és szemléletes képet alkot a melegedést kísérő változásokról, a melegedési folyamatot befolyásoló tényezőkről.
Ismeri a következő fogalmakat:
mérés, hosszúság, térfogat, tömeg, sűrűség, idő, hőmérséklet, a mérés pontossága, a mért adatok átlaga, becslés, tudományos eredmény
energiafogyasztás, teljesítmény, energiahordozók, zöldenergia, fosszilis energia, energiabiztonság, energiatakarékosság, energiamegmaradás, rugalmas energia, helyzeti energia, mozgási energia, belső energia
hely, pálya, elmozdulás, út, átlagsebesség, kölcsönhatás, gyorsulás, nehézségi gyorsulás, erő, Newton első és második törvénye
lendület, a lendület megmaradása, periódusidő, fordulatszám, egyensúly, amplitúdó rezgésszám, rugalmas alakváltozás, Newton harmadik törvénye
légnemű, folyékony, szilárd, fagyás, olvadás, párolgás, lecsapódás, forrás; kapilláris csövek, nyomás, hidrosztatikai nyomás, felhajtóerő, úszás, lebegés, sűrűségfeltétel, termikus kölcsönhatás, melegítés, felvett és leadott hő, nyomáskülönbség

8. osztály
A tanulás eredményeként a tanuló:
ismeri az elektromos állapot fogalmát, kialakulását, és megmagyarázza azt az anyagban lévő töltött részecskék és a közöttük fellépő erőhatások segítségével;
szemléletes képe van az elektromos áramról, ismeri az elektromos vezetők és szigetelők fogalmát;
használja a feszültség, áramerősség, ellenállás mennyiségeket egyszerű áramkörök jellemzésére;
tudja, hogy a Földnek mágneses tere van, ismeri ennek legegyszerűbb dipól közelítését. Ismeri az állandó mágnes sajátságait, az iránytűt.
ismeri az aktuálisan használt elektromos fényforrásokat, azok fogyasztását és fényerejét meghatározó mennyiségeket, a háztartásban gyakran használt áramforrásokat;
ismeri a látás folyamatát, a szem hibáit és a szemüveg szerepét ezek kijavításában, a szem megerőltetésének (például számítógép) következményeit;
ismeri néhány gyakran használt optikai eszköz részeit, átlátja működési elvüket;
tisztában van a fény egyenes vonalú terjedésével, szabályos visszaverődésének törvényével, erre hétköznapi példákat hoz.
érti a hullámmozgás lényegét és a jellemző legfontosabb mennyiségeket: frekvencia, amplitúdó, hullámhossz, terjedési sebesség;
megfigyeli az elterjedt hangszereket használat közben, felismeri azok működési elvét;
ismeri a hallás folyamatát, a levegő hullámzásának szerepét a hang továbbításában. Meg tudja nevezni a halláskárosodáshoz vezető főbb tényezőket.

környezetében zajszintméréseket végez számítógépes mérőeszközzel, értelmezi a kapott eredményt;
ismeri az ózonpajzs elvékonyodásának és az ultraibolya sugárzás erősödésének tényét és lehetséges okait.
érti a nappalok és éjszakák változásának fizikai okát, megfigyelésekkel feltárja a holdfázisok változásának fizikai hátterét. Látja a Nap szerepét a Naprendszerben, mint gravitációs centrum és mint energiaforrás;
ismeri a csillagok fogalmát, számuk és méretük nagyságrendjét. Ismeri a világűr fogalmát, a csillagászati időegységeket (nap, hónap, év) és azok kapcsolatát a Föld és Hold forgásával és keringésével;
ismeri a csillagképek, a Sarkcsillag, valamint a Nap égi helyzetének szerepét a tájékozódásban;
tisztában van a galaxisok mibenlétével, számuk és méretük nagyságrendjével. Ismeri a Naprendszer bolygóinak fontosabb fizikai jellemzőit;
tisztában van az űrkutatás aktuális céljaival, legérdekesebb eredményeivel.
Ismeri a következő fogalmakat:
atom, elektromos állapot, elektromos áram, feszültség, áramerősség, ellenállás, Ohm törvénye, áramforrás, fogyasztó, Joule-hő, áramütés, elektromos energia, teljesítmény, dipólus, transzformátor
fényforrás, szabályos visszaverődés, tükör, fénytörés, gyűjtő és szórólencse, fókusztávolság, fókuszpont
állóhullám, hullámhossz, frekvencia, hullám terjedési sebessége, hangmagasság, hangerő, szivárvány színei, kiegészítő színek
éghajlatváltozás, üvegházhatás, ökológiai lábnyom, környezettudatosság,
napközéppontú világkép, földtípusú bolygó, óriásbolygó, holdfázis, fogyatkozások, csillag, galaxis, fekete lyuk, fényév

Kémia

7. osztály
A kísérleti megfigyeléstől a modellalkotásig
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
megismeri egy egyszerű laboratórium felépítését, anyagait és eszközeit;
megkülönbözteti a kísérletet, a tapasztalatot és a magyarázatot;
egyszerű modelleket (golyómodellt) használ az anyagot felépítő kémiai részecskék modellezésére;
ismeri a halmazállapot-változásokat, konkrét példát tud mondani a természetből (légköri jelenségek) és a mindennapokból;
tudja, hogy a keverékek alkotórészeit az alkotórészek egyedi tulajdonságai alapján választhatjuk szét egymástól, ismer konkrét példákat az elválasztási műveletekre (pl. bepárlás, szűrés, ülepítés);
megismeri néhány köznapi anyag legfontosabb tulajdonságait és az anyagok vizsgálatának egyszerű módszereit.
Fogalmak
modell, kísérlet, tapasztalat, magyarázat, balesetvédelmi szabály, veszélyességi jelölés, anyagi halmaz, gáz, folyadék, szilárd halmazállapot, halmazállapot-változások, olvadás, párolgás, forrás, lecsapódás, fagyás, szublimáció, endoterm és exoterm változások, vegyszer, egyszerű mérési módszerek, tömeg, térfogat, sűrűség, elválasztási eljárások, kísérleti eszközök, desztilláció

Az anyagi halmazok

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
ismeri a természettudományos vizsgálatok során alkalmazott legfontosabb mennyiségeket és azok kapcsolatát;
képes egyszerű kísérletek elvégzésére és elemzésére az elemekkel, vegyületekkel és keverékekkel kapcsolatban;
a részecskemodell alapján értelmezi az oldódást;
különbséget tesz elem, vegyület és keverék között;
tudja, hogy melyek az anyag fizikai tulajdonságai;
részecskeszemlélettel értelmezi az oldódás folyamatát és az oldatok összetételét;
Fogalmak
kémiailag tiszta anyag, kémiai elem, fém, nemfém, vegyület, szervetlen vegyület, keverék, fizikai tulajdonság, fizikai változás, oldat, oldott anyag, oldószer, oldódás, oldhatóság, tömegszázalék, térfogatszázalék, telítetlen oldat, telített oldat, fiziológiás sóoldat, rendszer, valódi oldat, komponens, levegő, ötvözetek

Atomok, molekulák és ionok
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
különbséget tesz elemi részecske és kémiai részecske, valamint atom, molekula és ion között;
szöveges leírás vagy kémiai szimbólum alapján megkülönbözteti az atomokat, molekulákat és ionokat;
ismeri a legfontosabb elemek vegyjelét, illetve vegyületek képletét;
tudja, hogy az atom atommagból és elektronburokból épül fel;
fel tudja írni a kisebb atomok elektronszerkezetét a héjakon lévő elektronok számával (Bohr-féle atommodell);
tudja, hogy az atom külső elektronjainak fontos szerep jut a molekula- és ionképzés során;
érti egyszerű molekulák kialakulását (H_2, Cl_2, O_2, N_2, H_2O, HCl, CH_4, CO_2), és fel tudja írni a képletüket;
érti az egyszerű ionok kialakulását (Na^+, K^+, Mg^{2+}, Ca^{2+}, Al^{3+}, Cl^-, O^{2-}), és analógiás gondolkodással következtet az egy oszlopban található elemekből képződő ionok képletére;
érti az ionvegyületek képletének megállapítását;
ismeri a köznapi anyagok molekula- és halmazszerkezetét (hidrogén, oxigén, nitrogén, víz, metán, szén-dioxid, gyémánt, grafit, vas, réz, nátrium-klorid);
érti, hogy az atomok és ionok között jellemzően erősebb, a molekulák között gyengébb kémiai kötések alakulhatnak ki.
Fogalmak
elemi részecske, proton, elektron, neutron, kémiai részecske, atom, molekula, ion, elemmolekula, vegyületmolekula, atommag, elektronburok, rendszám, periódusos rendszer, nemesgázszerkezet, kémiai kötés, vegyjel, képlet, alkálifémek, alkáliföldfémek, földfémek, halogének, nemesgázok

8. osztály
Az anyagi halmazok
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
példát mond a valódi oldatra és a kolloid oldatra.
Fogalmak
szerves vegyület, biogén elemek, szénhidrátok, zsírok, olajok, fehérjék, nukleinsavak, kolloid oldat

Kémiai reakciók
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

a részecskemodell alapján értelmezi az egyszerű kémiai reakciókat;
ismeri a kémiai reakciók végbemenetelének legalapvetőbb feltételeit (ütközés, energia);
ismeri a köznapi élet szempontjából legalapvetőbb kémiai reakciókat (pl. égési reakciók, egyesülések, bomlások, savak és bázisok reakciói, fotoszintézis);
ismer sav-bázis indikátorokat, érti felhasználásuk jelentőségét;
ismeri a katalizátor fogalmát, érti a katalizátorok működési elvének lényegét;
ismeri a korrózió fogalmát és a fémek csoportokba sorolását korrózióállóságuk alapján, érti a vas korróziójának lényegét, valamint a korrózióvédelem módjait.
Fogalmak
, katalizátor kémiai reakció, reakcióegyenlet, csapadék, gázfejlődés, exoterm reakció, endoterm reakció, egyesülés, bomlás, égés, gyors égés, lassú égés, sav, bázis, só, savas kémhatás, semleges kémhatás, lúgos kémhatás, közömbösítés, pH-érték, indikátor, korrózió, rozsda

Kémia a természetben

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
megérti és példákkal szemlélteti az emberi tevékenység és a természeti környezet kölcsönös kapcsolatát kémiai szempontok alapján;
ismeri természeti környezetének, azon belül a légkörnek, a kőzetburoknak, a természetes vizeknek és az élővilágnak a legalapvetőbb anyagait;
érti a globális klímaváltozás, a savas esők, az ózonréteg károsodásának, valamint a szmogoknak a kialakulását és emberiségre gyakorolt hatását;
kiselőadás keretében beszámol egy, a saját települését érintő környezetvédelmi kérdés kémiai vonatkozásairól;
azonosítja és példát hoz fel a környezetében előforduló leggyakoribb, levegőt, vizet és talajt szennyező forrásokra;
kiselőadás vagy projektmunka keretében ismerteti a háztartási hulladék összetételét, felhasználásának és csökkentésének lehetőségeit, különös figyelemmel a veszélyes hulladékokra;
konkrét lépéseket tesz annak érdekében, hogy mérsékelje a környezetszennyezést (pl. energiatakarékosság, szelektív hulladékgyűjtés, tudatos vásárlás).
Fogalmak
üvegházhatás, globális klímaváltozás, ózonpajzs, ózonlyuk, savas eső, szmog, édes víz, sós víz, ásványvíz, ásvány, trágya, hulladék, veszélyes hulladék, újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés, szerves vegyület, fosszilis tüzelőanyag, természetes szenek, megújuló energiaforrások

Kémia a mindennapokban

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
tisztában van azzal, hogy a bennünket körülvevő anyagokat a természetben található anyagokból állítjuk elő;
tisztában van vele, hogy az életfolyamatainkhoz szükséges anyagokat a táplálékunkból vesszük fel zsírok, fehérjék, szénhidrátok, ásványi sók és vitaminok formájában;
tud érvelni a változatos táplálkozás és az egészséges életmód mellett;
képes a forgalomban lévő kemikáliák (növényvédő szerek, háztartási mosó- és tisztítószerek) címkéjén feltüntetett használati útmutató értelmezésére, azok felelősségteljes használatára;
tudja, hogy a különféle ásványokból, kőzetekből építőanyagokat (pl. meszet, betont, üveget) és fémeket (pl. vasat és alumíniumot) gyártanak;
ismeri a kőolaj feldolgozásának módját, fő alkotóit, a szénhidrogéneket, tudja, hogy ezekből számos termék (motorhajtóanyag, kenőanyag, műanyag, textília, mosószer) készül.
Fogalmak

gyógyszer, dohánytermék, drog, alkohol, tápanyag, élelmiszer-adalék, táplálékkiegészítő, mesterséges édesítőszerek, tartósítószerek, E-számok, kemény víz, vízlágyítás, vízkőoldás, mosószer, szappan, fertőtlenítőszer, érc, műanyag, festékanyagok, növényvédő szerek, műtrágya, mikro- és makrotápanyagok, mesterséges szenek

Testnevelés és egészségfejlesztés

2. osztály
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció témakörben gyakorlatok: 2-4 ütemű szabadgyakorlat végrehajtása. A végrehajtás technikájának szóbeli értékelése. Gurulóátfordulás előre és hátra.
A tanulók motoros képességének felmérése: a hátizmok ereje. A vállöv ereje: fekvőtámaszban karhajlítás-nyújtás és a hasizmok ereje.
Kúszások és mászások témakörben a gyakorlatok: Egyszerű akadálypályák feladatainak teljesítése.
Járások, futások témakörben: Kitartó futás (aerob állóképesség felmérése) 5 percig, 30 m síkfutás ,400 m síkfutás.
Szökdelések, ugrások témakörben: Ugrókötél áthajtás ellenőrzése: folyamatos végrehajtás 30 sec. keresztül, helyből távolugrás, szekrényugrás.
Dobások, ütések témakörben: Labda dobása, gurítása és elkapása. Labdakezelés és célbadobás zsámolyba 5m-ről, 5 kísérlet.
Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok témakörben: kötélmászás.
Labdás gyakorlatok témakörben: A ladbavezetés technikájának értékelése, szlalom labdavezetés lábbal és labdás ügyességi gyakorlatok. Kétkezes átadások.

Testnevelési és népi játékok témakörben a testnevelési játékok balesetmegelőzési szabályait ismeri.
Küzdőfeladatok és -játékok témakörben ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait.
Foglalkozások alternatív környezetben témakörben ismeri a szabadtéri foglalkozások baleset- és természetvédelmi szabályait.

3. osztály
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció témakörben gyakorlatok: 8 -16 ütemű szabadgyakorlati füzér végrehajtása. Gurulóátfordulás előre és hátra.
A tanulók motoros képességének felmérése: a hátizmok ereje. A vállöv ereje: fekvőtámaszban karhajlítás-nyújtás és a hasizmok ereje.
Kúszások és mászások témakörben: Egyszerű akadálypálya feladatainak teljesítése.
Járások, futások témakörben: Kitartó futás (aerob állóképesség felmérése) 6 percig, 30 m síkfutás ,400 m síkfutás.
Szökdelések, ugrások témakörben: Ugrókötél áthajtás ellenőrzése: folyamatos végrehajtás 30 sec. keresztül, helyből távolugrás, szekrényugrás.
Dobások, ütések témakörben: Labda dobása, gurítása és elkapása. Labdakezelés és célbadobás zsámolyba 5m-ről, 5 kísérlet.
Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok témakörben: kötélmászás.
Labdás gyakorlatok témakörben: A ladbavezetés technikájának értékelése, szlalom labdavezetés lábbal és labdás ügyességi gyakorlatok. Kétkezes átadások. Szlalom-labdavezetés bójától távolabbi kézzel időre, és kéz- és irányváltással.

Testnevelési és népi játékok témakörben a különböző testnevelési játékok balesetmegelőzési szabályait ismeri.
Küzdőfeladatok és -játékok témakörben ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait.
Foglalkozások alternatív környezetben témakörben ismeri a szabadtéri foglalkozások baleset- és természetvédelmi szabályait.

4. osztály
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció témakörben gyakorlatok: 16 -32 ütemű szabadgyakorlati füzér végrehajtása. Gurulóátfordulás előre és hátra.
A tanulók motoros képességének felmérése: a hátizmok ereje. A vállöv ereje: fekvőtámaszban karhajlítás-nyújtás és a hasizmok ereje.
Kúszások és mászások témakörben: Akadálypálya technikailag helyes végrehajtása.
Járások, futások témakörben: Kitartó futás (aerob állóképesség felmérése) 6 percig, 40 m síkfutás ,400 m síkfutás, ingafutás időre. 2000 m futás/Cooper teszt.
Szökdelések, ugrások témakörben: Ugrókötél áthajtás ellenőrzése: folyamatos végrehajtás 30 sec. keresztül, helyből távolugrás, szekrényugrás.
Dobások, ütések témakörben: Labda dobása, gurítása és elkapása. Labdakezelés és célbadobás zsámolyba 5m-ről, 5 kísérlet. Kislabdahajítás.
Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok témakörben: kötélmászás.
Labdás gyakorlatok témakörben: A ladbavezetés technikájának értékelése, szlalom labdavezetés lábbal és labdás ügyességi gyakorlatok. Kétkezes átadások. Szlalom-labdavezetés bójától távolabbi kézzel időre, és kéz- és irányváltással.

Testnevelési és népi játékok témakörben a különböző testnevelési játékok balesetmegelőzési szabályait ismeri.
Küzdőfeladatok és -játékok témakörben ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait.
Foglalkozások alternatív környezetben témakörben ismeri a szabadtéri foglalkozások baleset- és természetvédelmi szabályait.
Bringás KRESZ-szabályok ismerete.
Úszás (Amennyiben adottak a feltételek.) Az elsajátított egy úszásnemben helyes technikával úszik.

5. osztály
Természetes és nem természetes mozgások:
A tanítási órákon a gyakorlatok folyamatos, pontosságra törekvő és megfelelő intenzitású végrehajtása.
6-8 gyakorlattal legyenek képesek önálló bemelegítés végrehajtására.
A gimnasztikában használt alapvető szakkifejezéseinek megértése, rendgyakorlatok ismerete.
Sportjátékok:
(kosárlabdázás, és labdarúgás)
A tanév során tanult technikai elemek bemutatása, alapvető játékszabályok ismerete, taktikai elemek használata játékszituációkban.
Atlétikai jellegű feladatok:

Lányok 3 percig, fiúk 4 percig legyenek képesek folyamatosan futni.
Helyből távolugrásnál a lányok érjenek el minimum 120 cm-es, a fiúk 130 cm-es eredményt.
Tegyenek kísérletet a magasugrásban a tanult technikával. A lányok érjenek el minimum 80 cm-es a fiúk 90 cm-es eredményt .

Kislabdahajításnál érjenek el minimum: a lányok 15 m-es ,a fiúk 20 m-es eredményt
Torna jellegű feladatok:
Talajgyakorlat : kötelező és választható elemekből önálló gyakorlat összeállítása és bemutatása (4 elem)
Szekrényugrás : Hosszába állított, 3 részes ugrószekrényre tudjon az ugródeszka használatával felguggolni, és mutasson be homorított leugrást.
Kötélmászás:
Legyen képes testsúlyát néhány másodpercig megtartani a szeren, illetve tegyen kísérletet a mászásra.
Önvédelmi és küzdő jellegű feladatok:
Az alapvető önvédelmi fogások és eséstechnikák elfogadható szintű bemutatása.

UTÓVIZSGA KÖVETELMÉNYE
A pótvizsgán a megjelenés a tanévre meghatározott testnevelés felszerelésben történjen.
Tudjon legalább minimum 6-8 4 ütemű gimnasztikai gyakorlatot gyakorlatvezetéssel bemutatni.
A tanuló tudjon legalább 8,10 percig folyamatosan bemelegítő vagy gimnasztikai gyakorlatokat végezni.
Lányok 3 percig, fiúk 4 percig legyenek képesek folyamatosan futni.
Helyből távolugrásnál a lányok és fiúk érjenek el minimum 100 cm-es eredményt.
A négyütemű fekvőtámaszból 1 perc alatt minimum 10 db-ot végezzen el.

6. osztály
Természetes és nem természetes mozgások:
A tanítási órákon a gyakorlatok folyamatos, pontosságra törekvő és megfelelő intenzitású végrehajtása.
6-8 percig legyenek képesek önálló bemelegítés végrehajtására.
Tudjon legalább 2 db karhajlítást-nyújtást mellső fekvőtámaszban szabályosan végrehajtani
A gimnasztikában használt alapvető szakkifejezéseinek megértése, rendgyakorlatok ismerete.
Sportjátékok:
(kosárlabdázás, és labdarúgás)
A tanév során tanult technikai elemek bemutatása, alapvető játékszabályok ismerete, taktikai elemek használata játékszituációkban.
Atlétikai jellegű feladatok:
Lányok 4 percig, fiúk 5 percig legyenek képesek folyamatosan futni.
Helyből távolugrásnál a lányok érjenek el minimum 130 cm-es, a fiúk 140 cm-es eredményt.
Tegyenek kísérletet a magasugrásban a tanult technikával. A lányok érjenek el minimum 90 cm-es a fiúk 100 cm-es eredményt .
Kislabdahajításnál érjenek el minimum: a lányok 18 m-es ,a fiúk 22 m-es eredményt
Torna jellegű feladatok:
Talajgyakorlat : kötelező és választható elemekből önálló gyakorlat összeállítása és bemutatása (6 elem)
Szekrényugrás : Hosszába állított, 4 részes ugrószekrényre tudjon az ugródeszka használatával felguggolni, és mutasson be homorított leugrást.
Kötélmászás:
Legyen képes testsúlyát néhány másodpercig megtartani a szeren, illetve tegyen kísérletet a mászásra.
Önvédelmi és küzdő jellegű feladatok:
Az alapvető önvédelmi fogások és eséstechnikák elfogadható szintű bemutatása.
Úszás:

Az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával, készségszinten tudjon úszni.

UTÓVIZSGA KÖVETELMÉNYE
A pótvizsgán a megjelenés a tanévre meghatározott testnevelés felszerelésben történjen.
Tudjon legalább minimum 6-8 4 ütemű gimnasztikai gyakorlatot gyakorlatvezetéssel bemutatni.
A tanuló tudjon legalább 8,10 percig folyamatosan bemelegítő vagy gimnasztikai gyakorlatokat végezni.
Lányok 3 percig, fiúk 4 percig legyenek képesek folyamatosan futni.
Helyből távolugrásnál a lányok és fiúk érjenek el minimum 100 cm-es eredményt.
A négyütemű fekvőtámaszból 1 perc alatt minimum 10 db-ot végezzen el.

7. osztály
Természetes és nem természetes mozgások:
A gimnasztikában használt alapvető szakkifejezéseinek megértése, rendgyakorlatok ismerete.
10-12 gyakorlatból álló önálló bemelegítés végrehajtása.
Négyütemű fekvőtámasz folyamatos végzése 1 percen keresztül. Minimum 10 db.
Tudjon legalább 5 db fekvőtámaszt szabályosan elvégezni.
Sportjátékok: (röplabdázás és kézilabda)
A tanév során tanult technikai elemek bemutatása, alapvető játékszabályok ismerete,
taktikai elemek használata játékszituációkban.
Atlétikai jellegű feladatok:
Lányok 9 percig, fiúk 12 percig legyenek képesek folyamatosan futni.
Helyből távolugrásnál a lányok érjenek el minimum 150 cm- es, fiúk 170 cm-es eredményt.
Magasugrás (flop technika) bemutatása , gyakorlása.
A súlylökés bemutatása, gyakorlása.
Torna jellegű feladatok:
Talajgyakorlat : a kötelező és választható elemekből önálló gyakorlat összeállítása és bemutatása (6 elem)
Szekrényugrás: Keresztbe állított, 4 részes ugrószekrényen guggoló átugrás bemutatása, hosszába állított ugrószekrényről homorított leugrást, valamint leterpesztés bemutatása.
Kötélmászás: Legyen képes testsúlyát néhány másodpercig megtartani a szeren függeszkedésben.
Alternatív környezetben űzhető sportok:
A választott aktivitások (asztalitenisz, tollaslabda, floorball, trambulin, téli játékok
hóban és jégen,) játékszabályainak, játékmenetének, technikai-taktikai
elemeinek ismerete és alkalmazása

UTÓVIZSGA KÖVETELMÉNYE
A pótvizsgán a megjelenés a tanévre meghatározott testnevelés felszerelésben történjen.
Tudjon legalább minimum 4-6 8 ütemű gimnasztikai gyakorlatot gyakorlatvezetéssel bemutatni.
A tanuló tudjon legalább 8,10 percig folyamatosan bemelegítő vagy gimnasztikai gyakorlatokat végezni.
A tanuló ismerje a rövid és hosszú távú síkfutás rajthelyzeteit.
Helyből távolugrásnál a lányok és fiúk érjenek el minimum 150 cm-es eredményt.
A négyütemű fekvőtámaszból 1 perc alatt minimum 15 db-ot végezzen el.

8. osztály

Természetes és nem természetes mozgások:
A gimnasztikában használt alapvető szakkifejezéseinek megértése, rendgyakorlatok ismerete.
10-12 gyakorlatból álló önálló bemelegítés végrehajtása.
Négyütemű fekvőtámasz folyamatos végzése 1 percen keresztül. Minimum 15 db.
A lányok tudjanak legalább 7 db a fiúk 10 db fekvőtámaszt szabályosan elvégezni.
Sportjátékok: (röplabdázás és kézilabda)
A tanév során tanult technikai elemek bemutatása, alapvető játékszabályok ismerete,
taktikai elemek használata játékszituációkban.
Atlétikai jellegű feladatok:
Lányok 9 percig, fiúk 12 percig legyenek képesek folyamatosan futni.
Helyből távolugrásnál a lányok érjenek el minimum 150 cm- es, fiúk 170 cm-es eredményt.
Magasugrás (flop technika), gyakorlása. Az ugrás eredményében a tanuló mutasson fejlődést önmagához viszonyítva előző tanévhez képest.
A súlylökés gyakorlása. A tanuló mutasson fejlődést önmagához viszonyítva előző tanévhez képest.
Torna jellegű feladatok:
Talajgyakorlat : a kötelező és választható elemekből önálló gyakorlat összeállítása és bemutatása (6 elem)
Szekrényugrás : Keresztbe állított, 4 vagy 5 részes ugrószekrényen guggoló átugrás bemutatása, hosszába állított ugrószekrényről homorított leugrást, valamint leterpesztés bemutatása.
Kötélmászás: Legyen képes testsúlyát néhány másodpercig megtartani a szeren függeszkedésben.
Alternatív környezetben űzhető sportok:
A választott aktivitások (asztalitenisz, tollaslabda, floorball, trambulin, téli játékok
hóban és jégen,) játékszabályainak, játékmenetének, technikai-taktikai
elemeinek ismerete és alkalmazása

UTÓVIZSGA KÖVETELMÉNYE
A pótvizsgán a megjelenés a tanévre meghatározott testnevelés felszerelésben történjen.
Tudjon legalább minimum 810 8 ütemű gimnasztikai gyakorlatot gyakorlatvezetéssel bemutatni.
A tanuló tudjon legalább 8,10 percig folyamatosan bemelegítő vagy gimnasztikai gyakorlatokat végezni.
A tanuló ismerje a rövid és hosszú távú síkfutás rajthelyzeteit.
Helyből távolugrásnál a lányok és fiúk érjenek el minimum 150 cm-es eredményt.
A négyütemű fekvőtámaszból 1 perc alatt minimum 15 db-ot végezzen el.

Testnevelés és egészségfejlesztés (sportiskolai osztály)

2. osztály
MOZGÁSMŰVELTSÉG:
Járások, futások, oldalazások, szökdelések, ugrások, lendítések és körzések, hajlítások és nyújtások, fordítások és fordulatok, tolások és húzások, emelések és hordások, függés- és lengésgyakorlatok, egyensúlygyakorlatok, gurulások, átfordulások, támaszok, dobások (gurítások) és elkapások, rúgások, labdaátvételek lábbal.
Járások, futások, oldalazások, szökdelések és ugrások:
Különböző haladási módok az ütközések elkerülésével. Megindulások és megállások; irány- és sebességváltással különböző mozgásútvonalakon. Akadályok leküzdése; dalra, énekre, zenére;

utánzó mozgással feladatok végrehajtása. Feladatok végrehajtása ugrással és szökdeléssel, biztonságos talajra érkezéssel.
Lendítések és körzések:
Testrészekkel; testhelyzetekben; irányokban; tempóban; ritmusban; mozdulatok végrehajtása változatos környezeti feltételek mellett is.
Hajlítások és nyújtások, fordítások és fordulatok:
Testrészek, ízületek differenciált hajlítása és nyújtása szimmetrikusan, aszimmetrikusan; önállóan, utasításra. Fordítások és fordulatok végrehajtása helyes technikai kivitelezés mellett.
Tolások és húzások:
Toló és húzó mozdulatok végrehajtására testrészekkel és eszközökkel. Nagyobb tömegűeszközök húzása és tolása fokozódó erőkifejtéssel. Közös egyensúlyi helyzet kialakítása.
Emelések és hordások, függés- és lengésgyakorlatok:
Biztonságos társemelések és társhordások kivitelezése. Különböző eszközök emelése és hordása az ízületi- és gerincvédelem alapelveinek megfelelően. Cselekvésbiztos mozgás mászókötélen, bordásfalon, alacsonygyűrűn, egyéb játszótéri eszközökön.
Egyensúlygyakorlatok:
Előre meghatározott feladatok végrehajtása különböző testrészeken és testhelyzetekben. Szimmetrikus és aszimmetrikus helyzetek; közös súlypont megtalálása a feladatok végrehajtása során. Különböző formájú és súlyú eszközök egyensúlyban tartása.
Gurulások, átfordulások, támaszok:
Karhajlítások és nyújtások támaszhelyzetekben (testsúlymozgatások, támlázás). Haladás kéztámaszos helyzetekben. Csúszás, kúszás, mászás, átbújás; talicskázás cselekvésbiztos végrehajtása.
Dobások (gurítások) és elkapások:
Labdagörgetések, labdaterelések, gurítások és dobások változatos körülmények között. Távolságra; célra történő, pontos feladat kivitelezés. Guruló, pattanó és levegőben érkező labdák elkapása.
Rúgások, labdaátvételek lábbal: labdás koordináció. Labdaérzékelő gyakorlatok helyben és járás közben: előre, hátra, oldalra.

Labdás koordinációs gyakorlatok labdavezetéssel. Álló, guruló labda rúgása, guruló labda megállítása. Labdakontroll és labdavezetéses gyakorlatok, rúgások célra.
Labdavezetések kézzel, ütések testrésszel és eszközzel:
Labdaérzékelő gyakorlatok, labdavezetés, átadások. Célra és kapura lövések, labdapattintások; labdavezetés. Puha labda és léggömb ütése.
ISMERETEK:
Mozgáskoncepciók:
A térbeli tudatosság elemei: elhelyezkedés a térben; mozgásirány; a mozgás horizontális

3. osztály
Mély hátizomzat, az oldal és a has izomzatának erősítését és a törzs stabilizációját fejlesztő gyakorlatok.
Alapvető hely-, helyzetváltoztató és manipulatív mozgásformáinak készségszintű végrehajtása a megszokottól eltérő és igen változatos környezeti feltételek mellett.
Híd, spárga. Fellendülés kézállásba, segítővel, vagy önállóan. Futólagos kézálláson át gurulás előre különböző érkezési helyzetekbe.
Kötélmászás vagy rúdmászás mászó kulcsolással.
Támaszhelyzetek és gyakorlatok talajon. Lendületek előre, hátra. Haladás oldalirányba.

Futógyakorlatok a lépéshossz-lépésfrekvencia dinamikájának változatos alakításával, szabadon, és növekvő akadályok és kényszerítő eszközök felett. Ugróiskolai gyakorlatok, sorozatszökdelések az ugrástávolság és a magasság változtatásával.
Vágtafutás;
Rajtgyakorlatok; távolugrás-kísérletek guggoló technikával, rövid nekifutásból;
A Kölyökatlétika versenyszámaihoz kapcsolódó mozgásformák, helyes technikai és biztonságos végrehajtása.
(Szivacs) kézilabda: magas és mély labdavezetés. Kétkezes mellső és felső dobás. Kapura lövés kitámasztással.
Mini kosárlabda: megindulás, megállás, sarkazás. Labdavezetés. Kosárra dobások álló helyből
Labdarúgás: Labdaátvétel, labdavezetés. Rúgások társhoz és kapura belsővel, belső csüddel és teljes csüddel.
A helyes kar- és lábtempó elsajátítása a mell- és a hátúszásnál. Mindkét tempóhoz a levegővétel megtanulása, külön-külön.

4. osztály
Mély hátizomzat, az oldal és a has izomzatának erősítését és a törzs stabilizációját fejlesztő gyakorlatok.
Egy-egy nyújtó és erősítő hatású gyakorlat önálló végrehajtása a testtartásért felelős főbb izomcsoportokra korrekciós céllal is.
Alapvető hely-, helyzetváltoztató és manipulatív mozgásformáinak készségszintű végrehajtása a megszokottól eltérő és igen változatos környezeti feltételek mellett.
Gurulóátfordulások előre, hátra különböző kiinduló és érkező helyzetekbe, repülési fázissal.
Fejállás különböző lábtartásokkal
Híd, spárga. Fellendülés kézállásba, segítővel, vagy önállóan. Futólagos kézálláson át gurulás előre különböző érkezési helyzetekbe
Lányok: gerenda: járások, lépések, szökkenések, fordulatok.
Fiúk: gyűrű: alaplendület, lefüggés.
Kötélmászás vagy rúdmászás mászó kulcsolással.
Támaszhelyzetek és gyakorlatok talajon. Lendületek előre, hátra. Haladás oldalirányba.
Futógyakorlatok a lépéshossz-lépésfrekvencia dinamikájának változatos alakításával, szabadon, és növekvő akadályok és kényszerítő eszközök felett. Ugróiskolai gyakorlatok, sorozatszökdelések az ugrástávolság és a magasság változtatásával.
Vágtafutás;
Rajtgyakorlatok; távolugrás-kísérletek guggoló technikával, rövid nekifutásból;
Magasugrás-kísérletek átlépő technikával; kislabda és egyéb eszközök hajítása 3 lépéses dobóritmusban;
A Kölyökatlétika versenyszámaihoz kapcsolódó mozgásformák, helyes technikai és biztonságos végrehajtása.
Birkózó jellegű mozgásformák, ill. a grundbirkózás játékszabályainak ismerete,
Legalább 50 méter folyamatos hátúszás teljesítése. A helyes kar- és lábtempó elsajátítása. Mindkét tempóhoz a levegővétel megtanulása, külön-külön.

5. osztály
Természetes és nem természetes mozgások:
A tanítási órákon a gyakorlatok folyamatos, pontosságra törekvő és megfelelő intenzitású végrehajtása.
6-8 gyakorlattal legyenek képesek önálló bemelegítés végrehajtására.
A gimnasztikában használt alapvető szakkifejezéseinek megértése, rendgyakorlatok ismerete.

Sportjátékok: (kosárlabdázás, és labdarúgás)
A tanév során tanult technikai elemek bemutatása, alapvető játékszabályok ismerete, taktikai elemek használata játékszituációkban.

Atlétikai jellegű feladatok:
Lányok 3 percig, fiúk 4 percig legyenek képesek folyamatosan futni.
Helyből távolugrásnál a lányok érjenek el minimum 120 cm-es, a fiúk 130 cm-es eredményt.
Tegyenek kísérletet a magasugrásban a tanult technikával. A lányok érjenek el minimum 80 cm-es a fiúk 90 cm-es eredményt.
Kislabdahajításnál érjenek el minimum: a lányok 15 m-es, a fiúk 20 m-es eredményt

Torna jellegű feladatok:
Talajgyakorlat: kötelező és választható elemekből önálló gyakorlat összeállítása és bemutatása (4 elem).

Szekrényugrás: Hosszába állított, 3 részes ugrószekrényre tudjon az ugródeszka használatával felguggolni, és mutasson be homorított leugrást.

Kötélmászás:
Legyen képes testsúlyát néhány másodpercig megtartani a szeren, illetve tegyen kísérletet a mászásra.

Önvédelmi és küzdő jellegű feladatok:
Az alapvető önvédelmi fogások és eséstechnikák elfogadható szintű bemutatása.

Utóvizsga követelménye:
A pótvizsgán a megjelenés a tanévre meghatározott testnevelés felszerelésben történjen.
Tudjon legalább minimum 6-8 4 ütemű gimnasztikai gyakorlatot gyakorlatvezetéssel bemutatni.
A tanuló tudjon legalább 8,10 percig folyamatosan bemelegítő vagy gimnasztikai gyakorlatokat végezni.
Lányok 3 percig, fiúk 4 percig legyenek képesek folyamatosan futni.
Helyből távolugrásnál a lányok és fiúk érjenek el minimum 100 cm-es eredményt.
A négyütemű fekvőtámaszból 1 perc alatt minimum 10 db-ot végezzen el.

6. osztály
Természetes és nem természetes mozgások:
A tanítási órákon a gyakorlatok folyamatos, pontosságra törekvő és megfelelő intenzitású végrehajtása.
6-8 percig legyenek képesek önálló bemelegítés végrehajtására.
Tudjon legalább 2 db karhajlítást-nyújtást mellső fekvőtámaszban szabályosan végrehajtani
- A gimnasztikában használt alapvető szakkifejezéseinek megértése, rendgyakorlatok ismerete.

Sportjátékok: (kosárlabdázás, és labdarúgás)
A tanév során tanult technikai elemek bemutatása, alapvető játékszabályok ismerete, taktikai elemek használata játékszituációkban.
Atlétikai jellegű feladatok:
Lányok 4 percig, fiúk 5 percig legyenek képesek folyamatosan futni.

Helyből távolugrásnál a lányok érjenek el minimum 130 cm-es, a fiúk 140 cm-es eredményt.
Tegyenek kísérletet a magasugrásban a tanult technikával. A lányok érjenek el minimum 90 cm-es a fiúk 100 cm-es eredményt.
Kislabdahajításnál érjenek el minimum: a lányok 18 m-es, a fiúk 22 m-es eredményt

Torna jellegű feladatok:
Talajgyakorlat: kötelező és választható elemekből önálló gyakorlat összeállítása és bemutatása (6 elem).

Szekrényugrás: Hosszába állított, 4 részes ugrószekrényre tudjon az ugródeszka használatával felguggolni, és mutasson be homorított leugrást.

Kötélmászás:
Legyen képes testsúlyát néhány másodpercig megtartani a szeren, illetve tegyen kísérletet a mászásra.

Önvédelmi és küzdő jellegű feladatok:
Az alapvető önvédelmi fogások és eséstechnikák elfogadható szintű bemutatása.

Úszás:
Az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával, készségszinten tudjon úszni.

Utóvizsga követelménye:
A pótvizsgán a megjelenés a tanévre meghatározott testnevelés felszerelésben történjen.
Tudjon legalább minimum 6-8 4 ütemű gimnasztikai gyakorlatot gyakorlatvezetéssel bemutatni.
A tanuló tudjon legalább 8,10 percig folyamatosan bemelegítő vagy gimnasztikai gyakorlatokat végezni.
Lányok 3 percig, fiúk 4 percig legyenek képesek folyamatosan futni.
Helyből távolugrásnál a lányok és fiúk érjenek el minimum 100 cm-es eredményt.
A négyütemű fekvőtámaszból 1 perc alatt minimum 10 db-ot végezzen el.

7. osztály
Természetes és nem természetes mozgások:
- A gimnasztikában használt alapvető szakkifejezéseinek megértése, rendgyakorlatok ismerete.
- 10-12 gyakorlatból álló önálló bemelegítés végrehajtása.
- Négyütemű fekvőtámasz folyamatos végzése 1 percen keresztül. Minimum 10 db.
- Tudjon legalább 5 db fekvőtámaszt szabályosan elvégezni.

Sportjátékok: (röplabdázás és kézilabda):
A tanév során tanult technikai elemek bemutatása, alapvető játékszabályok ismerete, taktikai elemek használata játékszituációkban.

Atlétikai jellegű feladatok:
Lányok 9 percig, fiúk 12 percig legyenek képesek folyamatosan futni.
Helyből távolugrásnál a lányok érjenek el minimum 150 cm- es, fiúk 170 cm-es eredményt.
Magasugrás (flop technika) bemutatása, gyakorlása.
A súlylökés bemutatása, gyakorlása.

Torna jellegű feladatok:
Talajgyakorlat: a kötelező és választható elemekből önálló gyakorlat összeállítása és bemutatása (6 elem)

Szekrényugrás: Keresztbe állított, 4 részes ugrószekrényen guggoló átugrás bemutatása, hosszába állított ugrószekrényről homorított leugrást, valamint leterpesztés bemutatása.

Kötélmászás: Legyen képes testsúlyát néhány másodpercig megtartani a szeren függeszkedésben.

Alternatív környezetben űzhető sportok:
A választott aktivitások (asztalitenisz, tollaslabda, floorball, trambulin, téli játékok hóban és jégen,) játékszabályainak, játékmenetének, technikai-taktikai elemeinek ismerete és alkalmazása.

Utóvizsga követelménye
A pótvizsgán a megjelenés a tanévre meghatározott testnevelés felszerelésben történjen.
Tudjon legalább minimum 4-6 8 ütemű gimnasztikai gyakorlatot gyakorlatvezetéssel bemutatni.
A tanuló tudjon legalább 8,10 percig folyamatosan bemelegítő vagy gimnasztikai gyakorlatokat végezni.
A tanuló ismerje a rövid és hosszú távú síkfutás rajthelyzeteit.
Helyből távolugrásnál a lányok és fiúk érjenek el minimum 150 cm-es eredményt.
A négyütemű fekvőtámaszból 1 perc alatt minimum 15 db-ot végezzen el.

8. osztály
Természetes és nem természetes mozgások:
A gimnasztikában használt alapvető szakkifejezéseinek megértése, rendgyakorlatok ismerete.
10-12 gyakorlatból álló önálló bemelegítés végrehajtása.
Négyütemű fekvőtámasz folyamatos végzése 1 percen keresztül. Minimum 15 db.
A lányok tudjanak legalább 7 db a fiúk 10 db fekvőtámaszt szabályosan elvégezni.

Sportjátékok: (röplabdázás és kézilabda)
A tanév során tanult technikai elemek bemutatása, alapvető játékszabályok ismerete, taktikai elemek használata játékszituációkban.

Atlétikai jellegű feladatok:
Lányok 9 percig, fiúk 12 percig legyenek képesek folyamatosan futni.
Helyből távolugrásnál a lányok érjenek el minimum 150 cm- es, fiúk 170 cm-es eredményt.
Magasugrás (flop technika), gyakorlása. Az ugrás eredményében a tanuló mutasson fejlődést önmagához viszonyítva előző tanévhez képest.
A súlylökés gyakorlása. A tanuló mutasson fejlődést önmagához viszonyítva előző tanévhez képest.

Torna jellegű feladatok:
Talajgyakorlat: a kötelező és választható elemekből önálló gyakorlat összeállítása és bemutatása (6 elem)

Szekrényugrás: Keresztbe állított, 4 vagy 5 részes ugrószekrényen guggoló átugrás bemutatása, hosszába állított ugrószekrényről homorított leugrást, valamint leterpesztés bemutatása.

Kötélmászás: Legyen képes testsúlyát néhány másodpercig megtartani a szeren függeszkedésben.

Alternatív környezetben űzhető sportok:
A választott aktivitások (asztalitenisz, tollaslabda, floorball, trambulin, téli játékok hóban és jégen,) játékszabályainak, játékmenetének, technikai-taktikai elemeinek ismerete és alkalmazása.

Utóvizsga követelménye
A pótvizsgán a megjelenés a tanévre meghatározott testnevelés felszerelésben történjen.
Tudjon legalább minimum 8-10 8 ütemű gimnasztikai gyakorlatot gyakorlatvezetéssel bemutatni.
A tanuló tudjon legalább 8,10 percig folyamatosan bemelegítő vagy gimnasztikai gyakorlatokat végezni.
A tanuló ismerje a rövid és hosszú távú síkfutás rajthelyzeteit.
Helyből távolugrásnál a lányok és fiúk érjenek el minimum 150 cm-es eredményt.
A négyütemű fekvőtámaszból 1 perc alatt minimum 15 db-ot végezzen el.

Vizuális kultúra

2. osztály
Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények témakörben élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti; rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi. Saját vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza. Valós vagy digitális játékélményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik és elmesél.
Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben témakörben az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez; egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer. Pontosan ismeri államcímerünk és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit.
Médiahasználat – Valós és virtuális információk témakörben valós vagy digitális játékélményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél.
Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet témakörben az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében. Időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít. Saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti.
Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak témakörben alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, kötöz, fűz, mintáz. Gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez.
Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk témakörben egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít és az

elképzelést szövegesen is bemutatja, magyarázza. Saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít.

3. osztály

Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények témakörben élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti; rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi. Saját vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza. Saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti. Képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszésítéletét. Valós vagy digitális játékélményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik és elmesél.

Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben témakörben a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja. Az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez; egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer. Pontosan ismeri államcímerünk és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit.

Médiahasználat – Valós és virtuális információk témakörben valós vagy digitális játékélményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél. Az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemez.

Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet témakörben az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében. Időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít. Saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti.

Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak témakörben alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, kötöz, fűz, mintáz. Gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez.

Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk témakörben egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít és az elképzelést szövegesen is bemutatja, magyarázza.

4. osztály

Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények témakörben élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti; rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel; élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi. Saját vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza. Saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti. Képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszésítéletét. Valós vagy digitális játékélményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél.

Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben témakörben a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja. Az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez; egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer. Pontosan ismeri államcímerünk és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit. Adott cél érdekében egyszerű vizuális

kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít. Saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít.
Médiahasználat – Valós és virtuális információk témakörben valós vagy digitális játékélményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél. Az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez. Adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít. Azonosítja a gyerekeknek szóló vagy fogyasztásra ösztönző, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket.
Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet témakörben az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében. Időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít. Saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti.
Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak témakörben alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz. Gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez. Különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál.
Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk témakörben. Egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít és az elképzelést szövegesen is bemutatja, magyarázza. Saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít. Képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg.

5. osztály
A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján.
Egyszerű kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban.
Térbeli és időbeli változások lehetséges vizuális megjelenéseinek értelmezése, és egyszerű mozgásélmények, időbeli változások megjelenítése.
A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése, ennek analógiájára saját jelzésrendszerek kialakítása.
Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során.
Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása.
Néhány rajzi és tárgykészítési technika megfelelő használata az alkotótevékenység során.
Reflektálás társművészeti alkotásokra vizuális eszközökkel.
A legfontosabb művészettörténeti korok azonosítása. Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások elemzése során a vizuális megfigyelés pontos megfogalmazása.
Fontosabb szimbolikus és kulturális üzenetet közvetítő tárgyak felismerése.
A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

6. osztály
A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján.
Egyszerű kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban.
Térbeli és időbeli változások lehetséges vizuális megjelenéseinek értelmezése, és egyszerű mozgásélmények, időbeli változások megjelenítése.

A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése, ennek analógiájára saját jelzésrendszerek kialakítása.
Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során.
Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása. Néhány rajzi és tárgykészítési technika megfelelő használata az alkotótevékenység során.
Reflektálás társművészeti alkotásokra vizuális eszközökkel.
A legfontosabb művészettörténeti korok azonosítása. Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások elemzése során a vizuális megfigyelés pontos megfogalmazása.
Fontosabb szimbolikus és kulturális üzenetet közvetítő tárgyak felismerése.
A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

7. osztály
Célirányos vizuális megfigyelési szempontok önálló alkalmazása.
A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében.
Bonyolultabb kompozíciós alapelvek használata különböző célok érdekében.
Térbeli és időbeli változások vizuális megjelenítésének kifejező vagy közlő szándéknak megjelelő értelmezése, és következtetések megfogalmazása.
Alapvetően közlő funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése.
Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása.
Több jól megkülönböztethető technika, médium (pl. állóképmozgókép, síkbeli-térbeli) tudatos használata az alkotótevékenység során.
A médiatudatos gondolkodás megalapozása a vizuális kommunikációs eszközök és formák rendszerezőbb feldolgozása kapcsán.
A mozgóképi közlésmód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszervező alapeszközeinek felismerése.
Mozgóképi szövegek megkülönböztetése a valóság ábrázolásához való viszony, alkotói szándék és nézői elvárás karaktere szerint.
Társművészeti kapcsolatok lehetőségeinek értelmezése.
A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése.
Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.
A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

8. osztály
Célirányos vizuális megfigyelési szempontok önálló alkalmazása.
A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében.
Bonyolultabb kompozíciós alapelvek használata különböző célok érdekében.
Térbeli és időbeli változások vizuális megjelenítésének kifejező vagy közlő szándéknak megjelelő értelmezése, és következtetések megfogalmazása.
Alapvetően közlő funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése.

Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása.
Több jól megkülönböztethető technika, médium (pl. állóképmozgókép, síkbeli-térbeli) tudatos használata az alkotótevékenység során.
A médiatudatos gondolkodás megalapozása a vizuális kommunikációs eszközök és formák rendszerezőbb feldolgozása kapcsán.
A mozgóképi közlésmód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszervező alapeszközeinek felismerése.
Mozgóképi szövegek megkülönböztetése a valóság ábrázolásához való viszony, alkotói szándék és nézői elvárás karaktere szerint.
Társművészeti kapcsolatok lehetőségeinek értelmezése.
A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése.
Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.
Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

Technika
Technika és tervezés 2. évfolyam
Anyagok a környezetünkben témakörben ismerje a fogalmakat: természetes anyagok, mesterséges anyagok, termések, magvak, fa, papír, fém, textil, fonal, műanyag, szín, árnyalat, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi simaság.
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés témakörben: adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat. Egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során. Otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját. Ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit. Ismeri a fogalmakat: természetes anyag, mesterséges anyag, anyagvizsgálat, anyagi tulajdonság, képlékenység, becslés, mérés, sablon, szálas anyag, hurkolás, fonás, csomózás, anyagtakarékosság, újrahasznosítás.
Otthon – család – életmód témakörben: ismeri a családellátó tevékenységeket, terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb. Otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját. Ismeri a fogalmakat: lakás, otthon, család, életmód, családi ház, lakberendezés, egészséges életmód, táplálkozás, higiénia, testápolás, öltözködés, veszélyforrás, baleset, háztartási baleset, háztartás, házimunka, munkamegosztás, időbeosztás, napirend, szabadidő, takarékosság, környezet, környezetvédelem, hulladék, szelektív hulladékgyűjtés.
Jeles napok, ünnepek témakörben: ismeri a fogalmakat: jeles nap, jelkép, ünnep, népszokás, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra, munkaszervezés, dekoráció, esztétika.
Közlekedés témakörben: ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat. Ismeri a fogalmakat: gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, tömegközlekedési eszközök, kulturált közlekedés, biztonságos járműhasználat.
Technika és tervezés 3. évfolyam
Anyagok a környezetünkben témakörben ismerje a fogalmakat: természetes anyagok, mesterséges anyagok, termések, magvak, fa, papír, fém, textil, fonal, műanyag, szín, árnyalat, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi simaság.
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés témakörben: adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat. Egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során. Otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri

megelőzésük módját. Ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit. Ismeri a fogalmakat: anyagvizsgálat, termelés, makett, modell, alaprajz, méret, mérés, előöltés, díszítőöltés, veszélyforrás, baleset, segítségnyújtás, újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés.
Otthon – család – életmód témakörben: ismeri a családellátó tevékenységeket, terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb. Otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját. Ismeri a fogalmakat: ház, lakás, otthon, modell, tápanyagok, életmód, veszélyforrás, lakberendezés, baleset, munkamegosztás, időbeosztás, környezetvédelem, szemét, hulladék.
Jeles napok, ünnepek témakörben ismeri a fogalmakat: népszokás, hagyomány, nemzeti érték, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra.
Közlekedés témakörben: ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat. Ismeri a fogalmakat: úttest, kerékpárút, gyalogosforgalom, tömegközlekedés, helyi és helyközi közlekedés, biztonsági és udvariassági szabályok, térképismeret, útvonalterv.
Technika és tervezés 4. évfolyam
Anyagok a környezetünkben témakörben ismerje a fogalmakat: anyag, alapanyag, termék, fizikai tulajdonság, technológiai tulajdonság, anyagvizsgálat.
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés témakörben: adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat. Egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során. Otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját. Ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit. Ismeri a fogalmakat: anyagvizsgálat, termelés, makett, modell, alaprajz, méret, mérés, előöltés, díszítőöltés, veszélyforrás, baleset, segítségnyújtás, újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés.
Otthon – család – életmód témakörben: ismeri a családellátó tevékenységeket, terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb. Otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját. Ismeri a fogalmakat: ház, lakás, otthon, modell, tápanyagok, életmód, veszélyforrás, lakberendezés, baleset, munkamegosztás, időbeosztás, környezetvédelem, szemét, hulladék.
Jeles napok, ünnepek témakörben ismeri a fogalmakat: népszokás, hagyomány, nemzeti érték, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra. Adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat. Alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.
Közlekedés témakörben: ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat. Ismeri a fogalmakat: úttest, kerékpárút, gyalogosforgalom, tömegközlekedés, helyi és helyközi közlekedés, biztonsági és udvariassági szabályok, térképismeret, útvonalterv.

5. évfolyam
Fogalmak : épület, telek, alaprajz, homlokzati rajz; szerkezeti elemek, anyagok; helyiségek funkciói tájolás

Modell és makettépítés technológiái témakörben a témakör tanulása eredményeként a tanuló :
- megérti a munkatevékenység értékteremtő lényegét
- felismeri az egyes műveletek baleseti veszélyeit

Fogalmak : modell, makett, mérés, mérőeszköz, méretmegadás elemei és szabályai, vonalfajták, méretszám, méretarány, kicsinyítés, nagyítás, vetület, eszközök megnevezése

Település – a település kialakulása, településtípusok témakörben a témakör tanulása eredményeként a tanuló :
- ismeri a legfontosabb településfajtákat, azok jellemzőit
- összehasonlítja a különböző településtípusokhoz kötődő életformákat, azonosságokat, különbségeket fogalmaz meg
- ismereteket gyűjt a saját településéről

Fogalmak : lakóhely, település, város, falu, mezőgazdaság, ipar, városiasodás, lakás, udvar, alaprajz, homlokzat, tető, nyílászárók, az építkezés menete

Építészet – forma és funkció, anyagok és szerkezetek témakörben a témakör tanulása eredményeként a tanuló :
- azonosítja a lakóház részeit – alap, tartószerkezet, falazat, nyílászárók, homlokzat, tető
- ismereteket gyűjt a régi korok épületeiről, építőanyagairól, a hagyományos népi építészet épületeiről, építőanyagairól
- információkat gyűjt építőanyagokról, építőipari szakmákról

Fogalmak : építészet, épület, építmény, tájolás, árnyékolás, kő, fa, föld, agyag, vályog, tégla, pala, cserép, beton, vasbeton, üveg, kötőanyag, tetőszerkezet, panel

Közlekedés – közlekedés egykor és ma témakörben a témakör tanulása eredményeként a tanuló :
- felismeri a közlekedési hálózatok szerepét, fontosságát a települések kialakulásában, fejlődésében, a település lakóinak életminőségében

Fogalmak : jármű, közlekedési rendszer, közlekedésbiztonság

6. évfolyam
Textiltechnika témakörben a témakör tanulása eredményeként a tanuló :
- önállóan szerez információt megfigyelés, vizsgálat, adatgyűjtés útján
- környezeti, fenntarthatósági szempontokat is mérlegelve, céljainak megfelelően választ a rendelkezésre álló anyagokból
- önállóan választ szerszámot, eszközt
- betartja a munkavégzési szabályokat

Fogalmak : textil alapanyagok, textilkészítési eljárások, ruházat, a ruházat gondozása

Táplálkozás és ételkészítés témakörben a témakör tanulása eredményeként a tanuló :
- tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi
- részt vesz a munkavégzési szabályok megalkotásában, betartja azokat
- felméri és tervezi a tevékenység munkavédelmi szabályait

Fogalmak : táplálkozás és egészség; élelmiszer, étel, tápanyag, tápanyagszükséglet, szénhidrátban gazdag élelmiszerek; fehérjékben gazdag élelmiszerek; étkezési zsírok; vitaminban és ásványi anyagokban gazdag élelmiszerek, ételkészítési eljárások, magyar konyha, tájjellegű ételek
Gazdálkodás, munkamegosztás témakörben a témakör tanulása eredményeként a tanuló :

- tisztában van a saját, a családi és a társadalmi erőforrásokkal
- egészség- és környezettudatosan dönt és tevékenykedik

Fogalmak : család, háztartás, gazdálkodás, bevételek, kiadások, családellátó tevékenységek, munkamegosztás

Otthon a lakásban témakörben a témakör tanulása eredményeként a tanuló :
- terv szerint tevékenykedik
- tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi
- tevékenységének tervezésénél figyelembe vesz környezeti szempontokat

7. évfolyam

Gazdálkodás, munkamegosztás témakörben a témakör tanulása eredményeként a tanuló :
- tisztában van a saját, a családi és a társadalmi erőforrásokkal és az azokkal való hatékony és tudatos gazdálkodás módjaival
- felismeri saját felelősségét életvezetése megtervezésében és megszervezésében, tudatosan gazdálkodik a rendelkezésre álló anyagi és nem anyagi erőforrásokkal

Fogalmak : a háztartási költségvetés feladata; készítésének formái; takarékossági formák; , környezetterhelés

Korszerű, egészséges lakás és lakókörnyezet témakörben a témakör tanulása eredményeként a tanuló :
- információkat szerez a tevékenységekhez, feladatokhoz kapcsolódó műszaki útmutatókból, használati leírásokból
- érti az emberi tevékenység szerepét, jelentőségét
- felismeri a technikai fejlődés és a társadalmi, gazdasági fejlődés kapcsolatát
- felismeri saját felelősségét életvezetése megtervezésében

Fogalmak : komfortérzet, ivóvíz, levegő páratartalma, fogyasztásmérő, biztosíték, fűtés, klíma, környezettudatosság, tudatos fogyasztói magatartás, fenntarthatóság

Az egészséges település témakörben a témakör tanulása eredményeként a tanuló :
- érti és értékeli a globális változásokat érintő lehetséges megoldások és az emberi tevékenység szerepét, jelentőségét
- felismeri a technikai fejlődés és a társadalmi, gazdasági fejlődés kapcsolatát
- felismeri a személyes cselekvés jelentőségét a globális problémák megoldásában
- felismeri saját felelősségét életvezetése megtervezésében és megszervezésében, tudatosan gazdálkodik a rendelkezésre álló anyagi és nem anyagi erőforrásokkal

Fogalmak : légszennyezés, környezetszennyezés, tervszerű városépítés,

A települések közműellátása, a legfontosabb közművek, közszolgáltatások témakörben a témakör tanulása eredményeként a tanuló :

- felismeri a technikai fejlődés és a társadalmi, gazdasági fejlődés kapcsolatát
- egészség- és környezettudatosan dönt és tevékenykedik
- tisztában van a saját, a családi és a társadalmi erőforrásokkal és az azokkal való hatékony és tudatos gazdálkodás módjaival

Fogalmak : közmű, összközműves épület, elektromos hálózat, vízvezeték-hálózat, szennyvíz, csatorna, gázvezeték, távfűtés, szemétszállítás, szelektív hulladékgyűjtés

Táplálkozás és ételkészítés témakörben a témakör tanulása eredményeként a tanuló :
- tevékenységének tervezésénél és értékelésénél figyelembe vesz környezeti szempontokat
- környezeti, fenntarthatósági szempontokat is mérlegelve, céljainak megfelelően választ a rendelkezésre álló anyagokból
- tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi

Fogalmak : élelmiszer-biztonság, bevásárlás, tárolási módok, tartósítási eljárások, konyhai gépek és biztonságos üzemeltetésük

Ének-zene

2. osztály

Zeneművek/Énekes anyag témakörben emlékezetből énekel legalább 20,15 gyermekdalt. Jó testtartással, helyes légzéssel, megfelelő tempóban, artikulálva énekel c' – d" hangterjedelemben. Elsajátította a jól intonált, kifejező éneklés alapjait. Alkotóként vesz részt gyermekjátékdalok előadásában.

Zeneművek/Zenehallgatás témakörben a hallgatott zenét adott szempontok alapján megfigyeli, és ezekről tanári kérdések segítségével szóban beszámol. Felismeri a zongora hangját, felismeri és megkülönbözteti a gyermekkar és a vegyeskar hangzását. Meg tudja különböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól. Szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval kifejezi a zene által benne keltett érzéseket.

Zenei ismeretek/ Ritmikai fejlesztés témakörben érzékeli és hangoztatja az egyenletes mérőt a tanult dalokban, zenei szemelvényekben. Érzékeli az ütemhangsúlyt, tapsolja a dalok, mondókák ritmusát. Felismeri hangoztatja a tanult ritmusokat, a negyed és a fél értékű szünetet, felismeri és használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlőjelet.

Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés témakörben megismeri, énekli és alkalmazza a pentaton hangkészlet hangjait. A tanult dalok, zenei részletek éneklésekor tudja változtatni hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően.

Zenei ismeretek/ Zenei írás, olvasás témakörben tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel. Tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal.

3. osztály

Zeneművek/Énekes anyag témakörben emlékezetből énekel legalább 10 -20 magyar népdalt, emlékezetből énekli a Himnuszt. Ismer a tanult magyar népdalokhoz tartozó népszokásokat.

Zeneművek/ Zenehallgatás témakörben meg tudja különböztetni a népdalfeldolgozásokat az egyéb szimfonikus művektől és megkülönbözteti a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól.
Zenei ismeretek /Ritmikai fejlesztés témakörben ismeri a 4/4-es ütemet, valamint az egész értékű kottát és az egyedül álló nyolcadot azok szüneteivel. Ismeri a ¾-es ütemet, valamint a pontozott fél értékű kottát. Felismeri és hangoztatja az összetett ritmusokat: szinkópa, nyújtott és éles ritmus. Ritmizálva szólaltat meg mondókákat, gyermekverseket.
Zenei ismeretek/ Hallásfejlesztés témakörben megismeri, énekli és alkalmazza a felső dó , alsó lá és alsó szó hangokat. A tanult dalok, zenei részletek éneklésekor hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően tudja változtatni.
Zenei ismeretek/ Zenei írás-olvasás témakörben tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel. Tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal. A kottában felismeri a tanult új ritmusképleteket és dallamhangokat.

4. osztály

Zeneművek/Énekes anyag témakörben emlékezetből énekel legalább 20-40 magyar népdalt. Emlékezetből énekli a Himnuszt. Ismer a tanult magyar népdalokhoz tartozó népszokásokat.
Zeneművek/ Zenehallgatás témakörben meg tudja különböztetni a népdalfeldolgozásokat az egyéb szimfonikus művektől; a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól.
Zenei ismeretek /Ritmikai fejlesztés témakörben ismeri a 4/4-es ütemet, valamint az egész értékű kottát és az egyedül álló nyolcadot azok szüneteivel. Ismeri a ¾-es ütemet, valamint a pontozott fél értékű kottát; megkülönbözteti a páros és páratlan lüktetést. Felismeri és hangoztatja az összetett ritmusokat: szinkópa, nyújtott és éles ritmus. Ritmizálva szólaltat meg mondókákat, gyermekverseket.
Zenei ismeretek/ Hallásfejlesztés témakörben megismeri, énekli és alkalmazza a felső dó, alsó lá és alsó szó hangokat. A tanult dalok, zenei részletek éneklésekor hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően tudja változtatni.
Zenei ismeretek/ Zenei írás-olvasás témakörben tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel és egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal. A kottában felismeri a tanult új ritmusképleteket és dallamhangokat.

5. osztály

A tanuló:
tudjon 5 dalt emlékezetből érthető szövegkiejtéssel, pontos ritmusban elénekelni
tudja énekelni a Szózatot
ismerje fel a népi hangszereket a hangzásukról: furulya, duda, cimbalom, citera
ismerjen legalább 2 magyar népszokást
ismerje fel a többször meghallgatott zeneműveket, feldolgozásokat (szerző, cím)
legyen képes kottázni és szolmizálni 1b előjegyzéssel
ismerje a tanult korok jellemzőit, műfajait, hangszereit és zeneszerzőit

6. osztály

A tanuló:
tudjon 5 magyar népdalt emlékezetből érthető szövegkiejtéssel, pontos ritmusban elénekelni
ismerjen legalább 3 magyar népszokást
tudjon 2 magyar történeti éneket érthető szövegmondással elénekelni
határozza meg a dalokban előforduló korabeli szavak, kifejezések jelentését
ismerje fel a tanult hangszereket hangzás és kép alapján

tudjon összefüggően beszélni Tinódi Lantos Sebestyén életéről és műveiről
tudjon kottázni 1 kereszt és 1bé előjegyzéssel
tudjon 2 klasszikus dalt a megfelelő tempóban énekelni – ismerje a bécsi klasszicizmus korának műfajait és zeneszerzőit – ismerje fel a meghallgatott zeneműveket.

7. osztály
A tanuló:
tudjon 5 magyar népdalt énekelni
tudja énekelni a Himnuszt
ismerje a régi és új stílusú népdalok jellemzőit
ismerje fel és nevezze meg a látott ritmusokat: negyed, nyolcad, éles és nyújtott ritmus, szinkópa
ismerje a szolmizációs hangokat és a kézjeleiket
legyen képes kottázni 2# és 2b előjegyzésig
ismerje a leggyakrabban használt zenei szakszavakat, kifejezéseket: tempo giusto, parlando, forte, piano, kvintváltás, pentaton, előjegyzés, ütemmutató stb.
tudjon 1 romantikus dalt énekelni
tudja megnevezni a magyar és egyetemes zenekultúra egyéniségeit, híres műveiket
ismerje fel zenehallgatás során az egyes zeneműveket (szerző, cím, műfaj, zenei apparátus).

8. osztály
A tanuló:
tudjon 4 újonnan tanult dalt, valamint az előző évek anyagából 1-1 népdalt és történeti éneket énekelni
tudja énekelni a Himnuszt és a Szózatot
legyen képes alkalmazni az eddig megszerzett népzenei tudását: régi és új stílus jellemzőinek ismerete
ismerje fel és nevezze meg a hallott vagy, látott ritmust: szóban – ritmusnév, írásban ritmusjel,
hangoztatva – taps (negyed, nyolcad, éles és nyújtott ritmus, szinkópa)
tudjon tájékozódni és viszonyítani a zenei vonalrendszerben
ismerje a szolmizációs hangokat és a kézjeleiket
legyen képes kottázni 2# és 2b előjegyzésig, ismerje fel, nevezze meg a tanult hangközöket: T1, k2 – N2, k3 – N3, T4, T5, k6 – N6, k7 – N7, T8),
ismerje fel, nevezze meg a pentaton,
valamint a dúr és moll hangsorokat
ismerje Bartók Béla és Kodály Zoltán életét és művészetét,
ismerje fel a jellegzetes motívumokról a meghallgatott zeneműveket: szerző, cím, műfaj, zenei apparátus megnevezésével.

Hon- és népismeret

Ismerje közvetlen környezetének épített örökségét! (nevezetes épületek, terek)
Ismerje a helyi hagyományokat! (a bajai halászlé eredete, készítése)
Ismerje a paraszti hagyományokat:
parasztház felépítése
a konyha és a szoba berendezési tárgyai
népviselet jellegzetességei

közösségi tevékenységek (vásár, fonó)
az ünnepekhez kapcsolódó néphagyományok (karácsony, újévi köszöntők…)
régi népi mesterségek
Ismerje a Kárpát-medence magyar lakta területeit!
Ismerje a magyarországi nemzetiségeket!

Etika

1. osztály

Témakör: Éntudat – Önismeret
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
célokat tűz ki maga elé, és azonosítja a saját céljai eléréséhez szükséges főbb lépéseket;
céljai megvalósítása közben önkontrollt végez.
Fogalmak
én, viszonyulás a másik emberhez, érzelem, érzület, öröm, bánat, félelem, harag, otthon, védettség, bizalom, fejlődés, változás, cél, szokás

Témakör: Család – Helyem a családban
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
felismeri a különböző élethelyzetek (pl. új családtag érkezése, egy családtag elvesztése, iskolai siker, kudarc, új barátság, kiközösítés) érzelmi megnyilvánulásait;
megérti a családi szokások jelentőségét a családi összetartozás megélésében és bizalmi kapcsolatainak alakulásában;
képes azonosítani a szeretet és elfogadás jelzéseit;
felismeri az őt ért bántalmazást, ismer néhány olyan segítő bizalmi személyt, akihez segítségért fordulhat.
Fejlesztési feladatok és ismeretek
Fogalmak
biztonság, egészség, családtag, rokon, barát, ismerős, hétköznap, hétvége, ünnep, szeretet, tisztelet

Témakör: Helyem az osztály közösségében
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
ismeri, és életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait;
mások helyzetébe tudja képzelni magát, és megérti a másik személy nézőpontját és érzéseit;
különbséget tesz verbális és nem verbális jelzések között, és törekszik ezek értelmezésére;
megkülönbözteti a felnőttekkel és társakkal folytatott interakciós helyzeteket, és azonosítja azok sajátos szabályait;
rendelkezik megfelelő kommunikációs eszköztárral ahhoz, hogy barátsággá alakuló kapcsolatokat kezdeményezzen;
ismeri a testi és érzelmi biztonságra vonatkozó gyermekjogokat.
Fogalmak
figyelem, testbeszéd, tisztelet, sértés, vita, harag, kibékülés, elfogadás, megbocsátás, lelkiismeret

2. osztály

Témakör: A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
érdeklődést mutat Magyarország történelmi emlékei iránt, felismer közülük néhányat;
különböző konkrét helyzetekben azonosítja, és társaival megvitatja a szabályok jelentőségét, megérti a szabályszegés lehetséges következményeit;
az igazságosság és igazságtalanság fogalmát fiktív vagy valós helyzetekhez kapcsolja, véleményt alakít ki ezekről;
felismeri a közösségek működésének feltételeit, és erkölcsi érzékenységgel viszonyul ezekhez.
Fogalmak
lakóhely, szabály, alkalmazkodás, egyenlőség, igazságosság, együttműködés, érzelem, büszkeség

Témakör: A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
felelősséggel gondoskodik háziállatokról vagy a környezetében előforduló állatokról, növényekről;
megismer néhány veszélyeztetett fajt, ezek veszélyeztetettségének okait, és megfogalmazza, miért szükséges az élővilág védelme;
fogyasztási szokásaiban példát hoz olyan elemekre, amelyek révén figyelembe vehetők a
Fogalmak
gondozás, gondoskodás, veszélyeztetett, természetvédelem, környezetkárosítás, hulladék, szelektív gyűjtés, környezetvédelem.

Témakör: Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
megismer néhány fontosabb ünnephez kapcsolódó vallási eseményt és a hozzá kapcsolódó zsidó és keresztény bibliai szövegekre támaszkodó történetet;
a zsidó és keresztény bibliai történetekben, a kulturálisan hagyományozott történetekben megnyilvánuló igazságos és megbocsátó magatartásra, saját életéből példákat hoz.
Fogalmak
vallás, hit, egyházi ünnepkörök, népszokások, érték, szeretet, tisztelet, segítőkészség, türelem, jó és rossz.

3. osztály

Témakör: Éntudat – Önismeret
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
csoportos tevékenységek keretében felismeri és megjeleníti az alapérzelmeket, az alapérzelmeken kívül is felismeri és megnevezi a saját érzelmi állapotait;
felismeri, milyen tevékenységeket, helyzeteket kedvel, vagy nem kedvel, azonosítja saját viselkedésének jellemző elemeit;
célokat tűz ki maga elé, és azonosítja a saját céljai eléréséhez szükséges főbb lépéseket;
céljai megvalósítása közben önkontrollt végez, siker esetén önjutalmazást gyakorol.
Fogalmak
tulajdonság, érzelem, önuralom, vágy, terv, siker, eredmény, meggyőződés, példakép

Témakör: Család – Helyem a családban
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismeri a családi biztonság kereteit az őt ért bántalmazást, ismer néhány olyan segítő bizalmi személyt, akihez segítségért fordulhat;
felismeri a különböző élethelyzetek (pl.: új családtag érkezése, egy családtag elvesztése, iskolai siker, kudarc, új barátság, kiközösítés) érzelmi megnyilvánulásait
megérti az ünneplés jelentőségét, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket, és törekszik az ünnepek előkészületeinek aktív résztvevőjévé válni;
megérti a családi szokások jelentőségét a családi összetartozás megélésében és bizalmi kapcsolatainak alakulásában, természetesnek tartja ezek különbözőségét;
felismeri a családtagokkal és barátokkal kapcsolatos pozitív és negatív érzéseit, törekszik ezek okainak feltárására, kezelésük érdekében erőfeszítéseket tesz;
képes azonosítani a szeretet és elfogadás jelzéseit.
Fogalmak
együttérzés, bizalom, közösség, felelősség, következmény, feladatmegosztás, joga van

Témakör: Helyem az osztály közösségében
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
ismeri, és életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait;
mások helyzetébe tudja képzelni magát, és megérti a másik személy nézőpontját és érzéseit;
különbséget tesz verbális és nem verbális jelzések között, és törekszik ezek értelmezésére;
megkülönbözteti a felnőttekkel és társakkal folytatott interakciós helyzeteket, és azonosítja azok sajátos szabályait;
rendelkezik megfelelő kommunikációs eszköztárral ahhoz, hogy barátsággá alakuló kapcsolatokat kezdeményezzen;
társas kapcsolatait a bizalom, szeretet, együttműködés és felelősség szempontjából vizsgálja és értelmezi;
Fejlesztési feladatok és ismeretek
Fogalmak
megértés, ismerős, barát, kortárs, vélemény, türelem, jog és kötelesség

4. osztály

Témakör: A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
ismeri a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó legfontosabb kulturális és természeti értékeket, ezekről képes ismereteket rendszerezni,
érdeklődést mutat a nemzet történelmi emlékei iránt, ismer közülük néhányat;
ismereteket szerez a Kárpát-medencében élő magyarokról, Magyarországon élő nemzetiségekről, népcsoportokról, valamint az európai népek közös alapkultúrájáról;
különböző kontextusokban azonosítja és társaival megvitatja az együttélési alapszabályok jelentőségét, megfogalmazza a szabályszegés következményeit;
ismeri a testi és érzelmi biztonságra vonatkozó gyermeki szükségleteket;
tájékozott a gyermeki jogokról, ennek családi, iskolai és iskolán kívüli következményeiről, a gyermekek és felnőttek ezzel kapcsolatos kötelességeiről;
mérlegeli az igazságosság és igazságtalanság fogalmát, a valós helyzetekben véleményt alakít ki ezekről.
Fogalmak
hagyomány, tulajdon, ünnep, egyházi ünnep, természeti érték, történelmi érték, szabályalkotás, együttműködés, befogadás, felelősségvállalás

Témakör: A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
felismeri, hogy miért szükséges az élővilág védelme; minderről képes információt gyűjteni fizikai és digitális környezetben is;
fogyasztási szokásaiban példát hoz olyan elemekre, amelyek révén figyelembe vehetők a környezetvédelmi szempontok, és felhívja társai figyelmét is ezekre.
Fogalmak
környezetszennyezés, környezettudatosság, újrahasznosítás, fejlődés, mértékletesség, környezetvédelem, teremtett rend, természeti érték

Témakör: Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
értelmezi a „jó" és a „rossz", helyes és helytelen közötti különbségeket, azokat konkrét példákon keresztül alkalmazza, és megoldási javaslatokat fogalmaz meg a helytelen viszonyulásokkal kapcsolatban;
megismer az egyes egyházak ünnepköreihez kapcsolódó alapvető vallási, kulturális eseményeket és a hozzá kapcsolódó zsidó és keresztény bibliai szövegekre támaszkodó történeteteket;
megismer az egyes egyházi ünnepkörökhöz (karácsony, húsvét, pünkösd, hanuka, pészah) kapcsolódó tartalmakat, jelképeket, szokásokat, néphagyományokat
a zsidó és keresztény bibliai történetekben, kulturálisan hagyományozott történetekben megnyilvánuló igazságos és megbocsátó magatartásra saját életéből példákat hoz.
Fogalmak
érték, önzetlenség, mértékletesség, igazságosság, megbocsátás, lelkiismeret, világkép, Isten, élet, halál

5. osztály
Helyesen feltérképezi, hogy saját érzelmi állapota és viselkedése milyen következményekkel járhat, és milyen hatást gyakorolhat a társas kapcsolatai alakítására.
Képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére.
A családjában és ismeretségi körében talál olyan mintákat, amelyek példaként szolgálnak számára.

Képes a saját véleményétől eltérő véleményekhez tisztelettel viszonyulni, a saját álláspontja mellett érvelni.
Rendelkezik érzelmi kifejezőképességekkel a konfliktusok megelőzésére és megoldási javaslatokkal a konfliktusok megoldására.
Azonosítja a csoportban elfoglalt helyét és szerepét, törekszik a személyiségének legjobban megfelelő feladatok vállalására.
Törekszik mások helyzetének megértésére, felismeri a mások érzelmi állapotára és igényeire utaló jelzéseket.
Nyitott és segítőkész a nehéz helyzetben levő személyek iránt.
Különbséget tesz a valóságos és a virtuális identitás között, felismeri a virtuális identitás jellemzőit.

6. osztály
Azonosítja a nemzet, a kulturális közösség számára fontos értékeket, indokolja, hogy ezek milyen szerepet játszanak a saját életében.
Érzelmileg azonosul az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörök jelentőségével, értelmezi a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét.

Azonosítja azokat a kulturális különbségeket, helyzeteket, amelyek etikai dilemmákat vetnek fel, és véleményt alkot róluk.
Értékeli az etikus és nem etikus cselekvések következményeit.
A csoporthoz való csatlakozás, vagy az onnan való kiválás esetén összeveti a csoportnormákat és a saját értékrendjét.
Értelmezi a szabadság és az önkorlátozás, a tolerancia és a szeretet megjelenését és határait egyéni élethelyzeteiben.
Azonosítja a valós és a virtuális térben történő zaklatások különböző fokozatait és módjait, van terve a zaklatások elkerülésére és kivédésére; tudja, hogy hová fordulhat segítségért.
Ismeri a nemzeti identitást meghatározó kulturális értékeket, és indokolja, hogy miért fontos ezek megőrzése.
Azonosítja a nemzeti és európai értékek közös jellemzőit, az európai kulturális szemlélet meghatározó elemeit.
Megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére.
Felismeri az ökológiai, ökonómiai egyensúly hétköznapi szükségességét.
Döntéseket hoz arról, hogy milyen szokások kialakulásával járul hozzá a fenntarthatóság megvalósításához, milyen cselekvéseket tehet a természeti, társadalmi problémák kezelése érdekében.
Megfogalmazza, hogy a pozitív egyéni és társadalmi jövőkép elérését milyen feltételek támogatják.
Feltárja, hogy az Európa vallási arculatát meghatározó egyházak tevékenysége, szokás- vagy értékrendje milyen módon jelenik meg a társadalomban.

7. osztály
A tanuló megérti, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá tesznek a tanulásra, mások megértésre és önmaga vizsgálatára.
Érti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják.
Képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire.
Életkorának megfelelő szinten ismeri önmagát, hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor képes reálisan felmérni a lehetőségeit.
Képes erkölcsi szempontok szerint mérlegelni különféle cselekedeteket, és el tudja viselni az értékek közötti választással együtt járó belső feszültséget.
Képes ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni.
Tisztában van vele, hogy baráti- és párkapcsolataiban felelősséggel tartozik a társaiért.

8. osztály
Kialakultak benne az európai identitás csírái. Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.
Érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.
Van elképzelése saját jövőjéről, és tisztában van vele, hogy céljai eléréséért erőfeszítéseket kell tennie.
Életkorának megfelelő szinten tisztában van vele, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felelősséggel is jár.
Fontosnak érzi a közösséghez tartozást, miközben törekszik személyes autonómiájának megőrzésére.
Képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.
Tisztában van a függőséget okozó szokások súlyos következményeivel.

Tudja, hogy ugyanazt a dolgot különböző emberek eltérő módon ítélhetik meg, ami konfliktusok forrása lehet.

Dráma és színház

Vegyen részt szituációs játékokban!
Ismerje fel a problémahelyzeteket, keresse azok megoldási módjait!
Elemezze az irodalmi művekben megjelenő döntési helyzeteket!
Karakterek jellemzése mozgással, tánccal
Felfedezi a kommunikációs jelek jelentéshordozó és jelentésteremtő erejét;
A színház akusztikus kifejezőeszközei (élő zene, zörej stb.)
A színházi vizualitás eszközei (díszlet, jelmez, fény stb.)
Bábhasználat, bábszínház
Mozgás és tánc a színpadon
Dramatikus tevékenységek berendezési tárgyakkal, kellék- és jelmezhasználattal
Kapcsolatfelvétel, dialógus, monológ szöveges, mozgásos, táncos, maszkos
Felismeri és azonosítja a dráma és a színház formanyelvi sajátosságait a látott előadásokban.
Alapvető színpadi műfajok felismerése és megkülönböztetése
Alapvető színpadi műfajok jellemző jegyeinek elkülönítése
Egyszerűbb stílusgyakorlatok

Cigány/roma nemzetiségi népismeret

2. osztály
Ismerjék a családjukat, rokoni kapcsolataikat, tudjanak róla beszélni
Tudjon családrajzot készíteni
Tudja megkülönböztetni a tágabb rokoni kapcsolatokat
Ismerjen egy-két eredetmondát
Tudjon illusztrációt készíteni egy eredetmondáról

3. osztály
Ismerje a cigányság emblematikus jelképét (zászló, himnusz)
Ismerje a lakóhelyen élő nemzetiségeket.
Ismerje lakóhelyének település szerkezetét.
Ismerjen 3-4 gyógynövényt és gyógyító hatásukat. (kamilla, gyermekláncfű, hársfa, csalán)
Ismerje a cigány himnuszt.
Ismerjen szokásokat az emberi élet fordulóihoz kötötten. (keresztelés, esküvő)

4. osztály
Ismerjen legalább három eredetmondát, melyet saját szavaival el is tud mondani.
Tudjon megnevezni egy ismert cigány mesemondót.
Tudjon felidézni egy ünnephez fűződő köszöntőt.
Ismerje a hagyományos cigány mesterségeket: vályogvetés, fa- és fémmegmunkálás, harangöntés, kosárfonás, zenélés stb.
Tudja saját szavaival elmondani a nők és a férfiak szerepét a vándorlásban.
Ismerje a közösségi szabályokat.

5.osztály

Legyen képes a magyarországi cigány népcsoportokat tanári irányítással gyűjtőmunka keretében megismerni, társaival megismertetni.
Ismerje az őshaza elhagyásának az okait, körülményeit.
Ismerje a vándorlás, letelepedés fogalmát.
Tudjon felsorolni a vándorláshoz használt használati tárgyakat.
Ismerje a cigány közösségek életét meghatározó íratlan szabályokat.
Tudja a Patyiv és a Romani Kris jelentéseket.

6. osztály
Ismerje a mesemondási szokásokat.
Tudjon felsorolni 2-3 híres mesemondót.
Ismerje a jellegzetes komponálásokat a cigány képzőművészeti alkotásokban.
Tudjon elmondani egy cigány képzőművész munkásságát és legalább 3 művét. (pl. Péli Tamás, Szentandrássy István)
Ismerjen még élő hiedelmeket, babonákat (születéstől a temetkezésig)
Ismerje a nemzetiségi ünnepek sajátos jellemzőit.

7. osztály
Ismerje a cigányság földrajzi elhelyezkedését, kultúráját, életét ma Magyarországon.
Ismerje az egyéni és a közösségi, családi értékrendeket.
Tudja összehasonlítani az egyéni és a családi értékrendeket.
Tudjon felsorolni 5-6 magyarországi cigány írót, költőt.
Legyen ismerete a cigányság helyéről Európában és a világban. Fogadtatásuk régen és ma.
Ismerjen legalább egy cigány szervezetet.
Legyen ismeret az első Roma Világkongresszusról.

8. osztály
A tanulók ismerjék a cigányság történelmének, vándorló életmódjának alaptételeit, életmódját, szokásait, neves képviselőit.
Ismerkedjen meg a hazai cigány irodalom jeles alkotóinak munkásságával. (Pl. Lakatos Menyhért, Osztojkán Béla, Orsós Jakab életútja, művei)
Fejtsen ki önálló véleményt, hogy az egyes alkotók hogy járultak hozzá a cigányság felemelkedéséhez.
Ismerjen 2-3 cigány szervezetet, amelyek a hazai cigányság politikai, jogi kulturális érdekképviseleti szervezetei.
Ismerjen híres zenészdinasztiákat.